

ලමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයට
 අනුබද්ධිත උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ගේ ධර්තාව
 සහ සේවා පළපුරුද්ද පිළිබඳ සිතියම්කරණ අධ්‍යයනය

The Good Practice Group
 Strategic Action in Mental Health & Psychosocial Support

ලමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධිත
උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ධාරිතාව සහ සේවා පළපුරුද්ද
පිළිබඳ සිතියම්කරණ අධ්‍යයනය

සම්පාදනය
ගුඩ් ජැක්ටික් ගෘප්

පරිවර්තනය
මල්කාන්ති ගමගේ

ආසියා පදනමේ ප්‍රකාශනයකි
2015

This publication is made possible by support provided by the U.S. Agency for International Development (USAID). The opinions expressed in this publication are the contributors' and do not necessarily reflect the views of the United States Agency for International Development or the United States Government.

ප්‍රකාශනය - ආසියා පදනම

ප්‍රථම මුද්‍රණය 2015

සිංහල පරිවර්තනය 2015

ISBN: 978-955-0168-12-5

ශ්‍රී ලංකාවේ දී මුද්‍රණය කරන ලදී

මෙම අධ්‍යයනය ආසියා පදනමේ දායකත්වය මත “ගුඩ් ප්‍රොක්ට්ස් ගෘප්” විසින් මෙහෙයවන ලද්දකි. 2013 වසරේ සැප්තැම්බර් සිට දෙසැම්බර් මස දක්වා වූ කාලය තුළ මෙය සිදුකරන ලද අතර, මෙම ප්‍රකාශනය “ගුඩ් ප්‍රොක්ට්ස් ගෘප්” විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අවසාන අධ්‍යයන වාර්තාව පදනම් කරගෙන සකස් කරන ලද්දකි

පටුන

වගු ලැයිස්තුව	iv
රූපසටහන් ලැයිස්තුව	v
ස්තූතිය	vii
මූලික පණිවිඩ	ix
සාරාංශය	xi
1 වන පරිච්ඡේදය : පසුබිම	1
2 වන පරිච්ඡේදය : අරමුණු	3
3 වන පරිච්ඡේදය : ක්‍රමවේදය	5
4 වන පරිච්ඡේදය : ස්වයං මෙහෙයුම් ප්‍රශ්නාවලියේ ප්‍රතිඵල	7
5 වන පරිච්ඡේදය : සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා.....	29
6 වන පරිච්ඡේදය : නිර්දේශ	47
7 වන පරිච්ඡේදය : ඇමුණුම්.....	51

වගු ලැයිස්තුව

1 වන වගුව	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ පිහිටීම	8
2 වන වගුව	: වෘත්තීයමය සුදුසුකම්	10
3 වන වගුව	: සිංහල භාෂාව පිළිබඳ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සතු කුසලතාව	11
4 වන වගුව	: දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සතු කුසලතාව.....	12
5 වන වගුව	: ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සතු කුසලතාව	13
6 වන වගුව	: භාෂා ප්‍රවීණත්වය පිළිබඳ සංයුක්ත සටහන	14
7 වන වගුව	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ වෘත්තීයමය පළපුරුද්ද	16
8 වන වගුව	: ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ වෘත්තීයමය පළපුරුද්ද	16
9 වන වගුව	: ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව සේවා පළපුරුද්දෙහි සාමාන්‍යයය (මාසිකව)	16
10 වන වගුව	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ පත්වීම ලද දිනය	17
11 වන වගුව	: ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් වැඩකරන සේවා ස්ථාන සංඛ්‍යාව.....	19
12 වන වගුව	: කළමනාකාර අධීක්ෂණය	20
13 වන වගුව	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහා වූ අනුග්‍රහයන් වර්ගීකරණය කිරීම.....	21
14 වන වගුව	: වයස සහ ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව අවසාන සති දෙක තුළ උපදේශනය ලබා දුන් සේවලාභීන්ගේ සාමාන්‍යය ගණන	22
15 වන වගුව	: වයස සහ ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව අවසාන සති දෙක තුළ උපදේශනය ලබා දුන් සේවලාභීන් සහ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සාමාන්‍යය ගණන.....	22
16 වන වගුව	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව ඉකුත් අවසාන සති දෙක තුළ සේවලාභීන්ගේ සාමාන්‍යය ගණන.....	22
17 වන වගුව	: ක්‍රියාකාරකම් සංඛ්‍යාව	23
18 වන වගුව	: සේවලාභීන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ගැටලු	24
19 වන වගුව	: සේවලාභීන්ට උපකාර කිරීමේදී උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මුහුණ දෙන වඩාත් අභියෝගාත්මක ගැටලුව.....	27

රූප සටහන් ලැයිස්තු

1 වන රූපසටහන	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය	7
2 වන රූපසටහන	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ වයස් බෙදී යාම.....	7
3 වන රූපසටහන	: ප්‍රතිචාර දැක්වන්නන් වයස් කාණ්ඩ සහ ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව බෙදී යන ආකාරය	8
4 වන රූපසටහන	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ පිහිටීම	9
5 වන රූපසටහන	: වෘත්තීය සුදුසුකම්	10
6 වන රූපසටහන	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සිංහල භාෂා කුසලතාව.....	11
7 වන රූපසටහන	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ දෙමළ භාෂා කුසලතාව	12
8 වන රූපසටහන	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ඉංග්‍රීසි භාෂා කුසලතාව.....	13
9 වන රූපසටහන	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ භාෂා කුසලතාව සැසඳීම	14
10 වන රූපසටහන	: භාෂා ප්‍රවීණත්වය පිළිබඳ සංයුක්ත සටහන.....	15
11 වන රූපසටහන	: අධිකාරී වෘත්තීයමය සංවර්ධනය සඳහා යෝජිත ක්ෂේත්‍ර	15
12 වන රූපසටහන	: ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව සේවා පළපුරුද්ද	17
13 වන රූපසටහන	: දැනට සේවයේ නිරත උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සමුච්චිත අගය	18
14 වන රූපසටහන	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහා සේවා ස්ථාන සංඛ්‍යාව	18
15 වන රූපසටහන	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහා ද්විතියික සේවා ස්ථාන	19
16 වන රූපසටහන	: වැඩ පිළිබඳ ආසන්නතම අධීක්ෂකට අනුව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් බෙදීයාම	20
17 වන රූපසටහන	: උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහා ලැබෙන උපකාර වර්ගීකරණය කිරීම	21
18 වන රූපසටහන	: ක්‍රියාකාරකම් සංඛ්‍යාව	23
19 වන රූපසටහන	: සේවලාභීන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ගැටලු	26
20 වන රූපසටහන	: සේවලාභීන්ට උපකාර කිරීමේදී උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මුහුණ දෙන වඩාත් අභියෝගාත්මක ගැටලුව	27

ස්තූතිය

මෙම ප්‍රකාශනය එළි දැක්වීම සඳහා දැක්වූ අනුග්‍රහය සහ කැපවීම උදෙසා, ඒ හා අදාළ ආයතනයන්ට සහ පුද්ගලයන්ට ආසියා පදනම සිය ස්තූතිය පුදකර සිටී. මෙම අධ්‍යයනය, ආසියා පදනමේ මානසික සෞඛ්‍ය සහ මනෝසමාජීය වැඩසටහන විසින්, එවකට ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය¹ වෙනුවෙන්, ජාත්‍යන්තර සංවර්ධනය සඳහා වූ එක්සත් ජනපද නියෝජිතායතනය (USAID) කාරුණික මූල්‍ය දායකත්වයෙන්, 2013 වසරේ දී ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දකි. මේ සඳහා ලබා දුන් සහයෝගයට ආසියා පදනම ඔවුන් ගේ ගෞරවාදර ස්තූතිය පහත සඳහන් ආයතන සහ පුද්ගලයින් වෙත මෙසේ පුදකර සිටී.

ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්, අතිරේක ලේකම් සහ අධ්‍යක්ෂ - කාන්තා කාර්යාංශය සහ එහි ප්‍රධාන කාර්යමණ්ඩලයට ඔවුන් ලබා දුන් සහයෝගය සහ ආධාර උපකාර වෙනුවෙන්,

- ඊ. ඩබ්ලිව්. එෆ්. ඉලයප්පාරච්චි මහතා, අමාත්‍යාංශ ලේකම්
- අශෝකා අලවන්ත මහත්මිය, අමාත්‍යාංශ අතිරේක ලේකම්
- ආර්. ඒ . චූලානන්ද මහත්මිය, අධ්‍යක්ෂ, ශ්‍රී ලංකා කාන්තා කාර්යාංශය
- ජී. එල්. සජිවනී පෙරේරා, සහාය අධ්‍යක්ෂ, ශ්‍රී ලංකා කාන්තා කාර්යාංශය

උපකාර තාක්ෂණික කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම සඳහා සම්බන්ධීකරණයෙන් සහ පහසුකම් සැලසීම තුළින් මෙම විෂය හා සම්බන්ධ විවිධ පාක්ෂිකයන් එකම වේදිකාවකට රැගෙන ඒම සඳහා දැක්වූ අනුග්‍රහයට ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයට,

- අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ආචාර්ය ඩබ්ලිව් ජයසිංහ
- ශාස්ත්‍රීය උපදේශක, මහාචාර්ය යෝගා රාසනායගම්
- අධ්‍යක්ෂ (පුහුණු අංශය) කරුණාරත්න ගමගේ මහතා
- ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ, අධ්‍යයන පිළිබඳ සම්බන්ධීකාරක, දීප්ති නිරෝෂිකා මහත්මිය

කෙටි කාලසීමාවක් තුළ අධ්‍යයනය සැලසුම් කළ, දියුණු කළ සහ මෙහෙයවන ලද 'ගුඩ් ප්‍රැක්ටිස් ගෘප්' සංවිධානයෙහි පර්යේෂණ කණ්ඩායමට,

- අධ්‍යක්ෂ (උපායමාර්ග) සහ අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන පර්යේෂක, ආනන්ද ගලපන්ති මහතා
- වැඩබලන අධ්‍යක්ෂ, රොෂාන් ධම්මපාල මහත්මිය

1. දැනට කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය

- මනෝවිද්‍යාඥ සහ ගුණාත්මක පර්යේෂක, නිලංග අබේසිංහ මහතා
- මනෝවිද්‍යාඥ සහ ගුණාත්මක පර්යේෂක, ඉවැන්ජ්ලින් ඒකනායක මහත්මිය
- මනෝසමාජීය වෘත්තික සහ ගුණාත්මක පර්යේෂක, ෆෙලීෂියන් ෆ්‍රැන්සිස් මහතා
- නිලන්ති ගුණවර්ධන මහත්මිය, සමීක්ෂණයේ සම්බන්ධීකාරක
- මෙහෙයුම් කළමනාකාර, ජුඩ් පීටර්ස්

පර්යේෂණ කණ්ඩායමේ කොටස්කාරයන් ලෙස ‘ගුඩ් ජ්‍රැක්ටිස් ගෘප්’ ආයතනය සමඟ සමීප සහයෝගිත්වයෙන් ලබා දුන් ප්‍රවීණතාව සහ අනුග්‍රහය සඳහා සමාජ විද්‍යාඥයන්ගේ සංගමයට,

- අධ්‍යක්ෂ සහ සමීක්ෂණයේ ප්‍රධාන පර්යේෂක, ප්‍රදීප් පීරිස් මහතා
- පර්යේෂක, ෂශික් ධනුෂ්ක මහතා
- පර්යේෂක, ඇන්ඩ් ශුබර්චි මහතා
- පර්යේෂක, බුද්ධිමා ප්‍රේමසිරි මහත්මිය
- සංඛ්‍යාලේඛනඥ, මීට්‍රන් රාහුල්

මෙම ප්‍රකාශනයට පදනම් වූ, අධ්‍යනයේ අවසන් වාර්තාව ‘ගුඩ් ජ්‍රැක්ටිස් ගෘප් ආයතනය’ විසින් සම්පාදනය කරන ලදී.

දිනේශා ද සිල්වා වික්‍රමනායක
දේශීය නියෝජිත - ආසියා පදනම
2015 මැයි

මූලික පණිවිඩ

(මේ පිළිබඳ සහ අනෙකුත් ප්‍රමුඛතා ක්‍රියාමාර්ගයන් පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර දැනගැනීම සඳහා නිර්දේශයන් ඇතුළත් කොටස බලන්න)

- ළමා සංවර්ධන හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මෑතකදී බඳවා ගන්නා ලද නමුදු, අවදානම් සහිත අවස්ථාවල සිටින ප්‍රජා සාමාජිකයන් මුහුණදෙන ප්‍රධාන මනෝසමාජීය ගැටලුවලට විසඳුම් සෙවීම සඳහා ප්‍රාදේශීය සහ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල මට්ටමේ කණ්ඩායම්වල සාමාජිකයන් විසින් එම නිලධාරීන් විසින් වඩ වඩාත් ප්‍රායෝජනයට ගැනීම සහ පිළිගැනීමට ලක්කිරීම.
- උපදේශන සහායක නිලධාරීන් තමන් වැඩ කරන ක්ෂේත්‍රයට සාමාන්‍යය වශයෙන් අදාළ විෂයන් පිළිබඳ උපාධිධාරීන්වන නමුත් උපදේශකයන් ලෙස ඔවුන්ගේ භූමිකාව සඳහා ලබා ගෙන ඇති පුහුණුව සහ අධ්‍යාපනය විවිධ මට්ටම්වල පවතී.
- උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මේ වන විට දිවයින පුරා අසමාන ලෙස ව්‍යාප්තවී ඇති අතර සමතුලිත ලෙස සේවාවන් පවතීද යන්න සහ සමපදස්ත කණ්ඩායම්වල උපකාර ප්‍රමාණවත් අයුරින් ලැබේද යන්න තහවුරු කර ගැනීම සඳහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් මෙය ඇගයීමකට ලක්කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් ඇත (අනාගත අලුත් බඳවා ගැනීම් සහ මාරු කිරීම් සංදර්භය තුළ).
- බෙහෝ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් උපදේශනය පිළිබඳ ඔවුන් සතු දැනුම ලබා ගෙන ඇත්තේ ඔවුන් විසින් ම පාඨමාලා හැදෑරීම තුළින් සහ ස්වයං අධ්‍යයනය තුළින්ය. මූලික ප්‍රමිතීන් මත පදනම් වූ දැනුම හා කුසලතා, විධිමත්ව කාර්යසාධන පුහුණු තුළින් ලබා දීමේ අවශ්‍යතාවක් ඇත.
- ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් මනෝසමාජීය ගැටලුවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේදී උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ වගකීම් සහ භූමිකාව පිළිබඳ පැහැදිලිකර ගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් ඇත. මෙය විශේෂයෙන් ම අදාළ වන්නේ විශේෂිත ගැටලු සම්බන්ධයෙන් මැදිහත් වීමේදී සහ අනිකුත් පවතින සේවා සපයන්නන් සමඟ (විශේෂයෙන් ම සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශක සහායක නිලධාරීන් සමඟ) සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම සම්බන්ධයෙන් ය.
- ගුණාත්මක සේවාවක් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා හා සංකීර්ණ සහ අභියෝගාත්මක සිද්ධීන් කළමනාකරණය කර ගැනීම සඳහා උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සතු කුසලතා තවදුරටත් වර්ධනය කර ගැනීමට ඔවුන්ට පහසුවෙන් ළඟා විය හැකි ඵලදායී විධිමත් තාක්ෂණික අධීක්ෂණය සහ උපකාර අවශ්‍ය වේ. එමෙන්ම උපදේශක සහායක නිලධාරීන්ගේ යහපැවැත්ම අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා සහ ඔවුන් අතිශයින් වෙහෙසට පත්වීම වැළැක්වීමට ඔවුන්ට ප්‍රමාණවත් පෞද්ගලික උපකාර ලබා දීම සහතිකවන ආකාරයේ සේවා පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ.

- පොදු මනෝසමාජීය ගැටලු සඳහා, සාක්ෂි මත පදනම් වූ මැදිහත්වීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා (උපදේශනය ද ඇතුළත්ව නමුත් ඉන් ඔබ්බට ගියාවූ) අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහයෝගය සහ පුහුණුව, උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ලබා දීම ද අවශ්‍යව ඇත.
- පොදුවේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ කටයුතුවලට බාධා කරන මූලික යටිතල පහසුකම්හි හිඬැස් පියවීමේ දැඩි අවශ්‍යතාවක් පවතී (මේස, පුටු, ජංගම දුරකතන සම්බන්ධතා වැනි සේවා ස්ථානයට අදාළ පහසුකම් සහ ක්ෂේත්‍රයට යාම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රවාහන පහසුකම්). එමෙන් ම ඔවුන්ට අන්තර් ජාලය සහ තාක්ෂණික උපකරණ පරිශීලනය සඳහා අවශ්‍ය අතිරේක උපකාර ද නිර්දේශ කරනු ලැබේ.
- උපදේශන සහායක නිලධාරීන් තම සේවාවේ දිගට ම රඳවා තබා ගැනීමට සහ ඒ පිළිබඳ පෙළඹවීමක් ඇති කිරීම සඳහා පැහැදිලි වෘත්තීය ගමන් මඟක් ස්ථාපිත කළ යුතුය.
- උපදේශනය සහ මනෝසමාජීය අධාර හා අදාළ ඊට සමාන්තරව පවතින විවිධ සේවාවන් සඳහා පැහැදිලි, අතිරේක භූමිකා සහ ඵලදායී සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණයක් දිස්ත්‍රික් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් පැවතීම අවශ්‍යව ඇත.
- දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් පවතින උපදේශන හා මනෝසමාජීය උපකාර හා අදාළ ඊට සමාන්තරව පවතින විවිධ සේවාවන් අතර සම්බන්ධීකරණයක් සහ සහයෝගීතාවන් ඇති කිරීමට උපකාරී වන පොදු රාමුවක් ජාතික හා පළාත් මට්ටමින් ගොඩනැගීමේ අවශ්‍යතාව.
- උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ වෘත්තීයමය සංවර්ධනය අඛණ්ඩ ලෙස සිදුකරගෙන යාම සඳහා සහ ඔවුන්ගේ භාවිතයන්හි ප්‍රමිතිය පවත්වා ගෙන යාමට උපකාර කිරීම සඳහා වෘත්තීමය ජාලයක් හෝ සංවිධානයක් ගොඩනැගීමේ අවශ්‍යතාවක් ඇත. උපදේශනය සහ මනෝසමාජීය උපකාර සඳහා, ජාතික අමාත්‍යාංශයන්හි සහ පළාත් දෙපාර්තුමේන්තු තුළ හා ඒවා අතර විවිධ වර්ගයන්ට අයත් රාජ්‍ය නිලධාරීන් අනුයුක්ත කිරීම තුළ, නීත්‍යානුකූලභාවය රැකගැනීම, බිඳ වැටීම් සහ වෘත්තීයමය හේද ඇති වීම වැළැක්වීම සහ රාජ්‍ය ආයතනික විධිවිධාන තුළ අනාගතයේ විය හැකි වෙනස්කම් සිදුකිරීමට නමාශීලිවීම සඳහා, වෘත්තීමය ජාලයක් හෝ සංවිධානයක් සංස්ථාපනය කළ යුත්තේ ඉතාමත් සුපරීක්ෂාකාරී පුළුල් ක්‍රියාවලියක් තුළය යන්න සහතිකවීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

විධායක සාරාංශය

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ මෑතකදී සේවයට බඳවා ගන්නා ලද උපදේශන සහායක නිලධාරීන් 212 දෙනාගේ ධාරිතාව, පුහුණු අවශ්‍යතා සහ විෂයපථය පිළිබඳ සිතියම්ගත කිරීම සඳහා ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයට, ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයට සහ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයට අනුග්‍රහය දැක්වීමයි. එමෙන්ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ කටයුතුවලට සහායවීම සඳහා දැනට පවතින යටිතල පහසුකම් සහ උපකාරක යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ අවබෝධ කරගැනීම ද මෙම අධ්‍යයනයේත් බලාපොරොත්තු වූ තවත් අරමුණක් විය. මෙම අධ්‍යයනයෙන් සොයා ගන්නා ලද තොරතුරු, ළමා සංවර්ධන හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් ධාරිතාව වර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සඳහා සහ සේවාවන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා භාවිතා කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. එමෙන් ම ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනය විසින් ආසියා පදනම සමඟ සහයෝගිතාවයෙන් දැනට කරගෙන යන ශ්‍රී ලංකාව පුරා සිටින සේවාලාභීන්ගේ වත්මන් අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා, එහි නිරතවන වෘත්තිකයන්ගේ හැකියාවන් තවදුරටත් පෝෂණය කිරීමට, උසස් ඩිප්ලෝමා උපදේශන පාඨමාලාව සඳහා විෂයමලාව පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමද මෙම අධ්‍යයනයේත් බලාපොරොත්තු වේ.

මෙම අධ්‍යයනය ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය, ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනය, ‘ගුඩ් ජ්‍රැක්ටිස් ගෘප්’ ආයතනය සහ සමාජ විද්‍යාඥයන්ගේ සංගමයේ සහයෝගිත්වය මත සිදුකරන ලද්දකි. සියලු ම සහයෝගී ආයතන නියෝජනය වන ආකාරයට, ප්‍රවීණයන්ගෙන් සහ ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන්ගෙන් සමන්විත වූ උපකාරක තාක්ෂණික කමිටුවක් විසින් මෙම අධ්‍යයනය සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙරමුණ ගන්නා ලදී. සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ කාර්යයන් සිතියම්ගතකරණය සඳහා මීට පෙර සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ආයතනය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද, මේ හා සමාන වූ සහයෝගිත්ව අධ්‍යයනය වෙත අධ්‍යනය සැලැස්ම මහත් කෘතචේදිත්වය පළ කරයි. එම අධ්‍යයනයේ අත්දැකීම් පාදක කරගෙන, ක්‍රමවේදයෙහි සුළු සුළු වෙනස්කම් සිදුකළ අතර විෂයපථය පෙරට වඩා පුළුල් කරන ලදී. මාස තුනක කාලසීමාවක් තුළ අධ්‍යයනයේ කටයුතු අවසන් කිරීමට තීරණය කර තිබූ අතර නව මෙවලම් සඳහා නියමු අත්හදා බැලීම් සහ ආචාරධර්මවල අනුකූලතාව අලුතින් විමසා බැලීමේ අවශ්‍යතාව අවම කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයට සුළු සුළු වෙනස් කම් සිදුකරන ලදී. ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක දත්ත උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් සෘජුව ම එකතු කර ගැනීම සඳහා ගුඩ් ජ්‍රැක්ටිස් ගෘප්/ සමාජ විද්‍යාඥයන්ගේ සංගමය පැති දෙකකින් යුත් ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කරන ලදී. ඉන් පළමුවැනි අංගය වූයේ 212 ක් වූ සියලු ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සමඟ සිදුකළ තැපල් සමීක්ෂණයයි. සුළු වශයෙන් වෙනස් කරන ලද, සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ආයතනය විසින් ඔවුන්ගේ අධ්‍යයනය සඳහා සාර්ථක ලෙස අත්හදා බලන ලද ස්වයං මෙහෙයුම් ප්‍රශ්නාවලිය මේ සඳහා භාවිතා කරන ලදී.

දෙවෙනි අංගයට අයත් වූයේ නියඳියක් ලෙස තෝරා ගත් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් 25 දෙනෙකු සමඟ සිදුකළ එකම ස්වරූපයේ සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා පෙළක්ය

(සම්පූර්ණ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් 10%ක පමණ) මෙම සම්මුඛ සාකච්ඡා බස්නාහිර, දකුණු, උතුරු, නැගෙනහිර, මධ්‍යම සහ සබරගමු යන පළාත්වල විවිධ වටාපිටාවන් තුළ විහිදී සිටින(නාගරික, ග්‍රාමීය, වතු, පශ්චාත් යුධ තත්ත්වයන්, අඩු ආදායම්) උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සමඟ පවත්වන ලදී. මානසික සෞඛ්‍යය සහ මනෝසමාජීය සේවාවන් ලබා දෙන පළපුරුදු වෘත්තිකයන් තිදෙනෙකු සහ පුහුණුකරුවන් විසින්, උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සේවය කරන වටාපිටාව තුළදී (10ක්) සහ කොළඹදී (15ක්) මෙම සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන ලදී. අධ්‍යයනයට සහභාගි වූ සියලු ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් ලිඛිත අනුමැතිය ලබා ගත් අතර තැපැල් සමීක්ෂණය, සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ ඉලක්ක කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් ලබා දුන් පිළිතුරු සටහන් කර ගැනීමේදී ඔවුන්ගේ නම් සඳහන් නොකරන ලදී. ස්වයං මෙහෙයුම් තැපල් සමීක්ෂණය සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අනුපාතය 71%.

ජනවිකාසයට ආවේණික ලක්ෂණ, අධ්‍යාපන සුදුසුකම් සහ පුහුණුව පිළිබඳ පසුබිම, පරිපාලන ආකෘතිය, සේවා පරිසරය, සේවලාභීන් පිළිබඳ ලුහුඬු සාරාංශ සහ ඔවුන්ගේ ගැටළු සහ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් ප්‍රජාව තුළ සිදුකරන ලද ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු මෙම වාර්තාවේ සාරාංශ ගත කොට ඇත.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ප්‍රධාන වශයෙන් කාන්තාවන් වූ අතර (ජනගහනයෙන් 85% ක් සහ සමීක්ෂණයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට සහභාගිවූවන් ගෙන් 87.5%) සාපේක්ෂව ඔවුහු වයස අවුරුදු 25 ත් 37 ත් අතර තරුණ කණ්ඩායමට අයත් වූහ. ඉන් 70% කට වැඩි ප්‍රමාණයක් වයස අවුරුදු 30 ට හෝ ඊට අඩු අයයි. සහභාගිවූවන් ගෙන් 92.7% (193/ 152) සමාජවිද්‍යාව පිළිබඳ උපාධිධාරීන් වූ බවට වාර්තා වේ. උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් 86 දෙනෙක් ඔවුන්ගේ කැමත්ත මත උපදේශනය, මනෝවිද්‍යාව, සමාජ වැඩ යන විෂයන් පිළිබඳ, පෞද්ගලික ආයතන හරහා අර්ධකාලීන සහ සහතික පත්‍ර පාඨමාලා හැදෑරීම තුළ පුහුණුව ලබා ඇත. අධ්‍යයනය සිදුකරන කාලවකවානුවේදී ඔවුන්ගෙන් කිසිම කෙනෙකු ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය හරහා උපදේශනය පිළිබඳ පුහුණුව ලබා ගෙන නොතිබුණ අතර කිහිපදෙනෙක් පමණක් ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනය විසින් පවත්වන පාඨමාලා හදාරමින් සිටින බව වාර්තා කොට තිබුණි.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් 80% ට සිංහල භාෂාව කතා කිරීමට හැකියාව ඇති බව වාර්තා කොට තිබුණ අතර දෙමළ භාෂාව ඉතාමත් හොඳින් භාවිතා කිරීමට හැකියාවක් ඇති බවට වාර්තා කොට තිබුණේ 17.1% ක් පමණි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් 81.3% ට සාපේක්ෂව ඉංග්‍රීසි භාෂාව හොඳින් කියවීමට හැකි අතර 70% ට ඉංග්‍රීසි භාෂාව අවබෝධ කර ගත හැකිය යන විශ්වාසය තිබුණි. නමුත් ඉංග්‍රීසි භාෂාව කතා කිරීමට හැකි යන විශ්වාසය තිබුණේ 50% කට පමණි. මේ තුළින් ගම්යමානවන්නේ තමන්ගේ භාෂාව හැර වෙනත් භාෂාවක් කතා කරන ප්‍රජාවට සේවය කිරීමට උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ඇති හැකියාවයි. සාපේක්ෂ වශයෙන් ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ ඉතාමත් ඉහළ මට්ටමේ ප්‍රවීණත්වයක් තුළ ඇඟවෙන්නේ, උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට තමන්ගේ විෂයට අනුබද්ධ කරුණු ස්වභාවයෙන් ලබා ගැනීමට නොහැකි තැන්වලදී ඒවා පරිශීලනය කිරීමට ඇති හැකියාවයි.

උපදේශනය/සායනික හැකියාවන් සහ දැනුම (74.4%), කණ්ඩායම් සමඟ සහ අනෙකුත් පාර්ශවයන් සමඟ වැඩකිරීමට අදාළ කුසලතා (10.6%), සහ කළමනාකරණය සහ සංවිධානීය හැකියාව (6.8%) යන අංශයන්හි දියුණුව ඉලක්ක කරගෙන අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධන වැඩපිළිවෙලක අවශ්‍යතාව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් විශේෂයෙන්ම පෙන්වා දී තිබුණි. සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා තුළින් හෙළිදරව් වූ කරුණුවලට අනුව, උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඔවුන්ගේ පුහුණු මට්ටම් පිළිබඳ බොහෝදුරට සැහීමකට පත්නොවන බවක් පෙනුන අතර තවදුරටත් කුසලතා සහ දැනුම ලබා ගැනීමට උනන්දුවක් ඇති බව පෙනෙන්නට තිබුණි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන්, ඔවුන් මුහුණ දුන් වඩාත් අභියෝගාත්මක අවස්ථාවන් පිළිබඳ සිදුකරන ලද සාකච්ඡාවේදී වඩාත් අවධාරණය කරන ලද කරුණක් වූයේ, උපදේශනය පිළිබඳ ඔවුන් ලැබූ විවිධ පුහුණු සහ ඔවුන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඉල්ලා සිටින ගැටලුවල සංකීර්ණතාවය අතර ඇති හිඬැසයි.

විධිමත් සහ කාර්යසාධන පුහුණුව හරහා සියලුම උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට උපදේශනය පිළිබඳ සහ අනෙකුත් මනෝසමාජීය කුසලතාවන් පිළිබඳ සවිමත් පදනමක් වැටෙන බවට සහතිකවීම හැරුණු කොට දිස්ත්‍රික්, පළාත් මට්ටමින් හෝ ජාතික මට්ටමින් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන තාක්ෂණ උපකාර සහ අධීක්ෂණ වැඩපිළිවෙලක අවශ්‍යතාව දැඩිව ඇත. මෙ වන විට උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඔවුන් මැදිහත්වන සිද්ධීන්ගෙන් 90% ට පමණ ප්‍රාදේශීය ලේකම් හෝ අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම් හරහා කළමනාකාර අධීක්ෂණ සහාය ලැබෙන අතර එය ඔවුන්ට ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් අත්දැකීමකි.

බොහෝවිට අවදානම් සහිත, මානසික ආතතිය ඇති කරන සහ වියදම් සහිත පසුබිමක් ඇති ක්ෂේත්‍රයක කටයුතු කිරීමේදී උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මුහුණදෙන ගැටලුවලට, පුද්ගලිකව උපකාර කිරීමට හැකි ආකෘතියක් තවමත් ගොඩනැගී නොමැත. මේ සඳහා පිළියම් සෙවිය යුතුය.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන්, මෑතක දී (මාස 12 කට අඩු කාලසීමාවක් තුළදී) බඳවාගෙන ඇති නිසා ඔවුන්ගේ භූමිකාවට සීමාසහිත සුදානමක් ඇති නමුත්, ප්‍රජාව මෙන්ම අනෙකුත් ආයතන, සාපේක්ෂකව පුළුල් පරාසයකට අයත් මනෝසමාජීය ගැටලු විසඳා ගැනීම සඳහා, උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සේවාව භාවිතා කෙරේ. අධ්‍යයනය සිදු කිරීමට සති දෙකකට පෙර උපදේශන සහායක නිලධාරීන්, උපදේශන සැසි 93 ක් භාරගෙන තිබුණ අතර, දැනුම ඉහළ නැංවීමේ සැසි 44 ක් පවත්වා තිබුණි. මීට අමතරව මනෝසමාජීය මැදිහත්වීම් 57 කට සම්බන්ධ වී තිබුණ අතර අනෙකුත් වැඩසටහන් 109 කට සහභාගී වී තිබුණි (ලෝක ළමා දිනය, වැඩිහිටි දිනය සහ ගැහැණු ළමයාගේ ජාත්‍යන්තර දිනය සැමරීම).

එම සති දෙකක කාලය අතරතුර උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මැදිහත් වූ ගැටලු 428 නියදියක් සේ ගෙන බැලූ විට එම ගැටලු අතර වඩාත් පොදු ගැටලු ලෙස හඳුනාගෙන ඇත්තේ විවාහය සහ පවුල් ප්‍රශ්න (21.1%), අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ගැටලු (21.1%), මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය නිසා වන ගැටලු (13.7%), ළමයින්ගේ හැසිරීම් පිළිබඳ ගැටලු (8.3%), මානසික ආබාධ සහ මනෝසමාජීය

ගැටලු (9.3%) යන ගැටලුය. එමෙන්ම ඉහත කාණ්ඩයන් හා සමගාමීව යන එනම් සියදිවි හානි කරගැනීම් (1.9%), ළමා අපවාර සහ නොසලකා හැරීම් (4.5%), අනියම් ප්‍රේම සම්බන්ධතා/ ලිංගික සම්බන්ධතා (4.5%), ආර්ථික සහ රැකියා සම්බන්ධ ගැටලු (4.5%) වැනි ගැටලු ද හඳුනාගෙන තිබුණි. මෙම ගැටලුවලින් සමහර ගැටලුවල බරපතලකම සහ සංකීර්ණභාවය සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා තුළ උදාහරණ සහිතව පෙන්වුම් කෙරේ (වැඩිදුර විස්තර සඳහා මෙම ගැටලු විග්‍රහ කරන ලද පරිච්ඡේදය සහ ඇමණුම් බලන්න).

උපදේශක සහායක නිලධාරීන් මේ දක්වා මැදිහත් වූ ගැටලුවල සංකීර්ණතාව සහ විවිධත්වය බොහෝවිට ඔවුන් මේ දක්වා ලැබූ කුසලතා සහ පුහුණුවලට වඩා ඉක්ම ගියා වූ දෙයකි. එම නිසා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට සහායවීම සඳහා අඛණ්ඩව ඉදිරියට යන විධිමත් සහ ක්‍රමවත් වැඩ පිළිවෙලක් නොමැතිවීම බරපතල ගැටලුවක් ලෙස හැඳින්විය හැක. කෙසේ නමුත් සේවාවලාභීන්ට සහ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට, මෙයින් ඇතිවිය හැකි අවදානම දුෂ්කර සිද්ධීන් සමඟ ඔවුන්ට බොහෝ සේ උපකාර කරන්නාවූ සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශක සහායක නිලධාරීන් සමඟ ඇති කර ගන්නා ලද කඩිනම් සැලසුම් හරහා මෙන් ම විශ්වවිද්‍යාලවල වල සමකාරීතයන් සහ වෘත්තීය සම්බන්ධතා තුළ ඇති කරගත් අවිධිමත් ජාලයන් ඔස්සේ ලැබුණු උපකාර හරහා අවම කරගැනීමට හැකිවී ඇත.

පුළුල් ලෙස ප්‍රතිචාර දැක්විය යුතු, විශාල පරාසයකින් යුත් මනෝසමාජීය ගැටලු විසඳීම සඳහා මැදිහත් වීමට ඉල්ලා සිටින බැවින්, උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් ඉටු කිරීමට සිදුවූ භූමිකාව, උපදේශනය ලබා දීමට පමණක් සීමා නොවූ ඉන් ඔබ්බට ගියා වූ දෙයකි. මෙම භූමිකාව ඉටුකිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපනය සහ ඔවුන් විසින්ම ලබන පුහුණුව මදිවේ. එමනිසා ඔවුන්ගේ දැනුම හා කුසලතා වර්ධනය කිරීම සඳහා ඔවුන්ට ශක්තිමත් පදනමකින් යුතු පුහුණුව ලබා දීම මෙන් ම, දැනට පවතින කුසලතා සහ දැනුම අනුව ඔවුන්ගේ භූමිකාව සීමා කිරීම සහ වෘත්තීය වශයෙන් දියුණු වන විට එය වඩ වඩාත් ඉහළ නැංවීම අමාත්‍යාංශය වෙත පැවරුණ යුතුකමකි.

ප්‍රජාවගේ මනෝසමාජීය ගැටලු විසඳීම සඳහා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ දායකත්වය උපරිම අයුරින් ලබා ගන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ පුළුල් උපායමාර්ගික දැක්මක් අවශ්‍යව ඇත. සාපේක්ෂව ක්ෂේත්‍රයට අලුත් සේවක මණ්ඩලයක් වන උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ භූමිකාව හඳුන්වා දිය යුත්තේ පවතින සේවාවන් තුළ ඇති හිඩැස් සහ ශක්තීන් විසින්ය. උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ කාර්යයන් දිස්ත්‍රික් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් අනෙකුත් නිලධාරීන්ට සම්බන්ධවන ආකාරයේ නිරවුල්භාවය, මනෝසමාජීය ගැටලු මත බලපෑම් කිරීම සඳහා ඔවුන් සතු හැකියාව බොහෝ සේ ඉහළ නංවයි.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් ඔවුන්ගේ වත්මන් තනතුර/ භූමිකාවෙහි සහ උපදේශනය සහ මනෝසමාජීය ක්ෂේත්‍රය තුළ ඔවුන්ගේ වෘත්තීයේ අභිවෘද්ධිය උදෙසා නිර්මාණය කරන ලද අකෘතියක අවශ්‍යතාව පෙන්වා දෙන ලදී. එමෙන්ම ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් ඔවුන් සමඟ සේවය කරන අනෙකුත් නිලධාරීන් මෙන් ම ඔවුන්ට ද වඩාත් හොඳ පිළිගැනීමක් තිබීමේ අවශ්‍යතාව ද

හඳුනා ගෙන තිබුණ අතර ඔවුන්ගේ තනතුර හා බැඳුණ ‘සභායක’ යන නාමයට නොකමැත්තක් ඇති බව ද ප්‍රකාශ කර තිබුණි. ඔවුන්, ඔවුන්ගේ වෘත්තීය පිළිබඳ ධාරිතාව තවදුරටත් වර්ධනය කල විට මෙම තනතුරෙන් ඉවත්ව යන බව ද සඳහන් කලා.

අධික වෙහෙසකාරී බව සහ සේවලාභීන් කෙරෙහි සානුකම්පිත හැඟීම් ඇතිවීම හේතුවකට ගෙන උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ට තමන්ගේ භූමිකාව ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට නොහැකි අවස්ථාවල ඔවුන් ලබා දෙන සෘජු උපකාරවලින් පාර්ශවිකව හෝ මිදීමට ඇති ඉඩකඩ කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම ද වැදගත් ය.

උපදේශන සභායක නිලධාරීන් බොහෝමයක් ඔවුන්ගේ ඵදිනෙදා කටයුතුවලදී අත්දකින ප්‍රායෝගික අභියෝගයන් කිහිපයක් විය. මේසයක් හෝ පුටුවක් පරිශීලනය කිරීමට නොහැකිවීම, උපදේශන කටයුතු සඳහා තමන්ට වෙන් වූ වෙනම ස්ථානයක් නොමැතිවීම, ප්‍රජා කටයුතුවලට සහභාගිවීමට ප්‍රවාහන පහසුකම් නොමැති වීම ඒ අතර වඩාත් වැදගත් ඒවා විය.

සමස්තයක් ලෙස මෙම අධ්‍යයනය තුළ අනාවරණය වන්නේ උපදේශන සභායක නිලධාරීන් මේ වන විට ප්‍රජා මට්ටමින් ඉතාමත් බරපතල මනෝසාමාජීය ගැටලු සමඟ ගනුදෙනු කිරීම ආරම්භ කර ඇති බවත්, ඔවුන් ලබා දෙන සේවාව තවදුරටත් වැඩි දියුණු කරගැනීම සඳහා සහ වෘත්තීය දියුණුවක් ඇති කරගැනීම සඳහා ඔවුන් තුළම පෙළඹවීමක් ඇති වී ඇති බවයි. මෙම අධ්‍යයනයෙන් හඳුනා ගත් ගැටලු, උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ට ඔවුන් විසින් ඉටුකරගෙන යන සේවාව ඒ ආකාරයෙන් ම ඉදිරියට කරගෙන යාමට සහාය වන ආකාරයේ පද්ධතියක් ගොඩනැගීමට සැබෑ අවස්ථාවන් උදා කර දෙන අතර, අවසානයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ වෙසෙන තනි තනි පුද්ගලයින් මෙන්ම පුද්ගල කණ්ඩායම්වල මනෝසාමාජීය යහපැවැත්ම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ දායකත්වය ඉහළ නැංවීමට එය දායක කරගත හැක.

1 පසුබිම

සමාජ කටයුතු සහ සමාජ සංවර්ධන අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයේ, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛතම ආයතනය වන්නේ දැනට සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය යටතේ පවත්වාගෙන යන ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයයි. 1992 වසරේ පාර්ලිමේන්තු පනතකින් පිහිටුවා ඇති මෙම ආයතනයේ මෙහෙය වන්නේ “ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ සංවර්ධනය සහ සමාජ සුබසාධනය සඳහා සියලුම මට්ටම්වලදී අවශ්‍ය සමාජ වැඩපිළිබඳව කුසලතා පුර්ණ මිනිස්බල අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සමාජ වැඩ පිළිබඳව අවශ්‍ය දැනුම හා තාක්ෂණයන් යොදා ගනිමින් සමාජයට සුවිශේෂී සේවයක් සැපයීම” වේ. මෙම අරමුණු ළඟාකර ගැනීම සඳහා ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනය මේ වනවිට සමාජ වැඩ පිළිබඳව වසර දෙකක ඩිප්ලෝමා වැඩසටහන, ප්‍රථම උපාධිය සඳහා සමාජ වැඩ පිළිබඳව වසර හතරක උපාධි පාඨමාලාව, සමාජ වැඩ පිළිබඳව වසර දෙකක උසස් උපාධි පාඨමාලාව පවත්වයි. මීට අමතරව ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනය සමාජ වැඩ, ළමා රැකවරණය සහ උපදේශනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලා පවත්වාගෙන යයි.

උපදේශන ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව 2001 වසරේ දී හඳුන්වා දෙන ලද්දේ ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ පුහුණු අංශය විසිනි. එය ප්‍රධාන වශයෙන් සති අන්තයේ පවත්වන මාස 18 ක පුහුණු වැඩසටහනකි. මෙම ඩිප්ලෝමා වැඩසටහන පාඨමාලා ඒකක 8 ක් සහ ක්ෂේත්‍රයට අදාළ එක් ප්‍රායෝගික පුහුණුවීම් ඒකකයකින් සමන්විත වේ. පළමු වසරේ, පළමු වාරයේ පාඨමාලා මොඩියුලයට අයත් විෂයන් වනුයේ සමාන්‍යය මනෝවිද්‍යාව, සංවර්ධන මනෝවිද්‍යාව, සමාජ මනෝවිද්‍යාව සහ අසාමාන්‍යය හැසිරීම් හා සම්බන්ධ මනෝවිද්‍යාවයි. දෙවන වාරයට උපදේශනය පිළිබඳ න්‍යායන්, උපදේශන ශිල්ප ක්‍රම, උපදේශන ප්‍රතිකාර සැලැස්ම සහ උපදේශන කුසලතා සංවර්ධනය ඇතුළත් ය. දෙවන වසරේ මාස හයක කාලයක් ක්ෂේත්‍ර පුහුණුවීම් ලබා දේ. 2012 වසරේ සිදුකළ ඇගයීමට අනුව පැය 288 ක දේශන ඇතුළත් පාඨමාලා ඒකක 8 ක් (සම්මාන 19) සහ පැය 144 ක්ෂේත්‍ර කාර්යයන් ඇතුළත් ක්ෂේත්‍ර පුහුණුවීම් (සම්මාන 3) ලබා දී ඇති අතර සම්පූර්ණ සම්මාන ගණන 21 කි. මෙය ශ්‍රී ලංකා සුදුසුකම් රාමුවට අනුව උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ජාතික ඩිප්ලෝමාව සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සම්මාන 30ට වඩා අඩු සම්මාන ප්‍රමාණයකි. නමුත් මෙම ඩිප්ලෝමාව මෙ වනවිට ශ්‍රී ලංකා සුදුසුකම් රාමුවට විශේෂිත වූ NVQL5 ප්‍රමිතිය හා සැසැඳේ. මේ වනවිට ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනය, උපදේශනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව සංශෝධනය කිරීම සඳහා ආසියා පදනම සමඟ එක්ව කටයුතු කර ඇත. සේවලාභීන්ගේ අවශ්‍යතාවන් ඉටුකිරීමට අවශ්‍ය කුසලතාවන්ගෙන් වෘත්තිකයන් තවදුරටත් පෝෂණය කිරීම සඳහා 2013 වසරේ නොවැම්බර් මස ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනය, උපදේශනය පිළිබඳ උසස් ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් දියත් කරන ලදී.

උපදේශන සභායක නිලධාරීන් දිස්ත්‍රික් මට්ටම පදනම්කොටගෙන දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලවල තම රාජකාරී කටයුතු සිදුකරන නිලධාරීන්ය. මේ වන විට දිවයින පුරා ළමා සංවර්ධන හා

කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් 212 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් සේවය කරන අතර සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය යටතේ 96 කට අසන්න ප්‍රමාණයක් සේවය කරති. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සහ උපදේශන නිලධාරීන් යනු වැඩිහිටියන්ට සහ ළමයින්ට මනෝසමාජීය අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා උපදේශන සේවාවන් සැපයීම සඳහා පත් කරන ලද රාජ්‍ය නිලධාරීන්ය. ඔවුන්ගේ කාර්යයන්හි ස්වභාවය නිසා උපදේශනය පිළිබඳ තවදුරටත් පුහුණු වීම් සහ ඉගෙනුම් ඔවුන්ට ලබා දීම ඉතා වැදගත් සහ ප්‍රයෝජනවත් බව සනාත වී ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස උසස් ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව හඳුන්වාදීම තුළ විශේෂයෙන් ම ප්‍රතිලාභ ලබන ඉලක්ක කණ්ඩායමක් ලෙස මෙම කණ්ඩායම හඳුනා ගෙන ඇත. කෙසේ නමුත් මෙම වැඩසටහන ස්ථාපිත කිරීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රථම, මෙහි සෘජු ප්‍රතිලාභීන් වන උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ඕනෑ එපාකම් සහ අවශ්‍යතා සහ බලපෑමෙන් තුළ හඳුනා ගැනීම ඉතා වැදගත්ය.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ධාරිතාව, වැඩකරන ස්වභාවය සහ තවදුරටත් අවශ්‍ය කුසලතා සිතියම්ගත කිරීම හරහා මෙම වාර්තාව එම අවශ්‍යතාව ඉටු කරනු ඇත.

2

අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනය තුළින් බලාපොරොත්තු වූයේ, උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ධාරිතාව, පුහුණු අවශ්‍යතා, සහ ඔවුන්ගේ විෂයපථයට අදාළ කාර්යයන් පිළිබඳ සිතියම්ගතකරණය සඳහා ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයට හා ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයට අනුග්‍රහය දැක්වීමයි. එමෙන් ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ කටයුතුවලට සහායවීම සඳහා දැනට පිළියෙල කොට ඇති යටිතල පහසුකම් සහ උපකාර යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ අවබෝධ කොට ගැනීම ද මෙම අධ්‍යයනයේ තවත් අරමුණක් විය.

3 ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා මඟපෙන්වන ලද්දේ පහත සඳහන් පුද්ගලයන්ගෙන් සැදුම් ලත් තාක්ෂණික උපකාර කමිටුවක් විසිනි :

- අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික සමාජ සංවර්ධනය ආයතනය
- අතිරේක ලේකම්වරුන්, ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු සහ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය
- අධ්‍යාපනික උපදේශක, ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනය
- කකාන්තා කාර්යාංශය, ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනය, ගුඩ් ජ්‍රැක්ටිස් ගෘප්, සමාජ විද්‍යාඥයන්ගේ සංගමය සහ ආසියා පදනමේ නියෝජිතයන්

ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධව රට තුළ පළාත් නවයෙහි පැතිර සිටින 212 ක් වූ උපදේශන සභායක නිලධාරීන් සමස්ත නියඳි රාමුවට අයත් වේ. ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මකව ඒකාබද්ධ කරන, පියවර දෙකකින් යුත් ක්‍රමවේදයක් අධ්‍යයනය සඳහා භාවිතා කරන ලදී:

1 වන අදියර කලින් අත්හදා බලන ලද සහ දියුණු කරන ලද, සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවෙන් සමන්විත වූ ස්වයං මෙහෙයුම් ප්‍රශ්නාවලිය ප්‍රාථමික දත්ත එක්රැස් කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ලදී. මෙම පර්යේෂණයේ 1 වන අවස්ථාව සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රත්පතී ආයතනය විසින් ගොඩනගන ලද ප්‍රශ්නාවලිය මීට පෙර සිදුකරන ලද අධ්‍යනයේ දී මතු වූ ගැටලු වඩාත් පැහැදිලි වන ආකාරයට සහ අලුත් ඉලක්ක කණ්ඩායම පිළිබිඹු වන ආකාරයට සංශෝධනය කරන ලදී. ප්‍රශ්නාවලිය ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් (ඇමණුම් 11) සියලුම උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ට තැපැල් කර හරින ලදී. ප්‍රශ්නාවලියන් 212 ක් තැපැල් කරන ලද අතර එයට පිළිතුරු ලෙස පෙරළා ‘ගුඩ් ජ්‍රැක්ටිස් ගෘප්’ ආයතනය විසින් ලබන ලද ප්‍රශ්නාවලි සංඛ්‍යාව 152 කි. ප්‍රශ්නාවලිය එවීමට නොහැකි වූ උපදේශන සභායක නිලධාරීන් එයට ඉදිරිපත් කරන ලද හේතු කාරණා අතර අනෙකුත් අමාත්‍යාංශයන්ට ලැබුණු සේවා මාරුවීම්, තවමත් සේවයට වාර්තා කිරීමට නොහැකි වීම, මාතෘ නිවාඩු ගෙන තිබීම වැනි දෑ වූහ. ප්‍රශ්නාවලියට පිළිතුරු සපයන ලද 152 උපදේශන සභායක නිලධාරීන් ඒ තුළ ඇතුළත් කර තිබූ ඔවුන්ගේ ප්‍රතිචාර පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර යටතේ අධ්‍යයනය කරන ලදී.

- ඔවුන් ස්ථානගත කරන ලද ස්ථානය සහ ජනවිකාසයට ආවේණික ගති ලක්ෂණ සිතියම්ගත කිරීම

- අධීක්ෂණ ආකෘතිය, උපකාරක යාන්ත්‍රණ ආදිය
- ඔවුන් මැදිහත්වන සේවාලාභීන්ගේ ස්වභාවය හඳුනා ගැනීම
- බහුතරයක් සේවාලාභීන් මුහුණ දෙන පොදු ගැටලු හඳුනා ගැනීම
- උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය අතිරේක කුසලතා හඳුනා ගැනීම

සංඛ්‍යාත්මක දත්ත එකතු කිරීමට භාවිතා කරන ලද මෙවලම, ළමා සංවර්ධන හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් මෙම මෙවලම සහයෝගිතා ව්‍යාපෘතියක් සඳහා ය යන්න සහ ඒ සඳහා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සහයෝගය ලබා දෙන ලෙස සඳහන් කරමින් ලියන ලද ආවරණ ලිපියක් සමඟ තැපැල් කර යවන ලදී. ඒ පිළිබඳ පසු විපරම, සමීක්ෂණයේ සම්බන්ධීකාරක ලෙස කටයුතු කරන ‘ගුඩ් ජ්‍රැක්ටිස් ගෘප්’ සංවිධානයේ නිලත්ති මහත්මිය විසින් දුරකථනය හරහා සිදුකරන ලදී.

අධ්‍යයනයේ ගුණාත්මක අංශය පහත සඳහන් පියවරයන්ගෙන් සමන්විත විය.

2 වන අදියර සවිස්තරාත්මක වැඩබිම් වාරිකා. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සේවය කරන වටාපිටාව තුළදී සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා 10 ක් සහ කොළඹ දී සම්මුඛ සාකච්ඡා 15 ක් ලෙස සම්මුඛ සාකච්ඡා 25 ක් සිදුකරන ලදී. සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීමට යන කාලය සහ වියදමෙහි ප්‍රායෝගිකත්වය සලකා බලා බස්නාහිර, දකුණු, උතුරු, නැගෙනහිර, මධ්‍යම සහ සබරගමුව යන පළාත්හි පමණක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පැතිර සිටින විවිධ වටාපිටාවන් තුළ (නාගරික, ග්‍රාමීය, වතු, පශ්චාත් යුධ, අඩු ආදායම්) සම්මුඛ සාකච්ඡා 25 ක් පැවැත්වීමට කටයුතු කරන ලදී.

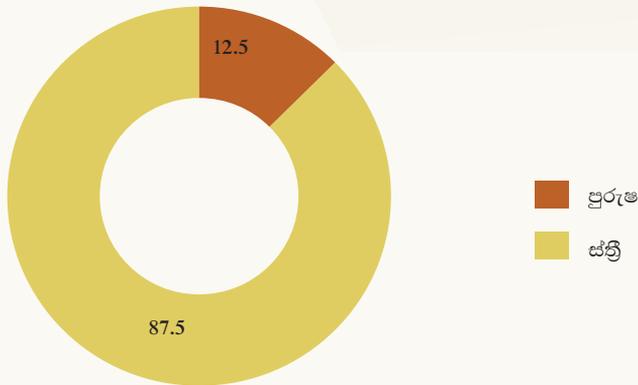
සම්මුඛ සාකච්ඡා, පළපුරුදු මානසික සෞඛ්‍ය සහ මනෝසමාජීය උපකාර ලබා දෙන වෘත්තිකයන් සහ පුහුණුකරුවන් විසින්, උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සේවා අත්දැකීම්වලට උපරිම අයුරින් දර්ශන දෙන ආකාරයට මෙහෙයවන ලදී.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ වැඩ සැලසුම් කිරීම, අධීක්ෂණය සහ උපකාරක ව්‍යුහය, පුහුණුව සහ අධ්‍යාපනික පසුබිම, පොදුවේ මුහුණ දෙන ගැටලු, වඩාත් අභියෝගාත්මක ගැටලු, සේවාලාභීන්ගේ ජන විකාසය සහ ඔවුන්ගේ සේවාවන් වැඩිදියුණු කරන්නේ කෙසේ ද යන්න පරීක්ෂා කිරීම අරමුණු කොට ගෙන සාකච්ඡාවන් මෙහෙයවන ලදී.

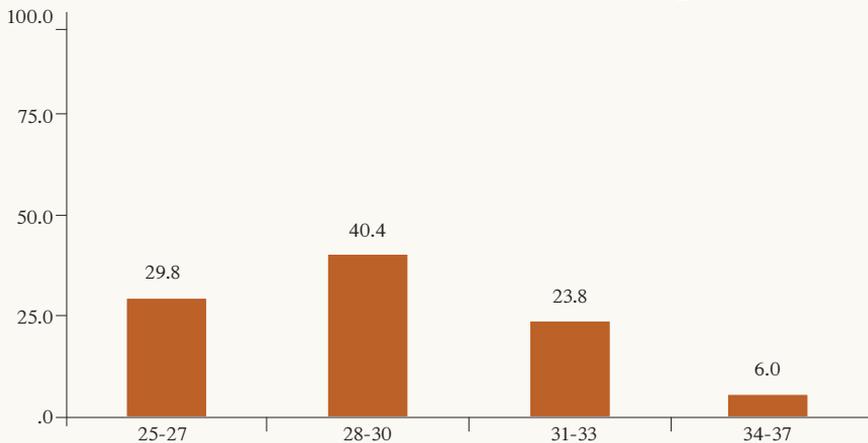
4 ස්වයං-මෙහෙයුම් ප්‍රශ්නාවලිය

ස්වයං - මෙහෙයුම් කැපැල් සමීක්ෂණය සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වූ අනුපාතය 71.6% (152/212) ක් වන අතර එය සමීක්ෂණයේ සාධනීය තත්ත්වයක් ලෙස හැඳින්විය හැක. පහත සඳහන් වගු, රූපසටහන් සහ ප්‍රස්ථාර ඉස්මතු කර දක්වන්නේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පිළිබඳ ලුහුඬු සාරාංශය, ඔවුන්ගේ සේවා පරිසරය, ප්‍රජාවෙහි භූමිකාව, අඛණ්ඩව ඉදිරියට යන වෘත්තීය දියුණුව සම්බන්ධව ඔවුන් තුළ ඇති අභිලාෂයන්ය.

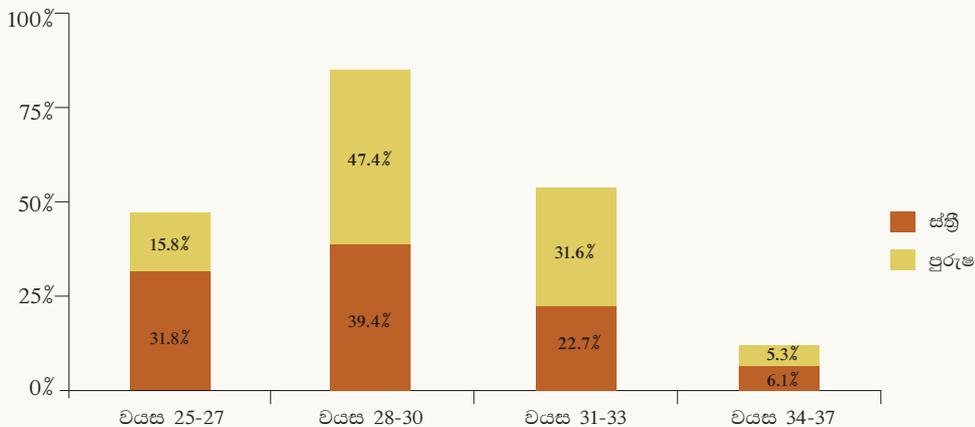
4.1 උපදේශන සහායකයන් පිළිබඳ ලුහුඬු සාරාංශය

1 වන රූපසටහන : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ස්ත්‍රීපුරුෂභාවය

2 වන රූප සටහන : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ වයස් බෙදීයාම

3 වන රූපසටහන : ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් වයස් කාණ්ඩ සහ ස්ත්‍රීපුරුෂභාවය අනුව බෙදී ගොස් ඇති ආකාරය

අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගත් නියෝජ්‍යයන් 85% කටත් වඩා කාන්තාවන් වන අතර පිරිමින් 12% ක් පමණ වේ. එමනිසා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් ලැබුණු ප්‍රතිචාර තුළ බහුතරයක් නියෝජනය කරන්නේ කාන්තාවන්ය.

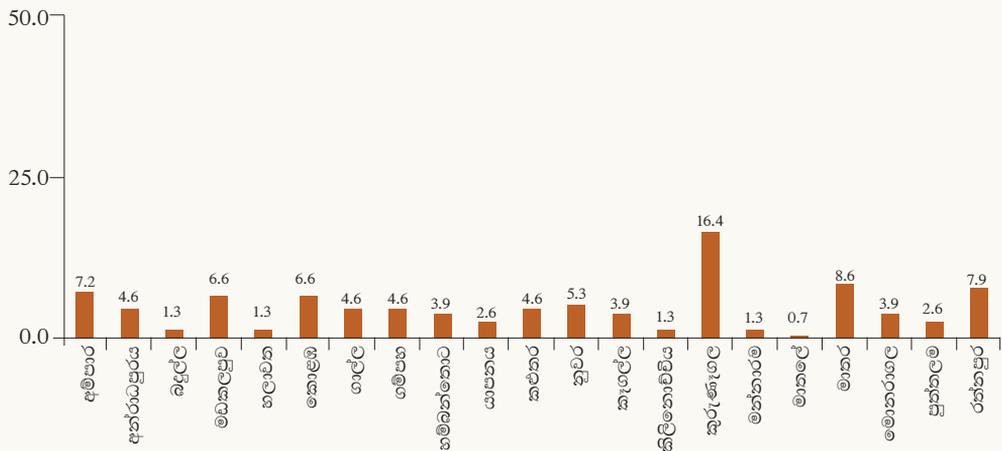
ස්වයං මෙහෙයුම් තැපැල් සමීක්ෂණයට ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගේ වයස් පරතරය වයස අවුරුදු 25 න් වයස අවුරුදු 37 න් අතර වේ. කාන්තා ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ගෙන් 32% ක් වයස අවුරුදු 25 න් 27 න් වන අතර පිරිමි උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් බොහෝමයක් වයස අවුරුදු 28 න් 33 න් අතර වේ.

1 වන වගුව : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ පිහිටීම

දිස්ත්‍රික්කය	ගණන	සංඛ්‍යාව
අම්පාර	7.2%	11
අනුරාධපුරය	4.6%	7
බදුල්ල	1.3%	2
මඩකලපුව	6.6%	10
හලාවත	1.3%	2
කොළඹ	6.6%	10
ගාල්ල	4.6%	7
ගම්පහ	4.6%	7
හම්බන්තොට	3.9%	6
යාපනය	2.6%	4
කළුතර	4.6%	7

දිස්ත්‍රික්කය	ගණන	සංඛ්‍යාව
නුවර	5.3%	8
කෑගල්ල	3.9%	6
කිලිනොච්චිය	1.3%	2
කුරුණෑගල	16.4%	25
මන්නාරම	1.3%	2
මාතලේ	0.7%	1
මාතර	8.6%	13
මොනරාගල	3.9%	6
පුත්තලම	2.6%	4
රත්නපුර	7.9%	12
පදනම	100.0%	152

විවිධ වූ භූගෝලීය පිහිටීම් තුළ පත්කර ඇති උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව එකිනෙකට වෙනස් ස්වරූපයක් ගනී. කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයට පත්කර ඇති උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව 25 දෙනෙක් (සම්පූර්ණ ගණනින් 16%) වන අතර මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කයට පත්කර ඇති සංඛ්‍යාව 1 කි. මෙය සම්පූර්ණ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සංඛ්‍යාවෙන් 0.7% කි. දිස්ත්‍රික්ක අතර සේවාවන් ලබා ගැනීමේ ඇති විසම බව මේ තුළින් පෙන්නුම් කරන අතර ඒක උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මත පැටවෙන බර පිළිබඳව ද ඉගියක් කර ඇත.

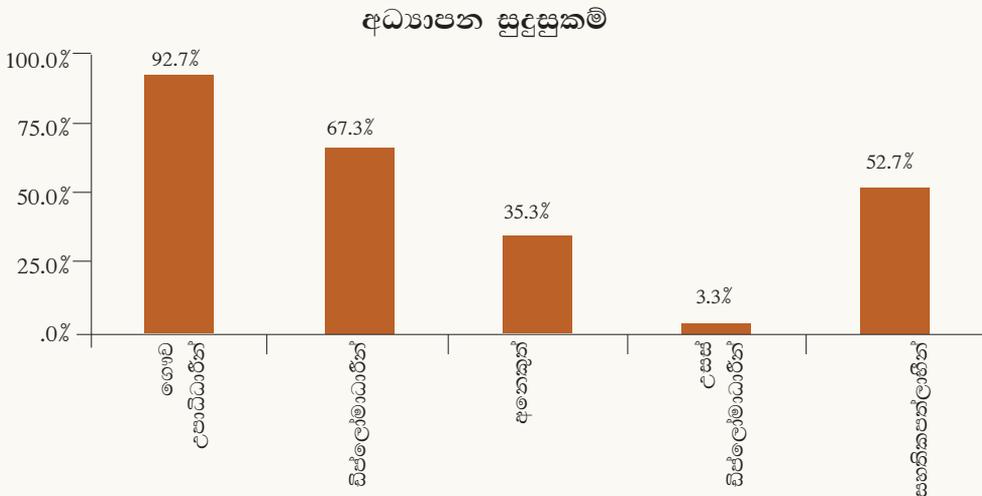

4 වන රූපසටහන : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ පිහිටීම

4.2 වෘත්තීය සුදුසුකම්

2 වන වගුව: වෘත්තීය සුදුසුකම්

	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව
ගෞරව/උපාධිධාරීන්	92.7%	139
ඩිප්ලෝමාධාරීන්	67.3%	101
අනෙකුත්	35.3%	53
උසස් ඩිප්ලෝමාධාරීන්	3.3%	5
සහතිකපත්ලාභීන්	52.7%	79

5 වන රූපසටහන : වෘත්තීය සුදුසුකම්

ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගෙන් 93% කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් උපාධිධාරීන් වන අතර, මෙවැනි ඉහළ අනුපාතයක් පැවතීමට හේතු වූයේ මෙම නිලධාරීන් පත්කරන ලද්දේ උපාධිධාරී යොජනා ක්‍රමයක් තුළින් වීමයි. අනෙකුත් උපාධිධාරීන් ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් හෝ සහතිකපත් පාඨමාලාවක් හදාරා ඇත. ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගෙන් 7% ක් උපාධිධාරීන් නොවන බව සඳහන් වේ. කෙසේ නමුත් බොහෝ ආසන්න වශයෙන් මෙම ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් බහුවිධ සුදුසුකම් වලින් සමන්විත වන අතර ඔවුන් ඩිප්ලෝමාධාරීන් සහ සහතිකපත්ලාභීන් වේ. ඩිප්ලෝමාලාභීන් ලෙස සඳහන් කර ඇති උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් 101 ක් දෙනෙක්ගෙන් 86 ක් මනෝවිද්‍යාව, උපදේශනය, සහ සමාජ කටයුතු යන ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා ලබා ඇති බව සඳහන් කර ඇති අතර අන් අය ඉංග්‍රීසි සහ දෙමළ යන භාෂාවන් පිළිබඳ සහ පරිගණක

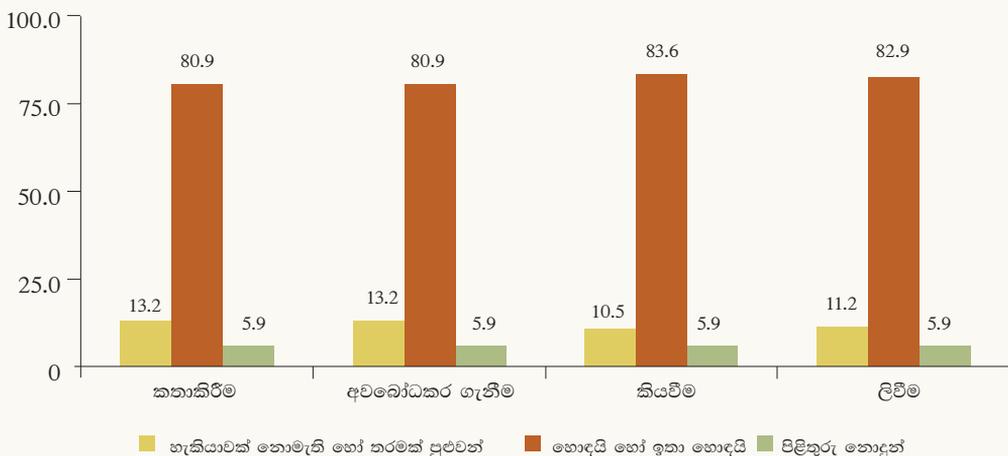
කුසලතා පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා ලබා ඇති බව සඳහන් කොට තිබුණි. බොහෝ ඩිප්ලෝමාධාරීන් ඔවුන්ගේ සුදුසුකම් ලබාගෙන ඇත්තේ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර, කොළඹ, කැලණිය, පේරාදෙණිය සහ යාපනය වැනි දේශීය විශ්වවිද්‍යාල වලින්ය. සමීක්ෂණය සඳහා තෝරාගත් නියදියෙන් 3.3% ක් වූ සුළු ප්‍රමාණයක් පමණක් උසස් ඩිප්ලෝමාව ලබා තිබුණි.

4.3 භාෂා ප්‍රවීණත්වය

සමීක්ෂණය තුළ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ භාෂා ශක්‍යතාව හඳුනා ගැනීමට උත්සාහගෙන තිබුණි.

3 වන වගුව : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සිංහල භාෂාව පිළිබඳව කුසලතාව

	කතා කිරීම		අවබෝධකර ගැනීම		කියවීම		ලිවීම	
	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව
හැකියාවක් නොමැති	4.6	7	3.9	6	3.9	6	3.3	5
තරමක් පුළුවන්	8.6	13	9.2	14	6.6	10	7.9	12
හොඳයි	5.3	8	3.9	6	5.3	8	6.6	10
ඉතා හොඳයි	75.7	115	77.0	117	78.3	119	76.3	116
පිළිතුරක් නොදුන්	5.9	9	5.9	9	5.9	9	5.9	9
මුළු ගණන	100	152	100	152	100	152	100	152

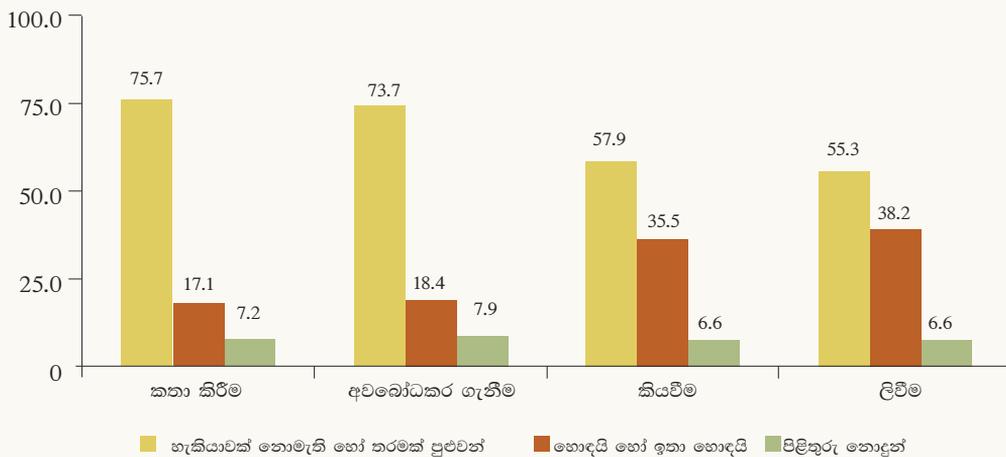

6 වන රූපසටහන : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සිංහල භාෂාව පිළිබඳ කුසලතාව

උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් සියයට අසූවකට වඩා සිංහල භාෂාව ඉතා හොඳින් කතා කිරීමට හැකියාව තිබුණ අතර, ඒ තුළ පිළිබිඹු වන්නේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් සිංහල ජනවර්ගයට අයත්ය යන්නය.

4 වන වගුව : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ කුසලතාව

	කතා කිරීම		අවබෝධකර ගැනීම		කියවීම		ලිවීම	
	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව
නොහැකි	36.8	56	31.6	48	17.8	27	16.4	25
තරමක් පුළුවන්	38.8	59	42.1	64	40.1	61	38.8	59
හොඳයි	2.0	3	3.3	5	17.1	26	17.8	27
ඉතාමත් හොඳයි	15.1	23	15.1	23	18.4	28	20.4	31
පිළිතුරක් නොදුන්	7.2	11	7.9	12	6.6	10	6.6	10
මුළු එකතුව	100	152	100	152	100	152	100	152

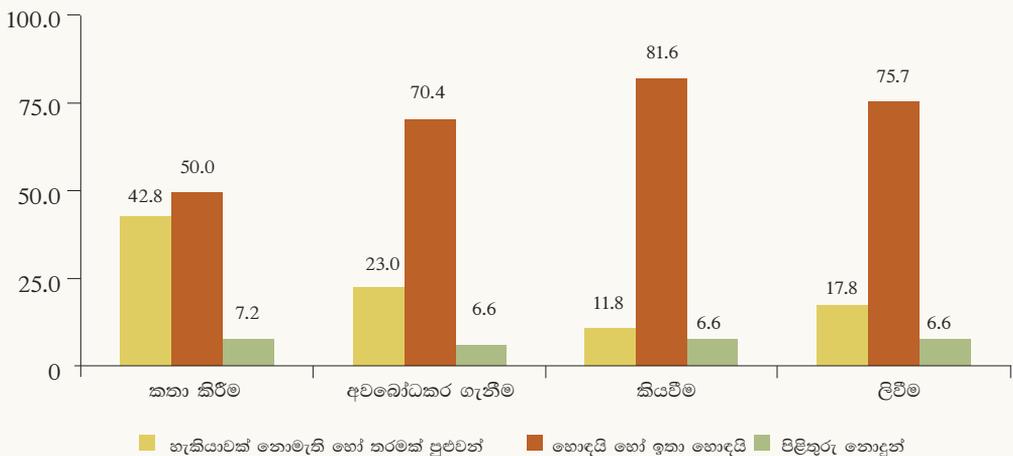
7 වන රූපසටහන : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ කුසලතාව

උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ කුසලතාව සීමාසහිත විය. සම්පූර්ණ නියතියෙන් දෙමළ භාෂාව ඉතා හොඳින් කතා කිරීමට හැකියාව තිබුණේ 17% කට පමණි. මේ තුළින් ද පෙන්වුම් කරන්නේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් සිංහල ජන වර්ගයට අයත් ය යන්න ය. මේ තුළින් දෙමළ භාෂාව කතා කිරීමට නොහැකි උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සිටින ප්‍රදේශවල සිටින දෙමළ භාෂාව කතා කරන සේවාවලින් සමග

කටයුතු කරන විට ගැටලු සහගත තත්වයක් ඇති විය හැක. සුවිශේෂී වශයෙන් උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ දෙමළ භාෂාව කතා කිරීමේ සහ අවබෝධ කරගැනීමේ කුසලතාවය සීමා සහිත වන අතර එයට සමානව ලිවීමේ සහ කියවීමේ හැකියාව වඩාත් ඉහළ වේ.

5 වන වගුව : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ කුසලතාව

	කතා කිරීම		අවබෝධකර ගැනීම		කියවීම		ලිවීම	
	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව
නොහැකි	3.9	6	.0	0	.0	0	.0	0
තරමක් පුළුවන්	38.8	59	23.0	35	11.8	18	17.8	27
හොඳයි	46.1	70	56.6	86	53.9	82	57.9	88
ඉතාමත් හොඳයි	3.9	6	13.8	21	27.6	42	17.8	27
පිළිතුරු නොදුන්	7.2	11	6.6	10	6.6	10	6.6	10
මුළු එකතුව	100	152	100	152	100	152	100	152

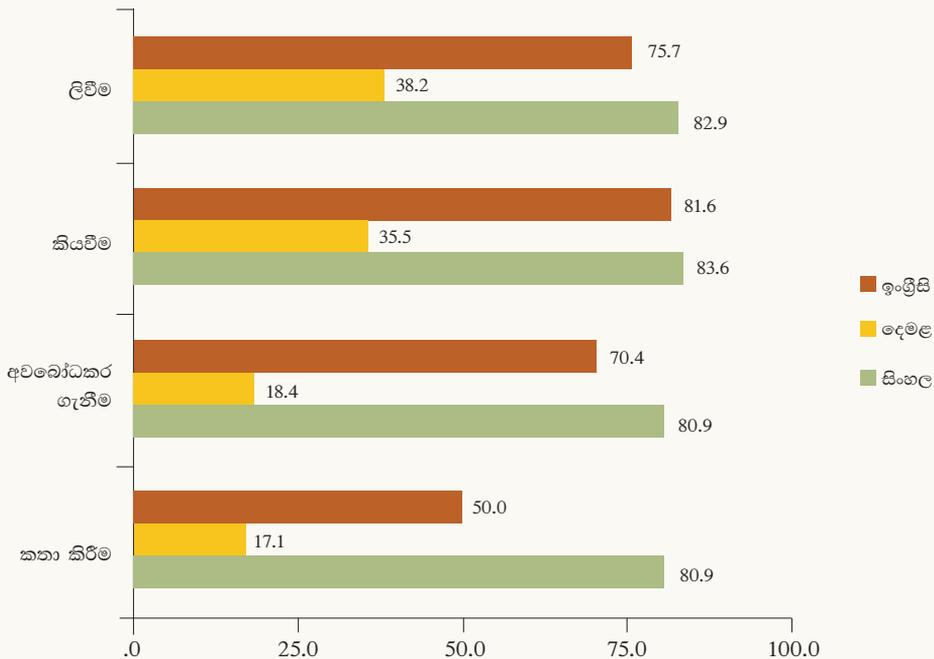

8 වන රූපසටහන : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ කුසලතාව

සාපේක්ෂ වශයෙන් උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ කුසලතාව හොඳ මට්ටමක පවතී. කෙසේ නමුත් පෙන්වා දෙන තවත් වැදගත් කරුණක් වන්නේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සතු ඉංග්‍රීසි භාෂාව කතා කිරීමේ කුසලතාව, ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳව ඔවුන් සතු අනෙකුත් දැනුමට සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පවතින බවයි. මෙම මට්ටමේ ප්‍රවීණත්වයක්

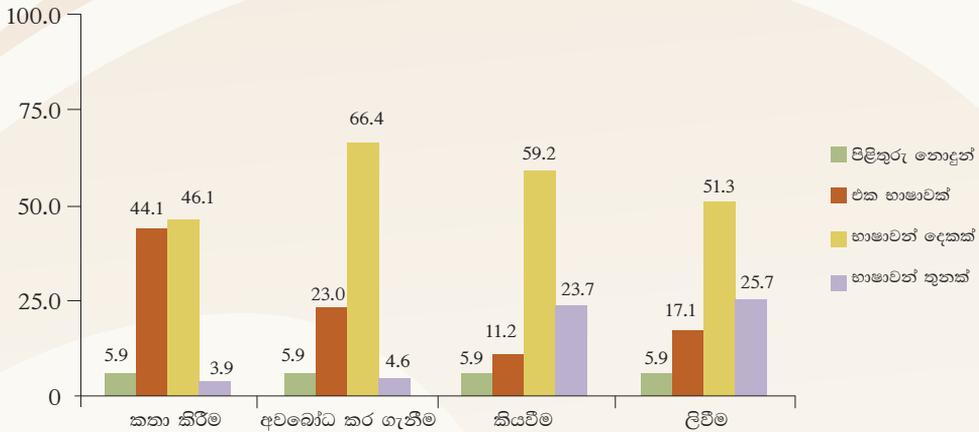
තුළින් හැඟවෙන්නේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ කාර්යස්ථ පුහුණුව සඳහා ඉංග්‍රීසි භාෂාව ද භාවිත කළ හැකි බවයි. ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් පවතින ඉගෙනුම් ලේඛන පරිහරණය කිරීමට පසුබිම සකස් කිරීම සඳහා අනෙකුත් උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේද ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ කුසලතාව ඉහළ නැංවීම ඉතා වැදගත් වේ.

9 වන රූපසටහන: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ භාෂා කුසලතාව සැසඳීම

6 වන වගුව : භාෂා ප්‍රවීණතාව පිළිබඳ සංයුක්ත වගුව

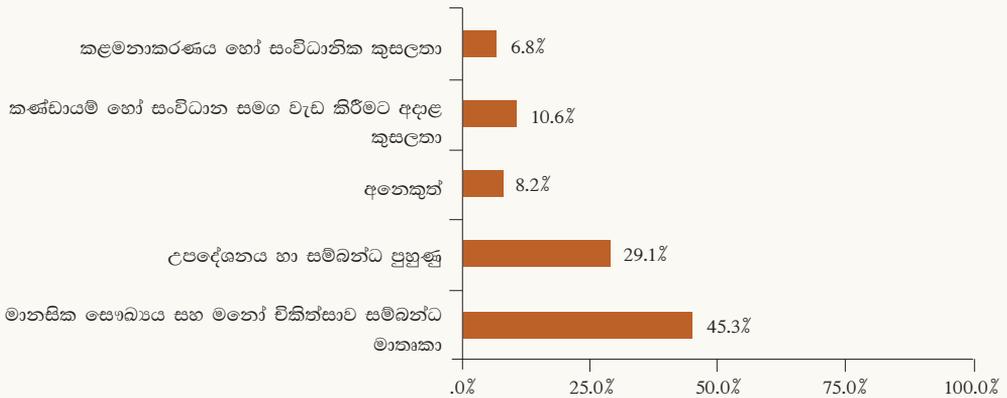
	කතා කිරීම		අවබෝධකර ගැනීම		කියවීම		ලිවීම	
	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව
ප්‍රතිචාර නොදැක් වූ	5.9	9	5.9	9	5.9	9	5.9	9
එක් භාෂාවක්	44.1	67	23.0	35	11.2	17	17.1	26
භාෂාවන් 2 ක්	46.1	70	66.4	101	59.2	90	51.3	78
භාෂාවන් 3 ක්	3.9	6	4.6	7	23.7	36	25.7	39
පදනම	100.0	152	100.0	152	100.0	152	100.0	152

10 වන රූපසටහන : භාෂා ප්‍රවීණතාව පිළිබඳ සංයුක්ත සටහන

පැහැදිලි ලෙස පෙනෙන්න තිබෙන කරුණක් වන්නේ භාෂා තුනම සම්බන්ධව උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ලිවීමේ සහ කියවීමේ කුසලතාව ඉතා උසස් මට්ටමක පැවතුනත් භාෂා තුනම අවබෝධ කරගැනීමේ සහ කතා කිරීමේ හැකියාව සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් පහළ මට්ටමක පවතින බවයි. මෙම විචල්‍යතාවට බලපෑ මූලික කාරණය වන්නේ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ ඔවුන්ගේ ප්‍රවීණත්වයයි.

4.4 වඩාත් හොඳ සේවා සැපයුමක් ඇති කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධනය සඳහා යෝජිත අංශ

11 වන රූප සටහන : ඉදිරි වෘත්තීය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යෝජිත අංශ

ප්‍රතිචාර දැක්වූවන් විසින් හඳුනාගත් බහුවිධ පුහුණු අවශ්‍යතා අතුරින්, මානසික සෞඛ්‍ය සහ මනෝ විකිත්සාව සම්බන්ධ මාතෘකා වඩාත් වැදගත් මාතෘකාවන් සේ අවධානය කොට තිබුණි. ඒ අතර උපදේශනය හා සම්බන්ධ පුහුණුව සඳහා ද සැලකිය යුතු ඉල්ලුමක් විය.

4.5 සේවා පළපුරුද්ද

7 වන වගුව : උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සේවා පළපුරුද්ද

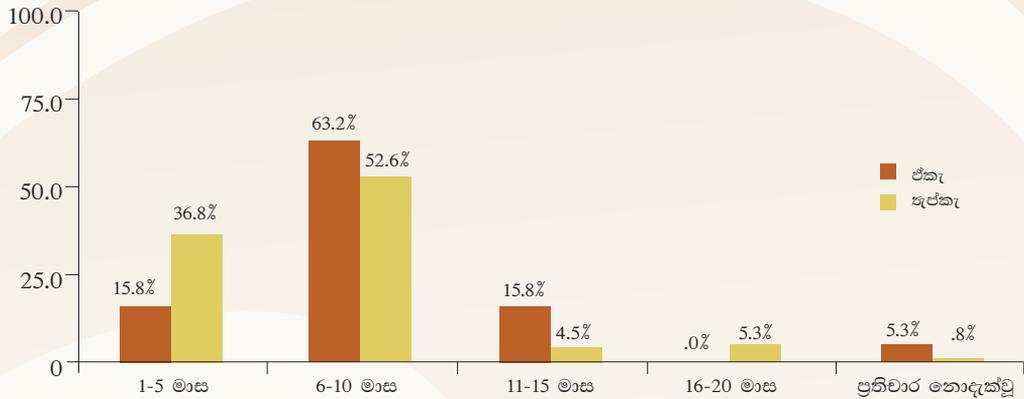
	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව
මාස 1-5	34.2	52
මාස 6-10	53.9	82
මාස 11-15	5.9	9
මාස 16-20	4.6	7
ප්‍රතිචාර නොදැක්වූ	1.3	2
මුළු එකතුව	100.0	152

8 වන වගුව : ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවයට අනුව උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සේවා පළපුරුද්ද

	පිරිමි		ගැහැණු	
	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව
1-5 මාස	15.8%	3	36.8%	49
6-10 මාස	63.2%	12	52.6%	70
11-15 මාස	15.8%	3	4.5%	6
16-20 මාස	.0%	0	5.3%	7
ප්‍රතිචාර නොදැක්වූ	5.3%	1	.8%	1
මුළු එකතුව	100.0%	19	100.0%	133

9 වන වගුව : ස්ත්‍රීපුරුෂභාවය අනුව සේවා පළපුරුද්දේ සමාන්‍ය ගණන (මාස අනුව)

	මධ්‍යස්ථ	අවම	උපරිම
සමස්ථය	8.13	1	20
පිරිමි	12.5	1	15
කාන්තා	7.5	1	20

12 වන රූප සටහන : ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සේවා පළපුරුද්ද

කෙසේ නමුත් සාපේක්ෂව මෙම දත්ත තුළින් පැහැදිලි වන්නේ අමාත්‍යාංශය විසින් ඉතාමත් මෑතකදී මෙම උපදේශන සහායක නිලධාරීන් බඳවා ගෙන ඇති බවයි. මන්ද බොහෝමයක් නිලධාරීන් මෙම තනතුරේ සේවය කොට ඇත්තේ මාස 6 ක් 10 ක් අතර කාලයකි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සේවා පළපුරුද්ද මාස 1 ක් 12 ක් අතර කාලපරාසයක විහිදේ.

10 වන වගුව: උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ පත්වීම් භාර ගත් දින

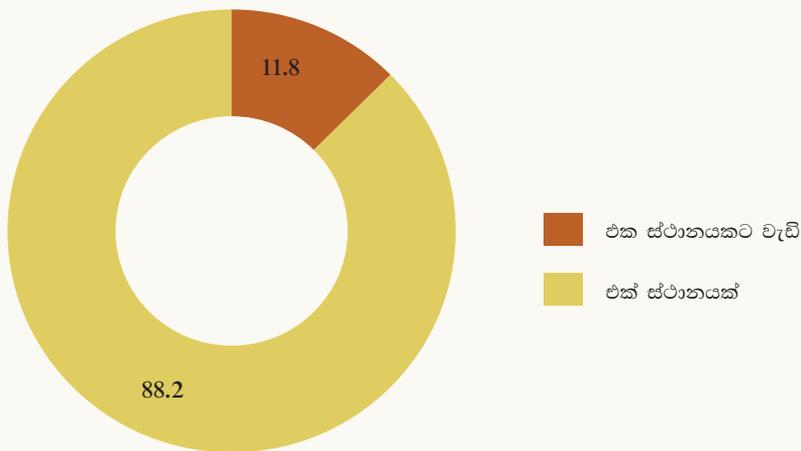
පත්වීම් භාරගත් මාසය	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව
පෙබරවාරි/2012	.7	1
අප්‍රේල් /2012	3.3	5
ජූනි /2012	.7	1
ජූලි /2012	2.0	3
ඔක්තෝම්බර් /2012	2.0	3
නොවැම්බර් /2012	2.0	3
දෙසැම්බර් /2012	1.3	2
ජනවාරි /2013	3.9	6
පෙබරවාරි /2013	16.4	25
මාර්තු /2013	17.8	27
අප්‍රේල්/2013	12.5	19
මැයි/2013	13.8	21
ජූනි /2013	8.6	13
ජූලි /2013	5.3	8
අගෝස්තු /2013	.7	1
සැප්තැම්බර් /2013	5.9	9
ඔක්තෝබර් /2013	2.0	3
ප්‍රතිචාර නොදැක්වූ	1.3	2

13 වන රූපසටහන : දැනට සේවයේ නියුතු උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සම්මුඛවිචිත අගය

මෙම ප්‍රස්ථාරයෙන් පෙනීයනු ලබන ආකාරයට උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් බඳවා ගෙන ඇත්තේ 2013 වසරේ දීය.

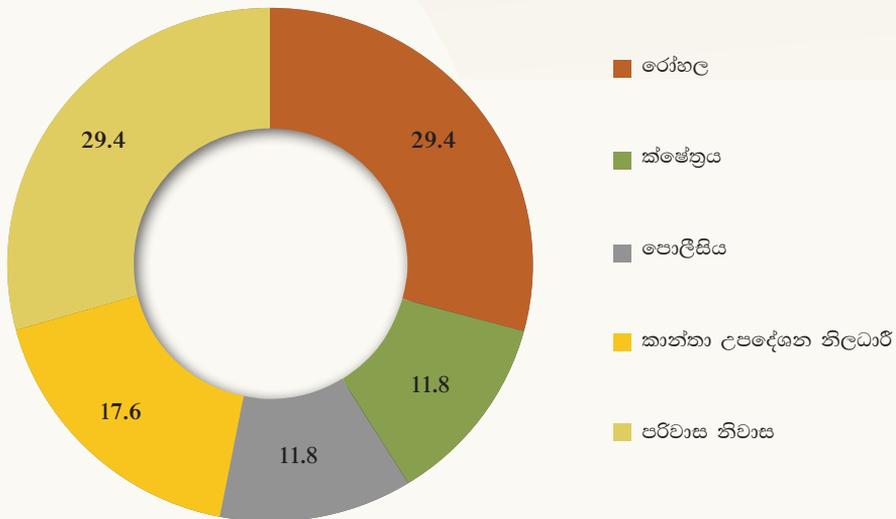
4.6 සේවා ස්ථාන සංඛ්‍යාව

14 වන රූපසටහන : උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සේවා සපයන ස්ථාන සංඛ්‍යාව

11 වන වගුව : ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සේවා සපයන ස්ථාන සංඛ්‍යාව

	පිරිමි		ගැහැණු		එකතුව	
	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව
එක් ස්ථානයකට වැඩි	5.3%	1	12.8%	17	11.8%	18
එක් ස්ථානයක	94.7%	18	87.2%	116	88.2%	134
එකතුව	100.0%	19	100.0%	133	100.0%	152

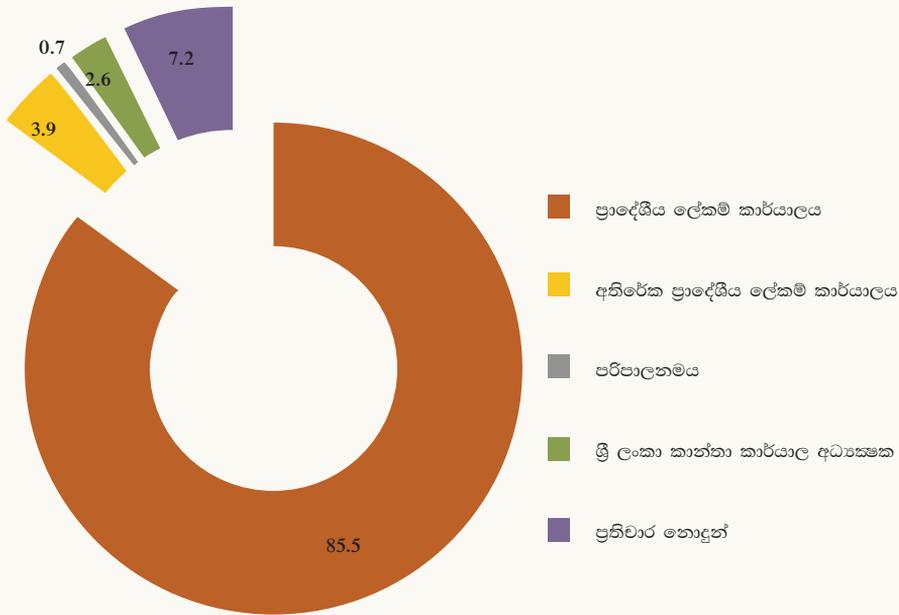

15 වන රූපසටහන : උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සේවා සපයන අනිකුත් ස්ථාන

අධ්‍යයනයට සහභාගි වූ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් සේවය සපයන්නේ එක් ස්ථානයක පමණි. එසේ වන්නේ බොහෝ විට මෑතක සිදුවූ බඳවා ගැනීම් නිසා විය හැක. කෙසේ නමුත් එක් ස්ථානයකට වඩා වැඩි සේවා ස්ථාන ගණනක සේවය කරන ගැහැණුන් සහ පිරිමින්ගේ සංඛ්‍යාව අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් පෙන්නුම් කෙරේ. මෙම අනිකුත් සේවා ස්ථාන වලින් සැලකිය ප්‍රමාණයක් ලෙස දක්නට ඇත්තේ රෝහල් සහ පරිවාස නිවහන්ස.

12 වන වගුව : කළමනාකරණ අධීක්ෂණය

	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව
එක් කළමනාකාර අධීක්ෂකවරයෙක්	108	71.1
කළමනාකාර අධීක්ෂකවරු දෙදෙනෙක්	27	17.8
කළමනාකාර අධීක්ෂකවරු තිදෙනෙක්	6	3.9
ප්‍රතිචාර නොදැක්වූ	11	7.2
මුළු එකතුව	152	100.0

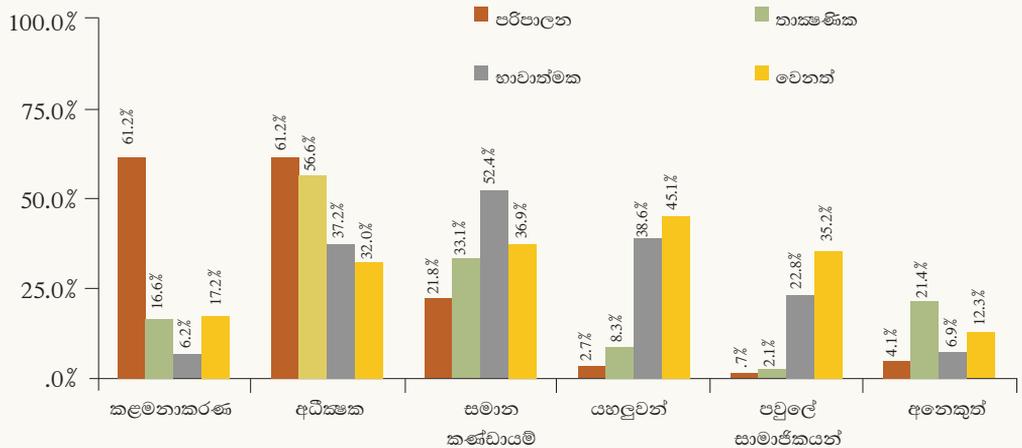
16 වන රූපසටහන : ආසන්නතම වැඩ අධීක්ෂකට අනුව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් බෙදී යාම

උපදේශන සහායක නිලධාරීන් බොහෝ දෙනෙකුට වූයේ එක් කළමනාකාර අධීක්ෂකවරයෙක් පමණක් වන අතර බොහෝ අවස්ථාවල මෙම අධීක්ෂක ලෙස කටයුතු කරනුයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම්ය.

4.7 උපකාරක ආකෘතිය

13 වන වගුව : උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහා ඇති උපකාර වර්ගීකරණය

	පරිපාලන උපකාර		තාක්ෂණික මඟපෙන්වීම		භාවාත්මක උපකාර		වෙනත් ආකාරයේ උපකාර	
	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව
රේඛීය කළමනාකාර	61.2%	90	16.6%	24	6.2%	9	17.2%	21
අධීක්ෂක	61.2%	90	56.6%	82	37.2%	54	32.0%	39
සමපදස්ත කණ්ඩායම්	21.8%	32	33.1%	48	52.4%	76	36.9%	45
යහළුවන්	2.7%	4	8.3%	12	38.6%	56	45.1%	55
පවුලේ සාමාජිකයන්	.7%	1	2.1%	3	22.8%	33	35.2%	43
අනෙකුත්	4.1%	6	21.4%	31	6.9%	10	12.3%	15

17 වන රූපසටහන: උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහා ඇති උපකාර වර්ගීකරණය

සේවාවලට උපදේශනය ලබා දෙන අවස්ථාවන්හිදී යම් ගැටලුවකට මුහුණ දුන් විට, බොහෝ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පරිපාලන උපකාර සඳහා හෝ තාක්ෂණික මඟපෙන්වීම සඳහා නැඹුරුවන්නේ ඔවුන්ගේ රේඛීය කළමනාකරු හෝ පරිපාලන අධීක්ෂක වෙතය. කෙසේ නමුත් ඔවුන් කරන කාර්යයන් සංවේදී වුවත් ඔවුන්ට යම් භාවාත්මක උපකාරයක් අවශ්‍ය නම් ඔවුන්, ඔවුන්ගේ සමපදස්තයන්, යහළුවන් හෝ පවුලේ සාමාජිකයන් වෙත යොමුවීමට කැමත්තක් දැක්වීම සුවිශේෂ කරුණකි.

4.8 අවසාන සති දෙක තුළ උපදේශනය ලබාදුන් සේවලාභීන් සංඛ්‍යාව (2013 සැප්තැම්බර් 30- ඔක්තෝබර් 12)

14 වන වගුව : වයස සහ ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව අවසාන සති දෙක තුළ උපදේශනය ලබාදුන් සේවලාභීන්ගේ සාමාන්‍යය

වැඩිහිටි පිරිමි	වැඩිහිටි කාන්තා	පිරිමි ළමයින්	ගැහැණු ළමයින්
2.8	5.3	2.5	2.7

15 වන වගුව : වයස සහ ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව අවසාන සති දෙක තුළ උපදේශනය ලබාදුන් සේවලාභීන් සහ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සාමාන්‍යය

	වැඩිහිටි පිරිමි	වැඩිහිටි කාන්තා	පිරිමි ළමයින්	ගැහැණු ළමයින්
පිරිමි උපදේශන සහායක නිලධාරීන්	3.3	3.0	2.6	2.0
කාන්තා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්	2.8	5.7	2.4	2.8

16 වන වගුව : ස්ත්‍රීපුර්ණභාවය අනුව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මැදිහත් වූ සේවලාභීන්ගේ සාමාන්‍යය ගණන

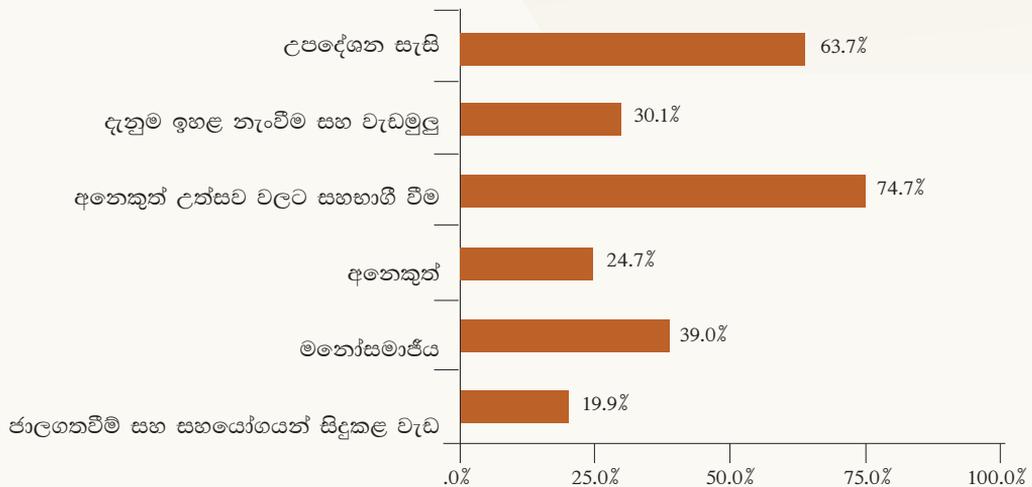
පිරිමි උපදේශන සහායක නිලධාරීන්	කාන්තා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්	සමස්ථය
7.8	10.0	9.7

උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මුණගැසීමට පැමිණි සේවලාභීන්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් වැඩිහිටි කාන්තාවන් ය. සාමාන්‍යයයෙන් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් වැඩි ප්‍රමාණයක් සති දෙකක් තුළ සේවලාභීන් 10 දෙනෙකුට පමණ උපදේශනය ලබා දේ. පිරිමි උපදේශන සහායක නිලධාරීන් හා සසඳන කළ කාන්තා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ වැඩි සේවලාභීන් ප්‍රමාණයක් මුණගැසේ.

4.9 අවසන් සති දෙක තුළ සිදුකළ ක්‍රියාකාරකම් සංඛ්‍යාව (2013 සැප්තැම්බර් 30 සිට ඔක්තෝබර් 12 දක්වා)

17 වන වගුව : සිදුකරන ලද ක්‍රියාකාරකම් සංඛ්‍යාව

	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව
ජාලගතවීම් සහ සහයෝගයෙන් සිදුකළ වැඩ	19.9%	29
මනෝසමාජීය	39.0%	57
අනෙකුත්	24.7%	36
අනෙකුත් උත්සවවලට සහභාගිවීම	74.7%	109
දැනුම ඉහළ නැංවීම සහ වැඩමුළු	30.1%	44
උපදේශන සැසි	63.7%	93

18 වන රූපසටහන : ක්‍රියාකාරකම් සංඛ්‍යාව

පසුගිය සති දෙක අතරතුර උපදේශන සහායක නිලධාරීන් වැඩි ප්‍රමාණයක් (උපදේශන සහායක නිලධාරීන් 93 ක්) උපදේශන සැසිවලට සහභාගිවී ඇති අතර තවත් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් අනෙකුත් මනෝසමාජීය ක්‍රියාකාරකම්වලට (උපදේශන සහායක නිලධාරීන් 57ක්) සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවලට (උපදේශන සහායක නිලධාරීන් 44) සහභාගි වී ඇත. ඉහත සඳහන් ප්‍රස්තාරයෙන් පෙන්වන පරිදි උපදේශන සහායක නිලධාරීන් අනෙකුත් උත්සව විශාල සංඛ්‍යාවකට ද සහභාගි වී ඇත (උපදේශන සහායක නිලධාරීන් 109). මෙයට හේතු වූ කාරණාව වූයේ මෙම කාලවකවානුව තුළට ලෝක ළමා දිනය, ජාත්‍යන්තර ගැහැණු ළමයින්ගේ දිනය සහ ජාත්‍යන්තර වැඩිහිටි දිනය වැනි සැමරීම් විශාල සංඛ්‍යාවක් වැටී තිබීම සහ ඒ සඳහා සංවිධානය කරන ලද උත්සව විශාල ප්‍රමාණයකට උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සහභාගිවීමයි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් වාර්තා කළ ඉහළ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සංඛ්‍යාවට හේතුවක් මෙම උත්සව විය හැක.

4.10 අවසාන සතිය තුළ සේවලාභීන්ගේ මනෝසමාජීය ගැටලු (2013 ඔක්තෝබර් 7 වන දා සිට 12 වනදා දක්වා)

18 වන වගුව : සේවලාභීන් විසින් ඉදිරිපත් කළ ගැටලු

	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව
විවාහ සහ පවුල් ප්‍රශ්න	21.1%	66
අධ්‍යාපන ගැටලු	21.1%	66
අනෙකුත්	8.3%	26
මානසික ආබාධ සහ මානසික ගැටලු	9.3%	29
ප්‍රේම සම්බන්ධතා/ ලිංගික සම්බන්ධතා (විවාහ නොවූ)	4.5%	14
ආර්ථික/ රැකියා ආශ්‍රිත ගැටලු	4.5%	14
මත්ද්‍රව්‍ය ආශ්‍රිත ගැටලු	13.7%	43
ගෘහස්ථ හිංසනය / ස්ත්‍රීපුරුෂභාවය හේතු කොට ගෙන ඇතිවන ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා	2.9%	9
ළමයින්ගේ හැසිරීම සම්බන්ධ ගැටලු	8.0%	25
සියදිවි නසා ගැනීමේ හැසිරීම්	1.9%	6
කෝපය සහ ප්‍රචණ්ඩත්වය කළමනාකරණය කරගැනීමේ ගැටලු	0.3%	1
ළමා අපචාර සහ නොසලකා හැරීම්	4.5%	14

ඉහත සඳහන් වගුව තුළ නියෝජනය කරන්නේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ඔවුන්ගේ සේවා කාලසීමාව තුළ සම්බන්ධ වෙන්න සිදුවූ වඩාත් පොදු ගැටලුය. සතියක කාලයක් තුළ උපදේශන සැසි අතරතුර සේවලාභීන් ඉදිරිපත් කරන ලද ගැටලු රැසක් විශ්ලේෂණය සඳහා නම් කරන ලදී. මෙම වර්ගීකරණය එකිනෙකට පරස්පර සීමා නොවන අතර, සමහර ගැටලු කාණ්ඩ දෙකකට හෝ වැටිය හැක (විවාහ සහ පවුල් ප්‍රශ්න සහ ගෘහස්ත හිංසනය, හෝ අධ්‍යාපන ගැටලු සහ ළමයින්ගේ හැසිරීම සම්බන්ධ ගැටලු, හෝ මානසික ආබාධ සහ මානසික ව්‍යසන සහ සියදිවි හානිකර ගැනීමේ සිතුවිලි). මීට අමතරව ප්‍රශ්නය පැහැදිලි කරමින් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ලබා දුන් තොරතුරුවල වෙනස්කම්, දෙන ලද වර්ගීකරණයට වඩා තවදුරටත් වෙන් කොට දැක්වීමේ හැකියාව සීමාකරන ලදී. එසේ ම සංකේත යෙදීම සිදුකරන ලද්දේ සේවලාභීන් විසින් ප්‍රශ්න හඳුනාගත් ආකාරය පදනම් කරගෙනය යන්න සඳහන් කිරීම ද වැදගත්ය.

උපදේශන සැසිවලදී සේවලාභීන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද වඩාත් පොදු ගැටලුව වූයේ විවාහ සහ පවුල් ප්‍රශ්නයයි. මෙයට විවාහයෙන් වෙන්වීම සම්බන්ධ ගැටලු, බිරිඳ සහ සැමියා අතර ඇති වන ගැටුම්, දෙමාපියන්, ළමයින් සහ විවාහයෙන් ඥාතීන් වූවන් අතර ඇති වන ගැටුම්, අනියම් විවාහ සම්බන්ධතා, ලිංගික ගැටලු, විවාහය නොසලකා හැරීම වැනි දෑ ඇතුළත් විය.

විවාහ සම්බන්ධතා යන සංදර්භය තුළ සිදුවන ගෘහස්ථ හිංසනය, කාන්තාවට එරෙහිව සිදුවන අනෙකුත් ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියාවන් වන දූෂණය සහ හිංසනය සමඟ වෙනම වර්ග කර ඇත. විවාහ නොවූ අයගේ ප්‍රේම සහ ලිංගික සම්බන්ධතා යටතට අයත් වූයේ සම්බන්ධතා බිඳවැටීම් සහ සමාජය විසින් පිළිනොගන්නා ආකාරයේ සම්බන්ධතා පිළිබඳ විනිශ්චය ආදී ගැටලුය.

අධ්‍යාපනික ගැටලුවලට පාසල් නොපැමිණීම, මූල්‍යමය වශයෙන් සහ වෙනත් ආකාරයකින් ළමයින්ට උපකාර කිරීමේදී රැකබලාගන්නන් මුහුණ දෙන අභියෝග, අබාධ සහිත දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය සඳහා ලැබෙන උපකාර ප්‍රමාණවත් නොවීම, ඉගනීමේ දුෂ්කරතාව සහ විභාග පිළිබඳ ඇති පීඩාවන්, පාසල් භූමිය තුළ සමාජ විරෝධී ක්‍රියා සිදුකිරීම ඇතුළත්ය.

ළමයින්ගේ හැසිරීමේ ගැටලු යන වර්ගයට පාසලේ දී හා නිවසේ දී සිදුකරන කලහකාරී හැසිරීම, නින්දේ දී මුත්‍රා පිටවීම හෝ පංතියේදී මුත්‍රා කිරීම, සාමාන්‍ය ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයට නොගැළපෙන ලෙස හැසිරීම, සදාචාරාත්මකව නොගැළපෙන අසහ්‍ය පෝෂණ භාවිතා කිරීම හෝ ක්‍රියාකාරකම්හි නිරතවීම.

පැහැදිලි කර ගැනීමට අසීරු අවස්ථාවල, රෝග විනිශ්චය කිරීමේ සහ අනුමාන ගැටලු අර්ථ දැක්වීම සඳහා නියතයක් නොමැති වූ විට වාර්තාගත ගැටලුවේ බරපතලකම යටපත් වන බැවින්, මානසික ආබාධ සහ අනෙකුත් මානසික ගැටලු එක ගොන්නකට එකතු කරන ලදී. බොහෝවිට රෝගයට අනුරූපව රෝග ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන නමුත් එය බොහෝවිට සායනික තත්ත්වයන් මිස රෝග විනිශ්චයක් පිළිබඳ මිනුමක් විය නොහැකි අතර බොහෝවිට මානසික දොම්නස් සහගත බව නිසා ඇති වන්නක් විය හැක. මෙම වර්ගීකරණයට ආතතිය (stress), භීතීකාව (phobia), විශාදය (depression), ලිංගික නැඹුරුවේ අක්‍රමතා (paraphilias), අනින්ද්‍රාව (insomnia), අනිවාර්යතා අක්‍රමතා (obsessive compulsive behavior), උන්මාදය (mania) අධික සැකය (paranoid thoughts), මානසික රෝගීන්ට අඩු රැකවරණය ආශ්‍රිත ගැටලු සහ මනෝ විකිත්සිය ප්‍රතිකාරවලින් පසු සේවාලාභීන් නැවත සමාජගත කිරීමේදී මුහුණ දෙන ගැටලු වැනි දෑ බොහෝවිට අයත් වේ. මධ්‍යසාර භාවිතය ආශ්‍රිත ගැටලු (මධ්‍යසාර සහ මත් කුඩුවලට ඇබ්බැහිවීම) පැහැදිලිව ම ඉහත වර්ගීකරණයන්ට ඇතුළත් කළ හැකි හෝ සමහරවිට ගෘහස්ථ හිංසනය යන්නට ඇතුළත් කළ හැකි නමුත් එය වෙනම කාණ්ඩයක් ලෙස වර්ග කොට ඇත. කෝපය කළමණාකරණය සහ ප්‍රචණ්ඩත්වය සම්බන්ධ ගැටලු ඉහත සඳහන් වර්ග දෙක අර්ධ වශයෙන් ආවරණය වන නමුත් එය ද වෙනම කාණ්ඩයක් ලෙස වර්ග කරන ලදී. සියදිවි භානිකර ගැනීමට උත්සාහ ගැනීම සහ සියදිවි භානි කරගැනීමේ සිතුවිලි, මානසික ආබාධ සහ ව්‍යසන හෝ පවුලේ අනිකුත් ගැටලු සහ අනියම් ප්‍රේම සම්බන්ධතා ආශ්‍රිත ගැටලු හා යම් අදාළත්වයක් ඇති නමුත් එයද වෙනම කාණ්ඩයක් ලෙස වර්ග කොට ඇත.

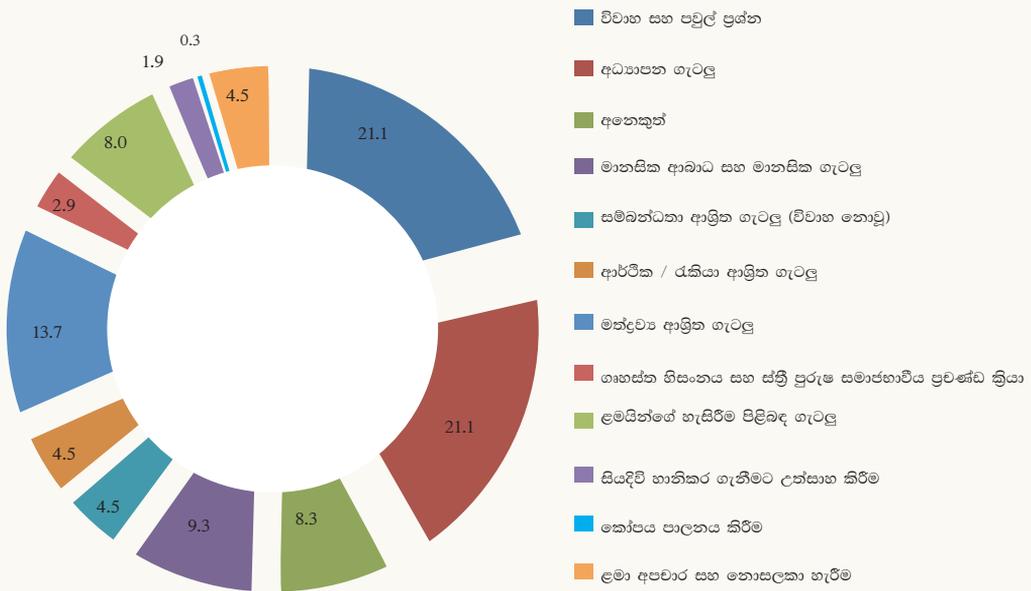
රැකියා ආශ්‍රිත ගැටලු සහ ආර්ථික ගැටලු එකම කාණ්ඩයකට වර්ග කරන ලද අතර එයට රැකියා විරහිත බව, පවුලේ මූල්‍ය අපහසුතා, නීති විරෝධී කටයුතුවලට සම්බන්ධවීම, ව්‍යාසස්ථානය

සඳහා අවශ්‍ය භෞතික සම්පත් ප්‍රමාණවත් අයුරින් නොමැතිවීම, සැමියා මිය ගිය පසු භාර්යාවට රැකියාවක් සොයා ගැනීමට අපහසුවීම ආදිය ඇතුළත් විය.

‘අනෙකුත්’ යන්නට උප්පැන්න සහතිකයක් ලබා ගැනීමට ඇති අපහසුව, සමාජයෙන් කොන්වීම, වියෝ දුක, අභියෝගාත්මක ධාර්මික අත්දැකීම්, ඉඩම් ආරවුල්, රෝගාබාධ, නිලධාරීවාදය ආශ්‍රිත ගැටලු, ලිංගික ක්‍රියාකාරකම් සහ නොපැහැදිලි දුක් වේදනා ඇතුළත් විය. මෙම කාණ්ඩයට අයත් බොහෝ සිද්ධීන් අතින් කාණ්ඩ වලට ඇතුළත් විය හැකි නමුත්, අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත් තොරතුරු නොමැති විය.

විවාහ, පවුල් සහ සම්බන්ධතා ආශ්‍රිත ගැටලුවල (21.1%) පෙන්වා දෙන එක් විශේෂ කරුණක් වන්නේ මෙවැනි ගැටලුවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට උපකාර කිරීම කෙරෙහි අවධාන යොමු කිරීම වැදගත් බවයි. එමෙන් ම ළමයින්ගේ අධ්‍යාපනික (21.1%) සහ හැසිරීම් ආශ්‍රිත ගැටලු (8.0%) සඳහා මැදිහත්වීමේ අවශ්‍යතාවද පෙන්වා දී ඇත. මේ තුළ සඳහන් කළ යුතු වැදගත් කරුණක් වන්නේ සියදිවි හානි කරගැනීමේ චර්යා (suicidal behavior) (9.3%) සහ මත්ද්‍රව්‍ය ආශ්‍රිත ගැටලු ඇතුළුව මානසික ආබාධ සහ මානසික ව්‍යසන (psychological distress) (9.3%), වැනි අනෙකුත් වැදගත් ගැටලු පිළිබඳව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් අනෙකුත් වෘත්තිකයන් සමඟ සම්බන්ධවී සේවාවලාභීන්ට උපකාර කරන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ පැහැදිලිතාවක් තිබීම අවශ්‍යව ඇත.

19 වන රූපසටහන : සේවාවලාභීන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ගැටලු

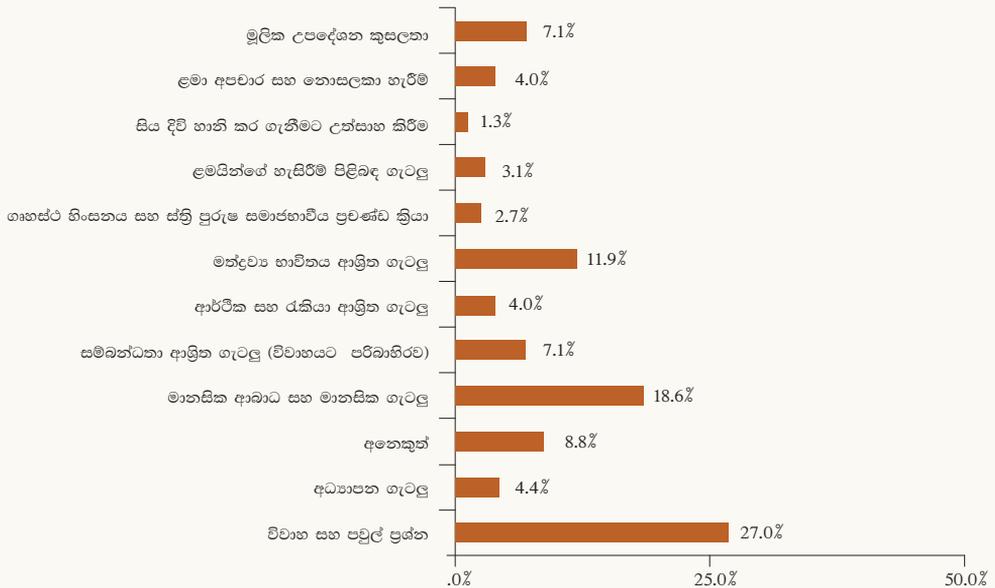

19 වන වගුව : උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සේවාවලාභීන්ට උපකාර කිරීමේදී මුහුණදෙන වන වඩාත්

අභියෝගාත්මක ගැටලු

	සියයට ගණන	සංඛ්‍යාව
විවාහ සහ පවුල් ප්‍රශ්න	27.0%	61
අධ්‍යාපන ගැටලු	4.4%	10
අනෙකුත්	8.8%	20
මානසික ආබාධ සහ මානසික ගැටලු	18.6%	42
සම්බන්ධතා ආශ්‍රිත ගැටලු (විවාහ නොවූ)	7.1%	16
ආර්ථික සහ රැකියා ආශ්‍රිත ගැටලු	4.0%	9
මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය ආශ්‍රිත ගැටලු	11.9%	27
ගෘහස්ථ හිංසනය සහ ස්ත්‍රීපුරුෂ සමාජභාවීය ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා	2.7%	6
ලමයින්ගේ හැසිරීම් පිළිබඳ ගැටලු	3.1%	7
සියදිවි හානි කර ගැනීමට උත්සාහ කිරීම / සියදිවි හානිකර ගැනීමේ සිතුවිලි	1.3%	3
ලමා අපචාර සහ නොසලකා හැරීම්	4.0%	9
මූලික උපදේශන කුසලතා	7.1%	16

20 වන රූපසටහන : සේවාවලාභීන් ඉදිරිපත් කරන ගැටලුවලින් වඩාත් අභියෝගාත්මක ගැටලුව

සේවාවලාභීන්ට උපකාර කිරීමේ දී මුහුණ දෙන්න සිදුවූ වඩාත් අභියෝගාත්මක ගැටලුව ලෙස

උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පෙන්වා දුන් ගැටලුව වූයේ විවාහ සහ පවුල් ප්‍රශ්නයි (27%). ඊළඟට වඩාත් අභියෝගාත්මක ගැටලුව ලෙස ඔවුන් සඳහන් කර තිබුණේ මානසික ආබාධ සහ මානසික ගැටලු (18.6%) සහ මන්ද්‍රව්‍ය ආශ්‍රිත ගැටලුය (11.9%).

කෙසේ නමුත් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් හඳුනාගත් අභියෝග සංඛ්‍යාවෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ ඔවුන් මුහුණ දෙන සමහර අභියෝග කාලීන හෝ විශේෂ තේමාවන් හේතු කොට ඇති වූ අභියෝගයන් නොව උපදේශනය හා සම්බන්ධ මූලික කුසලතා සහ ඒ සම්බන්ධ කාර්යාවලියට අදාළ ඒවාය යන්නය. මෙය සේවාවලාභීන් සමඟ වෘත්තීය සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගැනීම, සේවාවලාභීන්ගේ සහ තමාගේ සීමාවන් සහ අපේක්ෂාවන් අනුව භූමිකාව කළමනාකරණය කරගැනීම, බහු මානයන්ගෙන් යුත් ගැටලු සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමේ දී උපදේශකයන්ගේ භූමිකාව හඳුනා ගැනීම හෝ ළමා සේවාවලාභීන් සමඟ කටයුතු කිරීම වැනි දැය.

අනෙකුත් අභියෝගයන් (8.8%) යන වර්ගීකරණය යටතට ඇතුළත් අභියෝගයන් අතර ප්‍රජා ගැටුම් වැනි සමාජීය හෝ ප්‍රායෝගික ගැටලු සමඟ කටයුතු කිරීම සහ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් පුද්ගලයන් සේවාවලාභියා සම්බන්ධව දෙන සදාචාරාත්මක විනිශ්චයන් (ලිංගික ක්‍රියාකාරකම්, ව්‍යාභි සංවාසය) සම්බන්ධ ගැටලු ඇතුළත් වේ.

5 සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා

උපදේශන සභායක නිලධාරීන් සමඟ ඔවුන් වැඩ කරන ක්ෂේත්‍රයේ දී (10) මෙන් ම කොළඹ දී (15) සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා 25 ක් පවත්වන ලදී. මෙහි අරමුණ වූයේ සංකීර්ණ සමීක්ෂණ ප්‍රශ්නාවලියකින් ඇසුරුකර ගැනීමට නොහැකි උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ගේ සේවාව පිළිබඳ සහ ඔවුන්ගේ තත්ත්වය පිළිබඳව වෙනත් දෘෂ්ටි කෝණයකින් බැලීමයි. විවිධ වූ වටාපිටාවන්හි සිටින උපදේශන සභායක නිලධාරීන් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීමට උත්සාහ ගත් නමුත් කාලය සහ පිරිවැයෙහි ප්‍රායෝගික වැදගත්කම සැලකිල්ලට ගනිමින් සම්මුඛ සාකච්ඡා 25 ක් (උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ගේ මුළු ගණනෙන් 10% පමණ) බස්නාහිර, දකුණු, උතුරු, නැගෙනහිර, මධ්‍යම සහ සබරගමුව යන පළාත්හි පමණක් උපදේශන සභායක නිලධාරීන් පැතිරී සිටින විවිධ වටාපිටාවන්හි දී (ග්‍රාමීය, නාගරික, වතු, පශ්චාත් යුධ, අඩු ආදායම්) පවත්වන ලදී. උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ගේ ප්‍රවේශයන් උපරිම අන්දමින් ඔවුන්ගේ සේවා අත්දැකීම් වලට එකතු කර ගැනීම සඳහා මානසික සෞඛ්‍ය සහ මනෝසමාජීය උපකාර පිළිබඳ පළපුරුදු වෘත්තිකයන් සහ පුහුණුකරුවන් විසින් සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන ලදී. පහත දැක්වෙන්නේ එම සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡාවලින් සොයා ගත් තොරතුරුවල සංකීර්ණ විශ්ලේෂණයයි. තනි තනි පුද්ගලයන් සමඟ සිදුකළ සම්මුඛ සාකච්ඡාවන් හා අදාළ සියලු ම තොරතුරු මෙම ප්‍රකාශනයේ ඇමුණුමක් ලෙස ඇතුළත් කොට ඇති අතර එහි ඇතුළත් තොරතුරු ද කියවන ලෙස අප නිර්දේශ කරමු.

සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට සම්බන්ධ වූ උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් උපදේශන සේවාවන් ලබා දීමට සම්බන්ධ වී අවුරුද්දකට අඩු කාලයක් වන අතර ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් නිල වශයෙන් පත්වීම් ලැබුවේ සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීමට මාස 6 කට පෙරය. පහත සඳහන් තොරතුරු කියවිය යුත්තේ උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ගේ වැඩ කළමනාකරණය කිරීමේ සහ සංවිධානය කිරීමේ පද්ධතීන් තවමත් ඇත්තේ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ක්‍රියාවලියක යන අවබෝධය මතය. මෙම සම්මුඛ සාකච්ඡා තුළින් ලබා ගන්නා දැනුම එම ක්‍රියාවලිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමට උපකාරී විය යුතුය.

උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ගේ සේවාවන් සංවිධානය කිරීම

වාර්තාවෙන් අන්දමට සියලුම උපදේශන සභායක නිලධාරීන් අනුයුක්ත කර ඇත්තේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට අනුබද්ධව වන අතර ඔවුන් රේඛීය කළමනාකරණය කරනු ලද්දේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් හෝ අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් ය. පැහැදිලි රාජකාරී ලැයිස්තුවක් හෝ පැහැදිලි භූමිකාවක් නැති අලුත් සේවක කණ්ඩායමක් වූ බැවින් ආරම්භයේදී ඔවුන් සමඟ කටයුතු කරන්නේ කෙසේ ද හෝ ඔවුන් පරිශීලනය කරන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ යම් ආකලනාවක් පැවතුන බව සමහර උපදේශන සභායක නිලධාරීන් පවසා තිබුණි. මෙයට ම ඇදුන තවත් එක් ගැටලුවක්

වූයේ එකවර උපාධිධාරීන් වැඩි ප්‍රමාණයක් සේවයට ගැනීම හේතුකොට ගෙන, ඔවුන්ට රාජකාරී කටයුතු කරගෙන යාමට ඉඩ පහසුකමක් නොමැතිවීමයි. එක් උපදේශන සභායක නිලධාරියෙක් වාර්තා කළ අන්දමට ඔහුට සේවයට වාර්තා කිරීමට උපදෙස් දී ඇත්තේ සතියකට වරක් හෝ සති දෙකකට වරක් පමණි. ආයතනයේ වෙනත් රාජ්‍ය නිලධාරීන් විසින් මීට පෙර හසුරුවන ලද මාතෘකා (ළමා අපවාර පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම වැනි) උපදේශන සභායක නිලධාරීන් විසින් භාර ගැනීම හේතුකොටගෙන සමහර උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ට විරුද්ධව පැමිණිලි කිරීම් ද තිබුණ බව වාර්තා විය. වාර්තා වූ එක් සිද්ධියක පෙනෙන්නට තිබුණේ උපදේශනය සඳහා සේවලාභීන් උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ට යොමු කිරීමට අනෙකුත් නිලධාරීන් තුළ කමැත්තක් නොවූ බවයි. සමහර විට පළමු පත්වීම ලබනවිට ඔවුන්ට තිබෙන පුහුණුවීම් සහ අත්දැකීම් සීමාසහිත වීම නිසා මෙම අකමැත්ත තේරුම් ගත හැක.

කෙසේ නමුත් උපදේශන සභායක නිලධාරීන් විසින් ගෙන තිබූ උත්සාහයන් සහ ආරම්භයන් සමඟ සහ කළමණාකාර අධීක්ෂකගෙන් ලැබුණු මඟපෙන්වීම් තුළ සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන අතරතුර උපදේශනය ලබාදීම, මහජන දැනුවත් කිරීම් සහ අනෙකුත් සේවාවන්හි උපදේශන සභායක නිලධාරීහු ක්‍රියාකාරීව නිරත වෙමින් වූහ. එමෙන් ම ඔවුහු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මට්ටමෙන් සේවය කරන අනෙකුත් රාජ්‍ය නිලධාරීන් සමඟ ඉතාමත් සහයෝගයෙන් එක්ව කටයුතු කරමින් සිටියහ.

සමහර අවස්ථාවල උපදේශන සභායක නිලධාරීන්, කාන්තා හා ළමා සංවර්ධන ඒකක හෝ ප්‍රාදේශීය ළමා රැකවරණ කණ්ඩායම්, වැනි ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ස්ථාපිත කරන ලද ඒකක වලට ඇතුළත් කර ඇති අතර ඔවුන් අනෙකුත් සේවක පිරිස් (කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී, පරිවාස නිලධාරී සහ අනෙකුත්) සමඟ පොදු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් මත සම්පව කටයුතු කරයි. සමහර අවස්ථාවලදී ඔවුන්ට සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ ‘සමාජ සේවා ඒකකයේ’ උපදේශන සභායක නිලධාරියා සමඟ සම්පව කටයුතු කිරීමට සිදුවේ. තවත් අවස්ථාවල ඔවුන්ගේ භූමිකාව වඩාත් නිදහස් ලෙස අර්ථ දක්වා ඇති අතර, අනෙක් නිලධාරීන් විසින්, සේවලාභීන් ඔවුන්ට යොමු කිරීම හෝ පාසල් ළමුන්, වැඩිහිටියන් හෝ කාන්තාවන් සඳහා ඔවුන් විසින් සංවිධානය කරන ලද වැඩසටහන්වලට සහභාගිවීමට උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ට ආරාධනා කිරීම වැනි දෑ සිදුව තිබුණි. ඔවුන්ට බොහෝවිට එක් නිලධාරියකුට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් සමඟ සහ ඔවුන් වෙනුවෙන් වැඩ කිරීමට සිදුවන බැවින් සමහර උපදේශන සභායක නිලධාරීහු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මට්ටමින් ඔවුන්ට අදාළ නියත ආකෘතිය කුමක් ද යන්න පිළිබඳ ව්‍යාකූලතාවක් ඇති බව පැවසූහ. මෙම ව්‍යාකූලත්වය බොහෝවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මට්ටමින් පවතින එකිනෙකට පරස්පර වූ ආකෘතීන්හි ඇති වෙනස්කම් නිසා වන්නක් විය හැක.

බොහෝ අවස්ථාවන්හි දී මනෝසමාජීය ගැටලුවලට උපදේශන සේවාවන් ලබා දීම සම්බන්ධව සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම සම්බන්ධව උපදේශන සභායක නිලධාරීන්ගේ භූමිකාව කොට ගෙන තිබුණි. කෙසේ නමුත් සම්මුඛ සාකච්ඡා කිහිපයක් තුළ වාර්තා වෙන අන්දමට උපදේශන සභායක නිලධාරීන් අනෙකුත් නිලධාරීන්ගේ වැඩසටහන්වලට උපකාරවන

කාර්යයන් බොහෝමයකට සම්බන්ධ කර ගෙන තිබුණි (තාක්ෂණ දැනුම ලබා දීමට වඩා කළමනාකාර සහ ප්‍රවර්ධන කටයුතු සඳහා). මෙය, 'උපාධිධාරී වැඩසටහන' තුළ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ලෙස පත්වීම් ලැබීමට පෙර මාස කිහිපයක් ඔවුන් සමාන්‍ය වශයෙන් උපකාරී භූමිකාවක නිරතවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ද යන්න පැහැදිලි නැත. සමහර උපදේශන සහායක නිලධාරීන්, උපාධිධාරී වැඩසටහන හරහා ඇතුල්වීමෙන් පසු තාක්ෂණික සේවා ගණයට ගැනීමේ අභියෝගය ගැන සඳහන් කර තිබුණි. නමුත් බොහෝමයක් පැවසුවේ මේ වනවිට ඔවුන් පිළිගැනීමකට ලක්ව ඇති බව ඔවුන්ට දැනෙන බවයි.

අනෙකුත් නිලධාරීන් මෙන් ම සියලු ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සතියේ සඳුදා සහ බදදා යන දිනයන්හි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට වාර්තා කිරීමට නියමිතය. එම දිනයන්හිදී සේවලාභීන් කිහිපදෙනෙක් ඔවුන් මුණ ගැසීමට කාර්යාලයට එන නමුත්, උපදේශන සැසි පැවැත්වීමට ඉඩකඩක් හෝ පහසුකම් නොමැති බැවින් එය එතරම් ඵලදායී නොවන බව ඔවුන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් පැමිණිලිකොට තිබුණි. කෙසේ නමුත් අනිකුත් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පැවසුවේ මෙම දිනයන්හි දී ඔවුන් කාර්යාලයේදී සේවලාභීන් මුණ ගැසීමට කටයුතු පිළියෙල කරගන්නා බවත් එසේ නොවුනහොත් එම කාලය වාර්තා ලිවීමට, ස්වයං අධ්‍යයනයන් සිදුකිරීමට සහ ඔවුන්ගේ සහායයන්ගේ (කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී, පරිවාස නිලධාරී, සමාජ සංවර්ධන නිලධාරී, පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී සහ අනෙකුත්), වැඩසටහන්වලට සහායවීමට යොදා ගන්නා බවයි.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිපදෙනෙක් වාර්තා කොට තිබුණේ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරියා සමඟ ඉඳහිට සිදුකරන ක්ෂේත්‍ර වාරිකා හැරුණකොට දිනපතා කාර්යාලයට පැමිණෙන බවයි. සඳුදා සහ බදදා හැර සතියේ අනෙක් දවස්වල උපදේශන සැසි සඳහා කාර්යාලයේ ඉඩ පහසුකම් ලබා ගැනීම පහසු බව සමහර අය පැවසූහ. කෙසේ නමුත් බහුතරයක් පැවසුවේ අගහරුවදා, බ්‍රහස්පතින්දා සහ සිකුරාදා යන දිනයන්හිදී ඔවුන් බොහෝවිට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන බැවින් සහ සේවලාභීන් ප්‍රජාව තුළදී (පාසල, රෝහල, බන්ධනාගාරය) මුණගැසෙන බැවින් කාර්යාලයට නොපැමිණෙන බවයි.

සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට සම්බන්ධ වූ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් අනෙකුත් සේවාවන් හෝ පහසුකම් සමඟ සම්බන්ධතාවන් පවත්වන අකාරය අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් තිබුණි. මෙය බොහෝවිට උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ආවේණික ගති ලක්ෂණ තුළින් ඇති වූ බලපෑමක් (සේවාව සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ විශේෂ කැමත්කන් හෝ පුහුණුවක් ලබා ඇත්නම්) හෝ අනෙකුත් සේවාවන් (සේවා සපයන්නන්) තුළ ඇති විවෘතභාවය මත පදනම් විය හැක. උදාහරණයක් ලෙස ඇතැම් විටක පාසලක විදුහල්පතිවරයෙක්, උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් නීතිපතා තමන්ගේ පාසලට පැමිණීම ඉතාමත් කැමැත්තෙන් පිළිගැනීමට ඉඩ ඇත. මන්ද පාසල් සිසු සිසුවියන් එම පාසලේ ම ගුරුවරයෙකු වූ පාසලේ උපදේශකවරයා සමඟ තමන්ගේ පුද්ගලික දේවල් කතාබහ කිරීමට නොකමැත්තක් දක්වන බව පාසල හඳුනාගෙන සිටීමයි. සමහර අවසථාවලදී උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සේවලාභීන්ට අවශ්‍ය ඔවුන්ගේ ප්‍රදේශයේ ඇත පහසුකම් ලබා දීමට අන් අය සමඟ සමීප සම්බන්ධකම් පවත්වයි (උදා: ගෘහස්ත

හින්සනයට ආරක්‍ෂිත නිවහනක්). මේ තුළ පැහැදිලි වන්නේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ වැඩ සැලසුම් කිරීමේ ස්වභාවය සහ උපදේශනය සහ මනෝසමාජීය කටයුතුවල ස්වභාවය ස්ථානයෙන් ස්ථානයට වෙනස් ය යන්නය.

සමහර ස්ථානවල සේවය කරන උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ප්‍රදේශයේ පවතින අනිකුත් සේවාවන් සමඟ ඉතාමත් කිට්ටු සම්බන්ධතාවක් පවත්වන බවක් පෙනේ. එමෙන්ම විශාල පරාසයක පැතිරුණු වටාපිටාවක, උපදේශනය, දැනුවත් කිරීම/පුහුණු වැඩසටහන් සිදුකිරීම සහ අනෙකුත් වැසටහන්වලට (ආපදා කළමනාකරණය, පුනරුත්ථාපනය, ස්ත්‍රීපුර්ෂ සමාජභාවය හේතු කොට ගෙන ඇති වන ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියා වැළැක්වීම) උපකාර කරන බවක් දක්නට විය. මෙම සම්මුඛ සාකච්ඡා බොහෝමයක් උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත් වලින් පැමිණි බැවින් ඒ තුළ පිළිබිඹු වන්නේ එක් එක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ආවේණික ගති ලක්ෂණවලට වඩා එම ප්‍රදේශ තුළ පවතින සේවාවන් සංවිධානගත වී ඇති ආකාරයයි. (පසුගිය අවුරුදු 10-15 ත් අතර කාලය තුළ ඉතිහාසය, අත්දැකීම් සහ ජාලගත ක්‍රියාකාරකම්හි මට්ටම).

උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ක්‍රියාකාරකම්

බහුතරයක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සෑම සතියක ම උපදේශන සැසි 3 ත් 7 ත් අතර සංඛ්‍යාවක් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ද (වාර ගණන සඳහන් කොට නැත) පවත්වන බව වාර්තා කොට ඇත. අ) සාපේක්ෂව අලුත් සේවාවන්ට ඇති නුහුරු බව, ආ) දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයෙහි ඉඩපහසුකම් නොමැති වීම සහ ඒ සඳහා වෙනත් විකල්ප ස්ථානයක් නොමැතිවීම, ඇ) සේවලාභීන් මුණගැසීමට යාමට ප්‍රවාහණ පහසුකම් නොමැතිවීම යන කරුණු සාපේක්ෂව සේවලාභීන් අඩු සංඛ්‍යාවක් සම්බන්ධවීමට හේතුව ලෙස පෙන්වා දී තිබුණි. එම නිසා උපදේශන සහායක නිලධාරීන් බොහෝමයක් දැනට පවතින වැඩසටහන තුළ, ප්‍රාදේශී ලේකම් කාර්යාලයට සම්බන්ධ නිලධාරීන් විසින් සම්බන්ධ කරන ලද හෝ පාසල්වල ස්වාධීන දේශකයන් හරහා හෝ අනෙකුත් සේවා සපයන්නන් සමඟ ඔවුන්ගේ සේවාවන් ගැන දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබේ. මෙම සැසි නිසා විශේෂයෙන් ම ඔවුන්ගේ සේවලාභීන්ට සේවාවන් වෙත ළඟා වීමට හැකිවූ බව සමහර උපදේශන සහායක නිලධාරීන් වාර්තා කළ අතර සමහරක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පැවසුවේ ඔවුන්ගේ සේවලාභීන් ඔවුන්ට අවශ්‍ය සේවාවන් වෙත ඔවුන් විසින් ම ළඟාවී ඇති බවයි. සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශන සහායක නිලධාරී, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී හෝ අනෙකුත් නිලධාරීන් විසින් පූර්ව සේවා සපයන තැන්වලදී සහ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් රෝහල්, පාසල් හෝ පොලීසිය වැනි පහසුවෙන් ළඟාවිය හැකි ස්ථාන හරහා තමන්ගේ සේවාව ලබා දෙන අවස්ථාවල ඉහත දෙවනුව සඳහන් කළ කරුණ වඩාත් නිවැරදිය.

සම්මුඛ සාකච්ඡාවන් සඳහා සහභාගි වූ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් තිදෙනෙක් පැවසුවේ මේතාක් ඔවුන් කිසිම උපදේශන සේවාවක් ලබා දී නොමැති බවයි. තවත් අයෙක් පැවසුවේ උපදේශන සේවාවන් ලබා දී ඇත්තේ එක් සේවලාභියකුට පමණක් බවයි. එලෙස ඔවුන්ට උපදේශන සේවාවන් ලබා දීමට නොහැකි වූයේ ඔවුන් මැතකදී පත්කළ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් නිසා විය හැක. ඔවුන් මේ වනවිට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන අතර

ඉක්මනින් ම උපදේශන කටයුතු ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කරමින් සිටී, එමෙන් ම ඔවුන් අනෙක් වැඩසටහන්වලට සහායවීම සහ ප්‍රදේශයේ අනෙකුත් නිලධාරීන් සහ සේවා සපයන්නන් මුණගැසීම වැනි කටයුතුවල ද නිරත වේ. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් ඔවුන් වෙත පවරන ඕනෑම වැඩක් කරන බව පැවසූහ. මේ දක්වා එක් සේවාලාභියකුට පමණක් උපදේශනය ලබා දුන්නා යැයි පැවසූ උපදේශන සහායක නිලධාරියා පැවසුවේ ඔහු මීට ප්‍රථම නිරත වූ රැකියාවේදී සතියකයට සේවාලාභීන් 25 දෙනෙකුට පමණ උපදේශනය ලබා දුන් බවයි.

ඔවුන් විසින් සපයන සේවාවන් පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම හරුණුකොට උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සමාජ ප්‍රශ්න හෝ පොදු මනෝසාමාජීය ගැටලුවලට ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා ද වැඩසටහන් භාරගෙන තිබුණි. මෙය බොහෝවිට උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ උනන්දුව සහ ධාරිතාව විසින් පොළඹවන ලද්දක් හෝ ඔවුන් හා සමාන රාජ්‍ය නිලධාරීන් විසින් හෝ වෙනත් සේවා සපයන්නකුගෙන් (පාසල් විදුහල්පතිවරුන් වැනි) ලද ඉල්ලීමකට අනුව සිදුකරන ලද්දක් විය හැක. ඔවුන්ගේ සාකච්ඡාවන්ට ඇතුළත් වූ මාතෘකා අතර, උපදේශනය යනු කුමක් ද, ආතති කළමනාකරණය, ළමා අපවාර, ගෘහස්ථ හිංසනය, ජීවන කුසලතා සහ නව යොවුන් වියේ ලිංගික ගැටලු, විභාග පීඩනය කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේ ද වැනි දෑ වූහ. එක් උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් පැවසුවේ මේවන විට ඔහු එවැනි කුඩා සැසි සහ දේශන 100 ක් පමණ සිදු කර ඇති බවයි. දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්වලදී ඔවුන් භාවිතා කරන ලද ක්‍රමවේදය පැහැදිලි නැති අතර දැනුවත්වීම් සිදුකර ඇත්තේ පොදු කරුණු, තොරතුරු සහ මාර්ගෝපදේශයන් පදනම් කරගෙන නොවන බැවින් එක් එක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් භාවිතා කළ අන්තර්ගතය ද එකිනෙකට වෙනස් විය හැක.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ක්‍රියාකාරකම් හැරුණ කොට උපදේශන සහායක නිලධාරීන් නීතිපතා දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය හෝ ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් සංවිධානය කරන ලද රැස්වීම්වලට සහ වැඩසටහන්වලට ද සහභාගි වේ. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මෙය විස්තර කරන්නේ එම ආයතන සමඟ සම්බන්ධවීමට ලැබුණ අවස්ථාවක් මෙන් ම අනාගත සැලසුම් පිළිබඳ ඉගෙන ගැනීමට උපකාරී වන දෙයක් ලෙසය.

උපදේශනය සහ මනෝසාමාජීය මැදිහත්වීම්

කිහිපදෙනෙක් හැරුණුවිට අනෙකුත් සියලු ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන් තනි පුද්ගල උපදේශනයන් භාරගන්නා බව පවසා තිබුණි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් සේවාලාභීන් පරීක්ෂා කිරීමේ දී ඔවුන්ගේ ජනවිකාසය පිළිබඳ ලබා ගන්නා තොරතුරු ගොනු එකිනෙකට වෙනස් බවක් පෙනෙන්නට තිබුණි. මෙය බොහෝවිට උපදේශන සහායක නිලධාරීන් තුළ වූ ඔවුන්ට ම ආවේණික ගති ලක්ෂණ නිසා හෝ ඔහු හෝ ඇයගේ කාර්යාලය ඇති ස්ථානය මත පදනම් වීම නිසා විය හැක. කාන්තා උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙක් වාර්තාකර තිබුණේ ඔවුන්ට බොහෝ විට උපදේශනය සඳහා ලැබුණේ පාසල් සිසුවියන් හෝ වයස අවුරුදු 45 ත් 50 ත් අතර කාන්තා සේවාලාභීන් බවයි. විදේශ රැකියා ප්‍රවර්ධන නිලධාරී විසින් යොමු කරන ලද විදේශ රැකියාවන්හි නියුතු කාන්තාවන් සහ ගෘහස්ථ හිංසනයට ගොදුරු

වූ කාන්තාවන් වැනි විශේෂිත සේවාවලින් උපදේශනය සඳහා ලැබුණ බව තවත් උපදේශන සහායක නිලධාරියන් කිහිපදෙනෙක් පවසා තිබුණි.

සමීප ව පිහිටි රෝහල්වලින් ගැටලුකාරී හෝ අනවශ්‍ය ගැබ් ගැනීම්වලට අදාළ කාන්තාවන් යොමු කරන බව එක් උපදේශන සහායක නිලධාරිවරයක් පවසා තිබුණි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඔවුන්ට විශේෂ ලැදිකමක් දක්වන සේවාවල කණ්ඩායම් ආශ්‍රය කිරීමට කැමැත්තක් දක්වන බවක් ද පෙනෙන්නට තිබුණි. මානසික ආබාධ සහිත පුද්ගලයන් බැහැරැකීමට ඔවුන්ගේ නිවෙස් වලට යන්න සැලසුම් කර ඇති අවස්ථාවල ඔවුන්ට එම නිවෙස් වලට යාමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම වැනි දෑ ඒ සඳහා නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැක. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඔවුන් වැඩකරන සමහර සේවාවල කණ්ඩායම්වලට ළඟාවීමට ඇති දුෂ්කරතා ද පෙන්වා දී තිබුණි. උදාහරණයක් ලෙස එක් දුප්පත් නාගරික වටාපිටාවක, මුඩුකකු නිවාසවල ජීවත්වන ප්‍රජාව, ග්‍රාම නිලධාරී විසින් ඔවුන්ට බලකර කියා නොසිටියේ නම් ඔවුන්ට උපදේශනය ලබා දීමට උපදේශන සහායක නිලධාරීන් එනවාට ඔවුන් නොකැමැති බව එක් උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් පවසා තිබුණේය. වතු ක්ෂේත්‍රයේ සේවය කරන වැඩිහිටියන් හමුවිය හැක්කේ හවස 4 න් පසුව වන අතර ඔවුන්ට දිවා කාලයේ දී උපදේශනය ලබා දීම අපහසුය. මිශ්‍ර වටාපිටාවක් සහිත ප්‍රදේශයක සේවය කරන බහුතර ප්‍රජාවට අයත් උපදේශන සහායක නිලධාරිවරයෙක් පවසා තිබුණේ සුළු ජාතික සාමාජිකයන් සේවාවන් ලබා ගැනීම සඳහා ඇය / ඔහු වෙත නොපැමිණෙන බවයි.

ඉහත සඳහන් කරන ලද තොරතුරු, සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට සම්බන්ධ වූ සියලු ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ නියෝජනයක් නොවන නමුත් සෑම සිද්ධි අධ්‍යයනයක් තුළින් ම සේවාවලියාගේ ජනවිකාසනයෙහි ඇති වෙනස්කම් පැහැදිලි කිරීමට උපකාරවන තොරතුරු හැකි අයුරින් ලබා දී තිබුණි. ඒ අනුව ගැටලු පිළිබඳ පහත සඳහන් කර ඇති ඉදිරිපත් කිරීම් මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රමාණාත්මක අංශය තුළට ඇතුළත් වූ විධිවිධ සමීක්ෂණයක ආදේශනයක් නොවන අතර හුදෙක් මෙහි ස්වභාවය පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු ලබා දේ.

සේවාවලියන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඉතාමත් පුළුල් පරාශයකින් යුත් ගැටලු උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් විස්තර කර තිබුණි.

ඔවුන් පෙන්වා දුන් එක් ප්‍රධාන අංශයක් වූයේ විවාහ සම්බන්ධතා ආශ්‍රීත ගැටලුය. දැඩි ඊර්ෂ්‍යාව, විවාහයෙන් පිට පවත්වන ප්‍රේම සම්බන්ධතා, සාහසික හෝ අසාමාන්‍යය ලිංගික හැසිරීම්, ලිංගික තෘප්තිය නොමැතිවීම, මත්ද්‍රව්‍යආශ්‍රීත ගැටලු, අසහාය පොත්පත්වලට ඇබ්බැහිවීම, දික්කසාදය හා වෙන්වීම, පුද්ගලයන් අතර ඇතිවන ගැටුම් සහ ගෘහස්ථ අපවාර (එවැනි ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියාවන්ගෙන් ආරක්ෂාවීම සම්බන්ධ ප්‍රායෝගික ගැටලු) යන ආදිය එයට ඇතුළත් වූහ. අනෙකුත් පවුල් ප්‍රශ්නවලට මුදල් අර්බුද, තනිකඩ මව පිළිබඳ සමාජය තුළ ඇති අපවාද, පවුලේ සාමාජිකයන්ට ඇති සමාජීය අවශ්‍යතා, දෙමාපියන්ගෙන් එක් අයකු බන්ධනාගාර ගතවීම, වඳබව හෝ දෙමාපියන් ලෙස තිබිය යුතු කුසලතා නොතිබීම යන ආදිය ඇතුළත් වේ.

මානසික සහ සායනික ආබාධ හා අදාළ අනෙකුත් අංශ - හින්තෝන්මාදය (schizophrenia), ඇබ්බැහිවීම් (addictions), ග්‍රස්පීය අනිවාර්යතා අක්‍රමතා (obsessive-compulsive disorder), හිනිකාව (phobias), සහ විශාදය (depression).

ළමයින් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ගැටලු ගණනාවක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. ඒ අතර ඉගෙනීමේ දුර්වලතා (වඩාත් පොදු), ආදරය සහ ලිංගිකතාව පිළිබඳ ගැටලු, දෙමාපියන් නොසලකා හැරීම සහ දෙමාපියන්ගේ ආදරය නිසියාකාරව නොලැබීම, මත්ද්‍රව්‍යභාවිතයට ඇබ්බැහිවීම වැනි දෑ වූහ. ළමයින්ගේ ගැටලු ළමයින් විසින් හඳුනාගන්නවාට වඩා ඒවා හඳුනාගෙන තිබුණේ දෙමාපියන් විසිනි. ඇඟිලි ඉරීම, කාටුන් වලට ඇබ්බැහිවීම සහ සංවර්ධනාත්මක ගැටලුවල සිට විශාදය, කෝපය කළමණාකරනය, මත්ද්‍රව්‍ය සහ අසහන පොත්පත් භාවිතය දක්වා වන සේ මෙහි පරතරයෙහි විවිධත්වයක් විය (පැහැදිලිව ම විවිධ වයස් කාණ්ඩ අතර).

සදාචාරාත්මක හෝ විනය පිළිබඳ වූ සම්මතයන් උල්ලංඝනය කරන ලද සේවලාභීන් ද උපදේශන සහායක නිලධාරීන් වෙත යොමුකර තිබුණි. උදාහරණයන් ලෙස පාසල් විදුහල්පතිවරයන් ප්‍රේම සම්බන්ධතා පවත්වන ළමයින් උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට යොමු කිරීම සහ ග්‍රාම නිලධාරීන් විසින් ලිංගික ශ්‍රමිකයෙක් වූ කාන්තාවක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් වෙත යොමු කිරීම දැක්විය හැක.

සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන කාලවකවානුව අතරතුර උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඔවුන් දැනට මැදිහත්වන සහ මෑතකදී මුහුණදුන් සංකීර්ණ සහ අභියෝගාත්මක සිද්ධීන් කිහිපයක් හඳුනාගෙන තිබුණි. පහත දැක්වෙන උදාහරණ වලින් පිළිබිඹු වන්නේ ඔවුන් මුහුණදුන් එම සිද්ධීන්හි බරපතලකම සහ එයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේදී උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට මුහුණදීමට සිදුවූ අපහසුතාවන් ය.

(අ) ඇය 19 වියේ පසුවන තරුණියකි. ඇගේ සැමියා විසින් බලවත් සේ හිංසා පිඩාවන්ට ලක් කිරීම හේතු කොට ගෙන ඇය ආරක්ෂිත නිවහනට එවන ලදී. ඇගේ මවට රැකියාවක් සඳහා විදේශගත වීමට අවශ්‍ය වූ බැවින් ඇයව ඉක්මනින් ම විවාහ කර දීමට දැඩි ඕනෑකමක් තිබුණ අතර ඇගේ පියාට ද වෙනත් කාන්තාවක් සමඟ විවාහ වීමට අවශ්‍ය වූ බැවින් ඇයව කාට හෝ විවාහ කර දීමට අවශ්‍යව තිබුණි. ඒ අනුව පියා විසින් ඇයව කිසිම අණක් ගුණක් නැති මිනිහෙකුට විවාහ කරදෙන ලදී. ඔවුන්ගේ විවාහය කඩා බිඳ දැමීම සමාජය අපේක්ෂා කොකරන නිසා, සාමාන්‍යයෙන් අපි උනන්දු කරන්නේ පවුල් ජීවිතය පවත්වා ගෙන යන්න. නමුත් මේ අවස්ථාවේ පැහැදිලි වූනා ඇයට මේ විවාහයෙන් අයිනවි අඩුතරමින් අධ්‍යාපන කටයුතු අවසන් කරන්න ඇයට දැඩි අවශ්‍යතාවක් තිබුණ බව. මෙම සිද්ධියේ දී පැහැදිලි වූ එක් කරුණක් වූයේ මෙම තත්ත්වයෙන් ගැලවීමට, අඩුතරමින් අධ්‍යාපන කටයුතු අවසන් කිරීමට තරුණියට දැඩි අවශ්‍යතාවක් තිබුණ බවයි. සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරියා සමඟ අපි ඇයගේ පියාට සහ සහෝදර සහෝදරියන්ට කතාකොට ඇයව නැවතත්

ඔවුන් ළඟට රැගෙන, ඇයව රැකබලා ගන්නා ලෙස ඉල්ලා සිටියෙමු. ඇය දැන් නැවතත් ඇගේ නිවසට පැමිණ ඇති අතර උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටීමේ අපේක්ෂාවෙන් බාහිර පංතිවලට සහභාගිවේ. අප ඇයට රැකියාවක් සොයා දීමට උත්සාහ කරන අතර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට අනුයුක්තව සිටින සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශක සහායක නිලධාරියා විසින් ඇයව පසුවිපරම් කරනු ලැබේ.

(ආ) මව, පිය සහ වර්ධනයේ අක්‍රමිකතාවන් ඇති දරුවන් නිදෙනෙකුගෙන් යුතු පවුලකි. පියා වතු කම්කරුවෙකි. 22 හැවිරිදි වැඩිමහල් දියණියගේ ඇස් දෙකම නොපෙනෙන අතර ඇය බිහිරිය. ඇගේ ජීවිතය ඇදට සීමා වී ඇත. බාල පුත්‍රන් දෙදෙනා 19 වන සහ 16 වන වියේ පසුවන අතර ඔවුන් දෙදෙනා ම වර්ධනයෙහි අක්‍රමිකතාවන්ගෙන් පෙළේ. පියා රැකියාව සඳහා යන බැවින් මවට තනියම දරුවන් නිදෙනා රැකබලාගැනීම මහත් දුෂ්කර වූ කාර්යයකි. දිනක් ඇය නගරයට ඇවිද ගෙන ගියේ ගෙදරින් නික්ම ගිය තම බාල පුතා සොයාගැනීමටය. ඇයට පුතා මුණගැසුණ අතර ඇය පුතාත් කැටුව නැවත නිවසට පැමිණෙනවිට ඇයට දක්නට ලැබුණේ තියුණු උපකරණයකින් සිදුකළ පහරදීමකින් සිදුවූවා යැයි සැක කරන, දැඩි ලෙස අබාධිත තත්ත්වයේ පසුවන ඇගේ වැඩිමහල් දියණියගේ යෝනි මාර්ගයෙහි වූ තුවාලයකින් අධික ලෙස ලේ වහනය වෙමින් තිබෙන අයුරුය. දියණියට කතා කිරීමට නොහැකි සහ ඇස් නොපෙනෙන බැවින් එය සහසිකව සිදුකරන ලද දූෂණයක් ලෙස සැක කරයි. ඔවුන් ඇගේ ශාරීරික තුවාලවලට ප්‍රතිකාර කරන ලද නමුත් ඊට අමතරව තව කුමක් කළ යුතුද යන්න සහ මෙවැනි වන්නක් තුළ එය සිදුකළේ කවුද යන්න සොයා ගන්නේ කෙසේ ද යන්න කිසිවකුටත් සිතා ගත නොහැකි විය. ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ ගැටලු මතු වූ අතර අප දරුවන් පරිවාස දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින නිවාසයන් වෙත රැගෙන යාමට කටයුතු කළෙමු. දෙමාපියන් එය ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර ඔවුහු දරුවන් රැගෙන යාමට ඉඩනොදෙන බව තරයේ කියා සිටියහ.

ඒ වෙනුවට ඔවුන් ඉල්ලා සිටියේ රැකබලාගන්නන් සහිතව ඔවුන්ගේ නිවස විශේෂ අවශ්‍යතා/ අංගවිකල සහ අබාධිත දරුවන් වෙනුවෙන් රැකබලාගැනීමේ නිල නිවාසයක් බවට පත්කරන ලෙසය. මේ අවස්ථාවේ කුමක් කළ යුතුද, කෙසේ මැදිහත් විය යුතු ද යන්න ගැන කිසිම නිලධාරියකුට සිතා ගැනීමට නොහැකි විය.

වත්මන් තත්ත්වය ගැන සඳහන් කළහොත් මේ වන විට මේ සම්බන්ධව කිසිම පිළියමක් සිදුකර නොමැති අතර ළමයින් තවමත් සිටින්නේ අනතුරුදායක තත්ත්වයකය. ප්‍රජාව තුළ සිටින යම් පුද්ගලයෙක් මෙම බිහිසුණු ක්‍රියාව සිදුකොට පලා යන්නට ඇතැයි සැක කරයි.

(ඇ) 15 හැවිරිදි පිරිමි දරුවෙක් පාසල් යාම ප්‍රතික්ෂේප කරන අතර ඔහු නිවසින් පිටව ගොස් දවස පුරාම සරුරාලේ අරිමින් සිටී. ඔහුගේ පියා හමුදාවේ සේවය කරන අතර මවගේ උපන් ගම වවුනියාවයි. 'එයා දෙමළ වෙන්න ඕන සිංහල කතා කරන්නේ'

වෙනස් විදියට' යැයි පවසමින් ඇගේ අසල්වාසීන් ඇයව ඔවුන්ගේ ඇසුරට නොගනී. ඇය, ඇයගේ පවුලෙන් පිටමන් කර ඇති අතර ගමෙන් ද ඇයට කිසිම සහයෝගයක් නොලැබේ. ඇගේ ජීවිතය මේ වන විට ඇත්තේ ඉතාමත් අසීරු තත්වයකය. ඇයට, ඇගේ දරුවා කීකරු කරගැනීමට හෝ ඔහු වෙනුවෙන් යමක් කිරීමට ද අපොහොසත්ය. ගමේ මිනිසුන් අම්මාට පිස්සු ගැනි වැනි දෑ පවසන බැවින් ඔහු ද පාසල් නොයයි.

(ඇ) මෙය ඉතාමත් සංකීර්ණ සිදුවීමකට උදාහරණයක් වන අතර මේ පිළිබඳ ක්‍රියා කරන්නේ කෙසේ ද යන්න හඳුනා ගැනීමට තවමත් අප තවමත් අපොහොසත් වී ඇත. එය මව පියා සහ දරුවන් කිහිප දෙනෙකුගෙන් යුත් පවුලක් වන අතර අන් අය විසින් ඔහුට සහ ඔහුගේ පවුලේ සාමාජිකයන්ට වස දේවි යන මානසික විකෘතිතාවයකින් ඇති කළ සැකයක් පියා තුළ වර්ධනය වෙමින් ඇත. පාසලේ දී තම දරුවන්ට කවුරුන් හෝ වස සහිත කෑම දෙයි යන බියෙන් ඔහු, ඔහුගේ දරුවන්ගේ පාසල් ගමන නතර කරන ලදී. දරුවන් පාසල් නොයාම පිළිබඳ පරීක්ෂාකාරීවීම තුළ මුලින් ම මෙම සිද්ධිය අප වෙත යොමු කරන ලද්දේ ගමේ ග්‍රාමසේවක විසින් ය. අපගේ කාර්යාලයේ නිලධාරීන්, දරුවන්ගේ පාසලේ ගුරුවරු සහ ග්‍රාම නිලධාරී ඔවුන් හා කතා කිරීමට දැඩි වෙහෙසක් දැරූ නමුත් ඒ සෑම අවස්ථාවක ම ඔවුහු වඩවඩාත් අරක්ෂාකාරී වීමට උත්සාහ ගත්හ. ඔවුන් ම ඔවුන්ට බාධකයන් යොදා ගත් අතර ඒ තුළ ඔවුහු ඔවුන්ගේ ගේ දොර ඉඩකඩම් තුළ තව තවත් හුදකලා වන්නට වූහ. නිවසට ඇතුල් වන ගේට්ටුවේ ඇති සියලු ම හිඩැස් ආවරණය කරන ලද අතර කිසිවෙකුටත් ඇතුල්වීමට නොහැකි වන ආකාරයට තාප්පය උස්කර බඳින ලදී. ඔවුන් ගවයන් ඇති කරන අතර නිවස දෙසින් මළ සතුන්ගේ දුගඳක් වහනය වන බව අසල්වැසියෝ පැමිණිලි කළහ. ඥාති මිත්‍රාදීන් සමඟ ඇති සම්බන්ධතාවන් ද ඔවුන් විසින් ම නතර කරන ලදී. අපට ඔවුන්ගේ නිවසට යාමට පොලීසිය කැඳවීමට සිදු වූ අතර ඔවුන් පොලීස් නිලධාරීන්ට පවා නිවසට ඇතුල්වීමට ගේට්ටුව විවර කළේ නැත. ඔවුන්ට සම්පවීමට ගත් සියලු ම උත්සාහයන් අසාර්ථක විය. මෙම ගැටලුව සඳහා මැදිහත්වීමට තවමත් අප අපොහොසත්වී ඇත. ඊළඟට කළයුත්තේ කුමක් ද යන්න කිසිවකුත් නොදනී.

ඉහත සඳහන් කළ සිද්ධීන් සඳහා තනි පුද්ගල උපදේශනයෙන් ඔබ්බට ගියා වූ මැදිහත් වීමක් අවශ්‍ය බව ඉතාමත් පැහැදිලිය. එවැනි අවස්ථාවල උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සහ ඔවුන්ගේ අනිකුත් සහායයන්ට ඔවුන්ගේ විෂයට අදාළ භූමිකාව එලදායි ලෙස ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපකාර ලබා දිය යුතුය.

ඉහත සඳහන් (අ) වැනි සිද්ධීන් පෙන්වා දෙන්නේ, සමහර අවස්ථාවල සේවාලාභියාගේ කැමැත්ත හා සමාජය ඒ පිළිබඳ දක්වන මතය මැන බැලීමට ලක් කිරීම උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට අභියෝගාත්මක දෙයක් ය යන්නය. මෙවැනි සිද්ධීන් සම්බන්ධව ක්‍රියාකිරීමේදී ඒ හා අදාළ උපදේශන භාවිතයන් හා ආචාර ධර්ම පිළිබඳ තවදුරටත් පුහුණුව සහ අඛණ්ඩව සිදුවන අධීක්ෂණය අවශ්‍යව ඇත.

ඉහත සඳහන් උදාහරණ තුළ සාකච්ඡා නොවූන නමුත් ඒ තුළ පෙන්වා දෙන තවත් වැදගත් කරුණක් වන්නේ පුහුණුව අඩුකම සහ සමාජ ගැටලු හා සම්බන්ධ තාක්ෂණික ඥානය තුළට නිරාවරණය නොවීම හේතු කොට ගෙන සමහර උපදේශකවරුන් සංකීර්ණ ගැටලු පැහැදිලි කිරීමට හෝ අවබෝධ කරගැනීමට වඩාත් ජනප්‍රිය දෘෂ්ටි කෝණයන් භාවිතා කරන බවයි. උදාහරණයක් ලෙස පාසල් අධ්‍යාපනය හැර යන සිසුන් සම්බන්ධව ඔවුන්ගේ මතය වී ඇත්තේ ‘කම්මැලිකම’ ‘අධ්‍යාපනයේ වටිනාකම හඳුනා නොගැනීම’ හෝ ‘නව තාක්ෂණය තුළ වළමත්වීම’ යන ආදියයි.

සමහර ස්ථානයන්හි, එම ස්ථානයට අදාළ ආර්ථික පසුබිමට හෝ ප්‍රජාවට අදාළ විශේෂිත සමාජ ගැටලු තිබෙන බව සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ගෙන් හෙළිදරව් විය. උදාහරණයක් ලෙස වතුකරයේ දෙමාපියන් ඉදිරිපත්වීමේ ගැටලු, අධ්‍යාපනයට උපකාර නොකිරීම. අඩු වයස් විවාහ යන ගැටලු ඉතිහාසයේ සිට මුල් බැසගත් සහ එහි ජීවත්වන ප්‍රජාවගේ වත්මන් සමාජ ආර්ථික පසුබිම හා බැඳුන ඒවාය. එයට සමානව මුහුදුබඩ පළාත්වල හෝ දුප්පත් නාගරික වටාපිටාවන් තුළ මත්ද්‍රව්‍යසහ මත්පැන් භාවිතය පිළිබඳ ගැටලු පවතී. සමාජීය වශයෙන් කොන් කිරීමට ලක්කිරීම තුළ පවතින ව්‍යුහාත්මක ගැටලුවලට මේවා සම්බන්ධවන අතර අවසානයේ එය ළඟා වන්නේ දරුණු අපාරාධ සිදුකිරීමටය.

එක් සංදර්භයක් තුළ උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් පැහැදිලි කළේ මත් ද්‍රව්‍ය සැපයීම සම්බන්ධයෙන් දේශපාලන සම්බන්ධතාවක් ඇති බැවින් මත් ද්‍රව්‍ය භාවිතය හා සම්බන්ධ ගැටලු සමඟ කටයුතු කිරීම දුෂ්කර බවයි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන්/ නිලධාරියන් පැවසුවේ මත් ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරන අයගේ බිරියන් සමඟ කටයුතු කරනවිට සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරියාට තර්ජනය කර ඇති බවයි. එවැනි තත්ත්වයන් තුළ වැඩ කිරීමේ දී උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට අතිරේක උපකාර ලබා ගැනීමේ වැඩපිළිවෙලක අවශ්‍යතාව පැහැදිලිව ම පෙනෙන්නට ඇත.

නිර්දේශ කිරීම් / කණ්ඩායම් වැඩ

ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සහ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් අතර ඇති බැඳීම ලෙස බොහෝවිට වාර්තා වන්නේ නිර්දේශ කිරීමේ සම්බන්ධතාවයි. වඩාත් අභියෝගාත්මක සිද්ධීන් අවසානයේ පළපුරුදු සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශකවරයකු වෙත යොමු කරනු ලැබේ.

මානසික ආබාධ සහිත සේවාලාභීන් දිස්ත්‍රික් මනෝවෛද්‍යවරයාට හෝ ආසන්න ම රෝහලේ පිහිටි මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකය වෙත යොමු කරන බව සමහර උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහන් කර තිබුණි. මෙය එලදායී කාර්යක් වුවත් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහන් කර තිබුණේ රෝහල් තුළ පෞද්ගලිකත්වයක් නොමැති බැවින් (විශේෂයෙන් ම සායනික වටාපිටාව තුළ) මේ කෙරෙහි සේවාලාභීන් රහස්‍යභාවය ආරක්ෂා කිරීම අඩු මට්ටමක පවතී.

සිද්ධීන් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා බහුවිධ විශේෂඥතාවන් භාවිතා කිරීම හෝ කණ්ඩායම් වැඩ සඳහා විධිමත් ක්‍රියාපිළිවෙලක් දැනට පවතී ද යන්න පැහැදිලි නැතිමුත්, ප්‍රාදේශීය ලේකම්

කාර්යාලය පාදක කොටගෙන නිලධාරීන් අතර සාමූහික උත්සාහයන් මෙන් ම එකිනෙකා හරහා සිදුකරන නිර්දේශ කිරීම් ද විශාල වශයෙන් සිදුවෙමින් පවතින බවක් පෙනෙන්නට ඇත. විශේෂයෙන් ම මෙවැනි දෑ සාමාන්‍යය වශයෙන් සැලසුම් නෙකොට හිටි අඩියේ සිදුකරන අවිධිමත් සැලසුම් බැවින් මෙහි ස්වභාවයේ ප්‍රමාණය සහ කාර්යක්ෂමතාවය මැනීමට අපහසුය. එමෙන් ම එය ස්ථානයෙන් ස්ථානයට වෙනස් ය. එවැනි සහයෝගයන් බොහෝමයක් පෞද්ගලික සම්බන්ධතා පදනම් කරගෙන මිස නිලධාරීන්ගේ භූමිකාවට අදාළ අත්‍යාවශ්‍ය අංගයක් සේ සලකා, විධිමත් අවබෝධයක් මත සිදුනොවන්නක් බව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පවසා තිබුණි.

බොහෝ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට ඔබ්බෙන් සිටින්නා වූ සේවා සපයන්නන් සහ පහසුකම් සපයන්නන් සමඟ, විශේෂයෙන් ම සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපනය, ප්‍රතිපත්ති සහ සමාජ සංවර්ධන වැනි අංශ සමඟ සම්බන්ධතා ඇති කර ගැනීමට සැලකිය යුතු උත්සාහයක් ගෙන තිබුණි. කෙසේ නමුත් අනෙකුත් රාජ්‍ය සංවිධානයන් මනෝසාමාජීය ගැටලු සම්බන්ධයෙන් කෙසේ කටයුතු කරනවාද යන්න අපැහැදිලි බව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් වාර්තාකර තිබුණි. මේ තුළ පිළිබිඹු වන්නේ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් පවතින දුර්වල සම්බන්ධීකරණයන් සහ සාපේක්ෂව ක්ෂේත්‍රයේ රැඳී සිටින වැඩි කාලවේලාවක් ගත කරන බැවින් උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ඒ පිළිබඳ සොයා බැලීමට ඇති සීමිත කාලවේලාවයි.

අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව

සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට සම්බන්ධ වූ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් භාගයකටත් වඩා අඩු ප්‍රමාණයක් මනෝවිද්‍යාව පිළිබඳ උපාධි ලබා තිබුණ අතර සෙසු අය සමාජවිද්‍යාව හෝ සමාජවිද්‍ය ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ උපාධිධාරීන් වූහ. දළ වශයෙන් සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට සහභාගි වූ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් භාගයකටත් වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් පෞද්ගලික ආයතනවල වසරකට වැඩි කාලසීමාවකට අයත් අර්ධකාලීන උපදේශන පාඨමාලා හදාරා තිබුණි. (එම පාඨමාලා හඳුන්වා තිබුණේ ඩිප්ලෝමා පාඨමලා ලෙසය) උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙක් ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ කෙටි කාලීන උපාධි පාඨමාලා හදාර හෝ දැනට හදාරමින් සිටිති. එක් අයෙක් පමණක් දකුණු නැගෙනහිර විශ්වවිද්‍යාලයෙහි උපදේශන පාඨමාලාවක් හදුරා තිබුණි. ඒ හැර ඔවුන් රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විසින් සංවිධානය කරන ආවස්ථික පුහුණු අවස්ථාවන්ට ද සහභාගි වී තිබුණි. සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන කාලසීමාව තුළ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ළමා සංවර්ධන හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් පුහුණුවීම නොතිබුණ බව පවසා තිබුණි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙක් පැවසුවේ ඔවුන් කවදාවත් කිසිම විධිමත් පුහුණුවකට සහභාගිවී නොමැති බවයි.

පෞද්ගලික කැමැත්ත මත හදාරන ලද සමහර උපදේශන පාඨමාලාවන් තුළින් ප්‍රමාණවත් අයුරින් ප්‍රායෝගික පුහුණුව ලබානොදුන් බව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙක් විවේචන එල්ල කර තිබුණත් එම පාඨමාලා ඔවුන්ට ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් වූ බවද සඳහන් කර තිබුණි. එක් උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක්, ඇයට/ ඔහුට උපදේශන පාඨමාලාව තුළින්

ඉගෙනගත් බොහෝ දේ අමතකව ගොස් ඇත්තේ ඒ තුළින් ඉගෙනගත් කුසලතා තවමත් භාවිතා කරන බව පිළිගන්නාය. එක් අයෙකු පැවසුවේ ඇය/ඔහු උපදේශන ක්ෂේත්‍රයේ, උපදේශන සහායක නිලධාරියකු වශයෙන් මීට පෙර නිරත වූ රැකියාව තුළින් අලුත් කුසලතා රැසක් එනම් රුකඩ භාවිතය සහ කලාව පදනම් කොටගත් විකිත්සක ක්‍රමවේද සහ පෙළඹවීමේ ප්‍රවේශයන් ඉගෙන ගැනීමට හැකි වූ බවයි. සමාජ සේවා ආයතනයේ පළපුරුදු උපදේශන සහායක නිලධාරියකු යටතේ වසරක පමණ කාලයක් ලබා දුන් කාර්යස්ථ පුහුණුව සහ යම් යම් සිද්ධිත්වලට මැදිහත්වීමට ඉඩකඩ සලසා දීම පිළිබඳ උපදේශකවරයෙක්/ උපදේශකවරියක් මෙසේ විස්තර කළේය. ‘මම ඇගෙන් හැම දෙයක් ම ඉගෙන ගන්නා එහෙම නොවුනා නම් මොනවද කරන්න ඕන කියලා මම දන්නේ නෑ’. උපදේශනයට සම්බන්ධ අනෙක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පැවසුවේ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සමඟ වැඩ කරන විට ඔවුන්ගේ දැනුම අලුත් වූ බවයි.

දළ වශයෙන් උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගෙන් තුනෙන් එකක්, ඔවුන්ගේ දැනුම දියුණු කර ගැනීම සඳහා අන්තර් ජාලය සහ පොත්පත් හරහා ස්වයං අධ්‍යයනයේ යෙදෙන බව වාර්තා කර තිබුණි. අවස්ථාව ලැබෙන සෑම අවස්ථාවක ම පුහුණු වැඩසටහන්හි ලියාපදිංචි වන බව සමහර අය පැවසූහ.

සමහර ගැටලු සමඟ ගනුදෙනු කිරීම පහසු යැයි හැඟවෙන නමුත් (මෙය උපදේශන සහායකවරයාගෙන් උපදේශන සහායකවරයාට වෙනස් වේ) සමහර පුද්ගලයන් සමඟ කටයුතු කිරීම අසීරු බව සමහර උපදේශන සහායක නිලධාරීහු පැවසූහ. තමන්ට කිරීමට ඇති වැඩ කොටස සලකා බලන විට තමන් සතු දැනුම සහ ලබා ගෙන ඇති පුහුණුව පිළිබඳ සතුටුවිය නොහැකි බව සමහර උපදේශන සහායක නිලධාරීහු පැවසූහ. ‘මගේ දැනුම සීමාසහිතයි. උදාහරණයක් හැටියට මම දන්නේ නෑ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරන පුද්ගලයෙකුට උදව් කරන්නේ කොහොමද කියන එක. ඒ වගේ ම මම දන්නේ නෑ ළමා අපවාර සිදුවීමකදී හෝ ලිංගිකතාව ආශ්‍රිත කරුණු සම්බන්ධව හෝ ලිංගිකතාව පිළිබඳ රෝග සම්බන්ධව උදව් කරන්නේ කොහොමද කියන එක. අඩු කරමින් මම දන්නේ නෑ ඒ වගේ අය කාටද යොමු කරන්නේ කියලා’ යැයි එක් උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් පැවසුවේය. තමන්ට තමන් පිළිබඳ විශ්වාසයක් නැතැයි හැඟවෙන බව තවකෙකු පැවසුවේය.

‘මම දන්නේ නෑ මොකක් ද කියන්න ඕන සහ නොකියන්න ඕන කියලා’ යනුවෙන් එක් උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් පැවසුවේ ඇයට/ ඔහුට උපදේශන සේවාවන් පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම හැරුණ කොට අනෙකුත් දෙපාර්තමේන්තු සහ ආයතන සමඟ කටයුතු කරන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ ඇත්තේ සීමාසහිත දැනුම් ප්‍රමාණයක් බවයි. තමන්ට තවදුරටත් පුහුණුව අවශ්‍ය බව මෙම උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පිළිගැනීම සැබවින් ප්‍රශංසනීය වන අතර ඒ සඳහා උදව් උපකාර කළ යුතුය යන්න තේරුම් ගත යුතුය.

සියලු ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඉතා දැඩිව ප්‍රකාශ කර සිටියේ පුහුණුව සහ දැනුම වෙත වඩාත් පහසුයෙන් ළඟාවීමට ඔවුන්ට ඇති අවශ්‍යතාවයි. (පහත සඳහන් ප්‍රධාන හිඬුස් හා අදාළ කොටස බලන්න)

අධීක්ෂණය හා උපකාර

ප්‍රාදේශීය ලේකම් හෝ අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම්, රේඛීය කළමනාකරු අංශ ප්‍රධානියාගේ භූමිකාව ඉටුකරන අතර සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට සම්බන්ධ වූ සියලු ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පැවසුවේ වැඩ කිරීම සඳහා වූ කොන්දේසි පිළිබඳ ඔවුන් සතුටු නොවූවත් පරිපාලනමය කරුණු සම්බන්ධව ඔවුන්ගෙන් ලැබෙන සහයෝගය සතුටුදායක බවයි. (පහත පහසුකම් යන කොටස බලන්න) වැඩකරන ස්ථානයට සම්බන්ධ ගැටලු සඳහා එම කාර්යාලයේ වැඩකරන අනෙකුත් රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගෙන් ඔවුන්ට අවශ්‍ය උපදෙස් සහ සහයෝගය ලැබී ඇත.

කෙසේ නමුත් තාක්ෂණික උපකාර සහ අධීක්ෂණය සඳහා තවමත් විධිමත් යාන්ත්‍රණයක් සකස් කර නැත. ප්‍රධාන අවිධිමත් තාක්ෂණික මූලාශ්‍රය ලෙස සලකන්නේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සහ මනා සේවා පළපුරුද්දක් ඇති එමෙන් ම අවවාද අනුශාසනා ලබා දීම, සේවාලාභීන් නිර්දේශ කිරීම සහ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට කාර්යසාධන පුහුණුව ලබා දීම සම්බන්ධව මහත්සේ උපකාර කරන බවට වාර්තා වෙන සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ය. සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සමඟ පවත්නා සම්බන්ධතාවයේ ගුණාත්මක බව ළමා සංවර්ධන හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට තමන්ගේ භූමිකාව පිළිබඳ කෙතරම් විශ්වාසවන්ත හැඟීමක් තිබේ ද යන්න නිශ්චය කිරීමට බලපාන ඉතාමත් වැදගත් සාධකයකි. කෙසේ නමුත් එක් උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් පෙන්වා දුන්නේ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ පුද්ගලික කැමැත්ත මත යැපීම අවිධිමත් පිළිවෙලක් බවයි.

ඊට අමතරව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙක් පැවසුවේ ඔවුන්, ඔවුන්ට විශ්වාසවන්ත යැයි හැඟවෙන, මනෝවිද්‍යාව පිළිබඳ හදාරන ලද විශ්වවිද්‍යාලයේ සමකාලීනයන්ගෙන් තාක්ෂණික උපකාර ලබා ගන්නා බවයි. ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ පාඨමාලා හදාරණ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිපදෙනෙක් උපදෙස් ලබා ගැනීමේදී එම ආයතනයේ කාර්යමණ්ඩලය හා සම්බන්ධ වන බව පැවසූහ. තාක්ෂණික උපකාර ලබා ගැනීමේදී ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය ලෙස පෙනෙන්නට තිබුණේ තනි තනි පුද්ගලයන් මත රඳන වෘත්තීයමය ජාලයන්ය. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් රහස්‍යභාවය හා සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳ ඉතාමත් සැලකිල්ලක් දක්වන බවක් පෙනෙන්නට තිබුණි. සිද්ධීන් කිහිපයක දී, ඔවුන් එයට මැදිහත්වීමට උත්සාහ දරන විට, තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම ආශ්‍රීතව යම් ගැටුම්කාරී තත්ත්වයන් ඇති වි ඇති බවක් ද පෙනෙන්නට තිබුණි. මෙය විධිමත්, බලයලත් වඩාත් පළපුරුදුකම් ඇති වෘත්තිකයන් හෝ සමපදස්තයන්ගේ තාක්ෂණික උපකාර ලබා ගැනීමේ වැඩපිළිවෙලක් නොමැතිවීම සහ අසිරු සිද්ධීන් සඳහා මැදිහත්වීමට උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ඉඩහැරීම තුළ එය සම්පූර්ණයෙන් ම කඩාකප්පල් වේ යන හැඟීම නිසා ඇති වූවක් විය හැක. (උදාහරණ සඳහා පහත සඳහන් මනෝසමාජීය මැදිහත්වීම් බලන්න) උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිපදෙනෙක් මාර්ගෝපදේශකත්වය සඳහා අන්තර්ජාලයට සහ ස්වයං අධ්‍යයනය සඳහා ඔවුන්ට සොයා ගැනීමට හැකි පොත්පත් වෙතට යොමුවෙන බව වාර්තා කොට තිබුණි. එසේ ම ඔවුන් තවදුරටත් පුහුණුව බලාපොරොත්තු වේ. (පහත සඳහන් අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව කොටස බලන්න)

පවුලේ සමීපතමයන් (අම්මා, නංගි, මල්ලි,) කෙරෙහි දක්වන සාමාන්‍යය විශ්වාසයේ සිට පෙළගස්වන ලද භාවනාව, යෝග, ක්‍රීඩා කිරීම, ගෙවතු වගාව, සුරතල් සතුන් ඇති කිරීම, නැටීම, අසහනකාරී අවස්ථාවන්හි දී කොට්ටයක් වැනි දෙයකට මුණි ප්‍රහාර එල්ල කිරීම වැනි ප්‍රවේශයන් දක්වා යන, තමන්ගේ පුද්ගලික, ජීවිතයේ යහපැවැත්මට අදාළ කරගන්නා එලදායි උපායමාර්ග පෙළක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් වාර්තා කර තිබුණි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඉදිරිපත් කර ඇති එම ප්‍රතිචාර පෙන්වා දෙන්නේ සැබවින් ම තමන් පිළිබඳ සැලකිලිමත්වීමේ අවශ්‍යතාවයි.

එක් උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් පැවසුවේ ඇයට ඇගේ රාජකාරී කටයුතු වෙනස්වීම මත දවසේ වැඩි කාලයක් රාජකාරිය වෙනුවෙන් වැය කිරීම හේතු කොටගෙන ඇයට ඇගේ දැරුවා සමඟ ගත කරන්න සිදුවන කාලය අඩුවීමෙන් ඇය ආතතියෙන් පෙළෙන බවයි. උපදේශන සහායක නිලධාරියන්/ නිලධාරීන් තමන් විසින් ම පිළියෙල කරගත් වැඩපිළිවෙලක් හැරුණකොට ඔවුන්ගේ රාජකාරීය නිසියාකාරව පවත්වාගෙන යාම සඳහා බලපාන පුද්ගලික ගැටලුවලට උපකාර ලබා දෙන වැඩපිළිවෙලක් පෙනෙන්නට නොතිබිණ.

වැඩකිරීමේ තෘප්තිය

උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ අසහනකාරී මානසික තත්ත්වයන්ට බලපාන ලද ප්‍රධාන හේතු කාරණා, ඔවුන්ගේ භූමිකාවේ ස්වරූපයේ ස්වභාවය හේතුකොටගෙන ඇති වූ දෙයකට වඩා ඒ හා අදාළ පහසුකම්හි අඩුපාඩුකම් නිසා ඇති වූ බවක් පෙනෙන්නට ඇත. එම අඩුපාඩුකම් අතර අඩු පහසුකම් තුළ රාජකාරිය කරගෙන යාමට සිදුවීම (වාඩිවීමට පුටුවක් හෝ මේසයක් නොමැති වීම හෝ උපදේශනය සඳහා ඉඩ පහසුකම් නොමැතිවීම), සේවාලාභියාට ළඟා වීමට ඇති අපහසුතා (දුර ප්‍රමාණය සහ වියදම, ප්‍රවාහණ පහසුකම් මඳ බව, ප්‍රවාහණ දීමනාවක් නොලැබීම, නිල දුරකතනයක් නොමැතිවීම, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටලු) වැනි ගැටලු වූහ.

බොහෝ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පැවසුවේ මේ වන විට ඔවුන් අනෙකුත් රාජ්‍ය නිලධාරීන් සමඟ ඉතා හොඳ සම්බන්ධතාවක් පවත්වාගෙන යන බවත්, මිත්‍රශීලී කාර්යාල පරිසරයක් සහ ඔවුන්ගේ භූමිකාවට සැලකිය යුතු පිළිගැනීමක් ලැබී තිබෙන බවත්ය. එමෙන් ම සමපදස්ත කණ්ඩායම්වලින් සහ වැඩ අධීක්ෂකවරුන්ගෙන් ඔවුන්ගේ වැඩ පිළිබඳව සාධනීය ප්‍රතිචාර ලැබෙන බවද ඔවුහු පැවසූහ.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිපදෙනෙක් ඔවුන්ගේ වැටුප්, පැහැදිලි භූමිකාවක් සහ වෘත්තීය ගමන් මඟක් නොමැතිවීමේ අඩුව තුළ රැකියාව පිළිබඳ තෘප්තිමත්භාවයක් නැති බව වාර්තාකර තිබුණහ. වෘත්තීය දියුණුව සඳහා අවස්ථා නොමැතිකමින් රැකියාව පිළිබඳ ඇති උනන්දුව අඩු බව තවත් උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් පැවසුවේ ගුරුපත්වීමක් ලැබුණ පසු ඇය/ඔහු මෙම රැකියාව අත්හැරින බව පවසමින්ය. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙක් පැවසුවේ මෙය ඔවුන් විශේෂයෙන් ම තොරාගත් වෘත්තීයක් නොවන අතර ඔවුන්ට ලබා දුන් දෙයක් බවයි. කෙසේ නමුත් සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට සම්බන්ධ වූ බොහෝ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්

පවසා තිබුණේ ඔවුන් දැනට කරමින් සිටින වැඩ පිළිබඳ ඉහළ මට්ටමක සන්නාමයක් තිබෙන බවයි. එක් උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් පැවසුවේ පහසුකම් සහ අඩු වැටුපක් ලැබෙන නමුත් ඇය/ ඔහු තමන්ට කිරීමට නියමිත කාර්ය සඳහා කැපවෙන බවයි. තවත් අයෙක් 'වැඩ හොඳයි. සතුටයි නමුත් ගොඩාක් සීමාවන් තියෙන්නේ මම වැඩ කරන පරිසරයේ සහ පද්ධතිය ඇතුළේ' යැයි පැවසුවාය.

තමන්ගේ සාර්ථකත්වය ගැන සතුටුවන බව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පැවසුවත් සමහර අවස්ථාවල සේවලාභියා අත්විඳින ගැටලුවෙන් නිදහස් කරවීමට ඔවුන්ට නොහැකි වූ විට පීඩනය, දුක, වරදකාරී හැඟීම සහ තරහා වැනි හැඟීම් ඇති වන බවද වාර්තා කර තිබුණි. 'ඇත්තටම ඔවුන් විඳින වේදනා දිනා බලාගෙන ඉන්න අමාරුයි ඒ දෙවල් වෙනුවෙන් අපිට යමක් කරන්න බැරි නම්' යැයි එක් අයෙක් පැවසුවාය. මෙම අසහනකාරී තත්ත්වයන්ට හේතුවූ වූයේ සේවලාභීන් මුහුණදෙන ගැටලුවලට පිළියම් සෙවීමට අවශ්‍ය සම්පත් (ප්‍රවාහණ, ද්‍රව්‍යාත්මක උපකාර) සහ කුසලතා නොමැතිවීම (සේවලාභීන්ට ප්‍රමාණවත් අයුරින් සහයෝගය දැක්වීමට නොහැකි දුෂ්කර සහ සංකීර්ණ සිද්ධීන්) හෝ ඒ සඳහා බලපෑ ව්‍යුහාත්මක (ඔවුන් මැදිහත් වන සිද්ධිය කළමනාකරණය කිරීමට ඔබ්බෙහි වූ ගැටලුවලට පිළියම් සෙවීම හෝ ප්‍රතිපත්තිමය වෙනසක් කිරීමට අපහසු අවස්ථා) ගැටලු ය.

මැදිහත්වීම්හි සාර්ථකත්වය පිළිබඳ සැක සංකා පහළවීම් පිළිබඳව ද උපදේශන සහායක නිලධාරීන් වාර්තා කොට තිබුණි. මෙය සිද්ධීන් කළමනාකරණය කර ගැනීමට අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපදෙස් සහ අධීක්ෂණයෙහි වූ අඩුපාඩුකම් නිසා වූවක් බවක් පෙනේ.

ප්‍රධාන හිඬැස් හා ඒවා පියවීම සඳහා යෝජනා (උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් හඳුනාගත්)

මූලික යටිතල පහසුකම්වල උෟනතා

'මානව සම්පත් විතරයි තියෙන්නේ' යැයි බොහෝ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් වාර්තා කළේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය තුළ ඔවුන්ට වාඩිවීමට පුටුවක්, මේසයක් හෝ උපදේශන සේවාවන් ලබා දීමට උචිත ඉඩකඩක් නොමැති බව සඳහන් කරමින්ය. මෙය එක්තරා ආකාරයකට උපාධිධාරීන් වැඩි ප්‍රමාණයක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ලෙස බඳවා ගැනීම හේතුකොටගෙන ඇති වූ තදබඳයක් මෙන් ම සාමාන්‍යය වශයෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය තුළ ඇති ඉඩපහසුකම් සහ ඉඩ වෙන්කර ඇති ආකාරයෙහි ස්වභාවය නිසා ඇති වූවක් විය හැක. අමාත්‍යාංශය විසින් වැඩ කිරීම සඳහා යෝග්‍ය පරිසරයක් තනාදීමට කටයුතු කරයි යන බලාපොරොත්තුවෙන් සමහර උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සිටින අතර ඔවුන් සේවා ස්ථානය සමඟ ද මේ සම්බන්ධව කතිකා කිරීමට උත්සාහ ගනිමින් සිටියි.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විශේෂයෙන් ම ඉස්මතු කළ කරුණක් වූයේ ග්‍රාමීය ප්‍රජාව වෙත යාමට ඔවුන් සේවය කරන වටාපිටාව තුළ ඇති සීමාසහිත ප්‍රවාහන පහසුකම්ය. අන් නිලධාරියකුගේ වාහනයක යෑම වැනි උපකාරයක් නොලැබුණහොත් තමන්ගේ පුද්ගලික වියදමින් ක්ෂේත්‍රයට

යන බව ඔවුහු පැවසූහ. ප්‍රවාහන දීමනාවක් හෝ යතුරු පැදියක් ලබා දීම වැනි පහසුකමක් ලබා දුනහොත් ඔවුන්ට කාර්යාලයෙන් පිටත සහ ප්‍රජාව තුළ තම සේවාව පහසුවෙන් ඉටුකිරීමට හැකි වේ යැයි ඔවුහු විශ්වාස කරති. දුෂ්කර ප්‍රදේශවල සේවය කරන උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙක් එම ප්‍රදේශයන්හි තනියම ගමන් කිරීම සුරක්ෂිතභාවයට ගැටලුවක් බව පවසා තිබුණ අතර එයට පිළියමක් ලෙස ඔවුන් යෝජනා කළේ එවැනි ප්‍රදේශවලට යෑමේදී උපදේශන සහායක නිලධාරීන් යුගල වශයෙන් යෑම තුළින් එම අවදානම අඩු කර ගත හැකි බවයි. සමහර ප්‍රදේශ ජලයෙන් යටවීමට සහ නායයෑම්වලට ලක්වෙන බැවින් එවැනි ප්‍රදේශවලට ගමන් කිරීම අසීරුවන අතර එය ඔවුන්ගේ රාජකාරී කටයුතුවලට බඩාවක් වේ.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ඇති සීමා සහිත අංක යටතේ පොදු දුරකථන ඔස්සේ සේවලාභීන් සහ සේවා සපයන්නන් සමඟ සම්බන්ධවීම අභියෝගාත්මක කරුණකි. මේ හේතුකොට ගෙන සේවා සැපයීමේ කටයුතුවල සැලකිය යුතු ප්‍රමාදයක් ඇති වේ. සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් භාවිතා කරනවා මෙන් නිල ජංගම දුරකතනයක් පරිහරණය කිරීමට අවස්ථාව ලැබේ නම් සේවලාභීන් සහ ඔවුන්ගේ සහායයන් සමඟ සන්නිවේදන කටයුතු දියුණු කරගැනීමට හැකියාව ලැබෙතැයි උපදේශන සහායක නිලධාරීහු විශ්වාස කරති.

ලිපි ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණවත් අයුරින් වෙන් නොකිරීම බඩාවක් බව එක් උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් සඳහන් කළේය. දැනට ඇය/ඔහු සමාජසේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරියාගේ කාර්යාල උපකරණ භාවිතා කරන නමුත් එය සම්පූර්ණයෙන් ම එම සගයාගේ හොඳ හිත මත සිදුවන දෙයකි.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිපදෙනෙක් දැනුම ලබා ගැනීමේදී සහ මහජන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් වලට අදාළ විෂය කරුණු ලේඛන පිළියෙල කිරීමේ දී අන්තර් ජාලය, පරිගණක සහ ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය උපකරණ භාවිතයේ ඇති වැදගත්කම සඳහන් කර තිබුණහ. මේ හැරුණුකොට තමන් ස්වාධීනව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ රැස්වීම් පැවැත්වීමේ දී (අන් රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගෙන් පරිබාහිර සහ වෙන්වූ වැඩසටහන්) එයට සහභාගිවීමට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට පැමිණෙන ලෙස ආරාධනා කරන ප්‍රජා නායකයින්ට සහ අනෙකුත් අයට සංග්‍රහ කිරීමට අවශ්‍ය මුදල් නොමැතිකමින් එවැනි කටයුතු සංවිධානය කිරීමෙන් වළකින බව උපදේශන සහායක නිලධාරීහු පැවසූහ.

වෘත්තීය වගකීම් සහ කුසලතා සංවර්ධනය

සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන අතරතුර බොහෝ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පැවසුවේ ඔවුන්ට තවමත් රාජකාරී ලැයිස්තු ලැබී නොමැති බවයි. සමහර උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට එය ඉතා මෑතක දී ලැබී තිබුණ අතර එක්තරා අවස්ථාවක රාජකාරී ලැයිස්තුව සිංහලෙන් වූ බැවින් උපදේශන සහායකවරයාට/වරියට එය අවබෝධ කරගැනීමට අපොහොසත් වී ඇත. රාජකාරී ලැයිස්තු නොමැතිවීම තුළ තමන්ගේ භූමිකාව පිළිබඳ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ඇති අවබෝධය සීමාසහිත වූ අතර අනෙක් නිලධාරීන්ට ද (අධීක්ෂක සහ

අනෙක් නිලධාරීන්) උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සේවය ප්‍රයෝජනයට ගන්නේ කෙසේ ද සහ ඔවුන් සේවාවන්හි නිරත කරවන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ අවබෝධ කරගැනීමට දුෂ්කර විය.

අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තුමේන්තු සහ සහායයන් සමඟ සම්බන්ධතා පැවැත්වීමේ දී තමන්ගේ භූමිකාව පිළිබඳ පැහැදිලි අර්ථකථනයක් තිබීම ඔවුන්ට වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් යන්න උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ හැඟීමයි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සමඟ එකමුතුව ක්‍රියාකරන්නේ සහ වැඩ කරන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ විධිමත් මඟපෙන්වීමක් තම සගයන්ට ලබා දී තිබුණේ නම් සහයෝගිතාවන් තව තවත් වර්ධනය වන බව සමහර උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පවසා තිබුණි. දැනට එය බොහෝ දුරට රැඳී තිබෙන්නේ නිලධාරීන් අතර ඇති අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතාව සහ හොඳ හිතෙහි ගුණාත්මක බව මතය.

මේ සමඟ ම වාර්තා තබා ගැනීම, වාර්තා පිළියෙල කිරීම සහ සිද්ධීන් කළමනාකරණය සඳහා යම් ප්‍රමිතියකින් යුතු කාර්ය පරිපාටියක අවශ්‍යතාව ද පෙන්වා දී තිබුණි. සමහර උපදේශන සහායක නිලධාරීන් පෙන්වා දුන්නේ ඔවුන්ගේ කාර්යයන් වඩාත් විධිමත්ව කිරීම සඳහා මෙය උපකාරී වන බවයි.

එකිනෙකා සමඟ සහ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් (දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් පවා) එකම ක්ෂේත්‍රයේ සිටින අනිත් අය සමඟ අන්තෝන්ය ක්‍රියාකාරිත්වයක් සඳහා ක්‍රමවත් හෝ විධිමත් ක්‍රියාවලියක් නොමැතිවීම වැදගත් හිඬැසක් ලෙස උපදේශන සහායක නිලධාරීන් හඳුනාගෙන තිබුණි. සාමාන්‍යය වශයෙන් ප්‍රාදේශීයව පවත්වන ඇගයීමේ රැස්වීම් හරහා සිදුකරන ජාලගතවීම් තුළින් එම හිඬැස පියවා ගත හැකි බව ඔවුහු යෝජනා කළහ.

එමෙන්ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් සේවාවලාභීන් නිදේශ කිරීමේ දී පහසුකම් සැලසීම සඳහා දැනට පවතින සේවාවන් පිළිබඳ (දිස්ත්‍රික් මට්ටමින්) නාමාවලියක් සම්පාදනය කිරීම සඳහා ද යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

එමෙන්ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඔවුන්ට පරිශීලනය කිරීම සඳහා සහ සේවාවලාභීන් සමඟ හුවමාරු කරගැනීම සඳහා විවිධ මනෝසමාජීය ගැටලු අලලා ලියවුන ප්‍රකාශනවල අවශ්‍යතාව ද පෙන්වා දී තිබුණි.

උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් හඳුනා ගත් ප්‍රධාන හිඬැසක් වූයේ (ඉහත සඳහන් අධ්‍යාපන සහ පුහුණු පිළිබඳ කොටස බලන්න) උපදේශනය හා සම්බන්ධ සාමාන්‍යය මූලික ආරම්භක පුහුණුව ඔවුන්ට නොලැබීම සහ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපනය සඳහා ව්‍යුහයක් නොමැතිවීමයි. එමෙන්ම සේවාවලාභීන් විසින් ඉදිරිපත් කරන විවිධ පරාසයකින් යුතු ජීවිත ගැටලුවලට මැදිහත්වීම සඳහා (ඉහත සඳහන් උපදේශනය සහ මනෝසමාජීය මැදිහත් වීම් කොටස බලන්න) තවදුරටත් උපදේශනය පිළිබඳ පුහුණුව අවශ්‍ය බව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් හඳුනාගෙන තිබුණි. අධීක්ෂණය සහිත ප්‍රායෝගික පුහුණුවක අවශ්‍යතාව ද ඔවුන් අවධානය කර තිබුණි.

ඇගයීම සහ විකිත්සිය කුසලතා හැරුණුකොට උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඔවුන් මැදිහත්වන ප්‍රශ්නවලට අදාළ ආචාරධර්ම සහ නීතිමය කරුණු පිළිබඳ පුහුණුව ඔවුන්ට අවශ්‍ය බව හඳුනාගෙන තිබුණි. මීට අමතරව එක් එක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඔවුන්ගේ කුසලතාවෙහි වර්ධනය කළ යුතු අංශ ලෙස පහත සඳහන් මාතෘකා හඳුනාගෙන තිබුණි. ගර්භනීය කාන්තාවන් සමඟ වැඩ කිරීම, පූර්ව ළමාවිය ගැටලු, පවුල් ප්‍රශ්න, පෞරුෂත්ව වර්ධනය සහ පුහුණුකරුවන් සේ අවශ්‍ය කුසලතා, ජාලගත වීම්, පවුල් සමඟ වැඩ කිරීමේ කුසලතා, මන්ද්‍රව්‍යභාවිතය සම්බන්ධ ගැටලු සහ අපරාධකරුවන් සමඟ කටයුතු කිරීම, ස්ත්‍රීපුර්ෂ සමාජභාවය ගැටලු, ළමා අපචාර (සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන ආකාරය පිළිබඳ කුසලතා), සහ සියදිවි හානිකරගැනීම් සමඟ කටයුතු කිරීම.

කාර්යසෘජු පුහුණුව මෙන් ම දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සහ ජාතික මට්ටමේ විධිමත් පුහුණු ද ප්‍රයෝජනවත් බව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් හඳුනාගෙන තිබුණි. එමෙන්ම සමාජසේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ලබා දෙන ත්‍රෛමාසික පුහුණුවට සම්බන්ධ වීමද ප්‍රයෝජනවත් බව ඔවුන් යෝජනා කොට තිබුණි.

මිශ්‍ර භාෂාවන් භාවිතා කරන ප්‍රදේශවල වැඩ කරන උපදේශන සහායක නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු සඳහන් කර තිබුණේ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ කුසලතාව වර්ධනය ඔවුන්ට ප්‍රයෝජනවත් බවයි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිපදෙනෙක් උපදේශකවරුන්ගේ කටයුතුවලට උපකාර කිරීම සඳහා සහ ඔවුන්ගේ කටයුතුවල ප්‍රමිතිය පවත්වා ගෙන යාම සඳහා පුළුල් මට්ටමින් උපදේශකවරුන්ගේ ජාලයක් හෝ වෘත්තීමය සංවිධානයක් පැවතීම ප්‍රයෝජනවත් බව පවසා තිබුණි.

පරිපාලන ගැටලු

ඔවුන්ගේ සේවාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමට නම් වෘත්තීය අභිවෘද්ධිය සඳහා වඩාත් හොඳ වැටුප් සහ පැහැදිලි ගමන් මඟක අවශ්‍යතාව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් කිහිපදෙනෙක් අවධානය කර තිබුණි.

‘උපදේශන සහායකයන්’ ලෙස ඔවුන්ගේ තනතුර නම් කිරීම ඔවුන්ගේ කාර්යයන්ට සහ නිලධාරීන් ලෙස පත්කරන ලද අන් අය හා සමානව වැඩ කිරීමට ඇති හැකියාවට හානි පමුණුවන බවක් ඔවුන්ට හැඟවෙන බව උපදේශන සහායක නිලධාරීහු කිහිප දෙනෙක් පවසා තිබුණහ. ‘සහායක’ යන නාමයෙන් ‘නිලධාරී’ තත්ත්වයට ඔවුන්ගේ තනතුර ස්ථාපිත කරන ලෙස ද ඔවුන් යෝජනාවක් ඉදිරිපත්කොට තිබුණි.

සමහර සේවලාභීන් පැවසුවේ ක්ෂේත්‍රයට යාමට පෙර කාර්යාලයට ගොස් අත්සන් කිරීමට සිදුවීම කාලය සහ මුදල් වැයවන දෙයක් බවයි. උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ක්ෂේත්‍රයෙහි වැඩකරන දවස්වල කාර්යාලයේ අත්සන් කිරීම අවශ්‍ය නැති බව දන්වමින් අවසරයක් නිකුත් කිරීමට (විදේශ රැකියා කාර්යාංශයේ කාර්ය මණ්ඩලයට නිකුත් කළා වැනි) අමාත්‍යාංශයට හැකි නම් ඒ තුළින් ඔවුන්ගේ කාර්යක්ෂමතාව තව තවත් වර්ධනය කර ගත හැකි බව ඔවුන් යෝජනා කර තිබුණි.

6 නිර්දේශ

ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයට මෑතකදී අලුතින් බඳවා ගන්නා ලද උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ ධාරිතාව, කාර්යයන් සහ සාපේක්ෂ වශයෙන් ඔවුන් මුහුණ දෙන අභියෝගයන් පිළිබඳ වැදගත් මාතෘකා කිහිපයක් මෙම අධ්‍යයනයෙන් පැහැදිලි කර ඇත. එම කරුණු පදනම් කරගෙන ශ්‍රී ලංකාව පුරා සිටින අවදානම් තත්ත්වයේ පසුවන ප්‍රජාවට උපකාර කිරීම සඳහා උපදේශන සහායක නිලධාරීන් විසින් ලබා දෙන සේවාවන් වඩාත් ශක්තිමත් කිරීමට පහත සඳහන් නිර්දේශ ප්‍රමුඛතා අංශ ලෙස ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. ක්‍රියාත්මක කරන සෑම නිර්දේශයක ම සිදුවිය යුතු ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත යෝජනා අවශ්‍ය තැනහි දී ඇතුළත්කර ඇත.

1. විධිමත් සහ/හෝ කාර්යස්ථ පුහුණුව හරහා සියලු ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහා මූලික ප්‍රමිතීන් මත පදනම් වූ දැනුම හා කුසලතා ලබාදීම සඳහා උපායමාර්ගයක් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම. මේ සඳහා දැනට පවත්නා පාඨමාලාවන්(ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව) මෙන් ම උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ කුසලතා අවශ්‍යතාවන්ට අනුව සැකසුන කෙටි පාඨමාලා භාවිතා කළහැක (උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහා හඳුනාගත් ප්‍රධාන කාර්යයන්ට අදාළ නිපුණතාවන්ට අනුව පෙළගස්වන ලද). මෙම පුහුණුව උපදේශන කුසලතාවන් ලබා දීම පමණක් නොව ඉන් ඔබ්බට යා යුතුය, මන්ද උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මුහුණදෙන බොහෝ සිද්ධීන්ට වඩාත් යහපත සැලසෙන්නේ සමාජ හා ව්‍යුහාත්මක මට්ටමේ මැදිහත්වීම් තුළිනි .
2. මනෝසමාජීය ගැටලු සම්බන්ධයෙන්, විශේෂයෙන් ම නිශ්චිත ගැටලු සම්බන්ධව ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී සහ දැනට පවතින අනෙකුත් සේවා සපයන්නන් (විශේෂයෙන්ම සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්) සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ උපදේශන සහායක නිලධාරියාගේ වගකීම් සහ භූමිකාව පැහැදිලි කර ගැනීම. දැනට පවතින රාජකාරී ලැයිස්තුවල සේවා පළපුරුද්ද කලින් නිශ්චිත කරන ලද කාලසීමාවක් තුළ (මාස 6 න් 12 න්) ඇගයීමට ලක් කිරීම, වගකීම් සහ භූමිකාව පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමේ දී අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ සහ දෙපාර්තමේන්තු සමඟ අදහස් විමසීම් හා සාකච්ඡාවන් පැවැත්වීම (මෙය සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ආරම්භ කළ හැකි අතර ඉන්පසු අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය යන ක්ෂේත්‍ර දක්වා යා හැක). ඔවුන් වැඩ කරන විට ඔවුන්ගේ භූමිකාවෙහි ද දියුණුව ඇතිවනු පිණිස උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ භූමිකාව සංකල්පීකරණය කිරීමේ දී ඔවුන්ගේ කුසලතා සහ සංවර්ධනමය ගමන්පථය පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතුය.

ඊට අමතරව ඔවුන්ගේ භූමිකාව සහ ශ්‍රම විභාජනය වඩාත් භාවිතා වන්නේ පොදු මනෝ සමාජීය ගැටලු සඳහා උපකාර කිරීම සහ විකිත්සීය වැඩ සඳහා ද එසේත් නොමැතිනම් නිවාරණය /ප්‍රවර්ධනය සඳහා ද යන්න පිළිබඳ පැහැදිලි දැක්මක් අවශ්‍යය.

3. ගුණාත්මක සේවාවක් පවත්වා ගෙන යෑම සඳහා සහ සංකීර්ණ සහ අභියෝගාත්මක සිද්ධීන් කළමනාකරණය කර ගැනීම සඳහා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ කුසලතා තවදුරටත් වැඩි දියුණු කිරීමට අඛණ්ඩව තාක්ෂණික අධීක්ෂණය සහ උපකාර ලබා දීම සඳහා ඵලදායී සහ පහසුවෙන් ළඟා විය හැකි ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කිරීම. තිරසාරබව සහ පහසුවෙන් ළඟා විය හැකි බැවින් දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කිරීම වඩාත් ප්‍රායෝගිකය - ජාතික හෝ ප්‍රාදේශීය තාක්ෂණික සම්පත් තුළින් විවිධ විට සිදුකරන අධීක්ෂණය සහ යෙදවුම් ඇතුළත්ව.
4. වාර්තා තබා ගැනීම, මැදිහත්වීම් සැලසුම් කිරීම, වාර්තාකරණය සහ අනිකුත් ආකාරයේ ලේඛනගත කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ, අනුකෘතීන් සහ පද්ධතියක් ගොඩනැගීම. භාවිතා කරන්නන්ගේ (උපදේශන සහායක නිලධාරීන්, ඔවුන්ගේ පරිපාලන අධීක්ෂකවරුන්, සහ තාක්ෂණික අධීක්ෂකවරුන් සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්) අපහසුතාවන් අවම කිරීම සඳහා විවිධ අංගයන්ගෙන් සමන්විත ලේඛනගත කිරීමේ පද්ධතියක් සැලසුම් කළ යුතුය. එමෙන් ම සේවාවලාභීන්ගේ පෞද්ගලිකත්වය ආරක්ෂා කළයුතු අතර දත්ත අයථා භාවිතය වළක්වාලිය යුතුය. ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍ර සඳහා නිර්මාණය කරන ලද පද්ධතීන් ද ගොඩනැගිය හැක.
5. උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ යහපැවැත්ම සහ අධික වෛහෙසකාරී බව වළක්වා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අයුරින් ඔවුන්ට අවශ්‍ය උපකාර ලැබෙන බව සහතික කරන සේවා පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම. බොහෝවිට පවුලේ සමීප සාමාජිකයන්, යහළුවන් සහ ඔවුන් ආශ්‍රය කරන්නන්ගෙන් ලැබෙන පුද්ගලික සහයෝගය ශ්‍රේෂ්ඨ ය. එසේ නමුත් සාමාන්‍යය පරීක්ෂාකාරී බව සඳහා සහ වෘත්තීමය උපකාර සඳහා, උපදේශන සහායක නිලධාරීන් ඉල්ලන විට සහ අවශ්‍ය වූ විට ලබා ගැනීම සඳහා ඔවුන්ගේ සමපදස්ත කණ්ඩායම්වලින් සහ අධීක්ෂණ ව්‍යුහයෙන් බැහැර වූ සේවා සැපයුමක් තිබිය යුතුය.
6. පොදු මනෝසමාජීය ගැටලු විසඳීම සඳහා යහ භාවිතයන් සහ සාක්ෂි ආධාර කොට සිදුකරන මැදිහත්වීම් (උපදේශනය ද ඇතුළත්ව නමුත් ඉන් ඔබ්බට ගියා වූ) ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපකාර මෙන් ම පුහුණුව ලබා දීම(ඉහත සඳහන් දෙවන නිර්දේශය බලන්න). විවිධ වූ පොදු ගැටලු (මත් ද්‍රව්‍ය වලින් සිදුවන හානිය අවම කර ගැනීම, ගෘහස්ත ප්‍රචණ්ඩත්වය වැළැක්වීම ආදිය) නැවත නැවත ආමන්ත්‍රණය කළහැකි ආකාරයට ධාරිතාව වර්ධන වැඩසටහන් මලාවක් ආරම්භ කිරීම මෙහි දී වඩාත් සුදුසුය. එමෙන්ම මැදිහත්වීම් සාර්ථක කරගැනීමට අවශ්‍ය කාර්යයන් භාරගැනීමට කැමති අනෙකුත් සේවා සපයන්නන් සහ පාර්ශවකරුවන්

සමඟ පුළුල්ව සම්බන්ධවීම තුළින් මෙම ක්‍රියාවලියට ප්‍රතිලාභ අත් කරගත හැක. මෙම ක්‍රියාකාරකම්වලට පොදු ගැටලු ආමන්ත්‍රණය කරන සහ විශේෂිත අවදානම් සහ අභියෝගාත්මක කණ්ඩායම් සමඟ වැඩ කිරීමට අදාළ ද්‍රව්‍යමය සම්පත් සහ මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය, අනුරූපනය හා බෙදා හැරීම ඇතුළත් වේ.

7. අන්තර්ජාල පහසුකම්, පොත්පත් සහ පුහුණු අවස්ථා සැපයීම හරහා උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ස්වාධීනව දැනුම සහ උගත්කම ලබා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසීම. අඩු මුදලින් ලබා ගත හැකි පරිගණක යන්ත්‍ර, 'වැබ්ලට්' හෝ මිල අඩු ස්මාට් ජංගම දුරකථන ලබා දීම තුළින් අන්තර්ජාලය හරහා දත්ත සහ තොරතුරු පරිශීලනය කළ හැක. අන්තර් ජාලය ඔස්සේ ලබා ගත හැකි සඟරා සහ මුද්‍රණය කරන ලද සඟරා ලබා ගැනීමට කණ්ඩායම් දායකත්වය ලබා දීමට පහසුකම් සැලසීම තුළ තවත් පැත්තකින් උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ වූ වින්තනයන් සහ භාවිතයන් වැඩි දියුණු කර ගත හැක. ස්වාධීන අධ්‍යයනයන් සඳහා වාර්ෂික නිවාඩු ලබා දීම තුළින්ද උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට සෘජුවම වියදමකින් තොරව වෘත්තීය කුසලතා වර්ධනය කර ගත හැක.
8. උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ඔවුන්ගේ කටයුතු කරගෙන යාමට අවශ්‍ය මූලික යටිතල පහසුකම් ලබා දීම හෝ ඒ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම. පුටු, මේස, නිල ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතා, ප්‍රවාහණ පහසුකම් වැනි දෑ සලසා දීම. වැඩ කිරීම සඳහා කාර්යාලයේ ඉඩ පහසුකම් නොමැතිවීම පිළිබඳ ගැටලුව ප්‍රදේශීය ලේකම් සමඟ හෝ එවැනි පහසුකම් සම්බන්ධව උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සමඟ කටයුතු කරන පරිපාලක නිලධාරියා සමඟ සහයෝගීත්වයෙන් විසඳා ගත හැක.
9. සේවලාභීන් නිර්දේශ කිරීමේදී ප්‍රයෝජනවත් වන දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ පවතින සේවාවන් පිළිබඳ නාමාවලියක් සම්පාදනය කිරීම. මෙය සම්පාදනය කිරීමේ මූලිකත්වය උපදේශනය සහායක නිලධාරීන්ට ගත හැකි අතර දිස්ත්‍රික් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ ජාලගත ක්‍රියාකාරකම් සමඟ ඒකාබද්ධ විය හැක. නිර්දේශ කිරීම් සඳහා භාවිතා කිරීම හැරුණ කොට සේවාවන් සහ සේවා සපයන්නන් අතර භූමිකාවන් සහ සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා මෙම නාමාවලිය උපකාරී විය හැක.
10. උපදේශනය සහ මනෝසාමාජීය උපකාර සඳහා අදාළ විවිධ සමාන්තර සේවාවන් සඳහා පැහැදිලි, සමබර භූමිකාවන් හා ඵලදායී සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණයක් දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් පැවතීමේ අවශ්‍යතාවක් ඇත. මෙය ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් පවතින සම්පත් සහ ආකෘති මත හැඩගස්වා ගත හැකි නමුත් විවිධ කාර්යය මණ්ඩලවල භූමිකාවන්ට අදාළ ආචාර විධි සහ පුළුල් ආකෘතිය, ජාතික රාමුවක් තුළ හෝ මාර්ගෝපදේශක මලාවක් තුළ හැසිරවිය යුතුය.

11. සමපදස්ත කණ්ඩායම්වල උපකාර ප්‍රමාණවත් අයුරින් උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට ලබා ගැනීම සඳහා සහ රටේ සියලු ම ප්‍රදේශයන්හි, ජීවත්වන ජනගහනයට හැකි උපරිම අන්දමින් සමානව සේවාවන් පරිශීලනය කිරීමට අවස්ථාව සලසා දීම සඳහා රට තුළ උපදේශන සහායක නිලධාරී මණ්ඩලය විධිමත් ආකාරයට ව්‍යාප්ත කිරීම සහතිකවීම. මෙය අනාගතයේ දී සිදුවන සේවක බඳවා ගැනීම් සහ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ගේ සේවා ස්ථාන මාරු කිරීම් සිදුකරන අවස්ථාවන්හි දී ආමන්ත්‍රණය කළ හැකි කරුණක් වන අතර මෙයට වත්මන් සංවර්ධනය, ජනගහන සන්නව්ය, අවශ්‍යතා මට්ටම් සහ එම ජනගහනයේ අවශ්‍යතා ඉටුකිරීම සඳහා දැනට පවතින ඒ හා සමාන සේවාවන් පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදුකිරීම අදාළ වේ (සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්, මානසික සෞඛ්‍ය සේවාවන් ආදිය).
12. දිස්ත්‍රික් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් උපදේශනය සහ මනෝසාමාජීය උපකාර හා සම්බන්ධව පවතින විවිධ සමාන්තර සේවාවන් අතර සම්බන්ධීකරණය සහ සහයෝගිතාවන් ඇති කිරීම සඳහා උපකාර කිරීමට ජාතික හා පළාත් මට්ටමින් පොදු ආකෘතියක් ගොඩනැගීම අවශ්‍යව ඇත. ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් සිටින සේවා සපයන්නන් වඩාත් සම්පව සහ වඩාත් විධිමත්ව එක්ව වැඩකිරීම සඳහා බලගැන්වීම සහ උනන්දු කිරීම මේ ආකාරයේ ආකෘතියක් ගොඩනැගීමේ අරමුණ විය යුතුය. එසේ ම ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ සම්බන්ධීකරණයන් සහ සහයෝගිතාවන් කුමන ස්වරූපයක් ගත යුතු ද යන්න නිර්දේශ කිරීමෙන් වැළකීම ඥානාන්විත වේ (ආකෘතීන් සහ ගතිකයන් වෙනස් වන බැවින්). ආකෘතිය තුළින් භාවිතා කළ යුතු පොදු ප්‍රතිපත්තින් සහ මාර්ගෝපදේශ පෙන්වා දිය යුතුය.
13. සේවය අත්හැර යාම වළක්වා ගැනීම සඳහා සහ ඒ සඳහා වඩාත් උනන්දු කරවීම සඳහා උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහා පැහැදිලි, වෘත්තීය ගමන් මඟක් ස්ථාපිත කළ යුතුය. සමාන ප්‍රමිතීන් සහ ක්‍රියාවලියන් ස්ථාපිත කරන බවට සහතික කිරීම සඳහා මෙම වෘත්තීය ගමන් මඟ දියුණු කළ යුත්තේ අමාත්‍යාංශ සහ සමාන කාර්යමණ්ඩල සමඟ අදහස් විමසීමෙනි.
14. උපදේශක සහායක නිලධාරීන්ගේ වෘත්තීයමය සංවර්ධනය අඛණ්ඩ ලෙස සිදුකරගෙන යාම සඳහා සහ ඔවුන්ගේ භාවිතයන්හි ප්‍රමිතිය පවත්වා ගෙන යාමට උපකාර කිරීම සඳහා වෘත්තීමය ජාලයක් හෝ සංවිධානයක් ගොඩනැගීමේ අවශ්‍යතාවක් ඇත. උපදේශනය සහ මනෝසාමාජීය උපකාර සඳහා ජාතික අමාත්‍යාංශයන්හි සහ පළාත් දෙපාර්තුමේන්තු තුළ හා ඒවා අතර විවිධ වර්ගයන්ට අයත් රාජ්‍ය නිලධාරීන් අනුයුක්ත කිරීම තුළ, නීත්‍යානුකූලභාවය රැකගැනීම, බිඳ වැටීම් සහ වෘත්තීයමය හේද ඇති වීම වැළකවීම සහ රාජ්‍ය ආයතනික විධිවිධාන තුළ අනාගතයේ වියයුතු වෙනස්කම් සිදුකිරීමට නම්‍යශීලීවීම සඳහා, වෘත්තීමය ජාලයක් හෝ සංවිධානයක් සංස්ථාපනය කළ යුත්තේ ඉතාමත් සුපරික්ෂාකාරී පුළුල් ක්‍රියාවලියක් තුළ යන්න සහතික වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

7 අමුණුම

7.1 ඉංග්‍රීසි ප්‍රශ්නාවලිය

Consent			
Name.....			
I, do hereby state that I am willing to participate/not participate for this survey.			
Signature..... Date			
A. Basic information of the Respondent			
1	Age	Years	
2	Gender	1. Male ☐ 2. Female ☐	
3	Date of appointment as Counselling Assistant/Counselling Officer	Year	Month
		Date	
		<input type="text"/>	<input type="text"/>
4	Current Designation	1. Counselling Assistant ☐ 2. Counselling Officer ☐ 3. Other ☐ (if Other please specify)	
6	Do you have any other duty stations that you report to?	1 Yes ☐	
		2. No ☐ (if 'No', Please go to question 8)	
7	If 'Yes', please provide name of the office/ duty station.	....	
	Information about your duty reporting and area of work A. Title of the person(s) to whom you report duties (line manager)	i. Officer	
		ii. Officer 2. (If applicable only)	
		iii. Officer 3. (If applicable only)	

11	Please fill in the following table. It aims to gather specific details on the counselling or psychosocial support services you provided during the period 7th to 12th of October. Please fill in the data briefly.					
	Date	Client's Age	Problem (as presented by the client)	Problem (in your understanding)	Which session/ meeting number is it with this client?	What was the main activity during this session /meeting?
12	Please list down 3 most challenging problems for you to handle as a counsellor presented by your clients in the course of your work? 1. .... 2. .... 3.					
13	To whom do you turn for support when you need support (mention person's designation and his/her relationship to you: e.g. supervisor, peer, friend, family member)?					
	Incident	1. Line manager 2. Supervisor 3. Peer 4. Friend 5. Family member 6. Others (Indicate all that apply)		If 'Others', please specify.		

	A. For practical administrative support related to clients or activities	<p>1 2 3 4 5 6</p> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> →	
	B. For technical 'counselling' guidance or supervision	<p>1 2 3 4 5 6</p> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> →	
	C. For personal emotional support (for you) related to your work	<p>1 2 3 4 5 6</p> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> →	
	D. Any other kind of support (If 'Yes', please give examples)	<p>1 2 3 4 5 6</p> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> →	

C. Training and Qualifications

14	What trainings/qualifications have you gained including your first degree? Include also short-term training relevant to your current area of work.						
	Name of the course	Name of the institution that provided the certificate / training	Qualification / certification received (degree, diploma, etc...)	Duration (in months)	Total hours of in-class training / teaching	Practical hours	Please rate usefulness of the course for your current work. 1 Not useful at all 2 Somewhat useful 3 Useful 4 Very useful 5 Necessary
15	Please make a self-assessment on your language proficiency (1 = Not able, 2 = Slightly possible, 3 = Good, 4 = Very good)						
	Language	Speaking	Understanding (Spoken)	Reading	Writing		
	i. Sinhala						
	ii. Tamil						
	iii. English						

16

Please indicate what additional skills or knowledge would be useful for you to gain in order to fulfill your duties better?

- i. ....
- ii. ....
- iii. ....
- iv. ....
- v. ....

Thank you.

7.2 සිංහල ප්‍රශ්නාවලිය

සමීක්ෂණයට කැමැත්ත / අකැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීම									
නම..... වන මම මෙම සමීක්ෂණය සඳහා සහභාගී වන බව / නොවන බව මෙයින් ප්‍රකාශ කරමි. අත්සන ..... දිනය									
A. Basic information of the Respondent									
1	වයස	අවුරුදු							
2	ස්ත්‍රී / පුරුෂ භාවය	1. පුරුෂ ☐ 2. ස්ත්‍රී ☐							
3	උපදේශන සහකාර / නිලධාරී පත්වීම් ලත් දිනය	වර්ෂය	දිනය						
		<table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					<table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> </table>		
4	ඔබගේ වත්මන් තනතුර	1. උපදේශන සහකාර ☐ 2. උපදේශන නිලධාරී ☐ 3. වෙනත් ☐ (වෙනත් නම් කරුණාකර සඳහන් කරන්න)							
5	ඔබ සේවයට වාර්තා කරන කාර්යාලයේ නම සහ ලිපිනය	....							
6	ඔබ රාජකාරී කටයුතු කරන වෙනත් කාර්යාලය හෝ ස්ථානය	1 ඔව් 2. නැත (නැත නම් ප්‍රශ්න අංක 8 යන්න)							
7	ඔව් නම් ඒ ස්ථාන නම් කරන්න	....							
	රාජකාරී පිළිබඳ තොරතුරු A. ඔබ රාජකාරී කටයුතු වාර්තා කරන අධීක්ෂණ නිලධාරියාගේ තනතුර	i. නිලධාරී 1 ..... ii. නිලධාරී 2. (අදාළ නම් පමණක්) ..... iii. නිලධාරී 3. :අදාළ නම් පමණක්							

<p>A. සේවාවලින් සම්බන්ධ කාර්යයන් පිළිබඳ පරිපාලනමය ගැටළුවකදී සහය ලබා ගැනීමට</p>	<p>1 2 3 4 5 6</p> ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ →	<p>.....</p>
<p>B. මනෝ උපදේශනයට අදාළ නිපුණතා සම්බන්ධ ගැටළු සඳහා සහය ලබා ගැනීමට</p>	<p>1 2 3 4 5 6</p> ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ →	<p>.....</p>
<p>C. ඔබේ රාජකාරි කටයුතු හා බැඳුණු වින්ත වේගාත්මක ගැටළු සඳහා සහය ලබා ගැනීමට</p>	<p>1 2 3 4 5 6</p> ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ →	<p>.....</p>
<p>D. වෙනත් කිසියම් ගැටළුවක් සඳහා සහය ලබා ගැනීමට : හැකි නම් උදාහරණ දෙන්න</p>	<p>1 2 3 4 5 6</p> ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ →	<p>.....</p>

ඇ. සුදුසුකම් හා පුහුණු වීම්

<p>14</p>	<p>ඔබගේ ප්‍රථම උපාධිය ද ඇතුළුව, ඉන් අනතුරුව ඔබ විසින් සහභාගී වී ඇති පුහුණුවීම් හා ලබා ඇති අධ්‍යාපනික හා වෘත්තීමය සුදුසුකම් මොනවාද? ඔබගේ වර්තමාන රැකියාවට අදාළ කෙටි කාලීන පාඨමාලා ද සඳහන් කරන්න</p>					
<p>පාඨමාලාවේ නම</p>	<p>සහතිකය පිරිනමන ආයතනය</p>	<p>පිරිනැමුණු සහතිකය, විප්ලෝමාව හෝ උපාධියේ නම</p>	<p>කාලසීමාව (මාස)</p>	<p>පන්තිය තුළ ඉගැන්වීම් හා දේශන පැය ගණන</p>	<p>ප්‍රායෝගික පුහුණුවීම් පැය ගණන</p>	<p>ඔබගේ වත්මන් රාජකාරීන් ඉටු කිරීමට මෙම පුහුණුව / පාඨමාලාව මගින් ලද දැනුම හා හැකියාවන් කොතරම් ප්‍රයෝජනවත් දැයි දක්වන්න 1. ප්‍රයෝජනවත් නැත. 2. සුළු වශයෙන් ප්‍රයෝජනවත් 3. සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රයෝජනවත් 4. බොහෝ සෙයින් ප්‍රයෝජනවත් 5. අනාවැකිය</p>

15	ඔබගේ භාෂා සාක්ෂරතාවය පිළිබඳ ස්වයං ඇගයීමක් කරන්න (1 නොහැකි) (2 සුළු වශයෙන් හැකියි) (3 හොඳයි) (4 ඉතා හොඳයි)				
	භාෂාව	කථනය	වචනා ගැනීම (කියන දෙය තේරුම් ගැනීම)	කියවීම	ලිවීම
	i. සිංහල				
	ii. දෙමළ				
	iii. ඉංග්‍රීසි				
16	ඔබගේ රාජකාරි කටයුතු වඩාත් හොඳින් කරන්නට ඔබට ප්‍රයෝජනවත් වේ යැයි ඔබට සිතෙන පුහුණුවීම් / පාඨමාලා සඳහන් කරන්න				
	i.				
	ii.				
	iii.				
	iv.				
	v.				
ස්තූතියි					

7.3 டெலிவ் ப்ரீவைலிசீ

இந்த ஆய்வுக்கு விருப்பம்: %விருப்பமின்மையைத் தெரிவித்தல்			
பெயர்.....			
ஆகிய நான் இந்த ஆய்வுக்கு விருப்பம்/விருப்பமின்மையைத் தெரிவிக்கிறேன்.			
கையொப்பம்..... திகதி			
அ. பங்குபற்றினரின் அடிப்படைத் தகவல்கள்			
1	வயது	வருடங்கள்	
2	பால்நிலை	1. ஆண் ☐ 2. பெண் ☐	
3	உதவி ஆற்றுப்படுத்துனர்;(Counselling Assistant)/ ஆற்றுப்படுத்தும் அலுவலராக (Counselling Officer) கடமையாற்ற நியமனம் கிடைத்த திகதி	வருடம்	மாதம் திகதி
		<input type="text"/>	<input type="text"/>
4	உங்களது தற்போதைய பதவி	1 உதவி ஆற்றுப்படுத்துனர் ☐ 2 ஆற்றுப்படுத்தும் அலுவலர் ☐ 3 வேறு ☐ (வேறு எனில் தயவுசெய்து குறிப்பிடவும்)	
5	நீங்கள் கடமையாற்றும் நிலையத்தின் பெயரும் விலாசமும்	....	
6	நீங்கள் அறிக்கை சமர்ப்பிக்க வேண்டிய வேறு ஏதாவது கடமையாற்றும் நிலையங்கள் உள்ளனவா?	1 ஆம் ☐ 2 இல்லை ☐ (இல்லை எனில், வினா 8 இற்குச் செல்லவும்)	
7	ஆம் எனில்இ தயவுசெய்து அலுவலகம் / கடமையாற்றும் நிலையத்தின் பெயரைக் குறிப்பிடவும்.	....	
	நீங்கள் கடமையாற்றும் பிரதேசம் மற்றும் பணு 1 தொடர்பான அறிக்கைகள் சமர்ப்பிக்கும் விபரங்கள் A உங்கள் பணு 1களை அறிக்கை செய்யும் நபர்(கள்) இன் பதவி (நேரடி) முகாமையாளர்	i. எனை. அலுவலர் ..... ii. எனை.அலுவலர் 2. (இருந்தால் மட்டும்) ..... iii. எனை. அலுவலர் 3. (இருந்தால் மட்டும்)	

13	உங்களுக்கு உதவி தேவைப்படும் சந்தர்ப்பத்தில் உதவி நாடி யாரிடம் செல்வீர்கள்? (அந்நபரின்) பதவி மற்றும் உங்களுடனான அவரின் / அவளின் உறவுமுறையைக் குறிப்பிடவும். உ+ம் : மேற்பார்வையாளர், சகபாடி, நண்பர், குடும்ப அங்கத்தவர்)		
	சந்தர்ப்பம்	<ol style="list-style-type: none"> 1. நேரடி முகாமையாளர் 2. மேற்பார்வையாளர் 3. சகபாடி 4. நண்பர் 5. குடும்ப அங்கத்தவர் 6. வேறு சிலர் (நீங்கள் செல்லக்கூடிய நபர்கள் எல்லோரையும் தெரி்க)	வேறு சிலர் இருப்பின் தயவுசெய்து குறிப்பிடவும்
	A. நபர்களின் பிரச்சினைகளுக்கு நிர்வாக உதவி புரிந்தவர்	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 4 5 6 	.....
	B. ஆற்றுப்படுத்தல் ஆலோசனை மற்றும் மேற்பார்வைக்கு உதவியவர்	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 4 5 6 	.....
	C. வேலைப் பளுவினால் ஏற்பட்ட மனவுளைச்சலுக்கு உதவியவர்	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 4 5 6 	.....
	D. வேறு எதாவது பிரச்சினைகள் ஆம் எனில் உதாரணு த்தைக் குறிப்பிடவும்	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 4 5 6 	.....

இ. தகைமைகளும் செயலம்வுகளும்

14	உங்களது பட்டப்படிப்பு (first degree) அடங்கலாக, நீங்கள் பெற்றுக்கொண்டுள்ள கல்வித்தகைமைகளும் கலந்துகொண்ட செயலம்வுகளும் எவை? உங்களது தற்போதைய பணிக்குப் பொருத்தமான குறுங்காலக் கற்கைநெறிகளையும் குறிப்பிடவும்.						
	செயலம்வின் பெயர்	சான்றிதழ் அளித்த நிறுவனத்தின் பெயர்	சான்றிதழ் பயிற்சி/ டிப்ளோமா/ பட்டப்படிப்பு	காலம் (மாதங்களில்)	விரிவுரை அளிக்கப்பட்ட மணித்தியாலங்கள்	செயற் பாட்டு நெறிக்கான மணித்தியாலங்கள்	உங்களது கடமைகளை நிறைவேற்ற இந்த செயலம்வுகள் எவ்வளவு பயனளிக்கின்றது? 1 பயனளிக்கவில்லை 2 சிறிதளவு பயனளிக்கின்றது 3 பயனளிக்கின்றது 4 மிகவும் பயனளிக்கின்றது 5 அவசியமாயுள்ளது
15	உங்களது மொழித்திறன் : (1- இல்லை, 2- குறைந்தளவு, 3- நன்று, 4- மிகவும் நன்று)						
	மொழி	பேச்சு	விளங்கிக் கொள்ளல்	வாசித்தல்	எழுதுதல்		
	i. சிங்களம்						
	ii. தமிழ்						
	iii. ஆங்கிலம்						
16	உங்களது கடமைகளை மிகவும் நன்றாக நிறைவேற்ற உங்களுக்கு உதவியாக இருக்கும் என நீங்கள் கருதும் செயலம்வுகளைக்/கற்கைநெறிகளைக் குறிப்பிடவும்.						
	i.	.....					
	ii.	.....					
	iii.	.....					
	iv.	.....					
	v.	.....					
	நன்றி.						

10.3 නිර්නාමික සම්මුඛ සාකච්ඡා වාර්තා

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 01

පෞද්ගලික දත්ත :

29 වන විශේෂ පසුගත කාන්තාවකි. ඇය ඇගේ පවුල සමඟ කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 3 ක් පමණ දුරින් පදිංචිව සිටී. කාර්යාලයේ සිට පැය එකහමාරක පමණ කාලයක් ගතවන දුරින්, අනාවරණය නොකරණ ලද ස්ථානයක, ආමාත්‍යාංශය විසින් පවත්වා ගෙන යන ආරක්ෂිත නිවහන මධ්‍යස්ථානයෙහි ද ඇය සේවය කරයි. ඒ සඳහා යෑමට සහ ඒමට අවශ්‍ය ප්‍රවාහණ පහසුකම් කාර්යාලය විසින් සපයනු ලැබේ.

සේවය :

ඔබ මොන වගේ කාර්යයකද නිරත වෙන්නේ?

2013 මාර්තු ඉඳලා මේ දක්වා මාස 7 ක් මම සේවය කරනවා.

කාර්යාල දිනයන් : ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සතියකට දවස් දෙකක් වැඩ කරනවා. මට නිර්දේශ කරපු සේවාවලාහීන් (කාන්තාවන්) මුණ ගැහෙන්න යනවා. එහෙමත් නැත්නම් ගෘහස්ථ ප්‍රවණ්ඩත්වයට ගොඳුරුවුවන්ට අපි ලබා දෙන සේවාව දැන ගෙන අපිව සොයා ගෙන එන සේවාවලාහීන් මුණ ගැහෙන්න යනවා. ගෘහස්ථ හිංසනය නිසා ඔවුන්ට, ඔවුන් ඉන්න තැනින් අලුත් තැනකට යන්න ඕන වුනොත් ඒ අයට අවශ්‍ය නවාතැන් පහසුකම්, නිවාස, රැකියා සහ ඔවුන්ගේ දරුවන්ගේ පාසල් ගැටලු විසඳන්න මම ඔවුන්ට උදව් උපකාර කරනවා. වෛද්‍ය සහ නීතියමය කටයුතු සඳහා, ඒ හා අදාළ වෘත්තිකයන්ට නිර්දේශ කිරීම් වගේම උපදේශනය අවශ්‍ය අයට උපදේශනය ලබා දෙනවා.

ක්ෂේත්‍ර දිනයන්: මම සතියකට දවස් 2 ක් අවදානම් තත්ත්වයන් තුළ ඉන්න කාන්තාවන් සඳහා රජය පවත්වා ගෙන යන ආරක්ෂිත නිවහනේ වැඩ කරනවා. මේ කාන්තාවන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් හිංසනයට ගොඳුරු වුන අය. තාවකාලික නිවාසේ ජීවත්වෙන කාන්තාවන්ට ආදායම් මාර්ග සොයා දෙන්න මම උත්සාහ ගන්නවා වගේ ම ඔවුන්ගේ දරුවන් එක්ක ක්‍රියාකාරකම් කරනවා. මේක තමයි මගේ මූලික වගකීම.

ඔබ කා සමඟ ද වැඩ කරන්නේ? තනි තනි පුද්ගලයන් එක්ක ද, අමාත්‍යාංශ එක්ක ද, එහෙම නැත්නම් දෙපාර්තුමේන්තු සහ ඒකක එක්ක ද? මොන වගේ සම්බන්ධතාවයක් ද ඔබ ඔවුන් සමඟ පවත්වන්නේ?

විවිධ අමාත්‍යාංශයන්ට අයත් නිලධාරීන්

- සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය මගින් අනුයුක්ත කරන ලද උපදේශකවරයා - අපි එකට වැඩ කරනවා ඇය අපට උදව් උපකාර කරනවා ඒ වගේම පීඩාවෙන් ජීවත්වන කාන්තාවන් අපට යොමු කරනවා.

- කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී (ළමා සංවර්ධන හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය)
- සමාජ සංවර්ධන නිලධාරී (සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය)

මම වැඩ කරන අනිකුත් නිලධාරීන් :

- **පොලීසිය:** ළමා සහ කාන්තා කාර්යාංශය : අපි බොහෝම සහයෝගයෙන් වැඩ කරනවා. ඔවුන්ට වාර්තාවෙන සිද්ධීන් සහ පැමිණිලිවල වින්දිතයන් අපට යොමු කරනවා. ඔවුන් මාව උපදේශකවරයෙක් හැටියට පිළිගන්නවා. ගෘහස්ථ හිංසනයට අදාළ සමහර නීති පිළිබඳ ඔවුන්ව දැනුවත් කිරීම අවශ්‍යයි කියලා අපි හිතනවා.
- **පරිවාස නිලධාරී :** අපි මැදිහත්වන කාන්තා සේවාවලාහිත්ගේ ළමයි සමහර විට ඉන්නේ ඔවුන් එක්ක. ඒත් ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් ළමයින්ව ආරක්ෂිත නිවහනේ මාස තුනකට වඩා තියා ගන්න බෑ. ඒ ළමයි වෙනුවෙන් විකල්ප නිවහනක් ගැන අපි පරිවාස නිලධාරීන් සමඟ කතා කරගෙන යනවා. ඇත්තට ම කාන්තාවන් අපවාදාත්මක තත්ත්වයක ජීවත්වෙන කොට අවදානම් තත්ත්වයක ඉන්න ඔවුන්ගේ ළමයිනුත් මේකට අයත් වෙනවා.
- **රෝහල්:** අපිට ගොඩාක් වෙලාවට ශාරීරික තුවාල නිසා කාන්තාවන් රෝහලට එක්කර ගෙන යන්න සිද්ධ වෙනවා ඒ වගේම කළුබෝවිල රෝහලේ ‘මනෝ සුව පියස’ මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකය එක්කත් වැඩ කරන්න සිද්ධ වෙනවා. මොකද ඔවුනුත් අපේ සේවාවලාහිත්ට උපකාර කරනවා. කෙහොම නමුත් එතන තියෙන්නෙ පුංචි ඉඩක්. ඒක නිසා පුද්ගලිකත්වය කියන දේ කොහෙත්ම නෑ. හැම කෙනෙක්ම වාඩි වෙන්නේ එකම මේසේ. ඔවුන්ට ඔවුන්ගේ ගැටලු සාකච්ඡා කරන්න සිද්ධ වෙන්නේ අනිත් අය ඉස්සරහ. කෙහොම නමුත් මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයේ නිලධාරීන් ඔවුන්ට අවශ්‍ය උපකාර ලබා දෙනවා.
- **රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන:** අමාත්‍යාංශය හරහා කරගන්න බැරි දේවල් අපි රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හරහා කර ගන්නවා. විශේෂයෙන් ම ළමයින්ට නවාතැන් සහ කාන්තාවන් සඳහා ඇති අවස්ථා ගැන අපි රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වලින් විමසනවා සහ ඔවුන් සමඟ වැඩ කරනවා. මාස 7 ක් වුන මගේ සේවා කාලය තුළ මට මුණගැහුණු එක ආයතනයක් තමයි දෙහිවල තියන ප්‍රජා ගැටලු කියන සංවිධානය. ඒ වගේ ම අපි දන්නවා ‘වින්’ (WIN) කියන සංවිධානය. නමුත් අපි තවම ඔවුන් එක්ක වැඩ කරලා නෑ.

වැඩ කරන කොට මොන වගේ සේවාවලාහිත්ද ඔබ ළඟට පැමිණෙන්නෙ සහ මොන වගේ ප්‍රශ්න ද ඔවුන්ට තියෙන්නෙ?

මගේ වැඩ අනුව මට විශේෂයෙන් ම කරන්න තියෙන්නෙ ගෘහස්ථ හිංසනයට ලක් වුන කාන්තාවන්ට උපකාර කරන එක. මම ළඟට එන අයගෙන් බහුතරයක් කාන්තාවන්. ඒ අය අතර නොනිසි සම්බන්ධතාවන් නිසා අවදානම් තත්ත්වයක ඉන්න කාන්තාවන්, කිසිවක් කර කියා

ගන්න බැරි සහ හිංසාවන්ට හෝ පහරදීම් වලට ලක්වූ කාන්තාවන්, මූල්‍යමය වශයෙන් ස්වාධීන නැති නමුත් දරුවන් ඉන්න සහ ඔවුන් ඉතාමත් අමාරුවෙන් රැකබලා ගන්න කාන්තාවන්, ඒ වගේ ම ගෙවල්වල අඩ දබර නිසා අවදානම් තත්වයේ පසුවෙන ළමයි ඉන්න කාන්තාවන් ඉන්නවා.

ඒ වගේ සේවාවලාහීන්/ සිද්ධීන් එක්ක ඔබ කොහොමද කටයුතු කරන්නේ ? ඔබට ඒ සඳහා ඔවුන්ට උපකාර කරන්න අවශ්‍ය හැකියාව තියනවද?

සිද්ධි අධ්‍යයන 1

මෑතකදී මට අඩදබර සිද්ධි වෙත පවුලක වයස අවුරුදු 7 ක දරුවෙකුට නිවහනක් සොයලා දෙන නිසා සිද්ධි වුණා. දරුවාගේ තාත්තා එලවළු වෙලෙන්දෙක්. ඒ වගේම ඔහු මත් කුඩු විකුණනවා. ඔහු හැමදාමත් ඔහුගේ බිරිඳ ට පහර දෙනවා. ඇයට උපදෙස් දීලා තියෙන්නේ ඔහුගෙන් වෙන් වෙන්න. නමුත් ඇය නිතරම ඔහු සොයා ගෙන ආපහු එනවා. ආයින් පරණ විදියට ම රණ්ඩු කරගන්නවා. තාත්තා උපදේශනය ප්‍රතික්ෂේප කරනවා. මුලදී පියා බිරිඳ සහ දරුවා සොයා ගෙන ආවා. නමුත් දැන් ඔහු, ඔවුන් සොයා ගෙන එන්නේ නෑ. අපි මුලින් ම දරුවා ඔවුන්ගේ ඥාතියකු ලෙසට පිටත් කරලා ඇරියා. පස්සේ පරිවාස නිලධාරියා හරහා ඔහුට නිවාසයක් සොයා දෙන අපිට පුළුවන් වුණා. මෑතකදී අපිට දැනගන්න ලැබුණා මේ දරුවා නිවාසේ ඉන්න අනිත් දරුවන්ට සැරපරුෂ විදියට සලකනවා කියලා. ඔහු තුළ දැන් අවධාන උග්‍රතා සහ අධි ක්‍රියාකාරීත්ව (ADHD) ලක්ෂණ තියනවා කියලා වාර්තා වෙනවා.

2 වන සිද්ධි අධ්‍යයනය

ඇය අප මීට කලකට පෙර උපකාර කළ විදේශ රැකියාවක නිරතව සිටි කාන්තා සේවලාහියෙක්. පිටරට රැකියාවක නිරතව ඉන්න කාලේ ලිංගික අතවරයන්ට මුහුණදෙන ඇයට සිද්ධි වුණා. ඇය තුළ ග්‍රස්ටිය අනිවාර්යතා අක්‍රමතා (OCD) තත්වයක් සහ සිනිමුර්ප්පි ඇද වැටෙන තත්වයක් වර්ධනය වෙමින් තිබුණා. ඒ වගේ ම ඇයට විශාදය රෝගය වැළඳී තිබුණා. ඇය අප වෙත යොමු කරාට පස්සේ අපි පුළුවන් තරම් උත්සාහ ගත්තේ ඇයගේ පවුලත් එක්ක සම්බන්ධ වෙලා ඇය පිළිබඳ වගකීම ගන්නා ලෙස ඔවුන් සමඟ කතා බහ කරන්න. නමුත් කාටවත් ඇය පිළිබඳ උනන්දුවක් තිබුණේ නෑ. ඇයව නතර කිරීමට තැනක් නැති නිසා අපිට ඇයව අංගොඩ ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය ආයතනයෙහි නතර කරන්න සිද්ධි වුණා. ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය පදනම විසින් දැන් ඇය ගැන පසු විපරම් කරනවා.

3 වන සිද්ධි අධ්‍යයනය:

ඇය 19 වියේ පසුවන තරුණියක්. සැමියා විසින් ඇයට බලවත්සේ හිංසා පිඩාවන්ට ලක් කිරීම හේතු කොට ගෙන ඇයව ආරක්ෂිත නිවහනට යොමු කරලා තිබුණා. ඇගේ මවට රැකියාවක් සඳහා විදේශගත වෙන්න ඕන වුන නිසා ඇයව ඉක්මනින්ම විවාහ කරදෙන්න ඇයට දැඩි ඕනෑකමක් තිබුණා ඒ වගේම ඇගේ පියාටත් වෙනත් කාන්තාවක් සමඟ විවාහ වෙන්න ඕන වුන නිසා ඇයව කාට හෝ විවාහ කරදෙන්න ඔහුටත් ඕනකම තිබුණ. එහි ප්‍රතිපලයක් හැටියට පියා ඇයව කිසිම අණක් ගුණක් නැති මිනිහෙකුට විවාහ කර දුන්නා. විවාහය කඩා බිඳ දාන්න සමාජය අපේක්ෂා නොකරන නිසා, සාමාන්‍යයෙන් අපි උනන්දු කරන්නේ පවුල් ජීවිතය පවත්වා

ගෙන යන්න. නමුත් මේ අවස්ථාවේ පැහැදිලි වුනා ඇයට මේ විවාහයෙන් අයිතිවී ඇඩුනරමින් අධ්‍යාපන කටයුතු අවසන් කරන්න දැඩි අවශ්‍යතාවක් තිබුණ බව. සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරී සමඟ අපි ඇයගේ පියාට සහ සහෝදර සහෝදරියන්ට කතා කලා. අපි ඔවුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියේ ඇයව නැවතත් ඔවුන් ළඟට ගන්න කියලා. ඇය දැන් නැවතත් ඇගේ නිවසට ඇවිත් ඉන්නවා. උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටින්න බලාපොරොත්තුවෙන් ඇය දැන් බාහිර පංතිවලට සහභාගි වෙනවා. මේ වෙනකොට අපි ඇයට රැකියාවක් සොයා දෙන්න උත්සාහා කරනවා. ඒ වගේම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට අනුයුක්තව සිටින සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශක සහායක නිලධාරී විසින් ඇයව පසු විපරම් කරනවා.

අපි සිද්ධීන් හසුරුවන්නේ කෙසේ ද සහ තෘප්තිමත්භාවය

- මට පුළුවන් වුනා වේදනාවෙන් පෙලෙමින් හිටපු කාන්තාවන් ශක්තිමත් කරන්න. ඒ වගේ ම ඔවුන්ගේ ජීවිත නැවත ගොඩ නගන්න උපකාර කරන්න. ඒක නිසා මම තෘප්තිමත්.
- අපිට කිසිම දෙයක් කරගන්න බැරි වුන සමහර දේවල් ගැන අපිට තෘප්තිමත් බවක් නෑ. නිදසුනක් හැටියට කිව්වොත් ප්‍රතිපත්තිමය හේතු නිසා අපිට දරුවන් ඔවුන්ගේ අම්මලාගෙන් වෙන් කරන්න සිද්ධ වීම හෝ දරුවන් වෙනත් ස්ථානයක නතර කිරීමට සිදුවීම, ඒ වගේ කාන්තාවන් ඉන්න පවුල් එක්ක වැඩ කිරීම. අපේ සේවාවලාහීන් ගොඩාක් වෙලාවට අනිත් අයගෙන් ප්‍රතික්ෂේප වෙන පිරිසක්. ඔවුන් වෙනුවෙන් අපිට කරන්න තිබුණේ බොහොම ටිකයි.
- මේ වන විට සේවාවලාහියාව නිරත කරවන්න එහෙම නැත්නම් ඔවුන් අප සමඟ ආරක්ෂිත නිවහනේ ඉන්න කාලය තුළ කාන්තාවන් හෝ ළමයින් හැටියට ඔවුන්ව උද්යෝගයෙන් තියන්න අපිට ගොඩාක් විකල්පයන් නෑ. නිකරුනේ කාලය ගත කරන එක ඔවුන්ට හරිම වෙහෙසකාරී දෙයක්. දැනට අපිට තියෙන්නේ මැහුම් ගෙකුම් සහ කැරම් දෘමි වගේ සෙල්ලම් කරන්න අවශ්‍ය පහසුකම් විතරයි. අපි වන්නේ එලවළු, මල් වගේ දේවල් වචනවා. නමුත් ඊට වඩා දෙයක් කරන්න අපිට පහසුකම් නෑ. ඔවුන් නිතරම වගේ අපෙන් ඉල්ලන්නේ ඔවුන්ව එළියට එක්කරගෙන යන්න කියලා. අයවැය තුළ තියන සීමාවන් නිසා අපිට ඒ දෙවල් කරන්න බෑ.
- අපි ළඟ ගොඩාක් වෙලාවට ඉන්නේ තමන්ගේ නිවෙස්වලින් ප්‍රතික්ෂේප වුන, යන්න එන්න තැනක් නැති, ඒ වගේම කවුරුවත් ඔවුන් ගැන වගකීමක් ගන්න කැමති නැති සේවාවලාහීන්. අපි උත්සාහ කලා ඔවුන්ව ඔවුන්ගේ පවුල් එක්ක සම්බන්ධ කරන්න. නමුත් අපිට ඒක කරන්න බැරි වුනා මොකද ගොඩාක් වෙලාවට ඔවුන්ගේ පවුල්වල අයට ඔවුන්ව අවශ්‍ය නෑ. ඔවුන් වෙනුවෙන් අපිට කළ හැකි දේ බොහොම අඩුයි.
- අම්මලා එක්ක පොඩි කාලයකට ආරක්ෂිත නිවහනට එන ළමයින් පිළිබඳ අපට තවත් ගැටලුවක් තිබුණා. අපිට ඔවුන් පාසලට යවන්න බෑ. ඒක තමයි මේ දක්වා ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රතිපත්තිය. ඔවුන් පාසලට යැව්වොත් ඔවුන් දැනට නතරවෙලා ඉන්න තැන හෙළිදරව් වෙනවා. ඒක ඔවුන්ගේ මවට වගේම ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාවට ගැටලුවක්. මේ හැම දෙයක් තුළින් ම අවසානයේ ළමයාට අධ්‍යාපනය අහිමි වෙනවා. ඒ වගේ ම

ආරක්ෂක හේතුවන් නිසා අපි ඔවුන්ට කොහේවත් යන්න ඉඩ දෙන්නේ නෑ. ආරක්ෂිත නිවහනේ රුද්ධි සිටිය යුතු අතර එක ඔවුන්ට හරිම වෙහෙසකාරී දෙයක්.

- උදව් උපකාර ලබා ගන්න සහ අවවාද ගන්න වෘත්තීයමය දායකත්වක් ලබා දෙන්න පුළුවන් ශක්තිමත් වෘත්තීය ජාලයක් තිබුණානම් අපිට අපේ සේවය ගැන වඩාත් තෘප්තිමත් වෙන්න තිබුණා.
- මම ගොඩාක් සතුටු වෙනවා මම තනි තනි පුද්ගලයන්ට ලබා දුන්න උපදේශනය ගැන. මම ඒකේ අගය තක්සේරු කරොත් 70% ක් විතර කියන්න පුළුවන්. නමුත් අපිට ගොඩාක් අඩුපාඩුකම් තියනවා. අපිට වඩාත් කාර්යක්ෂම වෙන්න තිබුණා අපි මැදිහත් වෙන සිද්ධීන් සම්බන්ධව අවශ්‍ය පුහුණුව මීට වඩා අපට ලැබුණා නම් සහ අදාළ සම්පත් සහ ප්‍රජාවට පහසුවෙන් ලඟා විය හැකි ක්‍රම අපට තිබුණ නම්.

අධීක්ෂණය: ඔබේ රේඛීය කළමනාකරු කවුද? ඔබට ඇයව/ඔහුව මුණගැහෙන්න ලැබෙන්නෙ කොපමණ කාලකට වරක් ද?

පරිපාලන අධීක්ෂණය සඳහා මම මධ්‍යස්ථානයේ සහායක විධායක අධ්‍යක්ෂ මුණ ගැහෙනවා. එහෙම මුණ ගැහුනම අපි මැදිහත් වුන සිද්ධීන්, ක්‍රියාපටිපාටියන්, ප්‍රගතිය සහ ප්‍රතිඵල ගැන සාකච්ඡා කරනවා. හැම සතියකම මම මධ්‍යස්ථානට යන සෑම අවස්ථාවකම මගේ අධීක්ෂකට මගේ වැඩ සම්බන්ධව ඇගයීමක් සිදුකරනවා. නමුත් මට ඔහු/ඇය සමඟ අදාළ සිද්ධීන් පිළිබඳ න්‍යායාත්මක දේවල් ගැන කතා කරන්න බෑ. මොකද ඔහු/ඇය මේ වෘත්තීය ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ කෙනෙක් නෙමෙයි. නිල අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලියක් නෑ. නමුත් මගේ පුද්ගලික කැමැත්තට මට වඩා ජ්‍යෙෂ්ඨ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරියා ලඟට ගිහින් ඇය සමඟ කතා කරනවා. ඇය මට උපකාර කරනවා. නමුත් මම හිතන්නේ නෑ මම මැදිහත් වෙන සිද්ධීන් ඇය සමඟ කතා කිරීම හොඳයි කියලා මොකද ඒ තුළින් රහස්‍යභාවය බිඳෙන්න පුළුවන්. මම කැමති නෑ එහෙම දෙයක් වෙනවට. අපිට කතාබහ කරන්න සහ අවවාදයක් ගන්න පුළුවන් වෘත්තීයයන් සොයන එක හරිම අමාරු දෙයක්.

මේ දක්වා ලත් පුහුණුව සහ කුසලතා

- ශාස්ත්‍රවේදී උපාධිය (ගෞරව) දර්ශනය සහ මනෝවිද්‍යාව, කැලණි විශ්වවිද්‍යාලය
- උපදේශනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව, මානසික සෞඛ්‍ය පදනම, කැලණිය
- අමාත්‍යාංශය විසින් නීතිපතා පවත්වන පුහුණු වැඩසටහන්
- වෛද්‍ය නිලධාරී සහ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය විසින් සිදුකරන එක් දින පාඨමාලා
- අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා ‘වින්’ (WIN) ආයතනයේ නිලධාරීන් මුණ ගැසීම
- අන්තරායකාර ඖෂධ පාලක මණ්ඩලය යටතේ මන්ද්‍රව්‍ය අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීම පිළිබඳ කෙටි පාඨමාලාව

ඔබ කොහොමද විෂය දැනුම යාවත්කාලීනව තබා ගන්නේ සහ දැනුම අලුත් කරගන්නේ?

මනෝවිද්‍යාව පිළිබඳ පොත්පත් කියවනවා. මට අවස්ථාව ලැබෙන හැම පුහුණුවකටම මම සහභාගි වෙනවා. කලාව භාවිතා කරමින් සිදුකරන විකිත්සාවන් පිළිබඳ හැදෑරීමට මම අන්තර්ජාලය භාවිතා කරා. දැන් මම ඒ ක්‍රම ළමයින් සම්බන්ධ වැඩසටහන්වලදී භාවිතා කරනවා. මම මගේ කැමැත්තට අන්තරායකාර ඖෂධ පාලක මණ්ඩලයේ පාඨමාලාවක් හදාරන්න ලියාපදිංචි වුනා. ඒ තුළින් මන්ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරන්නන් පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරන්න මට හැකි වුනා.

පුහුණුව පිළිබඳ හිඬැස් - තවදුරටත් පුහුණුව අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර

- සායනික ගැටලු සහ විකිත්සිය මැදිහත්වීම් පිළිබඳ දැනුම
- පවුල් සමඟ වැඩ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කුසලතා
- මානසික රෝග හඳුනා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුව
- මන්ද්‍රව්‍ය භාවිතය පිළිබඳ ගැටලු සහ අපරාධකරුවන් සමඟ කටයුතු කරන ආකාරය
- ස්ත්‍රීපුර්ෂ සමාජභාවය හේතු කොටගෙන ඇති වන ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා හා සම්බන්ධ ගැටලු

සම්පත්:

දැනට ඔබ සතුව ඇති සම්පත් සහ උපකාර කවරේ ද? ඔබට වඩාත් කාර්යක්ෂම වීම සඳහා කුමක් උපකාරී වේ ද?

අපට මධ්‍යස්ථානයක් තියෙනවා. එතනට යන්න ප්‍රවාහණ පහසුකම් පවා තියනවා. දෙපාර්තුමේන්තුව සතුව ත්‍රී විලර් එකක් සහ රියදුරු මහත්තයෙක් ඉන්නවා. අපිට ක්ෂණික ඇමතුම් සේවාවක් (11938 යන නොම්බරය යටතේ) තියනවා. නමුත් ඒක දැනට ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ නෑ. ඒකත් ඉක්මනටම ක්‍රියාත්මක වේවි කියලා අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා.

- රහස්‍යභාවය ආරක්ෂාවෙන් විදියට සේවාවලාහින් එක්ක කතාබහ කරන්න බෙදා වෙන් කරන ලද කාමර අමාත්‍යාංශ කාර්යාලයට අවශ්‍යයි. දැනට මම භාවිතා කරන්නේ කාර්යාලයේ අමතර කාමරයක්.
- නිතරම කාර්ය බහුල කාර්යාලයේ දුරකථනය හැරුණම සේවාවලාහින් එක්ක අපිට සම්බන්ධවෙන්න පහසු ක්‍රමයක් අවශ්‍යයි. සේවාවලාහින් ගොඩාක් වෙලාවට කතා කරන්නේ මගේ පෞද්ගලික ජංගම දුරකථනයට. අපට මේතාක් නිල පැකේජයක් ලැබීලා නෑ.
- සේවාවලාහින් නිරත කරවීම සඳහා උපකරණ සහ සම්පත් මධ්‍යස්ථානයට අවශ්‍යයි.
- සේවාවලාහින් සඳහා, විශේෂයෙන් ම ළමයින් සඳහා, අතිරේක ක්‍රියාකාරකම් කරන්න අපට ප්‍රතිපාදන අවශ්‍යයි.

- කාර්යමණ්ඩල සාමාජිකයන් හැටියට විශේෂයෙන්ම වෛද්‍ය සහ මනෝවිද්‍යා අවශ්‍යතා පිළිබඳ උපදෙස් හා මගපෙන්වීම් ලබා දෙන වෘත්තිකයන්ට වඩාත් ප්‍රවේශවීමට අවස්ථා අපට අවශ්‍යයි.
- සේවාලාභීන්ට විකිත්සකමය ප්‍රතිකාර වඩාත් අවශ්‍යයි. ඒ වගේ අවස්ථාවල අපට අපේම වෘත්තිකයන් වෙතට යන්න පුළුවන් නම් හෝ ඔවුන් සමඟ එම සේවාලාභීන් මුණගැහෙන්න යන්න පුළුවන් නම් සේවාව මීට වඩා ඵලදායී ලෙස අපට ලබා දෙන්න පුළුවන්. අපිට වෘත්තිකයන් ලබා ගන්න බැරි ඔවුන්ට ගෙවීමක් කළ යුතු නිසා.

ඔබේ යහපැවැත්ම සහ ආතතිය කළමනාකරණය කර ගන්නේ කෙසේ ද? ඒ සඳහා ඔබට උපකාර කරන්නේ කවුරුන් ද?

ඇත්තට ම හැම දුකක් දිහාම බලා ගෙන ඉන්න එක හරිම අමාරු කාර්යයක්. සමහර වෙලාවට අපිට ගොඩාක් දේවල් කරන්න බැහැ. විනෝද වාරිකා යෑමෙන් සහ හින්දි චිත්‍රපට නැරඹීමෙන් මම ලොකු සතුටක් ලබනවා. සමහර වෙලාවට මම මගේ එක්ක ඉගෙන ගන්න සමකාලීනයන් මුණගැහෙන්න යනවා. ඒ ඔක්කොම ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ කරන අය. අපි එකතුවෙලා කතා කරනවා. සමහර වෙලාවට මම ඔවුන්ට දුරකතනයෙන් කතා කරනවා, එකිනෙකා අතර සේවාලාභීන් යොමුකර ගැනීම් සිදුකර ගන්නවා. ඒ වගේම වඩාත් ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශකවරුන්ගෙන් උපකාර ලබා ගන්නවා.

හිඩැස් සහ නිර්දේශන

ඔබේ මතයට අනුව ඔබේ රැකියාව වඩාත් තෘප්තිමත් කරන්න දායක වන්නේ කුමක් ද? ඔබේ වගකීම් වඩාත් හොඳින් ඉටුකරන්න ඔබව පෙළඹුවේ කුමන කාරණාවක් ද?

- අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි දී විකිත්සිය මැදිහත්වීම් ලබා දීම පිළිබඳ සහ ඒවා ලබා දෙන ආකාරය පිළිබඳ වෛද්‍ය සහ මානසික සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයන් සමඟ නීතිපතා සිදුකරන සාකච්ඡා(අධීක්ෂණය).
- දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීමට ඇති නිදහස සහ හැකියාව සහ ආරක්ෂිත නිවහන පරිපාලනය කිරීමේ හැකියාව. අපි විසින් ගෘහස්ථ ප්‍රවණ්ඩත්වය ගැන මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් තියනවා. මම කැමතියි ඒ වගේ පුහුණු සහ දැනුවත් කිරීම් සිදු කරන්න. මට හිතෙනවා මට ඒ වගේ අවස්ථාවක් තිබුණා නම් හොඳයි කියලා.
- ආරක්ෂිත නිවහනේ නේවාසිකයන් සඳහා උපකරණ සහ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මුදල් ප්‍රතිපාදන.
- විශේෂිත කරුණු ආශ්‍රීතව අතිරේක පුහුණුව.
- රැකියා අවශ්‍ය කාන්තාවන්ට රැකියා අවස්ථා සොයා ගැනීමට උපකාර කළ හැකි ශක්තිමත් වෘත්තීය ජාලයක්.

- ආරක්ෂිත නිවහනේ සිටින කාන්තාවන්ට සහ ළමයින්ට අදාළ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ නැවත පරීක්ෂා කර බැලීම.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 02

පෞද්ගලික දත්ත:

27 වන වියේ පසුවන කාන්තාවකි. ඇයට කාර්යාලයට යාමට පැය භාගයක පමණ කාලයක් ගතවේ.

සේවය:

ඔබ මොන වගේ කාර්යයක ද නිරත වෙන්නේ?

රැකියාවට ඇවිල්ලා මාස තුනක් වෙනවා. 2012 මාර්තු මාසේ පත්වීම් ලිපිය භාරගන්න කලින් අවුරුද්දක පුහුණුවීමක් ලැබුවා.

පුහුණු කාලපරිච්ඡේදය අතරතුර:

අපිව ඇතුළත් කරගත්තේ උපාධිධාරී යොජනා ක්‍රමයක් තුළ. 2012 මාර්තු මාසේ ඉඳලා 2013 මාර්තු මාසේ දක්වා අවුරුද්දක කාලයක් 'දිවි නැගුම' 'ගම නැගුම' සහ 'මඟ නැගුම' වගේ වැඩසටහන් වල රාජ්‍ය නිලධාරීන් හැටියට අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් ගෙයින් ගෙට ගිහින් අවශ්‍යතා තක්සේරු, දත්ත එකතු කිරීම, ඩෙංගු පරීක්ෂාවන් වගේ දේවල් කරා. ඒ වගේ ප්‍රජා වැඩවලට සම්බන්ධවීම තුළින් සහ ඒ හරහා ඇති කරගත්ත සම්බන්ධතා තුළින් අපි ලබා දෙන සේවාව පිළිබඳ වඩාත් හොඳින් ඉගෙන ගන්න සහ මිනිසුන්ගේ අවශ්‍යතා පිළිබඳ හොඳින් අවබෝධ කරගන්න අවස්ථාව ලැබුණා. ඇත්තටම ඒක උපදේශන සහායකවරුන් හැටියට අපේ රැකියාවට සුදානම් වෙන්න ලැබුණ හොඳ අවස්ථාවක්. ඒක තමයි ඒ පුහුණුවේ අදාළත්වය. ඒ හැරුණම මේ වැඩවලට අපිව සුදානම් කරන්න විවිධ වර්ගයේ කෙටි පුහුණු මලාවන් පැවැත්වුවා. ඒ හැම දෙයක්ම උපදේශකවරයෙක් ලෙස වැඩ කරන්න අපිට ප්‍රයෝජනවත් වුනා.

- එක් අවුරුදු පුහුණුවේ දී මාස තුනක කාලයක් රජයේ නිලධාරියකුගේ භූමිකාව සහ ක්‍රියාකාරීත්වය, රැකියා විස්තරය, ස්ථාවර නියෝග වගේ දේවල් ගැන පුහුණුව ලබා දුන්නා.
- පෞරුෂත්ව වර්ධනය
- අනෙකුත් නිලධාරීන්ට සහ දෙපාර්තමේන්තුවලට හඳුන්වාදීම සහ ජාලගතවීම
- ඩෙංගු නිවාරණය පිළිබඳ පුහුණුව
- සමෘද්ධි බැංකු නිලධාරියකු ලෙස ලැබූ පුහුණුව: බැංකුවක කාර්ය පරිපාටිය, ලෙජරය තුලනය කිරීම

කණ්ඩායම සමඟ වැඩ කිරීම සහ සම්බන්ධතා

රාජකාරි ලැයිස්තු ආවට පස්සේ සහ උපදේශන සහායකවරුන් හැටියට අපිට අයිති වැඩ කරන්න අපි පටන් ගන්නට පස්සේ මෙහේ ඉන්න කට්ටිය එක්ක වැඩ කරනවා. පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී සහ සමාජ සංවර්ධන නිලධාරී වගේ කාර්යාලයේ ඉන්න අනිකුත් නිලධාරීන් එක්ක අපි වැඩ කරනවා. ඔවුන්ගේ වැඩසටහන්වලට උදව් කරනවා. මුලදි ඔවුන් මාව පිළිගත්තේ නෑ. මට දැනුනා යම් ප්‍රමාණයකට මාව ප්‍රතික්ෂේප වෙනවා කියලා. ඒ ගොල්ලන් සමහර වෙලාවට මට සේවාවලාහීන් යොමු කරන්නේ නෑ. වැඩසටහන්වලට ගියාම මාව මගහරිනවා. මම සහභාගිවෙලා තිබුණත් සමහර අවස්ථාවල මගේ නම සහභාගි වු අයගේ නම් ලැයිස්තුවෙන් කපලා දානවා. මට හිතෙන්නේ මේකට හේතුව තමයි ඒ ගොල්ලන් හිතනවා අලුත් කෙනෙක් ආවම ඒ අයට වැඩිය ස්වාධීන වෙන්න ඉඩ දෙන්න හොඳ නෑ ඒ ගොල්ලන් යටතේ තියා ගන්න ඕන කියල. සමහරවිට ඒ අයගේ හිත් තුළ ඒ ගොල්ලන්ගේ තැන අලුත් අය ගනීවි කියන අනාරක්ෂිත හැඟීම තියෙන්න ඇති. එහෙමත් නැත්නම් ඒ අය හිතනවා ඇති අපේ සේවා පළපුරුද්ද ප්‍රමාණවත් නෑ කියලා. මම තීරණය කලා හිත හදාගෙන මගේ වැඩ දිගටම කරගෙන යන්න. අපිට උදව් උපකාර කරපු, අවවාද සහ අපිව උනන්දු කරපු අයත් ඒ අතර හිටියා. මම වටහා ගන්නා කණ්ඩායමේ හිටපු කාන්තාවන් තමයි සාමාන්‍යයෙන් මට විරුද්ධ වුනේ. පිරිමි ගොඩක් වෙලාවට උදව් කරා. දැන් ඇත්තටම හැමදෙයක්ම හොඳ තත්ත්වයට ඇවිත් තියනවා. ප්‍රතික්ෂේප වුනා කියලා මම කම්පා වුනේ නෑ. ඒවා කළමනාකරණය කරගෙන, දරා ගෙන වැඩ කරා.

කණ්ඩායම සමඟ මුහුණ දුන් කටුක අත්දැකීම් වලට නිදසුන් සහ එය කළමනාකරණය කරගත් ආකාරය

මම පාසල්වලට යන නිසා එක සැරයක් මට ආරාධනාවක් ලැබුණා ළමා අපවාර සහ මන්ද්‍රව්‍ය සහ මධ්‍යසාර භාවිතය ගැන පාසල් ළමයින්ට දේශනයක් කරන්න. මම මේ වැඩේට සුදානම් වෙන්න අන්තර්ජාලය ඔස්සේ තොරතුරු ලබා ගන්න අතරතුර මගේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙක් මාව කැඳවලා ඇහුවා මේ මනාකාව එයාට අයිති මාතෘකාවක්, ඒක නිසා ඇයි මේක භාරගත්තේ කියලා. මම ඇයට පැහැදිලි කලා ඉස්කෝලෙන් ආරාධනා කරපු නිසා මම ඒක භාර ගන්නා කියලා. ගොඩක් වෙලාවට ඒ වගේ අයත් එක්ක මම ශුභවාදී විදියට තමයි කතා කරන්නේ. මම ඇයට පෙන්නලා දුන්නා ඇය මට කොයිතරම් වැදගත් කියලා ඒ වගේම ඇය මේ දක්වා මට කරපු උදව් සිහිපත් කරලා මම ඇයට ස්තූති කරා. එතකොට ඒ අයට අපෙන් හානියක් වෙයි කියලා බයක් ඇති වෙන්නේ නෑ. කොහොම නමුත් අලුතින් සේවයට එන අය එක්ක මම හොඳ සම්බන්ධතාවක් පවත්වනවා. මොකද මම අත්විඳපු දේ ඒ අය අත්විඳින්න ඕන නෑ.

කාර්යාල දින :

සතියේ සඳුදා සහ බදාදා කියන දවස් දෙකේ මම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා. ඒ දවස්වලට සේවාවලාහීන් අපිව මුණගැහෙන්න එනවා. අපි ඔවුන්ට උපදේශනය ලබා දෙනවා. ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් විදේශ රැකියා ප්‍රවර්ධන නිලධාරී විසින් අප වෙත යොමු කරපු විදේශ රැකියාවල නිරත වුන අය.

ක්ෂේත්‍ර දිනයන්:

මම රෝහල්, පාසල් සහ පොලීසිය සමඟ වැඩ කරනවා. එවැනි ස්ථානවලට යනවා සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කරනවා. ඒ වගේම සේවාලාභීන් මුණගැහෙනවා ඒ වගේම ඒ ආයතන වල ඉන්න බලධාරීන් සමඟ වැඩ කරනවා. මම තරුණ සමාජ(යොවුන් සේනාංක) වැඩිහිටි සමාජ, ළමා සමාජ සහ කාන්තා සංගම් එක්කත් වැඩසටහන් කරනවා.

ඔබ කා සමඟ ද වැඩ කරන්නේ? තනි තනි පුද්ගලයන් එක්ක ද, අමාත්‍යාංශ එක්ක ද එහෙම නැත්නම් දෙපාර්තුමේන්තු සහ ඒකක එක්ක ද? මොන වගේ සම්බන්ධතාවක් ද ඔබ ඔවුන් සමඟ පවත්වන්නේ?

මම වැඩ කරන අනිකුත් නිලධාරීන්:

- **පොලීසිය:** ළමා සහ කාන්තා කාර්යාංශය: එහි සේවය කරන කාන්තා නිලධාරිනිය ඔවුන්ට සිද්ධීන් සහ පැමිණිලි වාර්තා වෙන කොට ඒ හා අදාළ සේවාලාභීන් අප වෙත යොමුකරනවා. ඇයට ආරාධනා කළොත් ඇය මගේ සැසිවලට සහභාගි වෙනවා. ඇය ග්‍රාම නිලධාරීන් එක්ක වැඩසටහන් පවත්වනකොට මමත් ඒ වැඩසටහන්වලට සහභාගි වෙනවා.
- **රෝහල්:** රෝහල් කාර්යමණ්ඩලය සමඟ අපි ඉතාමත් හොඳ සම්බන්ධතාවක් පවත්වනවා. ඔවුන් අපට ඉතාමත් සුභදයි. ඔවුන් අපේ සේවාව පිළිගන්නවා. අපිට ඒ දේවල් ඔවුන් වෙනුවෙන් කරන්න ලැබීම ගැන සතුටු වෙනවා.
- **පාසල්:** මම නිරතම පාසල්වලට ගිහින් විදුහල්පතිවරුන් මුණගැහිලා අපි ලබා දෙන සේවාවන් ගැන හඳුන්වලා දෙනවා. විදුහල්පති අපිව පාසලේ උපදේශකවරයාට හඳුන්වලා දෙනවා. උපදේශකවරයා පාසලේ ළමයින්ට වැඩසටහන් කරන්න කියලා මට ආරාධනා කරනවා.
- **වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය:** ඔහු/ ඇය පත්කළේ, ඉතාමත් මැනකදි මම මගේ රාජකාරී ලැයිස්තුව ගත්තට පස්සේ. මට ඇයව/ඔහුව තවමත් සම්බන්ධ කරගන්න බැරි වුනා. නමුත් මම බලාපොරොත්තු වෙනවා ඉක්මනටම ඔහු/ඇය සම්බන්ධ කරගන්න.

වැඩ කරන කොට මොන වගේ සේවාලාභීන්ද ඔබට මුණගැහෙන්නේ? මොන වගේ ගැටලු ද ඔවුන්ට තියෙන්නේ?

පවුල් ප්‍රශ්න අරගෙන එන ගොඩාක් කාන්තාවන් එක්ක මම වැඩ කරනවා. ඒ අයගෙන් සමහරක් විදේශ රැකියාවල නිරත වුන අය.

එවැනි සිද්ධීන්/සේවාලාභීන් සමඟ ඔබ කොහොමද කටයුතු කරන්නේ? ඔවුන්ට උපකාර කරන්න අවශ්‍ය ධාරිතාව ඔබ ළඟ තියනවද?

1 වන සිද්ධි අධ්‍යයනය

අවුරුදු 23 ක කාන්තාවක් අපිව මුණ ගැහෙන්න ඇවිත් කිවුවා එයාගේ මහත්තයා එයාට පිටරට රැකියාවකට ඉල්ලුම් කරන්න කියලා බල කරනවා කියලා. මොකද ඒ වගේ ඉල්ලුම් කරලා

තේරුන අයට විසඳුම සඳහා රැස්වීම් ලක්ෂ්‍යයක මූලික ගෙවීමක් කරනවා. ඔහුට අවශ්‍ය වුනේ මේ සල්ලි ටික ගන්න. ඇය කැමති වෙලා නෑ ඔහුගේ මේ අදහසට. මොකද ඇයට අවුරුදු 5 ක පුතෙක් ඉන්නවා. කොහොම නමුත් ඇය එහෙම යන එක නීති විරෝධී දෙයක්. කොයි හැටි වුනත් ඇය මේ තොරතුරු වසන් කරලා රැකියාවකට ඉල්ලුම් කරලා රට ගියා. ඇය බලාපොරොත්තු වුනේ නිවස හදාගන්න මුදල් එකතු කර ගන්න. නමුත් තවමත් ඇයට ගේ හදා ගන්න බැරිවුනා. මේ වනවේ ඇය යන්න උත්සාහ කරන්නේ වැඩියත්ම ඇගේ සැමියා ඇයට වධහිංසා කරන නිසා. ඇය මාවන් මුණ ගැහෙන්න ආව අවශ්‍ය ලිපි ලේඛන හදා ගන්න. මොකද ඇයට ඕන වුනේ ඔහුගේ වධහිංසා වලින් බේරෙන්න. ලිපි ලේඛන අත්සන් කරගෙන නැතුව අපහු හිස් අතින් ගෙදර යන්න ඇය බය වුනා.

අපි කොහොමද සිද්ධීන් හසුරුවන්නේ සහ තාප්තිමත්භාවය

- අපි ඇයට අවවාද කළා යන්න බැරි හේතුව ගැන ඇය කොහොමද සැමියා එක්ක කතා කළ යුත්තේ සහ මේ සම්බන්ධව ඇය මොනවද සැමියා එක්ක කතා කළ යුත්තේ කියන එක.
- අපිට ඒ ගැන සැමියාට පැහැදිලි කරලා දෙන්න පුළුවන්කමක් තිබුණ නිසා අපි ඉල්ලීමක් කරා සැමියාට ඇවිත් අපිව මුණ ගැහෙන්න කියලා. නමුත් ඔහු ආවේ නෑ.
- මට ඕනකමක් තිබුණා ඔහුව මුණ ගැහෙන්න යන්න නමුත් මට තනියම ඔවුන් ඉන්න තැනට යන්න හැකියාවක් තිබුණේ නෑ. කොහොම නමුත් ඒ පිළිබඳ පසුවිපරම් කරන්න, ඔවුන්ගේ ගෙදරට යන්න මට කෙනෙක් හිටියේ නෑ.
- ඇය තුළ තිබුණේ ඉතාමත් කිඵටු සහ අපිරිසිදු පෙනුමක්. අපි ඇයට කිව්වා ඇගේ ස්වස්ථතාව සහ සෞඛ්‍ය ගැන හිතලා සහ ඇගේ පවුල ගැන හිතලා මීට වඩා තමන් පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙන්න උත්සාහ කරන්න කියලා.

සටහන :

- තමන් වෙනුවෙන් කතා කළයුත්තේ කෙසේ ද යන්න සේවාවලාභියාට අවබෝධ කර දීමට සහ ඇයව දැනුවත් කිරීමට උපදේශකවරයාට හැකිවී ඇත.
- මෙම සිද්ධිය පිළිබඳ පසුවිපරම් කිරීම සඳහා සේවාවලාභියා සිටින නිවසට යාමට උපදේශකවරයාට තමන්ගේ සහායයන්ගෙන් උපකාර ලබා ගැනීමට අපොහොසත්වී ඇත.
- ගෘහය තුළ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා ඇති විය හැකිය යන්න සහ එය විසඳීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතුය යන්න සහ වේදනාවෙන් පෙලෙමින් සිටිය ගැහැනිය ආරක්ෂා කළ යුතුය යන්න පිළිබඳ ඇය සැලකිලිමත් වී නැත.
- දරුවා දමා පිටරට යාම හා අදාළ නීතිමය ගැටලුවට පිළියම් සෙවීම තුළ මෙම කාන්තාවට නිවසින් බැහැර වීමට අවස්ථාවක් සැලසෙන නමුත් ප්‍රමාණවත් ලෙස ඒ සඳහා මැදිහත්වී නැත.

අධීක්ෂණය: ඔබේ රේඛීය කළමනාකරු කවුද? ඔහු/ ඇය මුණගැසීමට ලැබෙන්නේ කොපමණ කාලයකට වරක් ද?

දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයා මුණ ගැහෙන්නේ පරිපාලන අධීක්ෂණ කටයුතුවලදී විතරයි. නමුත් ඒක හැම නිතරම සිද්ධ වෙන්නේ නෑ. මම ගොඩාක් වෙලාවට කතා කරන්නේ මනෝවිද්‍යාව පිළිබඳ උපාධියක් තියන සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශකවරයන් එක්ක. මම ඔහු මුණගැහුනාම මම මැදිහත් වුන සිද්ධීන් ගැන කතා කරනවා. ඒ වගේම විශ්වවිද්‍යාලයේ මගෙන් එක්ක ඉගෙන ගන්න විශ්වාසවන්ත සමකාලීනයන් එක්ක සම්බන්ධතා පවත්වනවා. මම ගොඩාක් මගේ අම්මට සමීපයි. මම ගෙදර ගියාම අම්මා එක්ක කතා කරනවා. ඒ වගේම මගේ නංගි එක්කත් කතා කරනවා.

මේ දක්වා ලැබූ කුසලතා සහ පුහුණුව

- ශාස්ත්‍රවේදී සාමාන්‍යය උපාධිය (අවුරුදු 3 යි) මනෝවිද්‍යාව, සමාජවිද්‍යා සහ සිංහල
- උපදේශනය සඳහා ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව, මානසික සෞඛ්‍ය පදනම, කැලණිය (එක් අවුරුදු) මහාචාර්ය ඥානදාස පෙරේරා
- මානසික රෝග විකිත්සාව පිළිබඳ උසස් ඩිප්ලෝමාව (අවුරුදු 2 යි) මානසික සෞඛ්‍ය පදනම

ඔබ කොහොමද ඔබේ විෂය දැනුම යාවත්කාලීන කර ගන්නේ සහ දැනුම අලුත් කරගන්නේ ?

මම මනෝවිද්‍යාව පිළිබඳ පොත් මිලදී ගන්නවා. සමහර වෙලාවට මගේ වැටුපෙන් විශාල මුදල් ප්‍රමාණයක් මම පොත් ගන්න වියදම් කරනවා. මම රෝහලේ වැඩ කරන විශේෂඥ මනෝ වෛද්‍යවරයා මුණ ගැහෙන්න ගිනිත් ඇහුවා ඇයට පුළුවන් ද ඇගේ අධීක්ෂණය යටතේ මට වැඩ කරන්න දෙන්න. ඇගේ අධීක්ෂණය යටතේ මානසික සෞඛ්‍ය සේවාවලාහිත් එක්ක මාස හතරක් ස්වේච්ඡාවෙන් වැඩ කරන්න ඇය මට අවස්ථාව දුන්නා. මට මානසික රෝග වලින් පෙළෙන අය එක්ක කතා කරන්න අවස්ථාව ලැබුණා, ඒ වගේම සනීප වෙලා ගෙදර යන අය එක්ක සහ ඔවුන් ගෙදර ගියාට පස්සෙන් මට ඔවුන් එක්ක කතා කරන්න අවස්ථාව ලැබුණා. ඒ වගේම මම රෝහලේ පවත්වන මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරන අයත් එක්ක කරන කණ්ඩායම් විකිත්සක සැසි නිරීක්ෂණය කරා. මේ වගේ ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස මට හරිම ප්‍රයෝජනවත් වුනා.

පුහුණුව පිළිබඳ හිඬැස් - තවදුරටත් පුහුණු අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර

- සායනික ගැටලු සහ විකිත්සීය මැදිහත්වීම් පිළිබඳ ගැටලු
- පවුල් සමඟ වැඩ කිරීමේ කුසලතා
- මානසික රෝග හඳුනා ගැනීම පිළිබඳ පුහුණුව
- මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය පිළිබඳ සහ අපරාධකරුවන් සමඟ කටයුතු කරන ආකාරය
- ස්ත්‍රීපුර්ෂ සමාජභාවය හේතුකොට ගෙන ඇතිවන ප්‍රචණ්ඩතාව

සම්පත්:

ඔබට ඉක්මනින් අවශ්‍ය සම්පත් සහ උපකාර කවරේ ද? ඔබට වඩාත් කාර්යක්ෂමවීම සඳහා කුමක් උපකාරී වේ ද?

- අපිට තවමත් සේවාවලාභීන් රැගෙන එන්න ස්ථානයක් නෑ. උපදේශනය සඳහා මේ ඉඩ ප්‍රමාණය ගන්න එකක් ඇත්තටම හරිම අමාරුයි. නමුත් මේ ඉඩ ප්‍රමාණයන් දැන් කාර්යාල කටයුතු සඳහා උවමනා වෙලා තියනවා (බඩුවගයක් ගබඩා කරන්න). අපිට තැනක් දෙනවා කිව්වා නමුත් තවමත් මුකුත් ලිඛිතව ඉදිරිපත් කරලා නෑ.
- අපිට වැඩසටහන් කරන්න අවශ්‍ය සම්පත් නෑ. සමාජයේ තියන ප්‍රශ්න ගැන අවබෝධ කරලා දෙන්න සහ ඒවා වළක්වා ගන්න මට පුළුවන් ප්‍රජා නායකයින් සහ අනෙක් අය ඒ පිළිබඳ දැනුවත් කරන්න. මුදල් නැතුව කොහොමද ඒ අයට එන්න කියලා ආරාධනා කරන්නේ.

ඔබ කොහොමද ඔබේ යහපැවැත්ම සහ ආතතිය කළමනාකරණය කර ගන්නේ? කවුද ඔබට උපකාර කරන්නේ?

පවුලේ අයට සහ හිතමිතුරන්ට කතාකරනවා. සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශකවරයා සමඟ අපි සාකච්ඡා කරනවා. එකට ක්ෂේත්‍රයට යනවා. ඒක හරිම ප්‍රයෝජනවත්. සමාජ සේවා නිලධාරීවරයාත් හරියට උදව් උපකාර කරනවා. මම බුද්ධධර්මය පිළිපදිනවා. දිනපතා භාවනා කරනවා. ඒ වගේම මම මගේ අම්මා නංගි එක්ක කතා කරනවා.

හිඬුස් සහ නිර්දේශ

ඔබේ මතයට අනුව ඔබේ රැකියාව වඩාත් තෘප්තිමත් කරන්න දායක වන්නේ කුමක් ද? ඔබේ වගකීම් ඉටුකරන්න ඔබට වඩාත් ශක්තිමත් කරන්නේ කුමක් ද?

- විවිධ ගැටලු තියන සේවාවලාභීන් එක්ක කටයුතු කරන්නේ කොහොමද, මොන වගේ කෝණයකින් ද ඔවුන්ගේ ගැටලුව දිහා බලන්නේ සහ අවබෝධ කරගන්නේ කියන දේ සම්බන්ධව පැහැදිලිව හඳුනා සැලැස්මක් තියනවා නම් අපිට හරිම ප්‍රයෝජනවත්. දැන් අපිට අවවාද ලබා ගන්න අපේ සහායයන් මත යැපෙන්න සිද්ධ වෙනවා. අපිට නිල මාර්ගෝපදේශයක් නෑ.
- සේවාවලාභීන් සමඟ අපි මුහුණ දෙන විවිධ ගැටලු ගැන ලියවුන මුද්‍රිත ලේඛන තියනවා නම් ඇත්තටම හොඳයි. එතකොට අපිට ඒවා ඔවුන් සමඟ හුවමාරු කරගන්න පුළුවන් වගේම අපිටම ගැටලුවේ ස්වභාවය අවබෝධ කරගන්න පුළුවන්.
- අපිව අපේ කාර්යාලයේ සේවක මණ්ඩලයට වගේම අනෙකුත් අමාත්‍යාංශවලට හඳුන්වාදීම දෙන්න විධිමත් ක්‍රියාපිළිවෙලක් තියනවා නම් හොඳයි. දැනට අපිව අන් අයට හඳුන්වාදීම සහ ඔවුන්ගේ උපකාර ලබා ගැනීම රැඳිලා තියෙන්නෙ අපේ උත්සාහයන් මත. නමුත් මේක රැඳිලා තියෙන්නේ මිනිස්සුන්ගේ කැමැත්ත සහ අකැමැත්ත උඩ. කවුරු හරි කෙනෙක් මට කැමති නම් ඔහු මට උදව් කරාවි. ඔවුන් අකැමති නැත්නම්

එහෙම නොවේවි. ඒක නිල ආකාරයට සිද්ධ වුනා නම් කොහොම නමුත් ඔවුන්ට මට උදව් කරන්න සිද්ධ වෙනවා.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 3

පෞද්ගලික දත්ත:

ඇය 30 හැවිරිදි එක් දරු විවාහක කාන්තාවකි. දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයට යාමට ඇයට පැය එකහමාරක පමණ කාලයක් ගත වේ. ඇය උදෑසන 3.30 ට අවදිවී කෑම පිළියෙල කොට බසය අල්ලා ගැනීමට පිටත් වේ. නැවතත් ගෙදර පැමිණෙන විට රාත්‍රී 7 පසුවේ. ඇයට ඇගේ දරුවා සමඟ ගත කිරීමට කාලයක් නොමැත. ඇගේ දරුවා ඇගේ ඇසුර නොමැතිවීම තුළ මුරණ්ඩු ලෙස හැසිරෙන්න පටන්ගෙන ඇති අතර ආවිච්චි ද ප්‍රතික්ෂේප කරයි.

සේවය:

2012 වසරේ දී තෝරාගෙන ඇති අතර පසුගිය සතියේ රාජකාරී ලැයිස්තු ලැබීමට පෙර වසරකුත් මාස 4 ක පුහුණුවක් ලබා ඇත.

පුහුණු කාලය:

ඒක හරිම ප්‍රයෝජනවත්. මොකද වසර 5 ක සේවා පළපුරුද්දක් ඇති සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශකවරයා මාව පුහුණු කරා. ඒ වගේම ඇය මට සේවාවලාහින් යොමුකරා. ඊට පස්සේ ඇය විශ්වාස ගියා. ඇය නොහිටියා නම් ඇත්තටම මම දන්නේ නෑ මොනවද කරන්න ඕන කියලා. ඒ කාලේ හිටපු දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරිය හරිම කරුණාවන්තයි. ඇය අපිව වැඩෙහි යෙදවුවා. ඒ වගේම අපි ගැන හඳුන්වාදීමක් කරා. ඇය මම ගැන සහ මේ සේවාව ගැන මුළු කොට්ඨාශයේම අය සහභාගිවෙන කොට්ඨාශ රැස්වීමේදී කතා කරා .

මොන වගේ කාර්යයන් ද ඔබ කරන්නේ?

සඳුදා සහ බදාදා අපි කාර්යාලයේ ඉඳගෙන වාර්තා පිළියෙල කරනවා. ඒ වගේම කණ්ඩායමේ අනිත් අයට ඔවුන්ගේ වැඩසටහන් වලට උදව් කරනවා. ඒ වගේම මම මගේ අධ්‍යයන කටයුතු සහ විෂය කරුණුවලට අදාළ පොත් පත් කියවනවා. ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ කරන දවස්වල කණ්ඩායමේ අනිත් අය එක්ක දැනුවත් කිරීමේ වඩසටහන් පවත්වනවා. ඒ වගේම පොලිස් කාන්තාවන් සහ ළමා කාර්යාංශය, රෝහල්, පාසල් සහ පෙර පාසල් සමඟත් වැඩ කරනවා.

කණ්ඩායම සමඟ වැඩ කිරීම සහ සම්බන්ධතා

මම අපේ කණ්ඩායමේ ඉන්න පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, ළමා අයිතිවාසිකම් සමාජ සේවා සංවර්ධන නිලධාරී සහ සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරයන් එක්ක වැඩ කරනවා සහ ඔවුන්ගේ වැඩසටහන් වලට උදව් කරනවා. මුල් කාලේ පුංචි ප්‍රතික්ෂේප කිරීමක් තිබුණා. නමුත් මම ම මුල පිරුවා ඔවුන් එක්ක කතාබහ කරන්න සහ එකට වැඩ කරන්න ගත්තා. දැන් එහෙම තත්ත්වයක් නෑ. අලුත් දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරිය හරිම උනන්දුයි. ඒ වගේම හරිම හොඳයි. ඇය අපේ සේවාව ගැන ලේකම් කාර්යාලයේ ඉන්න අනිත්

අය එක්ක කතා කරලා ඒ සේවාව තවදුරටත් උසස් කරන්න උත්සාහ ගන්නවා.

ඔබ කා සමඟ ද වැඩ කරන්නේ? තනි තනි පුද්ගලයන් එක්ක ද, අමාත්‍යාංශ එක්ක ද එහෙම නැත්නම් දෙපාර්තුමේන්තු සහ ඒකක එක්ක ද? මොන වගේ සම්බන්ධතාවක් ද ඔබ ඔවුන් සමඟ පවත්වන්නේ?

මම වැඩ කරන අතින් නිලධාරීන්

- පොලිසිය: ළමා සහ කාන්තා කාර්යාංශය: ඔවුන් අපට උදව් උපකාර කරනවා ඒ වගේම ඔවුන් හරිම මිත්‍රශීලියි. අපි ඔවුන්ව මුණ ගැහෙන්න යනවා ඒ වගේම ඔවුනුත් අපිව මුණ ගැහෙන්න එනවා.
- රෝහල: අපි අපේ සේවාවලාහීන් ඔවුන් වෙත රැගෙන යනවා. ඒ වගේම එහි නිලධාරීන් එක්ක කතා කරනවා.
- පාසල: අපි පාසලේ විදුහල්පතිතුමාට කතා කරලා උපදේශන සායන සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වනවා.
- පෙර පාසල: දෙමාපියන්ට සහ ගුරුවරුන්ට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වනවා.

මොනවගේ ප්‍රශ්න තියන සේවාවලාහීන් ද ඔබට මුණගැහෙන්න ?

මම වැඩ කරන ස්ථානය පිහිටලා තියෙන්නේ රබර් සහ තේ වතුවලින් වට වුන පුංචි පිටිසර ගමක. මේ කඳු ප්‍රදේශයට යන්න පැය එකහමරක් විතර යනවා. ගම්වැසියන්ගෙන් සහ සේවාවලාහීන්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් කම්කරුවන්. ඔවුන් තේ වතුවල තේ දළු නෙලනවා. එහෙම නැත්නම් දෛනික වැටුපට රබර් කිරි කපනවා. ඔවුන්ගේ සේවය නිමා වෙන්නේ හවස හතරෙන් පස්සේ. දෛනික වැටුප කැප කරගෙන දිවා කාලෙදී ඔවුන්ට අපිව මුණ ගැහෙන්න එන්න බෑ. අපි ඔවුන් වෙනුවෙන් වැඩසටහනක් සංවිධානය කළොත් ඒක කරන්න ඕන හවස හතරෙන් පස්සේ. එහෙම නොවුනොත් ඔවුන්ට ඒකට සහභාගි වෙන්න බෑ, එහෙම කළොත් වැඩසටහන ඉවර වෙලා අපිට ආපහු අපේ ගෙවල් වලට යන්න අමාරුයි මොකද මේ කඳු ප්‍රදේශවල ප්‍රවාහන පහසුකම් හරිම දුර්වලයි.

අපට එන සිද්ධීන් අතර බහුතරයක් තියෙන්නේ පවුල් ප්‍රශ්න. සාමාන්‍යයෙන් මෙය සැරපරුෂ බේබදු සැමියන්, වධහිංසාවලට ලක්වෙන සහ මැදපෙරදිග රැකියා සඳහා ගිය බිරියන් මුහුණදෙන ගැටලු, නොසලකා හරින ලද/ අත්හැර දාන ලද දරුවන්, මුණුපුරු මිණිපිරියන් රැකබලා ගැනීමට හැකියාවක් නැති ආච්චිලා සහ සීයලා ආශ්‍රීත ගැටලු වේ. බිරිඳට පහර දෙන්න පුළුවන් කියන එක සාමාන්‍යය දෙයක් වගේම පිළිගැනීමට ලක්වුන දෙයක්. ගොඩාක් කාන්තාවන් මේ හැම දෙයක්ම ඉවසන්නේ 'දරුවන් නිසා මම ඉවසනවා කියලා'. ඉවසන්නම බැරි තත්ත්වයක් ආවම ඇයත් පෙරලා සැමියමට පහර දෙනවා හෝ ඔහුව දාලා යනවා. නැත්නම් මැදපෙරදිග යනවා. එහෙමත් නැත්නම් වෙන කෙනෙක් කසාද බඳිනවා. මේ අස්ථාවරත්වය තුළ වැඩියෙන්ම පීඩා විඳින්නේ දරුවන්.

එවැනි සිද්ධීන්/සේවාවලාභීන් සමඟ ඔබ කොහොමද කටයුතු කරන්නේ? ඔවුන්ට උපකාර කරන්න අවශ්‍ය ධාරිතාව ඔබ ළඟ තියනවද?

1 වන සිද්ධි අධ්‍යයනය

18 වන විශේෂ පසුවන යුවතියක් ඇයගේ මවගේ අනියම් සම්බන්ධතාවය සහ සියදිවි හානි කර ගත් පියා පිළිබඳ දැඩි වේදනාවෙන් සහ පීඩාවෙන් පසුවේ. මවගේ පෙම්වතා ඇගේ මව මුණගැසීමට ඇගේ නිවසට එමට පුරුදුව සිටින බැවින් ඇය, ඇගේ නැන්දනියගේ නිවසේ නතර වීමට ගියාය. ඇගේ නැන්දනිය ඇයට ඉතාමත් තදින් සිටි අතර ඇයට ඉතාමත් කුරිරු ලෙස සැලකුවාය. බලාපොරොත්තු සුන්වූ තත්ත්වයකට පත්වූ ඇයව බෞද්ධ මෙහෙණින් වහන්සේ නමක් වන පාසලේ උපදේශකවරිය වෙත ද යොමු කරන ලදී. නමුත් මෙහෙණින් වහන්සේට ඇගේ සිත හැදීමට අපොහොසත් වූවාය. අවසානයේ ඇය උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටි අතර එය අවසන් වූ සැනින් තවදුරටත් ජීවිතයට මුහුණදීමට නොහැකි වූ තැන සිය දිවි හානි කරගන්නාය.

ඔබට කොහොමද උදව් කරන්න හැකි වුනේ සහ මොන ආකාරයක තෘප්තිමත්බවක් ද ඔබට තියෙන්නේ?

සමාජයක් විදියට අපට මේ දරුවාට උදව් කරන්න සහ ඇයගේ ජීවිතය බේරා ගන්න බැරි වුනා කියන දේ තහවුරු කරන සිද්ධියක් මේක. මට මෙම දරුවා ගැන දැනුම් දුන්නා, ඒ සඳහා මැදිහත්වෙන්න මට අවශ්‍ය වුනත් පාසලේ උපදේශකවරිය මේ සඳහා මැදිහත් වුන නිසා මම පසුබැස්සා. ඇත්තමට මම දැන් කණගාටු වෙනවා. අඩුම තරමින් මට මේ ළමයන් එක්ක කතා කර ඇයට යම් අවබෝධ ලබා දෙන උත්සාහයක් ගන්න තිබුණා කියලා. නිරපරාදේ මේ තරුණියගේ ජීවිතය නැති වුනේ. 'කවුරුත් මට උදව් කරේ නෑ, කවුරුත් මාව තේරුම් ගන්නේ නෑ' කියලා ඇයට හිතන්නේ ඇති.

2 වන සිද්ධි අධ්‍යයනය

මාස දෙකකට පෙර වැඩිහිටි මවක් අත දරුවෙක් වඩා ගත් ඇගේ දියණිය සමඟ කාර්යාලයට පැමිණියාය. දියණියගේ සැමියා ගසකින් වැටීම හේතුවකට ගෙන බෙල්ලෙන් පහළ කොටස අප්‍රාණිකව ඔත්පොළ සිටි. දියණිය සිල්ලර වෙළඳසැල් හිමියකු සමඟ අනියම් ප්‍රේම සම්බන්ධතමක් පවත්වන අතර දරුවා එහි ප්‍රතිඵලයකි. නමුත් වෙළෙන්ඳා දරුවා ඔහුගේ නොවන බව පවසයි.

ඔබට කොහොමද උදව් කරේ සහ මොන ආකාරයක තෘප්තිමත්බවක් ද ඔබට තියෙන්නේ?

අපට මුලින්ම වැටහුනේ මවට යම් මුදල් අධාරයක් අවශ්‍ය බව. අනියම් ප්‍රේම සම්බන්ධතාවය සහ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දරුවා සිටියදී පවා ඇය ඇගේ සැමියාව දිගටම රැකබලා ගන්නා. මම මේ සිද්ධිය පිළිබඳ අතිරේක දිස්ත්‍රික් ලේකම්තුමාගෙන් උපදෙසක් ලබාගන්නා. ඒ අනුව නීති අධාර කොමිසමේ නොමිලේ නීති අධාර දෙන කෙනෙක් කැඳවලා අප ඇයව ඔවුන් වෙත යොමු කරා. අපිට කරන්න පුළුවන් ටික අපි කරා.

3 වන සිද්ධි අධ්‍යයනය

මව, පිය සහ වර්ධනයේ අක්‍රමිකතාවන් ඇති දරුවන් තිදෙනෙකුගෙන් යුතු පවුලකි. පියා වතු

කම්කරුවෙකි. වයස අවුරුදු 22 ක් වූ වැඩිමහල් දියණියගේ ඇස් දෙකම නොපෙනෙන අතර ඇය බිහිරිය. ඇගේ ජීවිතය ඇදට සීමා වී ඇත. බාල පුතුන් දෙදෙනා 19 වන සහ 16 වන වියේ පසුවන අතර ඔවුන් දෙදෙනා ම වර්ධනයෙහි අක්‍රමිකතාවන් ගෙන් පෙළේ. පියා රැකියාව සඳහා යන බැවින් මවට තනියම දැවැන් තිදෙනා රැකබලා ගැනීම මහත් දුෂ්කර වූ කාර්යයකි. දිනක් ඇය නගරයට ඇවිද ගෙන ගියේ ගෙදරින් නික්ම ගිය තම බාල පුතා සොයා ගෙනය. ඇයට පුතා මුණ ගැසුණ අතර ඇය පුතාත් සමඟ නැවත නිවසට පැමිණෙනවිට ඇයට දක්නට ලැබුණේ දැඩි ලෙස අබාධිත තත්ත්වයේ පසුවන ඇගේ වයස 22 ක් වූ වැඩිමහල් දියණිය තියුණු උපකරණයකින් පහරදීමකින් සිදුවූවා යයි සැක කරන, යෝනි මාර්ගයේ වූ තුවාලයකින් අධික ලෙස ලේ වහනය වෙමින් තිබෙන අයුරුය. දියණියට කතා කිරීමට නොහැකි නිසා සහ ඇස් නොපෙනෙන බැවින් එය සාහසිකව සිදුකරන ලද දුෂණයක් ලෙස සැක කරයි. ඇයට ඇගේ ශාරීරික තුවාලවලට ප්‍රතිකාර කරන ලද නමුත් ඊට අමතරව තව කුමක් කළ යුතුද යන්න සහ මෙවැනි තත්ත්වයක සිටින පුද්ගලයකුට උදව් කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ කිසිවකුට සිතා ගත නොහැක. ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ ගැටලු මතු වූ අතර අප දරුවන් පරිවාස දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින නිවාසයන් වෙත රැගෙන යාමට කටයුතු කළෙමු. දෙමාපියන් එය ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර ඔවුහු දරුවන් රැගෙන යාමට ඉඩනොදෙන බව තරයේ කියා සිටියහ.

ඒ වෙනුවට ඔවුන් ඉල්ලා සිටියේ රැකබලාගන්නන් සහිතව ඔවුන්ගේ නිවස විශේෂ අවශ්‍යතා/ අංගවිකල සහ අබාධිත දරුවන් වෙනුවෙන් රැකබලාගැනීමේ නිල නිවාසයක් බවට පත්කරන ලෙසය. මේ අවස්ථාවේ කුමක් කළ යුතුද, කෙසේ මැදිහත් විය යුතු ද යන්න ගැන කිසිම නිලධාරියකුට සිතා ගැනීමට නොහැකි විය.

වත්මන් තත්ත්වය ගැන සඳහන් කළහොත් මේ වන විට මේ සම්බන්ධව කිසිම පිළියමක් සිදුකර නොමැති අතර ළමයින් තවමත් සිටින්නේ අනතුරුදායක තත්ත්වයකය. ප්‍රජාව තුළ සිටින යම් පුද්ගලයෙක් මෙම බිහිසුණු ක්‍රියාව සිදුකොට පලා යන්නට ඇතැයි සැක කරයි.

අධීක්ෂණය: ඔබේ රේඛීය කළමනාකරු කවුද? ඔබට ඇය/ඔහු මුණ ගැහෙන්නේ කොපමණ කාලයකට වරක් ද?

පරිපාලන අධීක්ෂණය සිද්ධ කරන්නේ අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම්. අපිට අවශ්‍ය වෙලාවට ඇයව මුණගැහෙන්න පුළුවන්. නීතිපතා රැස්වීම් පවත්වන්නේ නැහැ.

මේ දක්වා ලැබූ පුහුණු සහ කුසලතා

- ශාස්ත්‍රවේදී උපාධිය(අවුරුදු 4 යි) මනෝවිද්‍යාව
- උපදේශනය පිළිබඳ (අවුරුදු 1 යි)මනෝවිද්‍යා ආයතනය (මහාචාර්ය රනවක)
- සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය, මාස 6 ක සේවාස්ථ පුහුණුව මැණිකින්න
- පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, එක් අවුරුදු සේවාස්ථ පුහුණුව (පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයන් සහ දත්ත රැස්කිරීම)
- මානව සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව, කුරුණෑගල

- ජාතික ආධුනිකත්ව සහ කාර්මික පුහුණු කිරීමේ ආයතනය, පරිගණක අධ්‍යාපනය

ඔබ කොහොමද ඔබේ විෂය දැනුම යාවත්කාලීන කර ගන්නේ සහ දැනුම අලුත් කරගන්නේ ?

- පුහුණුව ලබාදෙන තැන් ගැන සොයා බලනවා ඒ තුළින් ඉගෙන ගන්නවා
- මම උනන්දුවක් දක්වන පුහුණු යටතේ ලියාපදිංචි විම සහ පාඨමාලා හැදැරීම
- මගේ වැඩ සඳහා උපකාරවන විෂයන් පිළිබඳ නිතිපතා කියවීම සහ අධ්‍යයනය

පුහුණුව පිළිබඳ හිඬැස් - තවදුරටත් පුහුණුව අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර

- අප මැදිහත්වන සිද්ධීන් අවබෝධ කරගන්නේ කෙසේද සහ ඒ සඳහා ඇති විකල්පයන් මොනවද කියන එක ගැන පුහුණුවක් අපට අවශ්‍යයි.
- අපේ ආතතිය සහ දොමනස පාලනය කරගන්නේ කොහොමද, අපි, අපි ගැන සැලකිලිමත් වෙන්නේ කොහොමද කියන එක පිළිබඳ පාඨමාලාවක් (යෝග, භාවනා සහ බෞද්ධ මනෝවිද්‍යාව)
- භාෂා දෙකම භාවිතා කරන සේවාවලාභීන් ඉන්න නිසා අපට දෙමළ භාෂාව ඉගෙන ගන්න අවශ්‍යයි.
- අපට හමුවෙන බොහෝ මනෝසමාජීය ගැටලු හා අදාළ නීතිමය කාරණා පිළිබඳ අවබෝධය, වෘත්තීමය ලෙස සහ ප්‍රවේසම් සහිතව උසාවි නියෝගවලට ප්‍රතිචාර දක්වන ආකාරය

සම්පත්:

ඔබට ඉක්මනින්ම අවශ්‍ය සම්පත් සහ උපකාර කවරේ ද? වඩාත් කාර්යයක්ෂමවීම සඳහා ඔබට කුමක් උපකාර වේ ද?

- අපිට හරියාකාර ප්‍රවාහන පහසුකම් නැහැ. කඳු ප්‍රදේශවල සහ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල වැඩකරන කොට ක්ෂේත්‍රයට යන එකත් ආපහු එන එකත් හරිම අපහසු කාර්යයක්. ගොඩක් වෙලාවට බස් එකක් හෝ දෙකක් තමයි වැඩ කරන්නේ. වැස්ස කාලෙට ඒ බස් දෙකත් නෑ.
- මූලින් සඳහන් කරපු විදියට සේවාවලාභීන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් කම්කරුවන්. ඔවුන්ට වැඩසටහන් වලට සහභාගි වෙන්න පුළුවන් හවස 4 න් පස්සේ. එහෙම වුනොත් අපිට සහභාගි වෙන්න අමාරුයි. මොකද වැඩසටහන ඉවරවෙලා ආපහු ගෙදර යන්න බස් එකක් අල්ලගන්න බැරිවෙන නිසා.
- වැස්ස තදින් තියන කාලෙට ගංවතුර ගලලා පාරවල් යට වුනොත් අපේ සේවාවලාභීන්ට අපිව වැඩියෙන්ම අවශ්‍ය වෙලාවට අපිට ඔවුන් මුණගැහෙන්න යන්න ක්‍රමයක් නෑ.
- අපේ පුහුණු කාලපරිච්ඡයේදී සහ ඊට පස්සේ පවා ඇත්තටම ගෘහ පිවිසුම් අවශ්‍ය

සිද්ධිත්වලදී අවදානම් සහ අනතුරු තත්වයන් නිසා අපිට තනියම කරන්න බෑ. අපි ගොඩක් වෙලාවට යන්නේ අපේ කණ්ඩායමේ අනිත් අයත් එක්ක. නමුත් සමහර අවස්ථා තියනවා කණ්ඩායමක් එක්ක නොයායුතු හෝ කණ්ඩායමේ තවත් කෙනෙක් නිදහස් වෙනකම් බලාගෙන සිටීම තුළ සේවාවලාහියා වෙනුවෙන් මැදිහත් විය යුතු හොඳම වෙලාව අහිමි වෙන.

- ඵලදායී සහ උචිත ආකාරයට නිර්දේශ කිරීම් සඳහා භාවිතා කරන්න පුළුවන් ආකාරයේ සේවාවන් පිළිබඳ නාමාවලියක් අපට බොහෝ ප්‍රයෝජනවත් වේවි.

ඔබ ඔබේ යහපැවත්ම සහ ආතතිය කළමනාකරනය කර ගන්නේ කොහොම ද? ඒ සඳහා කවුද ඔබට උපකාර කරන්නේ?

මම සිංදු අහන්න, නාට්‍යය බලන්න ආසයි. හැමදාම මම සුළු වෙලාවක් සන්සුන්ව ඉන්න ආසයි. මම මගේ මිතුරන් සහ පවුලේ අයත් එක්ක කතා කරනවා. මම යෝග අභ්‍යාස පුරුදු කරනවා. ඒ වගේම මගේ අම්මා සහ නංගි එක්ක කතා කරනවා.

හිඬුස් සහ නිර්දේශ

ඔබේ මතයට අනුව ඔබේ රැකියාව වඩාත් තෘප්තිමත් ලෙස කරගෙන යන්න දායකවන්නේ කුමක් ද/ ඔබේ වගකීම් ඉටුකරන්න ඔබව වඩාත් ශක්තිමත් කරන්නේ කුමක් ද?

- උපදේශනය සඳහා ස්ථානයක් අවශ්‍යයි. මේ සඳහා දැනට අපි කාර්යාල භූමිය හෝ නිදහස් වෙලාවට ශ්‍රවණාගාරය භාවිතා කරනවා.
- මේස සහ පුටු නෑ.
- කාර්යාලය සතුව යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් තියනවා උපදේශනය සඳහා ස්ථානයක් ගොඩනගා ගන්න පුළුවන් කියලා අපි විශ්වාස කරනවා. නමුත් මේ මුදල්වල පරිපාලනමය වගකීම දරන කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනී අසනිපෙන් නිසා හුඟ දවසකින් රාජකාරියට වාර්තා කළේ නෑ. දැනට භාවිතා කරන ස්ථානය ලේඛන භාර නිලධාරියා විසින් පරිහරණය කරනවා. අපිට මේ ස්ථානය ලබා ගන්න ඕන නම් ඔහුව වෙත ස්ථානයකට යවන්න ඕන. ඇත්තටම මම දන්නේ නෑ මේ දේවල් ඉෂ්ඨ කරගන්න කොයින්රම් කාලයක් ගතවෙව් ද කියලා.
- නිතිපතා සිදුකරන අධීක්ෂණයක් සහ ප්‍රගතිය ඇගයීමක් අවශ්‍යයි. ඒ වගේම අපි මැදිහත් වන සිද්ධීන් ගැන වඩාත් පළපුරුදුකම් සහ සුදුසුකම් ඇති කෙනෙක් එක්ක කතා කරන්න සහ ඒ සිද්ධීන් ගැන, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනී වගේ, වෙනම රැස්වීම් තියලා ඒ ගැන සාකච්ඡා කරන්න අවශ්‍යයි. අධීක්ෂණය සඳහා අපට වෙනම වෙලාවක් වෙන් කරන්න බැරිනම් ඒ රැස්වීම තුළම අපට ඒ සඳහා ඉඩකඩ සලසලා දෙන්න පුළුවන්.
- ප්‍රවාහණ පහසුකම් සඳහා කඩිනම් පියවර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව

මබට වඩාත් හොඳින් ක්‍රියාත්මකවීමට දායක වන්නේ කුමක් ද?

මට කාර්යාලයට යන්න විතරක් පැය එකභාමාරක් විතර යනවා. මට මේක දිගටම කරගෙන යන්න බෑ. එහෙම වුනොත් ඒක මගේ දරුවාගේ තත්වය වැඩි දියුණුවෙන් බලපානවා. මට රත්නපුරයට මාරුවීමක් අවශ්‍යයි. එහෙම වුනොත් මට ගෙදර ඉඳලා පැය භාගයක්වත් යන්නේ නෑ කාර්යාලයට යන්න. එතකොට මට මගේ රාජකාරිය හරියට කරන්න පුළුවන් වගේම මගේ දරුවන් එක්ක වැඩි කාලයක් ගත කරන්න අවස්ථාව ලැබෙනවා.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 04

පෞද්ගලික දත්ත

30 හැවිරිදි විශේෂ පසුවන කාන්තාවක් වන ඇය පවුල සමඟ ජීවත්වේ. කාර්යාලය පිහිටා ඇත්තේ ඇගේ නිවසේ සිට කිලෝ මීටර්යක පමණ දුරින්ය. කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 4 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇති ප්‍රජා සේවා මධ්‍යස්ථානයෙහි ද ඇය සේවය කරයි.

සේවය :

මම පසුගිය අවුරුද්දේ අභ්‍යාසලාභිනියක් හැටියට බඳවා ගත්තේ වසරක පුහුණු කාලසීමාවක් යටතේ. මේ අවුරුද්දේ අප්‍රේල් මාසේ අපිට පත්වීම් ලිපි ලැබුණා. දැනට සේවා කාලයට මාස හයක් වෙනවා. වසරක පුහුණු කාලසීමාව ඇතුළත ‘දිවි නැගුම’ වැඩසටහන යටතේ පවුල්වලට ගස් බෙදා දෙන්න සහ ඔවුන්ගේ එම වගාවන්හි ප්‍රගතිය පරීක්ෂා කරන්න උදව් කරා. ඒ වගේම ප්‍රජාවේ ඩෙංගු නිවාරණ වැඩසටහන්වලට දායක වුනා. අපිට දැනුම් දීලා තියෙන්නේ බදාදා දිනවලට කාර්යාලයට වාර්තා කරන්න. මේ අවුරුද්දේ අපි ක්ෂේත්‍රයට ගියා. නමුත් ඒ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයෙක් හැටියට නෙමෙයි. පසුගිය මාස හය තුළ මම ප්‍රධාන වශයෙන් උත්සාහ ගත්තේ මම වැඩ කරන ක්ෂේත්‍රය සහ ප්‍රජාව හඳුනා ගන්න. ඒ වගේම මගේ භූමිකාව පිළිබඳ යම් අවබෝධයක් ලබා ගන්න.

මොන වගේ කාර්යයක ද මබ නිරත වෙලා ඉන්නේ?

කාර්යාලය: සතියට දවස් දෙකක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා. වාර්තා ලියන්න සහ දිස්ත්‍රික්කයේ සියලුම නිලධාරීන් එකතු වෙන රැස්වීම්වලට (‘කොට්ඨාශ දිනය’ වගේ ප්‍රාදේශීය රැස්වීම්) සහභාගි වෙන්න ඒ දින දෙක අපි යොදා ගන්නවා. එතනදී අපිට අවස්ථාව ලැබෙනවා අපේ වැඩ ගැන අනිත් නිලධාරීන් එක්ක කතා කරන්න. ඒ වගේම එකිනෙකාට නිර්දේශ කිරීම් සිදු කර ගන්න සහ එකිනෙකාට උදව් කරගන්න.

ක්ෂේත්‍ර දිනයන්: අපි කණ්ඩායමක් හැටියට කණ්ඩායමේ අනික් නිලධාරීන්ගේ වැඩවලට උපකාර කරනවා. ඒ වගේම කාන්තා සමාජ, පෙර පාසල්, වැඩිහිටි සමාජ, සහ ප්‍රජාවේ ඉන්න අධ්‍යාපන අයට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වනවා.

ඔබ කා සමඟ ද වැඩ කරන්නේ? තනි තනි පුද්ගලයන් එක්ක ද, අමාත්‍යාංශ එක්ක ද එහෙමත් නැත්නම් දෙපාර්තමේන්තු සහ ඒකක එක්ක ද? මොන වගේ සම්බන්ධතාවක් ද ඔබ ඔවුන් සමඟ පවත්වන්නේ?

විවිධ අමාත්‍යාංශය වල නිලධාරීන්

- සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය විසින් පත් කරන ලද උපදේශකවරයා
- ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරි (පරිවාස කාර්යාලය)
- කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරි, පූර්ව ළමා සංවර්ධන නිලධාරි (ළමා සංවර්ධන හා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය)
- සමාජ සංවර්ධන නිලධාරි (සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය)

‘සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශකවරයා එක්ක මම හොඳ සම්බන්ධතාවක් පවත්වනවා. ඔහු පාසල් යන කාලේ මගේ මිතුරෙක්. මට සේවාලාභියෙක් එක්ක කතා කරන්න ඕන වුනොත් මම ඔහුගේ නිල කාමරය භාවිතා කරනවා. ඒ වගේම අපි එකට එකතු වෙලා තමයි ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ සැලසුම් කරන්නේ සහ පාසල් වැඩසටහන් පවත්වන්නේ. කණ්ඩායමේ අනික් සාමාජිකයන් හරිම නිනවත්. අපි අනරේ එකිනෙකාගේ වැඩ ගැන දැඩි බැඳීමක් තියනවා. අපි එකිනෙකාගේ වැඩසටහන්වලට උදව් උපකාර කරගන්නවා. ඒ වගේම ක්ෂේත්‍රයේ දී හමුවෙන සිද්ධීන් ගැන අපි සාකච්ඡා කරනවා. සමහර එවැනි මැදිහත්වීම්වලදී මම ඔවුන් රැගෙන යනවා. නමුත් රහස්‍යභාවය රකින්න ඕන නැත්වලට මම කවුරුවත් එක්කර ගෙන යන්නේ නෑ’.

මම වැඩ කරන අනිකුත් නිලධාරීන්

- විදේශ රැකියා ප්‍රවර්ධන නිලධාරී: ‘හෙල්විටාස්’ සංවිධානය විදේශ රැකියා ප්‍රවර්ධන නිලධාරීන්ට උදව් කරනවා. ඔවුන් මේ නිලධාරීන්ට මනෝවිද්‍යාව වගේ මාතෘකා ගැන පුහුණු පවත්වනවා. මෙම පුහුණු වැඩසටහන්වලට සහභාගි වෙන්න අපිටත් ආරාධනා කරනවා. සමහර අවස්ථාවල ඒ වැඩසටහන් පවත්වන්න දායක වෙන්න කියලත් අපිටත් ආරාධනා කරනවා. ඔවුන් විදේශ රැකියා සඳහා යාමට බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින අය නිරීක්ෂණය කරන්න ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලටත් යනවා. ඇත්තටම අපට හරියටම පැහැදිලි නෑ මේ නිලධාරීන්ගේ භූමිකාව මොකක් ද කියන එක.
- සමඵ නිලධාරි : (ස්වේච්ඡා පදනම මත උසාවියට සම්බන්ධ සහ අධිකරණ අමාත්‍යාංශය විසින් පුහුණු කරන ලද) සමඵ නිලධාරි සමඟ අපේ සෘජු සම්බන්ධතාවයක් නෑ. නමුත් අපි ඔවුන්ගේ භූමිකාව ගැන හොඳින් දන්නවා. අපි ඔවුන් වැඩකරන ආකාරය දැකලා තියනවා.
- පොලීසිය : ළමා සහ කාන්තා කාර්යාංශය - මම එම නිලධාරිනියව මුණගැහෙන්න යනවා. අම්බලන්ගොඩින් සහ මීටියාගොඩින් වාර්තා වෙන සිද්ධීන් හා සේවාලාභීන් ඇය මා වෙත යොමු කරනවා. ඔවුන් අප වෙත යොමු කරන්නේ බොහොම බරපතල සිද්ධීන් විතරයි. ඔවුන්ට නීතිය පිළිබඳ හොඳ දැනුමක් තියනවා. නමුත් සමාජ ප්‍රශ්න

ගැන ඒ තරම් හොඳ අවබෝධයක් නෑ. අපේ වැඩසටහන්වලට ඔවුන්ට අරාධනා කරන්න කියලා ඔවුන් අපෙන් ඉල්ලීමක් කරා.

- පරිවාස කාර්යාලය
- බන්ධනාගාරය: (බන්ධනාගාර පුනරුත්ථාපන අමාත්‍යාංශය) බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වෙන්න යන සහ නිදහස් වූන සිරකරුවන් ගැන පසු විපරම් කරන්න බන්ධනාගාර නිලධාරීන් එක්ක වැඩ කරන්න කියලා අපෙන් ඉල්ලීමක් කරා. බන්ධනාගාර නිලධාරීවරයා පත් කරලා තිබුණේ මීට මාස දෙකකට කලින්. ඔහු තවම ඔහුගේ වැඩ පටන් අරගෙන නෑ. අපි එකතුවෙලා අනාගතයේදී මීට වඩා වැඩ කොටසක් කරන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා.
- සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාල සහ රෝහල්: අපි තාම ඔවුන් සමඟ වැඩ කරන්න පටන් අරගෙන නෑ. අනාගතයේදී ඔවුන් සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වන්න අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා.
- රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන : ‘ජරෙන්ඩ්ස්’ සංවිධානය ළමයින්ගේ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් වැඩකරනවා. ‘හෙල්ප්ටාස්’ සංවිධානය විදේශවල රැකියා කරන අය පිළිබඳ වැඩ කරනවා. මම දන්නවා තව ගොඩාක් සංවිධාන තියනවා. නමුත් මට තවමත් ඔවුන් මුණගැහිලා නෑ. මම දන්නේ මේ ආයතන දෙක විතරයි. මම දැන ගන්න කැමතියි අනිත් සංවිධාන එක්ක කොහොම ද සම්බන්ධවෙන්නෙ කියලා. විශේෂයෙන්ම මන්ද්‍රව්‍ය සහ මධ්‍යසාර පිළිබඳ වැඩ කරන සංවිධාන.

මොනවගේ සේවාවලින් ද ඔබට මුණගැහෙන්න ලැබෙන්නේ සහ මොන වගේ ගැටලු ද ඔවුන්ට තියෙන්නේ?

‘මේ ප්‍රදේශයේ තියන කුරුඳු වගාව මේ ප්‍රදේශයේ ජීවත්වන පවුල්වලට මොන ආකාරයට ද බලපාන්නේ කියලා අපි දැක්කා. කුරුඳු වගන දෙමාපියන්ගේ දරුවන් තනියම ගෙදර දාලා තමයි ඔවුන් වැඩට යන්නේ. දෙමාපියන් විදියට දරුවන් රැකබලා ගැනීම සම්බන්ධව ඔවුන්ට තියෙන්නේ අඩු දැනුමක්. මන්ද්‍රව්‍ය සහ මධ්‍යසාර භාවිතයත් එක්ක මුහුදු වෙරළ ආශ්‍රිතව තියන ජීවන රටාවේ බලපෑම හරිම විශේෂිතයි.

- පවුල් ප්‍රශ්න : විවාහය, වදබව, අනියම් සම්බන්ධතා සහ බන්ධනාගාරගතවූවන් ගේ පවුල් ප්‍රශ්න වැනි දෑ
- ළමයින් සම්බන්ධ ගැටලු : දෙමාපියන් විසින් අත්හැර දමා යාම, පාසල් යාමට මැලිවීම, අඩු වයස් විවාහ (විශේෂයෙන්ම කුරුඳු වතු ආශ්‍රිතව)
- වියපත් මුත්තනුවන් සහ මිත්තණියන් : දෙමාපියන් විසින් දමා ගිය දරුවන් රැකබලා ගැනීම.
- දෙමාපිය කුසලතා නොමැතිවීම: දරුවන් රැකබලා ගන්නේ කෙසේ ද නොදැනීම සහ නොහැකියාව.

- වෛද්‍ය සහ මානසික ගැටලු
- මන්ද්‍රව්‍ය සහ මධ්‍යසාර ආශ්‍රිත ගැටලු
- සුළු ජාතීන් උපදේශනය සඳහා නොපැමිණීම

කොපමණ කාලයකට වරක් ද සිද්ධීන් ඔබට ඉදිරිපත් වෙන්නේ?

ගොඩාක් වෙලාවට සතියකට එවැනි සිද්ධීන් 1- 3 ක් අතර ප්‍රමාණයක් කාර්යාලයට වාර්තා වෙනවා සමහර අවස්ථාවල ඒක වෙනස් වෙනවා. අපි ක්ෂේත්‍රයට යනවා නම් මීට වඩා සිද්ධීන් අපට හමුවෙනවා. කාර්යාලයට වාර්තා වෙන්නේ බොහොම සුළු සිද්ධීන් ප්‍රමාණයක් පමණයි.

ඔබ කොහොමද එවැනි සේවාවලාභීන්/ සිද්ධීන් එක්ක කටයුතු කරන්නේ? ඔවුන්ට උපකාර කරන්න අවශ්‍ය ධාරිතාව ඔබට තියනව ද?

1 වන සිද්ධි අධ්‍යයන

15 හැවිරිදි පිරිමි දරුවෙක් පාසල් යාම ප්‍රතික්ෂේප කරන අතර ඔහු නිවසින් පිටව ගොස් දවස පුරාම සරුංගල් අරිමින් සිටී. ඔහුගේ පියා හමුදාවේ සේවය කරන අතර මවගේ උපන් ගම වවුනියාවයි. 'එයා දෙමළ වෙන්න ඕන සිංහල කතා කරන්නේ වෙනස් විදියට' යැයි පවසමින් ඇගේ අසල්වැසින් ඇයව ඔවුන්ගේ ඇසුරට නොගනී. මව ඇයගේ පවුලෙන් පිටමන් කර ඇති අතර ගමෙන් ද ඇයට කිසිම සහයෝගයක් නොලැබේ. ඇගේ ජීවිතය මේ වන විට ඇත්තේ ඉතාමත් අසීරු තත්ත්වයකය. ඇයට, ඇගේ දරුවා කීකරු කර ගැනීමට හෝ ඔහු වෙනුවෙන් යමක් කිරීමට ද අපොහොසත්ය. ගමේ මිනිසුන් අම්මාට පිස්සු ගැනි වැනි දෑ පවසන බැවින් ඔහු ද පාසල් නොයයි. ඔහු ඉතාමත් දැකුම්කලු දරුවෙක් වන අතර නිවසේ ඇති ඔහුගේ පොත් මේසය ඉතාමත් පිළිවෙලකට තබා ගෙන සිටී. ඔහු සිහින දකින්නේ කෙදිනක හෝ කාර්මික ශිල්පියකු වීමටය.

අපි කොහොමද ඒකට මැදිහත් වූනේ :

- මෙම සිද්ධිය අප වෙත වාර්තා කරන ලද්දේ පාසලේ විදුහල්පති විසින් වන අතර ඔහු විසින් ග්‍රාම නිලධාරීට ද, ග්‍රාම නිලධාරී විසින් ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරියාට ද වාර්තා කොට ඇත.
- සියලු දෙනාම එක්ව දෙවතාවක් ළමයා සහ මව බැලීමට යාම.
- මව තුළ වරදක් නැති බව පවසා ඔහුව නැවතත් පාසලේ යාමට පෙළඹවීම සහ ඔහු කළ යුත්තේ ඔහුගේ අධ්‍යාපනය ගැන සිතීම මිස, මිනිසුන් මව ගැන කියන කතා පිළිබඳ සිතීම නොවන බව දරුවාට පහදා දීම.
- ඔහු සාමාන්‍යය පෙළ විභාගය සමත් වුවහොත් ඔහුට තාක්ෂණික විද්‍යාලයේ අවස්ථාවක් ලබා දීමට අප උත්සාහ කරන බවද අපි ඔහුට පැවසුවෙමු.
- පියා සමඟ මේ පිළිබඳ කතාබහ කිරීම. ඔහු ගෙදර නොඑන්නේ වෙනත් සම්බන්ධතා ඇති බැවින් යැයි අපි උපකල්පනය කළෙමු.
- ළමයාගේ පාසල් පැමිණීමේ දියුණුවක් වේ නම් එය අපට දන්වන ලෙස විදුහල්පතිගෙන් සහ ග්‍රාම නිලධාරීගෙන් අපි ඉල්ලා සිටියමු.

නිරීක්ෂණ : උපදේශන සහායක නිලධාරීවරියට සහ ඇගේ කණ්ඩායමට ළමයාගේ පාසල් පැමිණීම සාර්ථක අයුරින් යම් මට්ටමකට ඉහළ නැංවීමට හැකිවී ඇති අතර ඔහුට යම් අරමුණක් සහ බලාපොරොත්තුවක් ද ලබා දී ඇත. මවගේ මනෝසමාජීය ගැටලුව හඳුනා ගැනීමට නොහැකිවීම සහ ඒ සඳහා උපකාර නොකිරීම තුළ ළමයා වෙනුවෙන් කළ මැදිහත්වීම නිෂ්පල විය හැක.

2 සිද්ධි අධ්‍යයනය:

මෙය අපට කාර්යක්ෂම ලෙස මැදිහත්වීමට නොහැකි වූ සිද්ධියකි. මොහු 14 වන වියේ පසුවන දරුවෙක් වන අතර මව රැකියාවක් සඳහා මැදපෙරදිග ගොස් ඇත. පියා තේ වගාවේ නිරතවේ. දරුවා පාසල් ගමන මඟහැරීමට උත්සාහ ගනී. අපි දරුවා බලන්න ඔහුගේ නිවසට ගිය මොහොතේ ඔහු අප මඟහැර කැලයට පලා ගියේය. ඔහුගේ ප්‍රධාන රැකබලා ගන්නා වූ ආච්චි අම්මා පැවසුවේ කවුරුන් හෝ නිලධාරී මහත්තයෙක් නිවසට එනවිට ඔහු එසේ කරන බවයි. මෙයට හේතුව ලෙස ආච්චි අම්මා පැවසුවේ පාසල් නොයනවා නම් ඔහු ළමා නිවාසයකට ඇතුළත් කිරීම සඳහා පරිවාස නිලධාරී මහත්තයකුට භාරදෙන බව යමෙකු ඔහුට පවසා තිබීමයි. අපට ළමයා මුණනොගැසුන නමුත්, පාසල් ගිය මුල්ම දවසේ විදුහල්පති ඔහුට තැලූ නිසා පාසල් නොයන බව ඔහු අත් අයට පවසා ඇති බව දැනගන්නට ලැබුණි. මව මුදල් එවන නිසාත් ආච්චි අම්මා රැකියාවකට යන නිසාත් මෙම පවුලට එතරම් මුදල් ප්‍රශ්නයක් නොමැත. නමුත් දරුවාට ඔහුව සැබවින්ම රැකබලාගන්නා කෙනෙකු නොවීය. අපට මේ දක්වා ළමයා මුණගැසී කතා කිරීමට අවස්ථාවක් හිමි නොවීය. අප ආච්චි අම්මාට දරුවාද රැගෙන මධ්‍යස්ථානයට පැමිණෙන ලෙස පැවසුවත් එය එසේ සිදු නොවීය. අපේ ඊළඟ පියවර වන්නේ නැවතත් ළමයා මුණගැසී ඔහු සමඟ කතා කිරීමය.

එම මැදිහත්වීම පිළිබඳ ඔබගේ ස්වයං ඇගයීම කුමක් ද? ඔබ කොතරම් තෘප්තිමත් ද?

මෙම සිද්ධිය හසුරුවන්නේ කොහොමද කියන එක ගැන අපට මීට වඩා පුහුණුව තිබුණා නම්, ඒ වගේම අපට අවශ්‍ය සම්පත් සහ ඔවුන්ට ළඟා වෙන්න මීට වඩා හොඳ ක්‍රමයක් තිබුණා නම් අපිට මීට වඩා කාර්යක්ෂම ක්‍රියාකරන්න තිබුණා.

අධීක්ෂණය: ඔබේ රේඛීය කළමනාකරු කවුද? කොපමණ කාලයකට වරක් ද ඔබට ඇය/ඔහු මුණගැහෙන්නේ?

අතිරේක දිස්ත්‍රික් ලේකම්තුමා තමයි මගේ අධීක්ෂක. ගොඩාක් වෙලාවට පරිපාලනමය සහ මූල්‍යමය දේවල් සම්බන්ධව තමයි මම ඔහු සමඟ ගනුදෙනු කරන්නේ. අවශ්‍යතාවක් තිබුණොත් මම ඔහු මුණගැහෙනවා. අපි මැදිහත් වෙන සිද්ධීන් ගැන නිල මට්ටමින් කාත් එක්කවත් සාකච්ඡා කරන්නේ නෑ. නමුත් නිල නොවන මට්ටමින් කණ්ඩායමේ අයත් එක්ක සහ අනෙකුත් මිත්‍රයන් එක්ක, කොහොමද සිද්ධීන්වලට මැදිහත්වෙන්නේ සහ අපි මුහුණ දෙන අභියෝග ගැන සාකච්ඡා කරනවා.

ඔබට යම් උපකාරයක් අවශ්‍ය වෙලාවට කොහොමද ඔබ ඒවා ලබාගන්නේ ?

ඒ තරම් දුරට තවමත් මම වැඩ කරලා නෑ. ඒක නිසා ඒ වගේ උපකාරයක අවශ්‍යතාවක් තාමත් මට දැනිලා නෑ. මොනවා හරි ප්‍රශ්නයක් ආවොත් අපි ඒක අපේ කණ්ඩායමත් එක්ක කතා කරනවා.

මේ දක්වා ලැබූ පුහුණුව සහ කුසලතා

- ශාස්ත්‍රවේදී (ගෞරව) දර්ශනය (මනෝවිද්‍යාව සමග), කැලණි විශ්වවිද්‍යාලය
- ශාස්ත්‍රපති (සමාජවිද්‍යාව), කැලණි විශ්වවිද්‍යාලය (එක් විෂයක් මනෝවිද්‍යාව)
- උසස් ජාතික ඉංග්‍රීසි ඩිප්ලෝමාව, SIAT
- මානව අයිතිවාසිකම් සහතිකපත් (මාස තුනක), පේරාදෙණිය (බාහිර)
- මානව හිමිකම් කොමිසමේ මාස දෙකක සේවාස්ථ පුහුණුව
- ඉගැන්වීම පිළිබඳ පළපුරුද්ද එක් අවුරුදු පාඨමාලාව (බෞද්ධ බාලිකා විදුහල)

නිරීක්ෂණ

මෙම උපදේශන සහායකවරියට උපදේශනය සම්බන්ධ කිසිම විධිමත් පුහුණුවක් හෝ ඒ සම්බන්ධව පෙර පළපුරුද්දක්, අඩුතරමින් ඩිප්ලෝමාවක්වත් නොමැත. ඇය කෙතරම් බුද්ධිමත්වුවත් සහ කරුණාවන්ත වුවත් ඇගේ සුදුසුකම් වූ දර්ශනය සහ සමාජ විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය මේ සඳහා කිසිසේත් ප්‍රමාණවත් නොවේ. ඇය උපදේශනය පිළිබඳ ඉගෙනගෙන ඇත්තේ ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු කරන අතරතුර ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශකවරුන්ගෙන් සහ පොත්පත් කියවීම හරහාය.

ඔබ කොහොමද ඔබේ විෂය දැනුම යාවත්කාලීන කර ගන්නේ සහ දැනුම අලුත් කරගන්නේ ?

අනෙකුත් හිතමිත්‍රාදීන්ට කතාබහ කිරීමෙන් සහ කියවීමෙන්. අනිත් අය සංවිධානය කරන ඕනෑම පුහුණු වැඩසටහනකට මම සහභාගී වෙතවා.

පුහුණුව පිළිබඳ හිඬැස් සහ තවදුරටත් පුහුණුව ලැබිය යුතු අංශ

- මධ්‍යසාර සහ මන්ද්‍රව්‍ය භාවිතය
- පවුල් සමඟ වැඩ කිරීම
- ගැටලු හඳුනා ගැනීම පිණිස පුහුණුවීම්
- සෞඛ්‍ය සහ ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය
- අනෙක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සහ මීට පෙර සිටිය අය මුණගැසීමට සහ ඔවුන්ගෙන් ඉගෙන ගැනීම සඳහා අවස්ථාවන් අපට අවශ්‍යයි - ඔවුන් මුණගැසීමට, සිද්ධීන් හුවමාරු කර ගැනීමට සහ එකිනෙකාගේ ක්ෂේත්‍ර අත්දැකීම් වලින් ඉගෙන ගැනීමට ස්ථිර වෙලාවක් අවශ්‍යයි.

සම්පත් :

ඔබට ඉක්මනින්ම අවශ්‍ය උපකාර සහ සම්පත් කවරේ ද? වඩාත් කාර්යක්ෂමවීම සඳහා ඔබට කුමක් උපකාරී වේ ද?

- අපට කියලා කාර්යාලයේ තවමත් විශේෂ ඉඩක් හෝ ස්ථානයක් නෑ. සේවාලාභීන් එක්ක නිදහසේ කතා කරන්න විවේකී ස්ථානයක් නෑ. පුටුවක් මේසයක් නෑ.

අපි අතින් නිලධාරීන්ගේ ස්ථාන භාවිතා කරනවා. සමහර වෙලාවට අපි බලාගෙන ඉන්නේ කාර්යාලයට නොපැමිණෙන කෙනෙක්ගේ පුටුව ගන්න. මධ්‍යස්ථානය තියෙන්නේ කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 4 ක් විතර දුරින්. නමුත් සමහර සේව්‍යාලාභීන් මේ කාර්යාලයටත් එනවා. ඔවුන්ගේ වෙනත් රාජකාරී කටයුතුවලට ආවම ඔවුන් අපිවත් මුණගැහෙන්න එනවා. නමුත් ඔවුන් එක්ක කතා කරන්න අපිට සුදුසු ස්ථානයක් නෑ.

- ක්ෂේත්‍රයට යන්න ප්‍රවාහන පහසුකම් නෑ. ඒක අපේ රාජකාරී කටයුතු හරියට කරගෙන යන්න බඩාවක්. බස් එකක් එනකම් හුඟක් වෙලා බලාගෙන ඉන්න ඕන. සමහර ප්‍රදේශවල විශේෂයෙන් ම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල මුළු දවසටම තියෙන්නේ බස් දෙකයි. බස් එකකට නැග්ගොත් අපට ආපහු රැ වෙන්න කලින් ගෙදර එන්න පුළුවන් වේවි ද කියලා සහතික වෙන්න අපිට බෑ. ගමන් දීමනාවක් නැති නිසා දැනට අපේ ප්‍රවාහන වියදම අපිම දරාගන්නවා. අපිට කියලා තියෙන්නේ ගමන් ගාස්තුවලට දෙන බිල් එකතු කරගන්න පස්සේ ඒ සල්ලි පියවනවා කියලා. මම විශ්වාස කරනවා අපිට රුපියල් 2000 ක ප්‍රවාහන දීමනාවක් ලැබෙවි කියලා. මධ්‍යස්ථානයට පවා අපි යන්න ඕන බස් එකේ. මොකද ඒක තියෙන්නේ කාර්යාලයෙන් ඉඳලා කිලෝ මීටර් 4 ක් විතර දුරින්.
- අපිට වැඩසටහන් පවත්වන්න අවශ්‍ය මුදල් නෑ. දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහන් හෝ වෙන දෙයක් ක්ෂේත්‍රයේ දී පවා සිදුකරන එක හරිම අමාරු කාර්යයක්. මොකද අඩුතරමින් තේ කෝප්පයක්වත් නොදී අපි කොහොම ද ඒ අයට කියන්නේ ඇවිද ගෙන ඇවිත් පැය කිහිපයක් අපිත් එක්ක ගත කරන්න කියලා.
- අපිට ලිපි ද්‍රව්‍ය සඳහා මුදල් වෙන් කිරීමක් නෑ (ලියන්න කඩදාසි හෝ පෑන්, පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා හෝ ළමයින්ගේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිතා කරන්න උපකරණ නෑ). වැඩසටහන් කරන්න ඉතාමත් අවශ්‍ය 'ලැප්ටොප්' එකක් හෝ ප්‍රොජෙක්ටරයක් නෑ.
- අපිට දුරකථනයක් සහ පුද්ගලික ජංගම දුරකථන තියනවා. නමුත් සේව්‍යාලාභීන්ට මට කතා කරන්න ඕන නම් ඒ අය කතා කරන්නේ මගේ පුද්ගලික ගෘහස්ථ දුරකථනයට.

ඔබ ඔබේ යහපැවත්ම සහ ආතතිය කළමනාකරනය කරගන්නේ කොහොම ද? ඒ සඳහා කවුද ඔබට උපකාර කරන්නේ?

මට ඒ තරම් මානසික පීඩනයක් නෑ.

- මගේ අම්මා මට ගොඩාක් සමීපයි ඉතිං මම හැමදෙයක්ම එයත් එක්ක කතා කරනවා. මම යාළුවන් එක්කත් කතා කරනවා. මම ඒ ගොල්ලන් එක්ක කතා කරාට සේව්‍යාලාභියා හඳුනාගැනීමේ තොරතුරු හෙළිකරන්නේ නෑ.
- මම බෞද්ධාගමේ තියන භාවිතයන් තුළින් ලොකු ශක්තියක් ලබනවා.

හිඩැස් සහ නිර්දේශ:

ඔබේ වත්මන් භූමිකාව තුළ ඔබ මුහුණ දුන් අභියෝග?

- අපට පිළිපදින්න ලියා දක්වනු පිළිගත් නිශ්චිත භාවිතයන් නෑ. විශේෂයෙන් ම කොහොමද සිද්ධීන් සටහන් කර ගන්නේ, වාර්තා පිළියෙල කරන්නේ, එම සිද්ධීන්වලට කොහොමද ප්‍රවේශ වෙන්නේ සහ එම සිද්ධීන් කළමනාකරණය කරන්නේ කොහොමද කියන එක සම්බන්ධව. ඒවා ප්‍රමිතියකට අනුව සකස් කළොත් හැම කෙනෙකුටම දැනගන්න පුළුවන් ඒක කරන්නේ කොහොමද කියලා. එහෙම වුනොත් හැම කෙනෙක්ම එකම අකාරයකට තමයි වැඩ කරගෙන යන්නේ. ඒ වගේම ඔවුන් ව්‍යාකූලත්වයකට පත්වෙන්නේ නෑ. මොනවද කරන්න ඕන සහ කොහොමද කරන්නේ කියන එක ගැන පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබා ගන්නත් ඒක අපට උදව්වේවි. යමක් දැනගන්න ඕන වුනාම විවිධ දෙපාර්තමේන්තුවල සහ ඒකකවල ඉන්න විවිධ නිලධාරීන්ගෙන් තමයි දැන් අපට අහගන්න සිද්ධවෙලා තියෙන්නේ. ඔවුන් එකිනෙකා වෙතස් විදියට වැඩ කරන්නේ.
- සිද්ධීන් හසුරුවන්න හැකි ආකාරයට අපේ දැනුම සහ කුසලතා ඉහළ නංවන්න අඩු තරමින් මාස හයකට වතාවක් පුහුණු වැසටහන් පවත්වනවා නම් හොදයි.
- මට මේ තනතුරෙන් ඔබ්බට සහ තවදුරටත් ඉදිරියට යන්න අවශ්‍යයි. මේ තුළ දැනට මට ඒහෙම ගමන් මඟක් පෙන්නේ නෑ. කොහොමද කෙනෙක් මේ තනතුරින් ඉහළට යන්නේ කියන එක මට හිතා ගන්න බෑ (වෘත්තීමය දියුණුවක්).
- විවිධ ප්‍රදේශවල විවිධ විෂයන් සම්බන්ධව වැඩකරන රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල නාම ලේඛනයක් තියෙනවා නම් අපට වඩාත් පහසුවේවි ඔවුන්ව සම්බන්ධ කර ගන්න.
- යම් යම් කාරණා පිළිබඳ අදාළ පාර්ශවයන් කවුද සහ කාටද නිර්දේශ කරන්න පුළුවන් කියන එක පුද්ගලික දැනහැඳුනුමිකම් මත දැනගන්නවට වඩා, ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ කරන, එකිනෙකට සම්බන්ධ රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ සහ අනෙකුත් වෘත්තීකයන්ගේ නිල ජාලයක් තියෙනවා නම් ඉතාමත් හොදයි.

ඔබේ මතයට අනුව ඔබේ රැකියාව වඩාත් තෘප්තිමත්ව කරගෙන යාමට දායකවන්නේ කුමක් ද? ඔබේ වගකීම් ඉටුකරන්න ඔබ වඩාත් ශක්තිමත් කරන්නේ කුමක් ද?

- ඉහත සඳහන් පිළිතුර මේ ප්‍රශ්නය සඳහා ද අදාළ වේ.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා -5

පෞද්ගලික දත්ත:

ඇය 26 හැවිරිදි වියේ පසුවන අවිවාහක කාන්තාවක් වන අතර ඇගේ පවුල සමඟ ජීවත්වේ. ඇය සේවය කරන දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයට යාමට ඇයට පැය හයක පමණ ගතවේ.

සේවය:

මොන වගේ කාර්යයක ද ඔබ නිරත වන්නේ?

කාර්යාලය: සතියට දවස් දෙකක් කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා. පරිපාලන වැඩ, වැඩසටහන්වලට සූදානම්වීම සහ අනෙකුත් අයගේ වැඩසටහන් වලට උපකාර කරනවා. ඒ අතර සේවලාභීන් 1-5 ත් අතර සංඛ්‍යාවක් එක්ක කතාබහ කරනවා. ඒ වගේම ප්‍රාදේශී ලේකම්වරයා කරපු ඉල්ලීමකට අනුව ප්‍රදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සේවක මණ්ඩලයටත් අපි වැඩසටහන් පවත්වනවා.

ක්ෂේත්‍රය (සීමා වාසික) : ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමාගේ ඉල්ලීමකට අනුව සතියකට දවසක් වෛද්‍ය වෘත්තීය කණ්ඩායමක් ඉන්න නාගොඩ පාසල් සෞඛ්‍ය ආයතනයට ගිහින් ඔවුන් එක්ක වැඩ කරනවා. ඒක තමයි මගේ වැඩ සම්බන්ධව පුහුණුව ලබා ගන්න මට ලැබුණ ප්‍රධානම සහ හොඳම අවස්ථාව. එතනදී මට පුළුවන් වුනා වෛද්‍ය කාර්යය මණ්ඩලයක් එක්ක වැඩ කරන්න සහ ඔවුන් වැඩ කරන විදිය නිරීක්ෂණය කරන්න. ඔවුන් සමහර සිද්ධීන් ගැන මට පැහැදිලි කලා. ඒ වගේ ම ඒ දේවල් ගැන මගෙන් එක්ක සාකච්ඡා කලා. එතනදී මට පුළුවන් වුනා කොහොමද සිද්ධියක් හඳුනාගන්නේ සහ ඒ සඳහා සැලැස්මක් සකස් කරන්නේ කියන එක ඉගෙන ගන්න.

ඒ වගේම මම මගේ කණ්ඩායමේ අනික් සාමාජිකයන් එක්ක පෙර පාසල්වල ළමයින්ගේ දෙමාපියන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වනවා, සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශකවරයා සමඟ විවිධ සිද්ධීන් නිර්දේශ කරගන්නවා, තරුණ සේවා සභාව එක්කත් වැඩ කරනවා. කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනියට, කාන්තා කණ්ඩායම්වලට කතා කරන්න අපි උපකාර කරනවා. ඒ වගේම උසාවියට සම්බන්ධ සමථ මණ්ඩල නිලධාරියට උපකාර කරනවා.

අපේ කණ්ඩායම කොට්ඨාශ 87 ක් ආවරණය කරනවා.

ඔබ කා සමඟ ද වැඩ කරන්නේ? තනි තනි පුද්ගලයන් එක්ක ද, අමාත්‍යාංශ එක්ක ද එහෙම නැත්නම් දෙපාර්තුමේන්තු සහ ඒකක එක්ක ද? මොන වගේ සම්බන්ධතාවක් ද ඔබ ඔවුන් සමඟ පවත්වන්නේ?

විවිධ අමාත්‍යාංශවල නිලධාරීන්

- සමාජ සේවා දෙපාර්තුමේන්තුව විසින් පත් කරන ලද උපදේශකවරයා
- ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී
- කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, පූර්ව ළමා සංවර්ධන නිලධාරී (ළමා සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය)
- සමාජ සංවර්ධන නිලධාරී (සමාජ සේවා දෙපාර්තුමේන්තුව)

මේ කණ්ඩායමත් එක්ක මම කාන්තා සමාජ, වැඩිහිටි සමාජ සහ පෙර පාසල්වල දෙමාපියන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්වලට සහ අනිකුත් ප්‍රජා වැඩසටහන්වලට සම්බන්ධ වෙනවා. මම ඇත්තටම වාසනාවන්තයි ඒ වගේ සහයෝගයෙන් වැඩ කරන කණ්ඩායමක් සහ හැම නිතරම අපේ අභිවාද්ධිය අපේක්ෂා කරන සහ නිතරම අපිව ධෛර්මත් කරන ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයෙක් එක්ක කටයුතු කරන්න ලැබීම ගැන. මම පත්වීම භාර ගන්න මුල් දවස්වල මට රැස්වීමක හෝ

සේවාවලාභියෙක් එක්ක කතා කරන්න හැකියාවක් තිබුණේ නෑ. නමුත් ඒ ගොල්ලන් මාව ටිකෙන් ටික ඒ දෙවල්වලට පුරුදු පුහුණු කළා. ඒ ගොල්ලන් මාව ක්ෂේත්‍රයට එක්කර ගෙන ගිහින් කොහොමද වැඩ කරන්න ඕන කියලා පෙන්වලා දුන්නා. මුලදී මට උවමනාවක් තිබුණේ නෑ සේවාවලාභීන්ට උපදේශනය ලබා දෙන්න. මොකද මම දැනගෙන හිටියේ නෑ මොනවද කරන්න ඕන කියලා. ඒක නිසා මම හරියට පරිස්සම් වුනා. නමුත් දැන් මම සමහරවිට සතියකට සේවාවලාභීන් පස් දෙනෙක් වත් මුණගැහෙනවා.

සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගත් අනෙකුත් දෙපාර්තමේන්තු සහ සංවිධාන

- ‘සමථ නිලධාරී’ : ඔහුට උපකාර කරන්න කියලා සමථ නිලධාරී අපෙන් ඉල්ලීමක් කරා. අපිට තාම ඒ ගැන සොයලා බලන්න බැරිවුනා. නමුත් ඉදිරියේ දී ඔවුන්ට උපකාර කරන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා.
- බන්ධනාගාරය : (බන්ධනාගාර පුනරුත්ථාපන අමාත්‍යාංශය) ඔවුනුත් අපෙන් සහාය ඉල්ලුවා. නමුත් තවමත් අපි ඔවුන් එක්ක සම්බන්ධ වුනේ නෑ. ඉදිරියේ දී එකතුවෙලා වැඩ කරන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා. මට ඇත්තටම ගැටලුවක් බන්ධනාගාර රැඳවියන්ට තියන විවිධ ගැටලුවලට විසඳුම් සොයන්නේ කොහොමද කියලා. විශේෂයෙන් ම බන්ධනාගාරගතව ඉන්න කාන්තාවන් එක්ක සහ බන්ධනාගාරගතව ඉන්න සම ලිංගික සම්බන්ධතා තියන අයත් එක්ක. ඒ වගේ දේවල් ගැන අපි කවදාවත් පුහුණුව ලබලා නෑ. ඒක නිසා මට ගැටලුවක් මම මොනවද ඒ අයත් එක්කකරන්නේ කියලා.
- සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය සහ රෝහල්: මේ අයත් අපට ආරාධනා කරා ඔවුන් එක්ක වැඩකරන්න. රෝහලේ මානසික සෞඛ්‍ය වාට්ටුවක් තියනවා. එකත් එක්ක අපිට වැඩ කරන්න පුළුවන්. එතනදී වෛද්‍යවරුන්ට ඔවුන්ගේ වැඩවලට උපකාර කරන ගමන් අපිටත් පුළුවන් ඉගෙන ගන්න. අපි ඒක ඉක්මනටම කරන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා. මේ වෙනකොට ඔවුන් අපේ සුදුසුකම් කැඳවලා තියනවා.
- තරුණ සේවා සභාව: ඔවුන් සමඟ අපි හොඳ සම්බන්ධතාවක් පවත්වනවා. අපි ඔවුන්ට ආරාධනා කෙරුවොත් ඔවුන් අපේ වැඩසටහන්වලට සහභාගි වෙනවා.
- රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන: ළමයින්ගේ අවශ්‍යතා සඳහා අපි ‘ජේරන්ඩස්’ කියන සංවිධානය එක්ක වැඩ කරනවා. “හෙල්විටාස්” කියන සංවිධානයත් එක්ක විදේශවල රැකියා කරන අයත් එක්ක වැඩ කරනවා. මම දන්නවා තව ගොඩාක් සංවිධාන තියනවා. නමුත් ඔවුන් තාම මුණගැහිලා නෑ. මම තාම වැඩ කරන්නේ මේ දෙකත් එක්ක තමයි. මම ආසයි දැනගන්න අනිත් සංවිධාන එක්ක සම්බන්ධ වෙන්නේ කොහොම ද කියලා. විශේෂයෙන් ම මත්ද්‍රව්‍ය සහ මධ්‍යසාර භාවිතය පිළිබඳ වැඩ කරන සංවිධාන.
- පාසල් සමඟ : පාසල් ළමයින්ගේ ගැටලු (අධ්‍යයන ක්‍රමවේද, අරමුණු පිහිටුවීම, ජයග්‍රහණයත් සහ අනෙකුත් ප්‍රයෝජනවත් ක්‍රියාකාරකම්) සම්බන්ධව වැඩසටහන් පවත්වන්න සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරයා සහ ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරීන් සමඟ එකතු වුනා.

මොන වගේ සේවලාභීන්ද ඔබට මුණගැහෙන්න ලැබෙන්නේ සහ මොනවගේ ගැටලු ද ඔවුන්ට තියෙන්නේ?

ළමයින්ගේ ගැටලු: ළමයින් නිවසේදී මුහුණ දෙන ගැටලු, නොසැලකිලිමත් හෝ සැර පරූෂ දෙමාපියන් - ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරීන් ඉතාමත් විශිෂ්ටයි. ඇය ළමයින්ගේ ගැටලු පහසුවෙන් හඳුනාගන්නවා සහ ඒවා අපිත් එක්ක සාකච්ඡා කරනවා.

ප්‍රජාවේ තියන ගැටලු : මානසික ආබාධ සහ ඒ තුළින් පවුලට වන බලපෑම.

කොපමණ කාලයකට වරක් ද ඔබට එවැනි සිද්ධීන් ඉදිරිපත් වෙන්නේ ?

කාර්යාලයට එන සේවලාභීන්හුත් ඇතුළත්ව සමහර වෙලාවට මම සතියකට පුද්ගලයන් 5 දෙනෙක් විතර එක්ක කතා කරනවා

ඔබ කොහොමද එවැනි සේවලාභීන්/ සිද්ධීන් වලට මැදිහත්වෙන්නේ? ඔවුන්ට උපකාර කරන්න අවශ්‍ය හැකියාව ඔබට තියනව ද?

1 වන සිද්ධි අධ්‍යයනය

මෙය ඉතාමත් සංකීර්ණ සිදුවීමකට උදාහරණයක් වන අතර මේ පිළිබඳ ක්‍රියා කරන්නේ කෙසේ ද යන්න හඳුනා ගැනීමට තවමත් අප අපොහොසත් වී ඇත. එය මව පියා සහ දරුවන් කිහිප දෙනෙකුගෙන් යුත් සිංහල බෞද්ධ පවුලක් වන අතර අන් අය විසින් ඔහුට සහ ඔහුගේ පවුලේ සාමාජිකයන්ට වස දේවි යන මානසික විකෘතිතාවයකින් ඇති කළ සැකයක් පියා තුළ වර්ධනය වෙමින් ඇත. පාසලේ දී තම දරුවන්ට කවුරුන් හෝ වස සහිත කෑම දේවි යන බියෙන් ඔහු දරුවන්ගේ පාසල ගමන නතර කරන ලදී. දරුවන් පාසල නොයාම පිළිබඳ පරීක්ෂාකාරී වීම තුළ මුලින් ම මෙම සිද්ධිය අප වෙත යොමු කරන ලද්දේ ගමේ ග්‍රාම නිලධාරී විසින් ය. අපගේ කාර්යාලයේ නිලධාරීන්, දරුවන්ගේ පාසලේ ගුරුවරු සහ ග්‍රාම නිලධාරී ඔවුන් හා කතා කිරීමට දැඩි වෙහෙසක් දැරූ නමුත් ඒ සෑම අවස්ථාවකම ඔවුහු වඩ වඩාත් අරක්ෂාකාරී වීමට උත්සාහ ගත්හ. ඔවුන් ම ඔවුන්ට බාධකයන් යොදා ගත් අතර ඒ තුළ ඔවුහු ඔවුන්ගේ ගේ දොර ඉඩකඩම් තුළ තව තවත් හුදකලා වන්නට වූහ. නිවසට ඇතුල් වන ගේට්ටුවේ ඇති සියලු ම හිඩැස් ආවරණය කර තාප්පය උස් කරන ලද අතර කිසිවෙකුටත් ඇතුල් වීමට නොදේ. ඔවුන් ගවයන් ඇති කරන අතර නිවස දෙසින් මළ සතුන්ගේ දුගඳක් වහනය වන බව අසල්වැසියෝ පැමිණිලි කළහ. ඥාති මිත්‍රාදින් සමඟ ඇති සමබන්ධතාවන් ද ඔවුන් විසින් ම නතර කරන ලදී. අපට ඔවුන්ගේ නිවසට යාමට පොලීසිය කැඳවීමට සිදු වූ අතර ඔවුන් පොලීස් නිලධාරීන්ට පවා නිවසට ඇතුල්වීමට ඉඩ නොදුණි. ඔවුන්ට සමීප වීමට ගත් සියලු ම උත්සාහයන් අසාර්ථක විය. මෙම ගැටලුව සඳහා මැදිහත්වීමට අප තවමත් අපොහොසත් වී ඇත. ඊළඟට කළයුත්තේ කුමක් ද යන්න කිසිවකුත් නොදනී.

2 වන සිද්ධි අධ්‍යයනය

හැසිරීමේ අක්‍රමතා නිසා (දඩබ්බර හා කලහකාරී බව නිසා විශේෂයෙන්ම ඔහු ගේ මවට) 8 හැවිරිදි දරුවෙක් අප වෙත නිර්දේශ කරන ලදී. ළමයා නොයෙකුත් දේවල් ඉල්ලන අතර ඔහුට අවශ්‍ය සෑම දෙයක්ම ඔහුගේ පියා විසින් ලබා දේ. ගෙදර සෙල්ලම් බඩුවලින් පිරී ඉතිරි ගොස්

නිබ්භ (ටෙඩ් බෙයාර්ලා 50 පමණ අප දුටිමු). දරුවා, මවට කිසිම කෙනෙක් සමඟ අඩුනරමින් රිජ්වේ ළමා රෝහලේ වෛද්‍යවරයා සමඟ පවා කතා කිරීමට ඉඩ නොදෙන අතර ඇයට බඩා කරමින් පහර දේ. අපි ඇයව මුණගැසීමට ගිය විට දරුවාට රහසේ අප ඇයව මුළුතැන් ගෙට රැගෙන ගිය අතර, කතාබහ අවසන් වනතුරු මව ගෙන්වා ගැනීමට උපක්‍රමයක් ලෙස වමනය දාන්න සැරසෙන බවක් සහ කලන්තවන බව පෙන්වන දරුවා මෙහෙයවීම සඳහා අපගේ කණ්ඩායමේ අයෙක් ළමයා සමඟ ගැවසෙන ලදී. ඔහුගේ පියා පරුෂ වචන කියමින් මවට හිංසා පීඩා කරන බවක් දැනගන්නට ලැබුණ අතර දරුවාද ඒ වචන භාවිතා කිරීමට පටන් ගෙන ඇත. දරුවා පේරාදෙණිය මහ රෝහලේ නතරකොට ප්‍රතිකාර ලබා දී ඇති අතර ටිකටි කපා ගෙන ගෙදර රැගෙන එනවිට දරුවා සමඟ කටයුතු කරන ආකාරය පැහැදිලි කරමින් ලිපියක් ද ලබා දී ඇත. නමුත් දරුවා රෝහල් ගත කිරීමෙන් පසු පියා වඩාත් දරුවාගේ ක්‍රියාවන්ට ඉඩදෙන බවක් පෙනෙන්නට ඇත. නැවත වතාවක් මෙම සිද්ධිය අප වෙත යොමු කළ අතර අපට තවමත් හරියාකාර මැදිහත්වීමක් සිදුකිරීමට නොහැකි විය.

මොන වගේ ස්වයං ආගයීමක්ද ඔබේ වැඩ පිළිබඳ ඔබට තියෙන්නේ? ඔබ තෘප්තිමත් ද?

අපිට මේ වගේ සංකීර්ණ සිද්ධි සම්බන්ධව ගොඩාක් දේවල් කරන්න බැහැ. මම ගොඩාක් තෘප්තිමත් අපි කරන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ගැන.

අධීක්ෂණය: ඔබේ රේඛීය කළමනාකරු කවුද? කොපමණ කාලයකට වරක් ද ඔබට ඇය/ඔහු මුණගැහෙන්නේ?

දිස්ත්‍රික් ලේකම් සහ අතිරේක දිස්ත්‍රික් ලේකම් නීතිපතා අපිව අධීක්ෂණය කරනවා. අපි කරන දේවල් පිළිබඳ සහ කවද ද ඒ දේවල් කරේ කියන එක ආවරණය කරන පරිපාලනමය අධීක්ෂණයක් තමයි ඒ තුළින් වෙන්නේ. නමුත් ඔවුන් ඇත්තටම අපේ වැඩ සම්බන්ධව අපට උපකාර කරනවා සහ උනන්දු කරනවා. ඔවුන් නිතරම හිතනවා කොහොමද මේ විෂයන් ගැන තවදුරටත් අපිට දැනුම ලබා දෙන්නේ කියලා. ලේකම්තුමා තමයි මාව පාසල් සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ජාතික ආයතනයට යොමු කරේ. ඒක ඇත්තටම ඉගෙන ගන්න මට ලැබුණ හොඳ අවස්ථාවක්. මම ඔවුන්ට කියලා තියෙන්නේ ඉගෙන ගැනීම ඒ වගේ දේවල් හඳුනාගන්න මට අවස්ථාව දෙන්න කියලා.

ඔබට උපකාර අවශ්‍ය මොන වගේ අවස්ථාවලද? කොහොම ද ඒවා ලැබෙන්නේ?

ඇත්තටම මම ගොඩාක් වාසනාවන්තයි එකිනෙකාට උදව් කරගන්න කණ්ඩායමක් මට ලැබීම ගැන. විෂයානුබද්ධ අධීක්ෂණය පාසල් සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ජාතික ආයතනයේ වෛද්‍යවරුන්ගෙන්, රොහල් වල වෛද්‍යවරුන්ගෙන් සහ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශකවරයාගෙන් මට ලැබෙනවා. මම ඇත්තටම ඒ දේවල් අගය කරනවා. ඒ අයත් එක්ක කතා කරාට පස්සේ තමයි මම අවබෝධ කර ගන්නේ විෂයානුබද්ධ අධීක්ෂණයේ වැදගත්කම, ඒ තුළින් අදහස් කරන්නේ මොකක් ද සහ ඇයි අපට ඒ වගේ දෙයක් අවශ්‍ය කියලා.

මේ දක්වා ලැබූ පුහුණුව සහ කුසලතා

- ශාස්ත්‍රවේදී (ගෞරව) මනෝවිද්‍යාව, පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය
- උපදේශනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව, 2008

- ශාස්ත්‍රපති, මානව සම්පත් කළමනාකරණය (වසර දෙකක අර්ධකාලීන පාඨමාලාව) සේවස්ථ පුහුණුවද ඇතුළත්ව.

ඔබ කොහොමද ඔබේ විෂය දැනුම යාවත්කාලීන කර ගන්නේ සහ අලුත් කරගන්නේ ?

පුහුණුව පිළිබඳ හිඬැස් - තවදුරටත් පුහුණු අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර

මෙම තනතුර සඳහා අපට දින 3 ක පුහුණුවක් විතරයි ලැබුණේ. ඒ පුහුණුව ගොඩක් න්‍යායාත්මක කරුණු හා සම්බන්ධ එකක්.

අපිට අවශ්‍ය පුහුණු

- අඛණ්ඩ පදනම මත ප්‍රායෝගික දැනුම සහ කුසලතා පුහුණුව
- විවිධාකාර ගැටලු හඳුනා ගැනීම සලසුම් සකස් කිරීම සහ මැදිහත්වීම
- මානසික රෝගීන් හඳුනා ගැනීම, ඔවුන්ට සහ අනෙකුත් මානසික ගැටලු සඳහා ලබා දෙන නව ප්‍රතිකාර ක්‍රම, මනෝසමාජීය මැදිහත්වීම් පිළිබඳ අලුත් දැනුම
- නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් ඉගෙන ගැනීම සඳහා සහ අපේ වැඩ අධීක්ෂණයට ලක් කිරීම සඳහා වෘත්තිකයන් සමඟ වැඩ කිරීමේ අවස්ථා.

සම්පත්

ඔබට ඉක්මනින්ම අවශ්‍ය යැයි ඔබ සිතන උපකාර සහ සම්පත් කවරේ ද? වඩාත් කාර්යක්ෂමවීම සඳහා ඔබට කුමක් උපකාරී වේ ද?

- අපිට කාර්යාලයේ නිශ්චිත ඉඩක් හෝ ස්ථානයක් තවමත් නෑ. සේවාලාභීන් එක්ක නිදහසේ කතා කරන්න විවේකී ස්ථානයක් නෑ. පුටුවක් මේසයක් නෑ. අපි අතින් නිලධාරීන්ගේ ස්ථාන පාවිච්චි කරනවා. සමහර වෙලාවට අපි බලාගෙන ඉන්නේ කවුද කාර්යාලයට නොපැමිණෙන්නේ කියලා ඔහුගේ පුටුව ගන්න. අපිට පාවිච්චි කරන්න ලිපි ද්‍රව්‍ය නෑ. සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශකවරයාගේ බඩු තමයි අපි පරිහරණය කරන්නේ. ඇය අපට ඒවා දෙනවා. එයා ඒවා බෙදා ගන්න අකැමති කෙනෙක් වුනා නම් අපට මොකද වෙන්නේ?
- ක්ෂේත්‍රයට යන්න අපට ප්‍රවාහන පහසුකම් නෑ. අපි යන්නේ බස් එකේ. අපිට කිව්වා මාසිකව රුපියල් 2000 ක ගමන් දීමනාවක් දෙනවා කියලා. නමුත් අපි සේවයට ඇවිත් අවුරුදු එකභාමාරක් වෙනවා. ඒත් තාමත් අපට ඒ දීමනාව ලැබුණේ නෑ. අපි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්වලට යන්නේ හිස් අතින්. මොකද අපිට 'වයිට් බෝර්ඩ්' එක සහ අනෙකුත් දේවල් බස් එකේ ගෙනී යන්න බෑ. අයවැය ප්‍රතිපාදන නැති නිසා පුහුණුවට අවශ්‍ය උපකරණ සහ ලිපි ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්න විදියක් නෑ. ඒක නිසා අපේ පුහුණුවල ගුණාත්මක බව හරිම අඩුයි.

ඔබ කොහොමද ඔබේ යහපැවැත්ම සහ ආතතිය කළමනාකරණය කර ගන්නේ? කවුද ඔබට උපකාර කරන්නේ?

මම මගේ සම්ප මිතුරන් එක්ක කතා කරනවා. මම මගේ අම්මට ගොඩක් සමීපයි. මම ඇයට මේ හැම දෙයක්ම කියනවා. සමහර වෙලාවට මේ කටයුතු කරගෙන යනකොට මට හිතෙනවා දැන් වැඩ කරා ඇති කියලා. එතකොට මම ගිහින් නෙට්වර්ක් සෙල්ලම් කරනවා. එහෙමත් නැත්නම් නැටුම් අභ්‍යාස වල යෙදෙනවා. නැත්නම් සිංදු අහනවා. මම මගේ වැඩ සම්බන්ධ ගැටලු යහළුවන් සමඟ කතා කරනවා.

හිඩැස් හා නිර්දේශ

අපේ සමහරක් නිලධාරීන්ට උපදේශනය සම්බන්ධව පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා පාඨමාලා, උපදේශනය සම්බන්ධව ඩිප්ලෝමා, වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලා ආදියෙන් ගොඩාක් ප්‍රයෝජන ලැබෙවි. දැනට තියන ප්‍රධාන බාධකය තමයි අරමුදල් හිඟකම සහ යෝග්‍ය පුහුණුව නොලැබීම.

ඔබේ මතයට අනුව ඔබේ රැකියාව වඩාත් තෘප්තිමත් කරන්න දායකවන්නේ කුමක් ද? ඔබේ වගකීම් ඉටුකරන්න ඔබේ හැකියාව වඩාත් ශක්තිමත් කරන්නේ කුමක් ද?

ඇයි අපි තාමත් ‘සභායකයන්’ විදියට තියන්නේ? ඇයි අපිව අනික් නිලධාරීන්ගේ තත්ත්වයට දියුණු කරන්න බැරි? එහෙම වුනොත් අපේ හිතමිතුරන් අතරේ වගේම සමාජය තුළත් මිට වඩාත් හොඳ තත්ත්වයක් සහ ගෞරවයක් අපිට හිමිවෙවි. අපේ පදවි නාමයේ තියන ‘සභායක’ කියන කොටස ‘නිලධාරියා’ කියලා වෙනස් කරන්න පුළුවන් නම් අපිට අපේ වැඩ මිට වඩා තෘප්තිමත්ව කර ගෙන යන්න පුළුවන් වෙවි.’ වෘත්තීයමය දියුණුව සඳහා යම් ක්‍රියාවලියක් හෝ කාර්ය පටිපාටියක් අවශ්‍යයි. එහෙම නොවුනොත් අපි හැමෝටම මේ රස්සාව එපා වෙවි. අපිට දියුණුවෙන් ගමන් මඟක් නැත්නම් හෝ ළඟා වෙන්න ඉලක්කයක් නැත්නම් මේ තනතුරේ ඉන්න දක්ෂයින්ට පවා රස්සාවට තියන උනන්දුව නැති වෙවි.

අපිට අපේ අමාත්‍යාංශයේ හෝ අනෙකුත් අමාත්‍යාංශවල උපදේශකවරුන් මුණගැහෙන්න සහ එකට වැඩ කරන්න අවස්ථාව ලැබෙනවා නම් හොඳයි. ඒ තුළින් අපිට එකිනෙකාගේ ජීවිත අත්දැකීම් වලින් ඉගෙන ගන්න පුළුවන් වගේම අපට අපේ වැඩ කරගෙන යන්න අපි තුළ විශාල පෙළඹවීමක් ඇති වෙවි.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 06

පෞද්ගලික දත්ත :

30 හැවිරිදි විවාහක ගැබ්නි කාන්තාවකි. ඇය ඇගේ පවුල සමඟ ජීවත්වන අතර ඇයට කාර්යාලයට යාම සඳහා පැය භාගයක් පමණ ගතවේ.

සේවය:

මම පහුගිය අවුරුද්දේ වසරක පුහුණු කාල සීමාවක් එක්ක අභ්‍යාසලාභිනියක් හැටියට බඳවා ගත්තේ. මේ අවුරුද්දේ මාර්තු මාසේ අපිට පත්වීම් ලිපි ලැබුණා. දැනට සේවා කාලයට මාස

හයක් වෙනවා. අවුරුද්දක පුහුණු කාලය තුළ කණ්ඩායමේ අනිත් අයගේ ක්ෂේත්‍ර චාරිකාවලට එකතු වෙලා ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ ඉගෙන ගන්නා. ඒ වගේම වැඩිහිටි දිනය, සංස්කෘතික උත්සව වගේ විශේෂ වැඩසටහන් සැලසුම් කරන්න සහ පවත්වන්න ඔවුන්ට උපකාර කරා. ඊට අමතරව පෙර පාසල්වල දෙමාපියන්ට ළමාවිය සංවර්ධනය පිළිබඳ වැඩසටහන් කරා, වැඩිහිටි නිවාස, ළමා නිවාස බලන්න ගියා. අවුරුද්දක ආරම්භක පුහුණු කාල සීමාවේදී දවස් 3 ක පුහුණුවක් විතරයි අපිට ලබා දුන්නේ.

දැනට ඔබ මොන වගේ වැඩවල ද නිරත වෙන්නේ?

කාර්යාල දිනයන්: සතියකට දවස් දෙකක්, සඳුදා සහ බදාදා මම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා. ඒ දවස් දෙක තුළ වාර්තා ලියනවා, රැස්වීම්වලට සහභාගි වෙනවා, විෂය හා අදාළ පොත්පත් කියවනවා, පරිපාලන කටයුතුවලට සහ කණ්ඩායමේ අනිකුත් අයගේ වැඩසටහන්වලට උපකාර කරනවා.

ක්ෂේත්‍ර දිනයන්: අපි කණ්ඩායමක් හැටියට පාසල්වලට, ළමා නිවාසවලට, වැඩිහිටි නිවාසවලට යනවා. සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී විසින් අපට නිර්දේශ කරන සේවාවලින්ම මැදිහත් වෙනවා, කණ්ඩායමේ ඉන්න හැම නිලධාරියකුගෙම වැඩවලට උදව් කරනවා සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන්න ඒ අයට උදව් කරනවා. අපි තවමත් තනි තනි සේවාවලින් බලන්න පටන් ගත්තේ නෑ.

ඔබ කා සමඟ ද වැඩ කරන්නේ? තනි තනි පුද්ගලයන් එක්ක ද, අමාත්‍යාංශ එක්ක ද එහෙම නැත්නම් දෙපාර්තමේන්තු සහ ඒකක එක්ක ද? මොන වගේ සම්බන්ධතාවයක් ද ඔබ ඔවුන් සමඟ පවත්වන්නේ?

සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය හැරුණම අපි තවමත් වෙනත් අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු සහ ඒකක එක්ක වැඩ කරන්න පටන් අරගෙන නෑ. නමුත් ඔවුන් එක්ක ඉක්මනටම වැඩ කරන්න පටන් ගන්න බලාපොරොත්තුවක් තියනවා.

විවිධ අමාත්‍යාංශවල නිලධාරීන්

- සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පත් කරන ලද උපදේශක
- ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී
- කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී (ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය)
- සමාජ සංවර්ධන නිලධාරී (සමාජ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)

මම ඔවුන් එක්ක හොඳ සම්බන්ධතාවක් පවත්වනවා. ඔවුන් මට උදව් කරනවා. ඒ වගේම ඔවුන්ගේ ක්ෂේත්‍ර කටයුතුවලට මාවන් එකතු කරගන්නවා. නමුත් මම දන්නවා මෙහේ ඉන්න අනිත් උපදේශන සහකාර නිලධාරීවරුන් මේ කණ්ඩායමත් එක්ක ප්‍රශ්න තියනවා. උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට පළපුරුද්ද සහ සුදුසුකම් නෑ කියලා මතයක් තියෙන නිසා ඔවුන් කණ්ඩායමේ සාමාජිකයන්ගෙන්වත් ගෞරවය සහ සැලකිල්ල ලැබෙන්නේ නෑ. ඔවුන් හිතනවා

අපි හරියාකාර පුහුණුවක් ලබලා නෑ කියලා. සමහර වෙලාවට ඔවුන් අහනවා කෙහෙන්ද අපි පුහුණුව ලබා ගත්තේ කියලා. එතකොට අපිට කියන්න කියෙන්නේ අපිට කියෙන්නේ දවස් තුනක පුහුණුවක් විතරයි කියලා. මේ ගැන අපිට හරිම කනගාටුයි. අඛන්ඩව යන පුහුණුවත් එක්ක අපිට හරියාකාර පුහුණුව සහ සුදුසුකම් ලබලා දුන්නානම් ඔවුන් තුළ අපි ගැන මීට වඩා විශ්වාසයක් සහ ගෞරවයක් ගොඩනැගෙන්න තිබුණා. ඒ වගේම අපට එකතුවෙලා මීට වඩා හොඳට වැඩ කරන්න තිබුණා.

ඔවුන් මා එක්ක හොඳ සම්බන්ධතාවක් පවත්වන්න සහ මට උදව් කරන්න හේතුව තමයි ඔවුන් දන්නවා මම මහරගම 'ඔටිසම්' මධ්‍යස්ථානයේ විකිත්සක නිලධාරිනියෙක් හැටියට අවුරුද්දක පුහුණුවක් ලබලා තියනවා සහ මට උගත මානසික වර්ධනය ඇති ළමයි එක්ක වැඩ කරන්න පළපුරුද්ද සහ අවසරය තියනවා කියලා. ඒක නිසා එගොල්ලන් මට ගරු කරනවා. මම ලබපු ඒ අවුරුද්දක පුහුණුව මට විශේෂ එකක් වුනා මොකද මම ඒ තුළින් ගොඩාක් දේවල් ඉගෙන ගත්තා. ඒ දැනුම සහ විශ්වාසය එක්ක තමයි මම දැන් වැඩ කර ගෙන යන්නේ. නමුත් මම තේරුම් ගන්න දෙයක් තමයි ඒ පුහුණුවත් ප්‍රමාණවත් මදි. හේතුව තමයි අපිට තව කොයිතරම් ගැටලු තියෙනවද අවබෝධ කරගන්න සහ නිරාකරණය කරගන්න.

මොනවගේ සේවාවකින්ද ඔබට මුණගැහෙන්න ලැබෙන්නේ සහ මොනවගේ ගැටලු ද ඔවුන් ට තියෙන්නේ?

'මට තවමත් සේවාවකින් ඒ තරම් ප්‍රමාණයක් මුණගැහිලා නෑ. මොකද ඉතාමත් ළඟදි තමයි අපිට රාජකාරී ලැයිස්තුව ලැබුණේ. මේ ලැයිස්තුව ලැබෙන්න කලින් කළමනාකරණය අපෙන් බලාපොරොත්තු වුනේ නෑ සේවාවකින්ව අපිට මුණගස්සන්න. දැන් තමයි අපි පටන් ගත්තේ ප්‍රජාව එක්ක වැඩ කරන්න. ඒකත් මේ මට්ටමේ දී දැනුවත්භාවය ඉහළ නංවන්න විතරයි. අපි තවමත් තනි තනි සේවාවකින් බලන්න පටන් අරගෙන නෑ.

අපි ගොඩාක් වෙලාවට ළමා නිවාසවලට යනවා, ගිහින් ළමයි එක්ක වැඩ කරනවා. ඒ වගේම පාසල්වල උගත මානසික වර්ධනය සහ 'ඔටිස්ටික් ස්පෙක්ටරම්' (autistic spectrum) ගැටලු තියන ළමයි හඳුනාගන්න උදව් කරනවා. මහරගම 'ඔටිසම්' මධ්‍යස්ථානයේ වෛද්‍යවරයා එක්ක මම 'ඔටිසම්' ගැන අවුරුද්දක පුහුණුව ලැබුවේ නැත්නම් මට ඒ දේ කරන්න බැහැ. තමන්ගේ දරුවා ඉහළට ගන්න සහ දරුවා අවබෝධ කරගන්න දෙමාපියන්ට විශාල වශයෙන් උපකාර අවශ්‍ය වෙනවා. මම දැකලා තියනවා ගොඩාක් දෙමාපියන් ඔවුන්ගේ දරුවන්ගේ රෝගී තත්ත්වය ගැන වේදනා විඳින හැටි. මොකද ඒ ගොල්ලන් දන්නේ නෑ දරුවාට තියන ගැටලුව මොකක් ද සහ ඒ සඳහා මොකක් ද කරන්න ඕන කියලා.

කොයිතරම් කාලයකට වරක් ද සේවාවකින් සම්බන්ධ සිද්ධීන් ඔබට ඉදිරිපත් වෙන්නේ?

මම තවම තනි තනි සේවාවකින් එක්ක වැඩ කරලා නෑ. සේවකින් මට කතා කරන්න කාර්යාලයට එන්නෙන් නෑ. අපි ගොඩාක් අවධානය යොමු කරන්නේ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ගැන. මට යොමු කරපු එක් විශේෂ නිර්දේශ කිරීමක් විතරක් මම සටහන් කර ගත්තා.

1 වන සිද්ධි අධ්‍යයනය

මොහු වයස අවුරුදු 14 ක පිරිමි දරුවෙකි. පාසලේදී මෙම දරුවා තුළ වූ ඔහුට පාලනය කරගත නොහැකි කලහකාරී ප්‍රවණතා හැසිරීම පිළිබඳ විදුහල්පති පරිවාස නිලධාරීට වාර්තා කොට ඇත. 'හරියට හැසිරුණේ නැති වුනොත් පාසලෙන් අස්කරනවා' යැයි විදුහල්පති දරුවාට තර්ජනය කර ඇත. ඔහු එසේ පවසා ඇත්තේ දරුවා බිය වැද්දීමට මිස සැබවින්ම ඔහුව පාසලින් අස් කිරීමේ අරමුණින් නොවන බව මේ පිළිබඳ පැහැදිලි කරමින් විදුහල්පති පැවසුවේය. පරිවාස නිලධාරී විසින් දරුවා මා වෙත සහ ළමා අයිතිවාසිකම් නිලධාරිනියට යොමු කරන ලද අතර අප දරුවා බලන්නට ගියෙමු.

ඔහු දරුකමට අරන් හදාවඩා ගත් දරුවෙකු වන අතර ඔහුගේ මවට පසුව ඇගේම දරුවෙක් ද විය. මව පවසන්නේ ඇය කිසිලෙසකත් හදා ගත් පුතාට වෙනස්කමක් නොකරන අතර දෙදෙනාටම එක හා සමාන ලෙස ආදරය දක්වන බවයි. නමුත් ඔහු ඇයව ප්‍රතික්ෂේප කරන අතර ඇයට අකීකරුවී යනුවෙන් සමඟ එහෙ මෙහෙ ඇවිදින්න යයි. ඔහුට යෝග්‍ය නොවන ජාන ලැබී ඇතැයි අපට සිතූ සමහරවිට එය පරම්පරාවෙන් උරුමවූවක් විය හැක. ඔහුගේ වටිනාකම් ඔහු තුළ ඇති කරන්න අප ඔහුට කතා කළ යුතුය. එමෙන්ම ඔහුට උදව් කළ යුතුය. අප ඔහු සමඟ කතා කළහොත් අපට ඔහු කොතරම් වැදගත් ද යන්න සහ මෙසේ හැසිරිය යුතු නැත යන්න අවබෝධ කරදීමට උදව් විය හැක. කතාබහ කිරීමට කාර්යාලයට පැමිණෙන ලෙස අප ඔහුගේ මවගෙන් ඉල්ලා සිටියෙමු. ඊයේ ඇය කාර්යාලයට පැමිණියාය. දරුවාගේ හැසිරීමේ වෙනසක් ඇති වී නැති බව ඇය පැවසුවාය. අපි ඔවුන් සමඟ අඛණ්ඩව සම්බන්ධතාව පවත්වාගෙන යාමට අදහස් කරගෙන සිටිමු.

නිරීක්ෂණ: උපදේශක සහායකවරිය සහ ඇයගේ කණ්ඩායම මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධව කැඳවීම සැබවින්ම උපදේශක තනතුරට යම් සැලකිල්ලක් සහ ගෞරවයක් ලබාදෙන්නක්ය. ළමයාගේ සියලුම අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම, ළමයා සම්බන්ධව මැදිහත්වීමට සැලැස්මක් සකස් කිරීම, ළමයාගේ චිත්තවේග ළමයාටම පාලනය කර ගැනීමට ළමයාට උදව්වීමට මැදිහත්වීමට මවට උදවු කිරීම හා බලගැන්වීම, ඔහුගේ හැසිරීම් රටාව ඔහු විසින් ම ඇගයීමකට ලක්කිරීමට උපකාරවන ආකාරයේ ඔහුගේ අභ්‍යන්තර ආරවුලක් බේරුම් කිරීමට ඔහුට උදව් කිරීම යන සියලුම දෑ ආචාරණය වන ආකාරයට උපදේශන සහායක නිලධාරිනියට පුහුණුව ලබා දීම අවශ්‍යය.

වැඩ පිළිබඳ ඔබ තුළ ඇති ස්වයං ඇගයීම කුමක් ද සහ කොයිතරම් තෘප්තිමත්භාවයක් ඇත්ද? දැනුවත්භාවය ඉහළ නංවන්න අපි ක්‍රියාකරපු ආකාරය ගැන 40% ක විතර තෘප්තිමත් බවක් දැනට තියනවා. අපි තවමත් සිද්ධීන්වලට මැදිහත් වුනේ නෑ. ඒ නිසා ඒ ගැන අදහසක් දක්වන්න බෑ. මම නැවතත් මතක් කරන්න ඕන අපිට ලැබුණු පුහුණුව ප්‍රමාණවත් මදි නිසා තමයි ඇත්තටම එහෙම වුනේ.

ඔබේ රේඛීය කළමනාකරු කවුද? ඔබට ඇය මුණගැහෙන්නේ කොපමණ කාලයකට වරක් ද? මගේ අධීක්ෂක තමයි අතිරේක දිස්ත්‍රික් ලේකම්. ඇය මගේත් එක්ක සිද්ධීන් සම්බන්ධව කතා කරනවා. නමුත් පුද්ගලයන් හඳුනාගන්න පුළුවන් ආකාරයේ තොරතුරු මම ඇයට කියන්නේ

නැ. අපි නිකම් ප්‍රශ්න සහ ඒ සම්බන්ධව කළ යුතු දේ ගැන කතා කරනවා. ඇත්තටම මම වාසනාවන්තයි ඒ වගේ අධීක්ෂකවරියක් ලැබීම ගැන. නමුත් සමහර උපදේශන සහායක නිලධාරීවරුන්ට ඒ වගේ හොඳ අධීක්ෂකවරු ලැබීලා නෑ.

මේ දක්වා ලැබුණු කුසලතා සහ පුහුණුව

- ශාස්ත්‍රවේදි (ගෞරව) සමාජවිද්‍යාව (වසර 4 යි), ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය (අපරාධ පරීක්ෂණ විද්‍යාව සමග)
- උපදේශනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව (එක් වසරක), මහාචාර්ය ඥානදාස පෙරේරා, මනෝවිද්‍යා ආයතනය, කැලණිය
- ‘ඔටිසම් ස්පෙක්ටරම්’ සහ අවධාන උග්‍රතා සහ අධි ක්‍රියාකාරී ළමයි පිළිබඳ වසරක අධීක්ෂණය, පළපුරුද්ද සහ පුහුණුව - ඔවුන්ගේ ගැටලු හඳුනාගැනීම, මැදිහත්වීම් සැලසුම් කිරීම, උග්‍ර මානසික වර්ධනය ඇති ළමයි සමග වැඩකිරීමට අදාළ කුසලතා වර්ධනය ඇතුළත්ව.

නිරීක්ෂණ :

උග්‍ර මානසික වර්ධනය යන ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ උපදේශකවරියට ඉතාමත් හොඳ පුහුණුවක් සහ කුසලතාවන් ඇත. ඇයට මේ පිළිබඳ පැහැදිලි උනන්දුවක් ඇති හෙයින් එය වඩාත් වර්ධනය කළ යුතුය. ඇයට ගැටලුව පිළිබඳ සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය සංවේදිතාව පිළිබඳ පැහැදිලි අවබෝධයක් ඇති බැවින්, ඇයට වෘත්තීය උපදේශකවරයෙකුට අවශ්‍ය සමස්ථ පුහුණුව ලබා දුනහොත් ඇයව ප්‍රවීණ උපදේශකවරයෙක් දක්වා දියුණු කළ හැකි අතර ඇය මෙම පද්ධතියට වටිනා සම්පතක් විය හැක.

ඔබ කොහොමද ඔබේ විෂය දැනුම යාවත්කාලීන කර ගන්නේ සහ අලුත් කරගන්නේ ?

මම පුළුල්ව හැම වෙලාවෙම මේ සම්බන්ධව ප්‍රවීණ වෘත්තිකයන් කියපු දේවල් අධ්‍යයනය කරනවා ඒ වගේම ගොඩාක් පොත්පත් කියවලා මම ම ඉගෙන ගන්න උත්සාහ ගන්නවා.

පුහුණුව පිළිබඳ හිඬැස් - තවදුරටත් පුහුණුව අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර

- උපදේශනය කියන්නේ මොකක් ද, අපි කොහොමද උපදේශනය සැලසුම් කරන්නේ සහ ලබා දෙන්නේ කියනදේ පිළිබඳ ආරම්භයේ සිටම කළ යුතු කාර්යයන් ගැන දළ විශ්ලේෂණයක් අවශ්‍ය යි. විශේෂයෙන් ම මෙහිදී අවධාරනය කරන්න ඕන දෙයක් තමයි අපිට ඕන උපදේශනය ගැන ඉගෙන ගන්න නෙමෙයි. ප්‍රායෝගික වශයෙන් අපි කොහොමද උපදේශනය කරන්නේ කියන දේ ඉගෙන ගන්න.
- අපිට පළපුරුදු උපදේශකවරයෙක් හෝ මනෝවිද්‍යාඥයෙක් යටතේ වැඩ කිරීම තුළ ඉගෙන ගන්න අවස්ථාවක් ලැබෙනවා නම් ඉතාමත් හොඳයි. එතනදී වැඩ කරන විදිය බලාගෙන ඉඳලා අපිට පුළුල්ව ප්‍රායෝගිකව ඉගෙන ගන්න.
- ළමයි සඳහා උපදේශනය සහ මෙම විශේෂිත උපදේශනය සහ මැදිහත්වීම් සඳහා

අවශ්‍ය කුසලතා සහ ක්‍රමවේද. ළමයින් තුළ ඇති ගැටලු හඳුනා ගැනීම සහ අධ්‍යාපන ගැටලු සහ පාසල් ගැටලුවලට මැදිහත්වන්නේ කෙසේද යන්න මේ පුහුණුවට ඇතුළත් වෙන්න ඕන.

- වැඩිහිටියන්ට උපදේශනය ලබාදීම සම්බන්ධව විශේෂිත පුහුණුව - ඔවුන්ගේ ගැටලු හඳුනාගන්නේ කෙසේ ද සහ වැඩිහිටියන් සිටින පවුල් සමඟ වැඩකරන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ මේ පුහුණුවට ඇතුළත් වෙන්න ඕන.
- විවිධාකාරවූ පවුල් ප්‍රශ්න සහ ඒවා ප්‍රායෝගිකව කළමනාකරණය කරගන්නේ කෙසේද පිළිබඳ.
- කාන්තාවන්ගේ ගැටලු : වඳභාවය සහ කාන්තාවට මෙය බලපාන ආකාරය, විවාහය සහ විවාහ නොවී එකට ජීවත් වීම සම්බන්ධ ගැටලු.
- තරුණ ප්‍රජාවගේ ගැටලු: හැසිරීමේ ගැටලු සහ ඔවුන් හසුරුවන්නේ කෙසේද, ඔවුන් සමඟ කටයුතු කරන්නේ සහ ඔවුන් සමඟ කතාබහ කරන්නේ කෙසේද, උෟන මානසික වර්ධනය.

සෑම පුහුණුවකම ප්‍රායෝගික සහ අප මුහුණදෙන සැබෑ ජීවිතය පදනම් කරගෙන විය යුතුය. විසඳුම් සෙවිය යුත්තේ කෙසේද සහ වෙනසක් ඇති කරන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ න්‍යායාත්මක අවබෝධයට වඩා ප්‍රායෝගිකව එය සිදුකරන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ අවබෝධය ඉතා වැදගත්ය.

සම්පත්

ඔබට ඉක්මනින්ම අවශ්‍ය යැයි ඔබ සිතන උපකාර සහ සම්පත් කවරේ ද? වඩාත් කාර්යක්ෂම වීම සඳහා ඔබට කුමක් උපකාරී වේ ද?

දැනට අපිට කිසිම අරමුදලක් නැහැ. මේස, පුටු හෝ වෙන කිසිම දෙයක් නැ. නමුත් අපිට පොරොන්දු වෙලා තියෙන්නේ ඒවා ඉක්මනටම ලබා දෙන්න.

අපිට ගොඩාක් දැනුම සහ පොත්පත් අවශ්‍යයි. ඒ වගේම අපේ දැනුම වැඩි කර ගන්න අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා අවශ්‍යයි.

විශේෂ ගැටලු හා විශේෂ පුද්ගල කණ්ඩායම් සමඟ වැඩකිරීමේ කුසලතා, ප්‍රායෝගික දැනුම සහ අත්දැකීම් අවශ්‍යයි.

ඔබේ යහපැවැත්ම සහ ආතතිය පාලනය කරගන්නේ කොහොමද? කවුද ඔබට ඒ සඳහා උපකාර කරන්නේ?

- මම සාමාන්‍යයෙන් මගේ සැමියාට කතා කරනවා. මේ හැමදෙයක් ගැනම මම ඔවුන් එක්ක සාකච්ඡා කරනවා. ඔහු චිත්‍රණ සැලසුම් නිර්මාණකරුවෙක්. ඒ වගේම මම නිතරම පංසලට යනවා. ආගමික වැඩවලින් මට ලොකු සහනයක් ලැබෙනවා.

හිඬුස් හා නිර්දේශ

- විධිමත් අඛණ්ඩ පුහුණුව සහ දැනුම යාවත්කාලීන කිරීම.
- මෙම ක්ෂේත්‍රයේ සිටින අනෙකුත් උපදේශකවරුන් සහ වෘත්තිකයන් සමඟ අත්දැකීම් සහ අදහස් හුවමාරු කරගැනීමට අවස්ථාව ලබා දීම - මෙය අපේ නීතිපතා සිදුකරන පුහුණුවේ අංගයක් විය යුතු. මන්ද මෙවැනි හුවමාරු කරගැනීම් හරහා අපට ප්‍රයෝජනවත් නොවන න්‍යායාත්මක කරුණුවලට වඩා ප්‍රායෝගික දේවල් පිළිබඳ ඉගෙන ගන්න අවස්ථාව ලැබෙනවා. එවැනි රැස්වීම් සහ හුවමාරු සඳහා ඔවුන් අපට අවස්ථා සලසා දිය යුතුය.
- ළමයින්, ගර්භනීය මව්වරුන්, තරුණයන්, වැඩිහිටියන් සහ අනෙකුත් විවිධ කණ්ඩායම් සමඟ වැඩ කරන විට ඔවුන් මුහුණ දෙන ගැටලු පිළිබඳ ඔවුන්ගේ දැනුවත්භාවය සහ අවබෝධය ඉහළ නැංවීම සඳහා, ඔවුන් තුළ පෙළඹවීමවීමක් ඇති කරමින් ඔවුන්ට ඉගැන්වීමට අපට භාවිතා කළ හැකි කණ්ඩායම් අභ්‍යාස, ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්, ආකාර්ශනීය කතාන්දර කීම වැනි විවිධ ක්‍රම ඇතුළත් ලැයිස්තුවක් හෝ ප්‍රකාශනයක් අවශ්‍යයි.

ඔබේ මතයට අනුව ඔබේ රැකියාව වඩාත් තෘප්තිමත්ව කරගෙන යාමට දායකවන්නේ කුමක් ද? ඔබේ වගකීම් ඉටුකරන්න ඔබ වඩාත් ශක්තිමත් කරන්නේ කුමක් ද?

ඉහත සඳහන් පිළිතුර මේ ප්‍රශ්නය සඳහා ද අදාල වේ.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 07

පෞද්ගලික දත්ත:

ඇය 30 හැවිරිදි වියේ පසුවන, ලබන සතියේ විවාහය ලියාපදිංචි කිරීමට බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින කාන්තාවකි. දැනට කාර්යාලයට ආසන්න ස්ථානයක නවාතැන්ගෙන සිටින නමුත් ඉක්මනින්ම වෙනත් දිස්ත්‍රික්කයකට මාරුවීමක් අපේක්ෂාවෙන් සිටී.

සේවය:

විදුහල්පතිවරයකු වූ ඇගේ පියාගෙන් ලැබුණු පෙළඹවීම තුළ ගැටලුවලට මුහුණදුන් මිනිසුන්ට උපකාර කිරීමට ඇය තුළ විශේෂ කැමැත්තක් ඇත. ඇයට විදේශ රැකියා සහ සුභ සාධන අමාත්‍යාංශයේ පරිපාලන සේවයෙහි රැකියා අවස්ථා කිහිපයක් ලැබුණු නමුදු ඇය වඩාත් කැමැත්තක් දැක්වූයේ මෙම රැකියාවට බැවින් මෙය තෝරාගෙන ඇත.

අභ්‍යාසලාභියකු ලෙස පසුගිය වසරේ මෙම තනතුර සඳහා තේරී පත්වී ඇති අතර පත්වීම් ලිපිය ලැබී ඇත්තේ මෙම වර්ෂයේ මාර්තු මාසයේ දී වන අතර සේවා කාලයට මාස 6 ක් ගතවේ. වසරක පුහුණු කාලය තුළ ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ දැනගැනීමට ලැබුණත් එහෙම වුනේ උපදේශන සහායක නිලධාරිනියක ලෙස නොවෙයි.

මොන වගේ කාර්යයක ද ඔබ නිරත වෙන්නේ?

කාර්යාල දින: සතියට දවස් දෙකක් අපි දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා. වාර්තා ලිවීම, දිස්ත්‍රික්කයේ සියලුම නිලධාරීන් සහභාගිවන රැස්වීම්වලට සහභාගිවීම වගේ දේවල් තමයි අපි ඒ දවස් දෙක ඇතුළත කරන්නේ. රැස්වීම්වලදී නිලධාරීන් කවුරුත් එකතු වුනාම අපි අපේ වැඩ ගැන කතා කරනවා. එකිනෙකා අතර නිර්දේශ කිරීම් සිදුකර ගන්නවා.

ක්ෂේත්‍ර දිනයන් : අපි කණ්ඩායමක් හැටියට වැඩ කරනවා. ඒ වගේම එකිනෙකාගේ වැඩවලට උදව් උපකාර කරගන්නවා. පසුගිය මාස 6 කුළ මම උත්සාහ කරා දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය කුළ වගේම නගරයේ පිහිටවපු කාන්තා උපදේශන මධ්‍යස්ථානය කුළ අපේ සේවාව තහවුරු කරන්න. කාන්තා උපදේශන මධ්‍යස්ථානය නියත තැන මුලින් ම පාවිච්චි කරලා තිබුණේ උපදේශන මධ්‍යස්ථානයක් හැටියට. ඒක පුංචි කාමරයක්. නමුත් ඒක වහලා දාල තිබුණේ. කොහොමහරි පහුගිය මාස 6 ඇතුළත අපට පුළුවන් වුනා යම් ආධාර මුදලක් එකතු කරගෙන මේක අලුත්වැඩියා කරන්න සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය බඩු භාණ්ඩ ලබා ගන්න. මේ හැම දෙයක්ම අපි කරේ යාළු මිත්‍රයන්ගේ උදව් උපකාර ඇතුළුව. ඒක නිසා අපිට වැඩ කුලී සඳහා යන සල්ලි ඉතුරු කරගන්න පුළුවන් වුනා. ඒ සල්ලිවලින් අපි පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා අවශ්‍ය ලිපි ද්‍රව්‍ය මිලදී ගන්නා. මේ මධ්‍යස්ථානය නියෝජනයේ නගරයේ. අපි දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයෙන් යම් ස්ථානයක් වෙන් කරගෙන තියෙනවා උපදේශන කාමරයක් හදන්න.

ඔබ කා සමඟ ද වැඩ කරන්නේ? තනි තනි පුද්ගලයන් එක්ක ද, අමාත්‍යාංශ එක්ක ද එහෙම නැත්නම් දෙපාර්තුමේන්තු සහ ඒකක එක්ක ද? මොන වගේ සම්බන්ධතාවක් ද ඔබ ඔවුන් සමඟ පවත්වන්නේ?

විවිධ අමාත්‍යාංශවල නිලධාරීන්

- සමාජසේවා අමාත්‍යාංශය විසින් පත්කරන ලද උපදේශකවරයා
- ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ නිලධාරී (පරිවාස කාර්යාලය)
- කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී (ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය)
- සහන සොහොයුරිය - (මෙය අවුරුදු 8 කට පෙර ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් නිල වශයෙන් ස්වේච්ඡා පදනම මත පත්කළ තනතුරකි. ඇයගේ කාර්යය වුයේ පීඩාවට පත් කාන්තාවන්ට සහන සැලසීම වන අතර අමාත්‍යාංශය විසින් අත්හදා බැලීමක් ලෙස එක් වතාවක් පමණක් සිදුකරන ලද පත්වීමකි. ඇය බාහිර උපාධිධාරිනියක් වූ අතර රජයේ තනතුරක් දරයි. ඇයගේ කාර්යයන් බොහෝ දුරට කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනියගේ කාර්යයන්ට සමානවන අතර ගැටලුවලට මුහුණ දී ඇති කාන්තාවන් හඳුනාගැනීම සහ ඒ සඳහා උපකාර කළ හැකි අය වෙත ඔවුන් යොමුකිරීම ඇය විසින් සිදුකරනු ලැබේ. සහන සොහොයුරිය දැනට අප විසින් පිහිටුවා ඇති කාන්තා උපදේශන මධ්‍යස්ථානයේ සේවය කරන්නීය. ඇය මෙම කාර්යය වසර 9 ක කාලයක් තිස්සේ කරගෙන යමින් ඇත).

කණ්ඩායමේ ඉන්න හැමෝම එක්ක මම හොඳ සම්බන්ධතාවක් පවත්වනවා. නමුත් ගොඩාක් වෙලාවට වැඩ කරන්නේ සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරයා සහ නගරයේ උපදේශන මධ්‍යස්ථානය සහ කාර්යාලයේ උපදේශන කාමරය පිහිටුවන්න උදවු කරපු කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනිය එක්ක. සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරිය අපට වඩා ජ්‍යෙෂ්ඨයි. ඇයට අවුරුදු 5 ක සේවා පළපුරුද්ද තියනවා. ඇය හරිම කරුණාවන්නයි. අපට ගොඩාක් උදව් කරනවා. ඒ වගේම මම ඇයත් එක්ක සිද්ධීන් ගැන සාකච්ඡා කරනවා.

මම වැඩ කරන අනෙකුත් නිලධාරීන්:

- පොලීසිය: ළමා සහ කාන්තා කාර්යාංශය - ඔවුන් යොමු කරන සේවාවලාහීන් සඳහා අපි මැදිහත් වෙනවා.
- රෝහල් : මම සේවාවලාහීන් රෝහලේ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී සහ උපදේශකවරයා වෙත යොමු කරනවා.
- නීතිඥවරුන් සහ නීති ආධාර කොමිසම : සමහර වෙලාවට උසාවියෙන් අපිට සේවාවලාහීන් යොමු කරනවා. ඔවුන්ගේ ගැටලුවලට නොමිලයේ නීති ආධාර දෙන අයව සම්බන්ධ කරගන්න අපි උත්සාහ කරනවා.
- පාසල්: පාසල්වල වැඩ කරන්න කියලා අපට ලොකු ඉල්ලුමක් තියනවා. නමුත් මට කාලවේලාව මදි ඒ හැම දේකටම මැදිහත් වෙන්න. මොකද අපි උත්සාහ ගන්නේ අපේ සේවාව අවශ්‍ය හැම තැනකටම යන්න.
- ග්‍රාම නිලධාරී: මගේ කොට්ඨාශයේ ඉන්න ග්‍රාම නිලධාරීන්ට මම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කරලා තියනවා. ඒක නිසා ඔවුන් ඔවුන්ගේ ප්‍රදේශයේ ඉන්න මිනිස්සුන්ගේ ගැටලු හඳුනාගන්නවා සහ ඒ අය අප වෙත යොමු කරනවා.

මොනවගේ සේවාවලාහීන් ද ඔබට මුණගැහෙන්න ලැබෙන්නේ සහ මොනවගේ ගැටලු ද ඔවුන්ට තියෙන්නේ?

පහුගිය මාස 6 තුළ මට ගොඩාක් හමුවුනේ පවුල් ප්‍රශ්න සහ සම්බන්ධතාවන්ට හා අදාළ ප්‍රශ්න

- විවාහ සම්බන්ධතා ආශ්‍රිත ගැටලු
- වද බව
- ලිංගික ගැටලු
- ස්ත්‍රී පුර්ෂ සමාජභාවය සහ ලිංගික කැමැත්ත මත ඇති ගැටලු
- ආතතිය සහ රැකියාව සම්බන්ධ ගැටලු

කොපමණ කාලයකට වරක්ද ඔබ වෙත සිද්ධීන් ඉදිරිපත් වෙන්නේ?

සමාන්‍යයෙන් සතියකට සිද්ධීන් 1-3 ක් අතර ප්‍රමාණයක් කාර්යාලයට එනවා. සමහර වෙලාවට එකම සේවාවලාහියා දෙකුත් වතාවක් එනවා. දැන් අපිට හරියාකාර ස්ථානයක් නෑ. ස්ථානයක්

හදා ගන්නකම් අපිට මිනිස්සුන්ට කියන්න බෑ ඇවිත් අපිව මුණගැහෙන්න කියලා. ක්ෂේත්‍රයට ගියාම අපිට ගොඩාක් සිද්ධීන් මුණගැහෙනවා. අපිම ඔවුන්ට කතා කරනවා. කාර්යාලයට බොහොම අඩුවෙන් තමයි සිද්ධීන් එන්නේ. ටවුන් එකේ මධ්‍යස්ථානය දැන් විවෘතයි. එතනට මීට වඩා සේවාවලාහීන් ඒවි කියලා අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා. අපේ කාර්යාලයෙන් කාමරයක් තියෙනවා නම් අපිට මීට වඩා සේවාවලාහීන් ප්‍රමාණයක් කාර්යාලයට ගෙන්න ගන්න තිබුණා. අපිට දැනුම් දීලා තියෙන්නේ 2014 ජනවාරි මාසේ වෙනකොට ඒක අපිට ලබා දෙනවා කියලා.

ඒ වගේ සිද්ධීන් / සේවාවලාහීන් එක්ක කොහොමද ඔබ ගනුදෙනු කරන්නේ? ඔවුන්ට උපකාර කරන්න හැකියාව ඔබ සතුව තියෙනවද ?

1 වන සිද්ධිය

21 ක් වියැති කාන්තාවක් උපදේශනය සඳහා මා මුණගැසීමට පැමිණ කියා සිටියේ දැනට ඇය විවාහවී මාස 8 ක් ගතවන නමුත් ඇගේ සැමියා ඇය සමඟ කිසිදු ලිංගික සම්බන්ධතාවක් නොපවත්වන බවයි. එම නිසා ඇයගේ විවාහය පරිපූර්ණ එකක් නොවන බව ඇය කියා සිටියාය. ඇයගේ මව ඇය නරුණ කාලයේ මිය ගොස් ඇති අතර, මෙම පුද්ගලයා ඇයගේ සමීප මිතුරකු ලෙස කලක් ඇසුරුකොට ඇත. එම කාලය තුළ ඔහු පවසා ඇත්තේ ඇයව සහෝදරියකසේ රැකබලා ගන්නා බවයි. නමුත් පසුව ඔහු ඇයට විවාහ යෝජනාවක් ගෙනවිත් ඇති අතර ඇය ඔහු සමඟ විවාහ වූවාය. විවාහ දින රාත්‍රියේ ඇය හා ලෙන්ගතු වීම ගැන ඔහු ඇයගෙන් සමාව ඉල්ලා ඇති අතර ඒ පිළිබඳ ඇය දැඩි වේදනාවටත් හා ව්‍යාකූලත්වයකට පත්ව ඇත. අප ඔහුව රෝහලේ පිරිමි උපදේශකවරයා වෙත යොමුකළේ ඔහු හා කතා කිරීම ඔහුට වඩාත් පහසුවේය යන බලාපොරොත්තුවෙන්ය. නමුත් ඔහු උපදේශකවරයා හමුවීමට පැමිණියේ නැත. උපදේශකවරයා පැවසුවේ සමහරවිට ඔහු සම ලිංගික සේවනයට හුරුවූ අයකු විය හැකි බවයි. ඇවිත් අප සමඟ කතා කරන ලෙස අප ඔහුගෙන් ඉල්ලා සිටි සහ ඔහු අප සමඟ කතා කළ නමුත් ඔහු අඟවන්න උත්සාහ ගත්තේ ඔහුට ඇය සමඟ ලිංගිකව එක්වීමට උවමනාවකම තිබෙන නමුත් ඇයට ඔහු හා එක්වීමට උවමනාවක් නැති බවයි. දැන් ඇය පවසන්නේ ඔහු ඇයව ප්‍රතික්ෂේප කරනවා පමණක් නොව නැවතත් ඇයට, ඇගේ නිවසට යන ලෙස බල කරන බවයි. ඇයගේ කිසිදු ඕනෑ එපාකමක් ඔහු සොයා නොබලයි.

අප ඇයට උපකාර කිරීම සඳහා ඔහු හා නැවත කතා කිරීමට සහ විසඳුමකට පැමිණීමට උත්සාහ ගනිමින් සිටි.

- අප ඇයව ඇගේ ඉදිරි ජීවිතයේ අභිවාද්ධිය සඳහා රැකියාවක් සොයා ගැනීම හෝ පුහුණුවක් ලබා ගැනීම වැනි විකල්පයක් පිළිබඳ සිතීමට උනන්දු කරවමින් සිටි.
- අප ඇයට ඇගේ සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ඇති අවදානම සහ ඔහු අනෙකුත් පිරිමින් ඇසුරු කරන කෙනෙක් නම් එය අවදානම් සහිත කරුණක් වන බැවින් යම් විදියකින් ඇය සමඟ ලිංගිකව එක්වන්නේ නම් ආරක්ෂිත ලිංගික ක්‍රියාමාර්ගයන් අනුගමනය කරන ලෙස අවවාද කළ යුතුය.
- ‘මේ ගැනු ළමයා අතරමං කරන්න එපා’ යන්න පැවසීම හැර පිරිමි ළමයාට අවවාද කළ යුත්තේ කෙසේ ද සහ ඔහුට කුමක් පැවසිය යුතුද යන්න පිළිබඳ අපට වැටහීමක් නැත.

2 වන සිද්ධි අධ්‍යයනය

5 වන පංතියේ ඉගෙනුම් ලබන මෙම ගැහැනු දරුවා මා වෙත යොමු කළේ සංස්කෘතික නිලධාරී විසිනි. ඇය ගැහැණු දරුවකු වුවත් සර්කර්ස් පෙන්වා, ජීවත්වන ඇගේ පවුල විසින් ඇය උනන්දු කර ඇත්තේ පිරිමි ළමයකුසේ ක්‍රියාකරන්නටය. පිරිමි ළමයින් අදින ආකාරයට ඇයට ඇඳුම් අන්දවන අතර ඇය නිදා ගන්නේ ද පියා සමඟය. පියා විසින් ඇයව සර්කර්ස් සහ කරණම් රඟදැක්වීමට යොදා ගනී. ඇය මේ සෑම දෙයක්ම සිදුකරන්නේ ඉතාමත් සතුටින්ය. ඇගේ පවුලේ අය ඇය ගැන ආඩම්බර වන අතර ඇය ගැන බොහොම අභිමානයෙන් යුතුව කතා කරයි. කෙසේ නමුත් ළමා සාරිය අදින්න වන බැවින් දහම් පාසල් යන්න ඇය කැමැත්තක් නොදක්වයි. සංස්කෘතික නිලධාරී විසින් මෙම ළමයා අප වෙත යොමුකර නමුත් ළමයාගේ මව සහ පියා මේ තුළ වරදක් නොදකි.

- පිරිමි ළමයකු සේ ක්‍රියාකිරීම සහ ඇයට පිරිමි ළමයකු සේ සැලකීම, ගැහැණු ළමයකු සේ ඇය වැඩෙන විට කොතරම් අවදානම් සහිත කරුණක් ද වේද යන්න අප ළමයාගේ දෙමාපියන් සමඟ කතා කළෙමු.
- ක්‍රමිකව ඇයට ගැහැණු දරුවකුසේ ක්‍රියාකරන්න පුරුදු කරන ලෙස අප ඔවුන්ට අවවාද කළෙමු.

නිරීක්ෂණ: ස්ත්‍රීපුරුෂ සමාජභාවය සහ ලිංගික කැමැත්ත හා අදාළ ගැටලු සම්බන්ධව යම් අදහසක් උපදේශකවරයා තුළ ඇති බවක් පෙනෙන්නට ඇත. නමුත් මෙවැනි ගැටලු විසඳීමේදී ස්ත්‍රීපුරුෂ සමාජභාවය සහ ලිංගික කැමැත්ත හා අදාළ මනෝසමාජීය ගැටලු සඳහා වෘත්තීයමය ප්‍රවේශයන් හැඩගැස්වීමට උදව් දෙන ශාස්ත්‍රීය ස්වරූපයකින් යුත් පුහුණුවේ පදනම අවශ්‍ය වේ. සේවාවලාභියා සමඟ කතා කළ යුත්තේ කුමක් ද, එවැනි මාතෘකාවකට ප්‍රවේශවිය යුත්තේ කෙසේ ද, ගැටලුවේ විවිධ පැතිකඩයන් හඳුනාගන්නේ කෙසේ ද, ‘මනෝසමාජීය’ යන්න සංස්කෘතික යන්නෙන් බෙදා දැක්වීම, සුරක්ෂිතභාවය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටලු වැනි කරුණු කාරණා පිළිබඳව ද මෙහිදී සැලකිලිමත් විය යුතුය.

වැඩ පිළිබඳ ඔබ තුළ ඇති ස්වයං ඇගයීම කුමක් ද සහ කොයිතරම් තෘප්තිමත්භාවයක් ඇත්ද?
සමහර සිද්ධීන් තිබුණා අපට එලදායී විදියට මැදිහත් වෙන්න පුළුවන් වුනා. ඇත්තටම මේ සිද්ධීන් දෙක ගත්තොත් මේකට අපි මොකක් ද කරන්නේ සහ අපි කරනදේ හරිද කියන එක ගැන විශ්වාසයක් අපට තිබුණේ නෑ. අපට මුල ඉඳලා හොඳ පුහුණුවක් ලබලා දිලා තිබුණා නම්, අපි මොනවද කරන්න ඕන කියන එක ගැන අපිට ලොකු විශ්වාසයක් තියනවා. විශ්වවිද්‍යාලයේ අපේ උපාධියටවත් අපි මේ විෂයන් ගැන ඉගෙනගෙන තිබුණේ නෑ. අපිට සමස්ථයක් හැටියට මේ සියලුම වර්ගයේ ගැටලු ඇතුළත්ව නිර්මාණය කරපු පුහුණුවක් අවශ්‍යයි.

අධීක්ෂණය: ඔබේ රේඛීය කළමනාකරු කවුද? ඔබට ඇය/ඔහු මුණගැහෙන්නේ කොපමණ කාලයකට වරක් ද?

අතීරේක දිස්ත්‍රික් ලේකම් තමයි අධීක්ෂක විදියට කටයුතු කරන්නේ. එතනදී ගොඩාක් දුරට වෙන්නෙ පරිපාලනමය සහ මූල්‍යමය අධීක්ෂණයක්. අවශ්‍යතාවක් වුනොත් මම මගේ සහායයන්

එක්ක සම්බන්ධ වෙලා ඒ ගැන කතාබහ කරනවා. මට දැන් මම ගැන ගොඩාක් ලොකු විශ්වාසයක් තියනවා. අපි මැදිහත්වෙන සිද්ධීන් ගැන නිල වශයෙන් කාත් එක්කවත් සාකච්ඡා කරන්නේ නෑ. නමුත් අපේ කණ්ඩායමේ ඉන්න අනිත් අය සහ අනෙකුත් සභායයන් එක්ක කතා කරනවා. අපි අවබෝධ කර ගන්නවා කොහොමද දේවල් කරන්නේ සහ අපේ අභියෝග ගැන සාකච්ඡා කරනවා. මම ගොඩාක් දේවල් සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරයා එක්ක කතා කරනවා. ඇයට අවුරුදු 5 ක පළපුරුද්දක් තියනවා. ඇය සමඟ වැඩ කරලා මම ගොඩාක් දේවල් ඉගෙන ගත්තා.

ඔබට යම් උපකාරයක් අවශ්‍යනම් කොහොමද ඒක ලබා ගන්නේ?

මට අවශ්‍ය හැම වෙලාවකම මම මගේ මිත්‍රයන් එක්ක කතා කරනවා. එක් නිල නොවූ දෙයක් නමුත් අවශ්‍ය වූ විට ඒක ලැබිය හැක.

මේ දක්වා ලැබූ පුහුණු සහ කුසලතා

- ශාස්ත්‍රවේදී (ගෞරව) සමාජවිද්‍යා (කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය)
- මානව සම්පත් කළමනාකරණය (කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය)
- උපදේශනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව, මහාචාර්ය රණවක
- ඉංග්‍රීසි පාඨමාලාව (ඇක්වයිනාස් කොලෙජ්, කොළඹ)
- පරිගණක පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව
- දවස් 3 ක දෙපාර්තමේන්තු පුහුණුව

ඔබ විෂය දැනුම යාවත්කාලීන කරගන්නේ සහ දැනුම අලුත්ව තබා ගන්නේ කොහොමද ?

මම මගේ යාළුවන්ට කතා කරනවා සහ පොත්පත් කියවනවා. අනිත් අය සංවිධානය කරන ඕනම පුහුණු වැඩසටහනකට සහභාගි වෙනවා. අපිටත් ඒ තුළින් ඉගෙන ගන්න පුළුවන්.

පුහුණු හිඬැස්- තවදුරටත් පුහුණුව අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර

අපි ලබපු පුහුණු හරිම සාමාන්‍යයයි. අපි මුහුණ දෙන විවිධ වර්ගයේ ප්‍රශ්න හඳුනාගන්නේ කොහොමද, ඒවා විසඳන්නේ කොහොමද කියලා විශේෂයෙන් යමක් අපි ඉගෙන ගෙන නෑ. අපිට හැමදෙයක්ම මුල ඉඳලා ඉගෙන ගන්න අවශ්‍යයි. නමුත් න්‍යායාත්මක කරුණු නෙමෙයි. අපිට ඕන අපි මැදිහත්වෙන සිද්ධීන් කළමනාකරණය කරන්න භාවිතා කරන්න පුළුවන් ප්‍රායෝගික ප්‍රවේශයන් ඉගෙන ගන්න.

- මානසික රෝගීන් හඳුනා ගන්නේ සහ අපේ මට්ටමින් ඔවුන් සඳහා මැදිහත්වන්නේ කෙසේද.
- ස්ත්‍රීපුර්ෂ සමාජභාවය සහ සම ලිංගික ගැටලු සහ ඒවාට ප්‍රතිචාර දක්වන ආකාරය
- ළමයින්ගේ ගැටලු, හැසිරීමේ ගැටලු සහ උගත මානසික වර්ධනය

- මීට කලින් හිටපු උපදේශකවරුන් මුණගැහිලා ඔවුන්ගෙන් ඉගෙන ගන්න අවශ්‍යයි. ඔවුන් මුණගැහෙන්න සහ එකිනෙකාගේ ක්ෂේත්‍ර අත්දැකීම් හුවමාරු කරගන්න නිශ්චිත වැඩපිළිවෙලක්.

සම්පත්:

ඔබට ඉක්මනින්ම අවශ්‍ය සම්පත් සහ සහයෝගයන් කවරේ ද? වාඩාත් කර්‍යක්ෂම වීමට ඔබට කුමක් උපකාරී වේද?

අපිව මුණගැහෙන්න එන අය එක්ක කතා කරන්න, ඔවුන්ව අවශ්‍ය පුද්ගලයන්ට යොමුකරන්න, ඔවුන්ට උපකාර කරන්න කාර්යාලයේ අපටම වෙන්වූ තැනක් නෑ. කවුරුහරි කෙනෙක් මාව මුණගැහෙන්න ආවොත් මට එයාව තේ හදන කාමරයට හෝ නිදහස් තැනකට එක්කර ගෙන යන්න වෙනවා. කාමරයක් තියනවා ‘උපදේශන කාමරය’ කියලා ලොකු බෝර්ඩ් එකක් ගහලා. ඒකේ ඉන්නේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිවර්තක නිලධාරී කෙනෙක්. ඒක නිසා කවුරුත් කැමති නෑ ඔහුට පොඩ්ඩකට එළියට යන්න කියලා කියන්න. මේ හේතුව නිසා දිස්ත්‍රික් ලේකම්තුමා අපිට වෙනම තැනක් වෙන් කරලා දුන්නා. අපි බලාගෙන ඉන්නේ ඒක නිරවුල් කරලා වෙන්කරලා දෙනකම්. ඒක තියෙන්නේ පාර අයිතේමයි. මිනිස්සුන්ට පහසුවෙන් එතනට එන්න පුළුවන්.

- අපිට ටවුමේ මධ්‍යස්ථානයක් තියනවා, ඒ වගේම කාර්යාලයෙන් ස්ථානයක් වෙන් කරලා තියනවා. ඒක ලැබෙන්නේ ලබන අවුරුද්දේ.
- අපිට පොරොන්දුවෙලා තියෙන්නේ මේ හැම දෙයක්ම අපට දෙනවා කියලා හැබැයි දැනට අපට ඉන්න තැනක් නෑ, මේසයක් පුටුවක් නෑ, කාමරයක් නෑ, සේවාලාභීන් එක්ක කතා කරන්න හරියාකාර තැනක් නෑ.
- ක්ෂේත්‍රයට යන්න ප්‍රවාහන පහසුකම් නෑ. අපේ රාජකාරිය කරගෙන යන්න මේක හරිම බඩාවක්.
- අන්තර්ජාලයට පිවිසෙන්න පහසුකම් වගේම අවශ්‍ය ඕන වෙලාවක පාවිච්චි කරන්න පුළුවන් ආකාරයට පරිගණක යන්ත්‍ර තියනවා නම් හොඳයි. ඒ හරහා අපේ වැඩසටහන්වලට අවශ්‍ය ලිපිලේඛන පිළියෙල කරන්න අපට පුළුවන්.
- අලුත්වැඩියා කරන්න ලැබුණු මුදල් ඉතුරු කරලා අවශ්‍ය ලිපි ද්‍රව්‍ය මිලදී ගන්නා. අපිට ලිපි ද්‍රව්‍ය ගන්න මුදල් ප්‍රතිපාදන නෑ.
- අපට දුරකථනයක් සහ පුද්ගලික ජංගම දුරකථනයක් තියෙනවා. නමුත් සේවාලාභීන්ට අපිට කතා කරන්න ඕන වුනාම ඒ අය කතා කරන්නේ අපේ පුද්ගලික දුරකථනවලට.

ඔබ කොහොමද ඔබේ යහපැවැත්ම කළමනාකරණය කරගන්නේ? කවුද ඔබට උපකාර කරන්නේ?

‘මම බුදුන් වදිනවා. ඒ වගේම භාවනාව සහ තුන් සූත්‍රය සප්ථයනා කරනවා. ඒ තුළින් ගොඩාක් ලොකු සහනයක් ලැබෙනවා. මම දවසකට විනාඩි 20 ක් භාවනා කරනවා. මම සිංදු අහනවා. ඒ වගේම යාළුවන් එක්ක කතා කරනවා. නමුත් අපිට තියන කාලය සීමාසහිතයි, ඒක නිසා කතා කරන්න වෙලාවක් සොයා ගන්න එකත් ලොකු ගැටලුවක්.

හිඩැස් හා නිර්දේශ

වන්මන් හුමිකාව තුළ ඔබ මුහුණ දුන් බාධක මොනවාද?

කාන්තා ගැටලු සම්බන්ධයෙන් අදාළ විෂය කරුණු ගොනු කිරීම අවශ්‍යයි. එහෙම වුනාම ක්ෂේත්‍රයේදී එම ගැටලු අපට හමුවෙන්න කලින් ඒ ගැන අවබෝධ කරගන්න අපට පුළුවන්. මේක අපේ පුහුණුවේම කොටසක් වෙන්න ඕන. ඒ තුළින් අපිව පෙර සුදානමක් කරනවා.

- ස්ත්‍රීයට එරෙහිව සිදුවන ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා
- ඇඬබැහිවීම සහ කාන්තාවට ඉන් සිදුවන බලපෑම
- කාන්තාවන් සංවේගයට පත්කරන ළමයින් හා සම්බන්ධ ගැටලු
- ආර්ථික ගැටලු

අපි මුහුණදෙන බොහෝ ගැටලුවලට කුමක් කළ යුතුද කියලා අපට පැහැදිලි අදහසක් නෑ. අප විසින් ආවරණය කළයුතු විවිධ වූ මාතෘකාවන්, විසඳිය යුතු ගැටලු සහ සමහර ගැටලු දෙස බැලිය යුතු කෝණයන් පිළිබඳ පොදුවේ ලියන ලද මාර්ගෝපදේශයක් අවශ්‍යයි.

වඩාත් හොඳ පිළිගැනීමක් ඇති කර ගන්න අපට නිල හැඳුනම්පතක් හෝ හඳුන්වාදීමේ ලිපියක් තිබීම වැදගත්. එහෙම වුනොත් අපි යම් තැනකට හෝ පුද්ගලයෙක් මුණගැහෙන්න ගියාම ඔවුන්ට අපි කවුද කියලා අපි ගැන සැකයක් උපදින්නේ නෑ. ඒ වගේම ඒ තුළින් අපිට යම් ආත්ම විශ්වාසයක් සහ අධිකාරි බලයක් ලැබෙනවා.

ඔබේ මතයට අනුව ඔබේ රැකියාව වඩාත් තෘප්තිමත්ව කරගෙන යාමට දායක වන්නේ කුමක් ද? ඔබේ වගකීම් ඉටුකරන්න ඔබව වඩාත් ශක්තිමත් කරන්නේ කුමක් ද?

ඉහත සඳහන් පිළිතුර මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා ද අදාලය.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා -8

පෞද්ගලික දත්ත

ඇය 33 හැවිරිදි අවිවාහක කාන්තාවකිය. කාර්යාලයට යාමට සඳහා බස් තුනක ගමන් කළයුතු අතර එක් ගමනකට පැය එකාහාමාරක් පමණ ගතවේ. දවසට පැය තුනක් ගමනාගමනය සඳහා ඇයට වැය කරන්න සිදුවේ.

සේවය:

ඔබ වැඩ ආරම්භ කළේ කවදා ද? : පත්වීම් ලිපිය ලැබුණේ වසරකට කලින්. රාජකාරි ලැයිස්තුව ලැබුණේ සති තුනකට කලින්. ගෙවුන අවුරුද්ද තුළ ක්ෂේත්‍රය සහ විවිධ මිනිසුන් හඳුනා ගන්න ලැබුණා.

ඔබ මොන වගේ කාර්යයකද නිරත වෙන්නේ?

කාර්යාලය: සතියට දවස් දෙකක් කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා. ඒ දවස් දෙකේ දී රැකියාවේ

වැඩ ඉගෙන ගන්නවා. පරිපාලනයට සම්බන්ධ වැඩ කරනවා. මම තවමත් සේවලාභීන් එක්ක සෘජුවම වැඩ කරන්න පටන් ගත්තේ නෑ. තවමත් වැඩ පුරුදු වෙමින් ඉන්න නිසා. අපිට තවමත් උපදේශනය සඳහා කාමරයක් හෝ ස්ථානයක් නෑ. සේවලාභීන් එක්ක කතා කරන්න සුදුසු ස්ථානයක් නැති නිසා ඔවුන්ට අපිව මුණගැහෙන්න කාර්යාලයට එන්න බෑ.

ක්ෂේත්‍රය: මම මගේ වැඩ පටන් අරගෙන තාම සති 3 යි. ඒක නිසා මට තවමත් කණ්ඩායමේ අතින් අයත් එක්ක එකතු වෙලා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 4 ක් විතරයි කරන්න පුළුවන් වුනේ. අපි මේ වැඩසටහන් කරේ කාන්තා සමාජ, වැඩිහිටි සමාජ සහ පෙර පාසල් වලට.

අපේ කණ්ඩායම කොට්ඨාශ 66 ක් ආවරණය කරනවා.

ඔබ කා සමඟ ද වැඩ කරන්නේ? තනි තනි පුද්ගලයන් එක්ක ද, අමාත්‍යාංශ එක්ක ද එහෙම නැත්නම් දෙපාර්තමේන්තු සහ ඒකක එක්ක ද? මොන වගේ සම්බන්ධතාවක් ද ඔබ ඔවුන් සමඟ පවත්වන්නේ?

විවිධ අමාත්‍යාංශවල මම වැඩ කරන කණ්ඩායමේ ඉන්න නිලධාරීන්

- සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පත් කරන ලද උපදේශකවරයා
- ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී
- කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී(ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය)
- සමාජ සංවර්ධන නිලධාරී (සමාජ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)

අපි එකිනෙකා අතර හොඳ සම්බන්ධතාවක් තියනවා. සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරයා හරිම කරුණාවන්තයි. අපිට තියෙන්නේ එකම රාජකාරී ලැයිස්තුව, ඒක නිසා අපි එකට වැඩ කරනවා. ක්ෂේත්‍රයට පවා යන්නේ එකට. නමුත් සමහර තැන් තියනවා කණ්ඩායමක් විදියට යන්න බැරි. ඇත්තමට මේ කණ්ඩායම එක්ක වැඩ කරන්න මට කිසිම ගැටලුවක් නෑ.

අපි සම්බන්ධතා පවත්වන්න බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින අනෙකුත් දෙපාර්තමේන්තු සහ සංවිධාන:

- රෝහල් සහ මානසික සෞඛ්‍ය වාට්ටු
- පොලීසිය: ළමා සහ කාන්තා කාර්යාංශ
- රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන : ‘ප්‍රජා ශක්ති’ (ප්‍රජා සංවර්ධන සංවිධානයක්) ‘වින්’ (WIN) කාන්තා පිහිට
- පාසල් සමඟ වැඩ කිරීම: පාසල්වලට යාම සහ පාසල් වැඩසටහන් පැවැත්වීමට ඉදිරියේ දී බලාපොරොත්තු වෙනවා.
- ග්‍රාම නිලධාරීන් හඳුනා ගැනීම: සියලුම කොට්ඨාශවල ග්‍රාම නිලධාරීන් හඳුනා ගැනීම නිර්දේශ කිරීමිවලදී උපකාරී වෙනවා.

අපේ දැනුවත් කිරීමේ පණිවිඩ බෙදා හරින්න ජනමාධ්‍යය හවිතා කිරීම සම්බන්ධව සොයා බලන්න අපි උත්සාහ ගන්නවා. නමුත් දැනට තියන මුදල් ප්‍රතිපාදන අපේ මූලික අවශ්‍යතාවන්ටත් ප්‍රමාණවත් මදි.

මොනවගේ සේවලාභීන් ද ඔබට මුණගැහෙන්න ලැබෙන්නේ සහ මොනවගේ ගැටලු ද ඔවුන්ට තියෙන්නේ?

අපි තවමත් වැඩ පටන් අරගෙන සති 3 ක් නිසා සේවලාභීන් එක්ක සෘජුවම වැඩ කරලා නෑ. නමුත් මම දැකපු දේවල් තුලින් හඳුනා ගන්න පොදු ගැටලු කිහිපයක් තියෙනවා.

ලමයින්ගේ ගැටලු: පාසල් අධ්‍යාපනයේ වටිනාකම හරියාකාරව අවබෝධ කර නොගැනීම නිසා පාසල් හැර යන්නන් හෝ 'කම්මැලිකම' නිසා පාසල් යන්න මැළිකමක් දක්වන දරුවන්, නවයොවුන් විශේෂ ප්‍රේම සම්බන්ධතා, නව තාක්ෂණය තුළ වල්මත්වීම.

පවුල් ප්‍රශ්න: අනියම් ප්‍රේම සම්බන්ධතා, ලමයින් පාලනය කරගත නොහැකිවීම, සම්බන්ධතා පිළිබඳ ගැටලු.

මානසික රෝග සහ ඒ තුළ පවුල් මුහුණදෙන ගැටලු.

එවැනි සේවලාභීන්/සිද්ධිත් සඳහා ඔබ මැදිහත්වෙන්නේ කෙසේ ද? ඔවුන්ට උපකාර කිරීමට අවශ්‍ය ධාරිතාව ඔබ සතුව ඇත්ද?

අපි අපේ වැඩ තාම පටන්ගත්තා විතරයි. අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා දැනට අනික් අමාත්‍යාංශ සතුව තියන මානසික රෝග වලින් පෙළෙන අයගේ දත්ත එකතු කරන්න සහ ඒ අය මුණගැහෙන්න ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලට යන්න. එ වගේම ප්‍රශ්නාවලියක් භාවිතා කරලා අපි කොහොමද ඔවුන්ට උපකාර කරන්නේ කියන එක සොයා බලන්න.

වැඩ සම්බන්ධව ඔබේ ස්වයං ඇගයීම කුමක් ද? ඔබ කොතරම් තෘප්තිමත් ද?

මම සතුටුවෙනවා අපි කරපු දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සම්බන්ධව. අපේ සීමාවන් තුළ අපි ඒ දේවල් ඉතාමත් හොඳින් කරා. තනි තනි පුද්ගලයන්ට උපදේශනය ලබා දෙන්න ඉක්මනටම පටන් ගන්න ඕන.

අධීක්ෂණය: ඔබේ රේඛීය කළමනාකරු කවුද? ඔබට කොපමණ කාලයකට වරක් ද ඔහු/ ඇය මුණගැහෙන්නේ?

පරිපාලනමය උපකාර අවශ්‍ය හැම වෙලාවක දිස්ත්‍රික් ලේකම් හෝ අතිරේක දිස්ත්‍රික් ලේකම් ඒ අවශ්‍යතාවන් ඉටුකරලා දෙනවා. අපිට අවශ්‍යතාවකදී ඔහුට කතා කරන්න ඔහු නිදහස් වෙන වෙලාවක් එනකම් බලාගෙන ඉන්න ඕන. අධීක්ෂණ කටයුතුවලට අපිට වෙනම වෙලාවක් වෙන් කරලා නෑ. ඒ හැරුණම නිල වශයෙන් අපට උපකාර කරන්න කවුරුවත් පත් කරලා නෑ. නමුත් සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරයා තමයි අපේ ලොකුම උපකාරකයා. මේ උපදේශකවරුන් ගැන කණ්ඩායමේ අනිත් අයත් පැහැදීමෙන් කතා කරනවා. අපිට දැනෙනවා මේ සම්බන්ධතාවල තියන වටිනාකම.

ඔබට උපකාරයක් අවශ්‍ය වුනාම, ඔබ කොහොමද ඒක ලබා ගන්නේ ?

සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරයා සහ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයන් තමයි මට ගොඩාක් වෙලාවට උපකාර කරන්නේ.

මේ දක්වා ලැබුණු පුහුණුව සහ කුසලතාවන්

- ශාස්ත්‍රිවේදී (ගෞරව) සමාජවිද්‍යාව, ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය (වසර 4 යි)
- උපදේශනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව, මහාචාර්ය ඥානදාස පෙරේරා, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
- දවස් තුනේ අමාත්‍යාංශ පුහුණුව

ඔබ ඔබේ දැනුම යාවත්කාලීන කරගන්නේ සහ දැනුම අලුත්ව තබා ගන්නේ කොහොමද ?

පරිගණකයක් භාවිතා කරන්න අවස්ථාවක් ලැබුණාම මම අන්තර්ජාලයට ගිහින් අලුත් දේවල් කියවනවා. ඒ වගේම පොත් කියවනවා. මෑතකදී මම කියව්වා ළමා අපචාර ගැන ලියවුන පොතක්. ඒකේ ගොඩාක් හොඳ කරුණු ඇතුළත් වෙලා තිබුණා.

පුහුණුව සම්බන්ධ හිඬැස් - තවදුරටත් පුහුණුව අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර

- ළමයින්ගේ ගැටලු සහ ඔවුන්ට උපදේශනය ලබා දීම
- මන්ද්‍රව්‍ය භාවිතය හා සම්බන්ධ ගැටලු අවබෝධ කර ගැනීම සහ ඔවුන් පුනරුත්ථාපනය කිරීම
- පවුල් සමඟ වැඩ කිරීම සහ ඔවුන්ට අවශ්‍ය උපදේශනය ලබා දීම
- ආතතිය කළමනාකරණය කර ගැනීම සඳහා භාවිතා කරන විවිධ ක්‍රමවේද (යෝග ව්‍යායාමද ඇතුළත්ව)

සම්පත්

ඔබට ඉක්මනින්ම අවශ්‍ය සම්පත් සහ උපකාර කවරේ ද? වාඩාත් කාර්යක්ෂම වීම සඳහා ඔබට කුමක් උපකාරී වේද?

- අපිට තවමත් කාර්යාලයේ විශේෂිත ස්ථානයක් වෙන් කරලා නෑ. ඒක නිසා රහස්‍යභාවය ආරක්ෂා වන ආකාරයට සේවාවලාහින් එක්ක කතා කරන්න පුළුවන් කමක් නෑ. අපිට දැනුම් දිලා තියෙන්නේ ඉක්මනින්ම ස්ථානයක් සහ උපදේශනය සඳහා කාමරයක් ලබා දෙනවා කියලා. අපි ඉතාමත් ආසාවෙන් බලා ගෙන ඉන්නේ ඒ ස්ථානය ලැබෙනකම්. එතකොට අපිට සේවාවලාහින්ව මුණගැහෙන්න පුළුවන්.
- පුටුවක් නෑ. මේසයක් නෑ. අපි ඒ දේවල් අතින් නිලධාරීන් එක්ක බෙදා හදා ගන්නවා. අපි බලාගෙන ඉන්නේ කවුද අද වැඩට නොඑන්නේ කියලා එයාගේ පුටු ගන්න. අපිට වැඩ කරන්න අවශ්‍ය ලිපි ද්‍රව්‍ය නෑ.

- අපිට හොඳ සම්පත්දායකයන් අවශ්‍යයි. මේක ඇත්තටම මුදල් වියදම් වෙන වැඩක්. ඒක නිසා අපේ වැඩසටහන්වලට මුදල් ප්‍රතිපාදන අවශ්‍යයි.

ඔබ කොහොමද ඔබේ ආතතිය සහ යහපැවැත්ම කළමනාකරණය කරගන්නේ? කවුද ඒ සඳහා ඔබට උපකාර කරන්නේ?

බෞද්ධ භාවනාව මට ගොඩාක් ලොකු සහනයක් ලබා දෙනවා. මට ඉන්නවා සහෝදරයෙක්. එයා භාමුදුරුනමක්. උන්වහන්සේ එක්ක මම නිතරම දුරකතනයෙන් කතා කරනවා. මම මැදිහත් වෙන හැම ගැටලුවක් ගැනම මම උන්වහන්සේ එක්ක කතා කරනවා. ඔහු මට මගපෙන්වීම් කරනවා. මගේ පවුල ගොඩාක් සමඟියි. ඔවුන් මට උදව් කරනවා. ඒ වගේම මගේ යහලුවන්.

හිඬුස් හා නිර්දේශ

වත්මන් භූමිකාව තුළ ඔබ මුහුණදුන් බඩා මොනවාද?

- අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු සහ අනෙකුත් හිත මිත්‍රාදීන්ට අපේ භූමිකාව පිළිබඳ නිසි අවබෝධයක් නොවීම.
- සිද්ධීන් කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් නොමැතිකම.
- දිස්ත්‍රික් 16 යේ නිලධාරීන් නීතිපතා මුණගැහෙන්න සහ පුහුණුවක ආකාරයට එකිනෙකාගේ අදහස් සහ අත්දැකීම් හුවමාරු කරගන්න පුළුවන්නම් අපට ගොඩාක් දේවල් ඉගෙන ගන්න අවස්ථාව ලැබෙනවා. ඒ හමුවීම ශක්තිමත් සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගන්න උදව්දෙන සංසදයක් බවට පත් කරන්න පුළුවන්.
- අඛණ්ඩ පුහුණුව ලබා දීම සහ දැනුම ඉහළ නැංවීමේ සැබෑ අවශ්‍යතාවක් තියෙනවා. අඩු තරමින් අපට සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන්ට තුන් මසකට වරක් ලබා දෙන පුහුණුවට සම්බන්ධ වෙන්න පුළුවන්නම් හොඳයි.

ඔබේ මතයට අනුව ඔබේ රැකියාව වඩාත් තෘප්තිමත්ව කරගෙන යාමට දායක වන්නේ කුමක් ද? ඔබේ වගකීම් ඉටුකරන්න ඔබ වඩාත් ශක්තිමත් කරන්නේ කුමක් ද?

ඉහත සඳහන් පිළිතුර මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා අදාළ ය.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා 09

පෞද්ගලික දත්ත :

ඇය වයස අවුරුදු 30 ක් 40 ක් අතර කාන්තාවකි. ඇගේ නිවසේ සිට කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 5.5 ක් පමණ දුරක් ඇත.

සේවය

ඇය විසින් සිදුකරන සේවාවන් පිළිබඳ අන් අය දැනුවත් කිරීම, උපදේශනය පිළිබඳ මිනිසුන් දැනුවත් කිරීම ඇයගේ මූලික කාර්යය බව ඇය පැවසුවාය. මෙය බොහෝවිට පාසල්වල සහ

සේවාව අන් අය වෙත රැගෙන යාමට පවත්වන ජංගම සේවා කණ්ඩායමට එක්වීම හරහා සිදුකරනු ලැබේ. එමෙන්ම ඇය දිස්ත්‍රික් පරිපාලනය සහ අමාත්‍යාංශ විසින් පවත්වන විවිධ රැස්වීම් හා වැඩසටහන්වලට සහභාගී වේ. එසේ සහභාගීවීම තුළින් සැලසුම් සකස් කිරීමට සම්බන්ධවීමට අවස්ථාව ලැබෙන අතර ඉදිරියට ක්‍රියාත්මක කරන සැලසුම් පිළිබඳ දැනුවත්වීම සඳහා ද ප්‍රයෝජනවත් වන බව ඇය පැවසුවාය. දැනට ඇය වැඩ කරන කණ්ඩායමට ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී, පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී, සහ කාන්තා කටයුතු සංවර්ධන නිලධාරී යන නිලධාරීන් ඇතුළත්ය. මෙම කණ්ඩායම හැර, අනෙකුත් කණ්ඩායම් සමඟ එක්ව කටයුතු කිරීමට ඇයට තවමත් අවස්ථාවක් නොලැබුණ බව ඇය සඳහන් කළාය. කෙසේ නමුත් දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ සිටින උපදේශන නිලධාරී සමඟ වැඩ කරන බව ඇයද පැවසුවා ය.

ඇය සේවලාභීන්ට තනි පුද්ගල උපදේශනය ලබා දීම සඳහා ද සම්බන්ධ වී ඇත. ඇය සඳහන් කරන ආකාරයට සේවලාභීන් ඇය සොයා එන්නේ ඇය විසින් සිදුකරන දැනුවත් කිරීම්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙසය. කෙසේ නමුත් ඇයට වැඩ කිරීමට කාර්යාලයේ නිශ්චිත ස්ථානයක් නොමැත. අඩුම තරමින් වාඩිවීමට පුටුවක් හෝ මේසයක් නැත. සමහරවිට ඇයට ඇගේ උපදේශන කටයුතු කිරීමට සිදුවන්නේ පුටු දෙකක් සොයා ගැනීමට හැකිවූ විටදී එකී ස්ථානයේ සිටය. සේවලාභියාට පුද්ගලිකත්වය වඩාත් අවශ්‍ය නම් ඇය දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ උපදේශන නිලධාරී සමඟ කතාබහ කොට එම කාර්යාලයේ උපදේශන කාමරය ලබා ගැනීමට උත්සාහ ගනී. මෙම කාර්යාලය පිහිටා ඇත්තේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සිට මීටර් 500 ක් පමණ දුරින්ය.

ඇයව මුණගැහෙන්න පැමිණෙන සේවලාභීන්ගෙන් බොහෝමයක් කාන්තාවන්ය. ඔවුන් බොහෝවිට වයස අවුරුදු 13 ක් 16 ක් සහ වයස අවුරුදු 20 ක් 45 ක් අතර පසුවන්නන්ය. මෙම කාන්තාවන්ගෙන් බහුතරය අවිවාහකය. එම සේවලාභීන් බොහෝමයක් විසින් ඉදිරිපත් කළ ගැටලු පහත සඳහන් වේ.

- භීතීකාව: (මාළු, මැක්කන්, මැක්කන්,කුඩැල්ලන්, පත්තෑයන් සහ ගර්ඳ)
- අධ්‍යාපනය සම්බන්ධ ගැටලු
- ආත්ම විශ්වාසය නොමැතිවීම
- කාංසාව සහ ආතතිය සම්බන්ධ ගැටලු (සමාජ ඉල්ලුම තුළ ඇති කරන ලද, තනිකඩ මවුචරු පිළිබඳ ඇති අපවාදය, මූල්‍යමය ගැටලු, ආරක්ෂාව සම්බන්ධ ගැටලු, පවුල් ප්‍රශ්න)
- විශාදය

ඇය හමුවීමට ඔක්තෝබර් මස සේවලාභීන් 15 දෙනෙක් පැමිණ ඇති අතර ඉන් දෙදෙනෙක් තුන් වතාවකට වඩා පැමිණ ඇත. ඉන් එක් සේවලාභියකු සඳහා ඇය ගෘහ පිවිසුම් කර ඇත.

ඇය මේ දක්වා මුණගැසුන සේවලාභීන් හා කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය හැකියාව ඇය සතුව ඇති බව ඇය විශ්වාස කරන්නීය.

වැඩ පිළිබඳ තෘප්තිමත්භාවය ගැන ඇය පැවසුවේ ඇය කරන සෑම කාර්යයක් පිළිබඳවම ඇයට සැහීමකට පත්විය හැකි බවයි. ඇය සිටින තත්ත්වය සහ ප්‍රමාණවත් සම්පත් නොමැතිවීම තුළ ඇය ගන්නා උත්සාහයන්හි ප්‍රතිඵල ඒ ආකරයටම ලබා ගැනීමට නොහැකිවීම පිළිබඳ ඇයට කණගාටුවක් ඇති බව ඇය පැවසුවාය. උපදේශනය සඳහා ස්ථානයක් නොමැතිවීමද මෙයට ඇතුළත්ය.

ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයාගෙන් ඇයට අවශ්‍ය පරිපාලන උපකාර මෙන්ම වැඩ කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම වැනි දෑ සිදුවේ. සාමාන්‍යයෙන් ඇය සතියට දෙවනාවක් පමණ ලේකම්වරයා මුණගැසේ. මේ මොහොතේ දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයා කාර්යාලයෙන් බැහැරව සිටි බැවින් ඇයව මුණගැසීමට නොහැකි විය.

අධ්‍යාපනය සහ වෘත්තීය පුහුණුව

උපදේශන සහායකවරයාට ශාස්ත්‍රවේදී සාමාන්‍යය උපාධියක් තිබෙන අතර ඇය දැනට සමාජවිද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය හදාරමින් සිටී. ඇය ඇගේ උපාධි මොඩියුලයේ අංගයක් ලෙස මනෝවිද්‍යාව හෝ උපදේශනය හදාරා නැත.

ඇය උපදේශනය පිළිබඳ එක් අවුරුදු පාඨමාලාවක් මහාචාර්ය ඥානදාස පෙරේරා යටතේ හදාරා ඇති අතර එම පාඨමාලාව තුළින් ලබාගත් දැනුම ඇයට බොහෝ සේ ප්‍රයෝජනවත් වූ බව ඇය පැවසුවාය. එමෙන්ම එම පාඨමාලාව හරහා ලැබුණ ප්‍රායෝගික පුහුණුව ඉතාමත් වැදගත් වූ බව ඇය පැවසුවාය.

ඇයට උපදේශනය පිළිබඳ උසස් ඩිප්ලෝමාව හැදෑරීමට අවශ්‍යව ඇත.

පුහුණුව සම්බන්ධ හිඬැස් :

- ජීවන ගැටලු සම්බන්ධ සිදුකරන මූලික විකිත්සාවන් පිළිබඳ දැනුම අඩුකම
- විවිධ විකිත්සීය ක්‍රමවේදයන් (උදා: සංගීත විකිත්සාව)
- අධීක්ෂණයෙන් යුතු ප්‍රායෝගික පුහුණුව

සේවා සැපයීම හා අදාළ හිඬැස්

- රාජකාරි ලැයිස්තුවක් නොමැතිවීම.
- උපදේශනය සඳහා කාමරයක් නොමැතිවීම. අඩුතරමින් පුටුවක් හෝ මේසයක්.
- දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකාරක නිශ්චිත පදනමක් මත මුණගැසීම සහ අධීක්ෂණය ලබා ගැනීමට අවස්ථාව ලැබේ නම් මැනවි.
- අමාත්‍යාංශ මට්ටමින් පුහුණු වැඩසටහන් නොමැතිවීම - එවැනි පුහුණු වැඩසටහන් තිබීම ප්‍රයෝජනවත්ය. මන්ද ඒ තුළින් අපගේ පුහුණු අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට මෙන්ම උපදේශකවරුන් ලෙස ජාලගතවීමටද අපට අවස්ථාව ලැබෙනු ඇත.
- මම යම් ප්‍රශ්නයකට මුහුණ දුන්නොත් මම ඒ සඳහා මගේ පවුලේ අයගේ සහයෝගය ලබාගන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා.

ඉහත සඳහන් කරුණු හැරුණු කොට අමාත්‍යාංශය හා අනුබද්ධ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරුන් අතර ජාලගතවීමක් සහ දිස්ත්‍රික්කයට සහ පළාතට අයත් උපදේශන සහායක නිලධාරීවරුන්ගේ ජාලගතවීමක අවශ්‍යතාව ඇය විසින් පෙන්වා දෙන ලදී.

ඇගේ භූමිකා හරහා ඇය දැනට සිදුකර ගෙන යන දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම හැරුණ කොට දිස්ත්‍රික්කය තුළ ඇති අනෙකුත් දෙපාර්තමේන්තු සහ ආයතන සමඟ වැඩ කරන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ ඇයට ගැඹුරු අවබෝධයක් නොමැත. උපදේශකවරුන් සඳහා අඛණ්ඩ පුහුණු වැඩසටහන්වලට මෙම අංගය ද ඇතුළත් කිරීම වැදගත්ය.

ඇය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ඇගේ සහායයන් සමඟ හොඳ සම්බන්ධතාවක් පවත්වන බවක් පෙනෙන්නට ඇත. නමුත් ඇය විසින් කාර්යාලයෙන් පිට, දෙපාර්තමේන්තු සහ අනෙකුත් අදාළ නිලධාරීන් සමඟ ද ස්ථිර සම්බන්ධතාවන් පැවැත්වීම ඒ හා සමානව වැදගත් ය.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 10

පෞද්ගලික දත්ත:

30 හැවිරිදි වියේ පසුවන ඇය කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 8 ක් පමණ දුරින් පදිංචිව සිටී.

සේවය

ඇයට ඇගේ පත්වීම් ලිපිය 2013 වසරේ මැයි මස ලැබුණ අතර, මීට මාස 5 කට පෙර ඇය රැකියාවේ කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. මේ කාලය තුළ ඇය මූලික වශයෙන් සම්බන්ධ වූයේ උපදේශනය, ළමා අපචාර, කාන්තාවන්ගේ ධාරිතාව වර්ධනය වැනි විවිධ මාතෘකා පිළිබඳ කාන්තාවන්, ගුරුවරු සහ පාසල් සිසුන්ගේ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සඳහාය. මෙය සිදුකරන ලද්දේ දැයට කිරුල වැඩසටහනේ අංගයක් ලෙසය.

මීට අමතරව ඇය සතියකට උපදේශන සැසි 6 ක් පමණ පවත්වයි.

ඇය මුණගැහෙන සේවාලාභීන් බොහෝවිට බිඳවැටුන පවුල් සහ අඩු ආදායම්ලාභී කණ්ඩායමට අයත් වේ. සේවාලාභීන්ගෙන් බොහෝමයක් ස්ත්‍රී ලිංගිකයන් වන අතර ඔවුන් අතර වයස අවුරුදු 25 ත් 50 ත් අතර පසුවන සහ පාසල් ළමුන්ද වේ.

පසුගිය සති දෙක තුළ ඇය සේවාලාභීන් 11 දෙනෙකු මුණගැසී ඇත. ඔවුන්ගෙන් 5 දෙනෙකු ළමයින් වන අතර ඉන් දෙදෙනෙක්ට ඇඟිලි ඉරිමේ පුරුද්දෙන් අත්මිඳීමට අවශ්‍ය වූහ. විශාදය නැමති මානසික රෝගයෙන් පෙළෙමින් සිටි අයෙක් ද ඒ අතර විය. තවත් සේවාලාභියකුට ඇයගේ කෝපය පාලනය කර ගැනීමට අවශ්‍ය වූවය. අනෙක් සේවාලාභියා රැගෙන ආවේ ඇයගේ දෙමාපියන් විසින් ඇය දැඩිව කාටුන් වැඩසටහන් බලන්න අරිබැහිවි තිබුණ යන සැකය මතය. සේවාලාභීන්ගෙන් 5 දෙනාම කාන්තාවන්ය.

ඒ හැරුණ කොට හින්තෝන්මාදය, පාලනය කළ නොහැකි ඊර්ෂ්‍යා සහගත බව, ඇබ්බැහිවීම්, පවුල් ගැටලු සහ දුර්වල මානසිකත්වය වැනි තත්ත්වයන්හි පසුවන සේවාලාභීන් ද ඇයට මුණගැසී ඇත. එමෙන්ම ඇයට ග්‍රස්ටිය අනිවාර්යතා අක්‍රමතා (Obsessive Compulsive Disorder) නම් වූ තත්ත්වයෙන් පෙළෙන 25 හැවිරිදි තරුණයකු ද මුණගැසී ඇත.

අපස්මාරය රෝගයෙන් පෙළෙන දුවක් සිටින 64 හැවිරිදි විශේෂ පසුවන සේවාලාභියකු පිළිබඳ සිද්ධියක් ද ඇය පැවසුවාය. එම මවට ලැබෙන්නේ සුළු විශ්‍රාම වැටුපක් බැවින් ඇය දැඩිව ආර්ථික ගැටලුවලට මුහුණදේ. ඇයට යම් මූල්‍ය උපකාරයක් අවශ්‍යව තිබුණි. කිසිදු අමාත්‍යාංශයක් හරහා ඇයට මෙම උපකාරය කරදීමට උපදේශන සහායකවරයාට නොහැකිවිය. එය උපදේශකවරයාට දැඩි පීඩනයක් ගෙන දෙන්නක් විය. මේ පිළිබඳ ඇගේ විශ්ලේෂණය වූයේ සුදුසු මූල්‍යමය සහ සමාජ සහයෝගයක් නොමැතිව මවට යම් උපකාරයක් කළ නොහැකි බවයි. ඇය මේ පිළිබඳ තවදුරටත් පැහැදිලි කරමින් පැවසුවේ ඇය මෙම සිද්ධිය සම්බන්ධව දැඩි පීඩාවකට ලක්වූ නමුත් ඒ ගැන කතාබහ කිරීමට ඇයට කිසිවකුත් නොවූ බවයි.

ඇයව මුණගැසීමට මානසික රෝගයකින් පෙළෙන සේවාලාභියකු පැමිණියහොත් ඇය එම රෝගියා දිස්ත්‍රික්කයේ විශේෂඥ මනෝ වෛද්‍යවරයා වෙත හෝ සමහරවිට සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධ උපදේශකවරයා වෙත යොමු කරයි.

ඇය පැවසුවේ ඇය කරන වැඩ පිළිබඳ ඇයට 75% ක පමණ තෘප්තියක් ඇති බවයි. එයට දායක වූ ප්‍රධාන කරුණු ලෙස ඇය ගෙන හැර දැක්වූවේ,

- කාර්යාලයට ආසන්නයේ ඇය ජීවත්වන බැවින් ඇයට ඇගේ දරුවා සමඟ වැඩි වේලාවක් ගත කිරීමට ලැබීම.
- සියලුම දිස්ත්‍රික් රාජ්‍ය නිලධාරීන් සමඟ හොඳ සම්බන්ධතාවක් පවත්වාගෙන යාම.
- මිත්‍රශීලී කාර්යාල පරිසරය.
- රාජකාරී කටයුතු සම්බන්ධව මිනිසුන් ඇය කෙරෙහි විශ්වාසයක් තැබීම.
- ඇගේ වැඩ පිළිබඳ සාධනීය ප්‍රතිචාර ලැබීම.

‘ඇයි ඔබට 25% ක අතෘප්තියක් තියෙන්නේ’ යැයි ඇසුවිට ඇය පැවසුවේ

- අඩු වැටුප්
- ‘උපාධිධාරී යොජනා ක්‍රමයකින් ආවේ කියන ලේබල් එක නිසා මට යම් අඩුවක් දැනෙනවා’
- මූලික සම්පත් නැතිකම (පුටුවක් මේසයක් හෝ උපදේශන කාමරයක් නොමැති වීම)

අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය සුදුසුකම්

- පළමුවෙනි උපාධිය සමාජවිද්‍යා (පළමු පංතියේ සමාර්ථයක්), පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය
- පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජවිද්‍යාවේ දර්ශනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය හදාරමින් සිටී
- උපදේශනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව, මහාචාර්ය රණවක (2004)
- ඇඟළුම් කම්හලක උපදේශකවරයාක් ලෙස මීට පෙර නිරත වූ රැකියාවේ දී විවිධ

විකිත්සක ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳ ඉගෙන ගැනීමට ඇයට අවස්ථාව ලැබී ඇත. එම ක්‍රමවේද අතර සංගීතය, කලාව සහ රූකඩ භාවිතා කරමින් සිදුකරන විකිත්සක ක්‍රම වූහ.

- විශ්වාසය ගොඩනැගීමේ වැඩසටහන්වලටද ඇය සහභාගිව ඇති අතර අවසානයේ ඒවා බොහෝ ප්‍රයෝජනවත් වූ බව ඇය පැවසුවාය.

සේවා සැපයීමේ හිඩැස්

‘අඩු තරමින් අපිට මේසයක් පුටුවක් වගේ මූලික පහසුකම්වත් නෑ. ඇත්තටම මෙතන තමයි පටන් ගත්තේ තැන. හොඳ සේවාවක් ලබා දෙන්න උපදේශන කාමරයක් තියන එක හරිම ප්‍රයෝජනවත්. අපිට අපිව යාවත්කාලීන කර ගන්න අවශ්‍ය සම්පත් අපට නෑ. ඒ වගේම අපේ භාවිතයන් සහ කරන වැඩ ලේඛනගත කරන්න අවශ්‍ය සම්පත් නෑ. අපිට පුහුණුව අඩුයි. සේවාස්ථ කුසලතා වර්ධනය වගේ වැදගත් දේවල් අපට නෑ. මේක දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් වගේම ජාතික මට්ටමින් සිද්ධ කරන්න පුළුවන්. මේ දෙයාකාරයම අපේ දැනුම සහ කුසලතාව වර්ධනය කරනවා විතරක් නෙමෙයි අපේ අනෙකුත් සහායයන් අතරේ හොඳ ජාලගත කිරීමක් ඇති කරන්න පහසුකම් සලසනවා. ඒ හැරුණම අපිට මිට වඩා හොඳ වැටුප් සහ උසස්වීම් සමඟ පැහැදිලි වෘත්තීය ගමන් මඟක් වැදගත් වෙනවා සේවාව අඛණ්ඩව කරගෙන යන්න’.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 11

පෞද්ගලික දත්ත

ඇය 32 හැවිරිදි විශේෂ පසුවන කාන්තාවකි. ඇගේ කාර්යාලය පිහිටා ඇත්තේ ඇය පදිංචි නිවසේ සිට කිලෝ මීටර් 40 ක් පමණ දුරින්ය. ඇය කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 15 ක පමණ දුරින් නවාතැන්ගෙන සිටී. ඇයට කාර්යාලයට පැමිණීමට පැය දෙකක කාලයක් ගතවේ.

සේවය

ඇය සඳූදා සහ බදාදා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සේවය කරන්නීය. ඇයට විශේෂිත වැඩක් අනුමත කොට නොමැති අතර කාර්යාලය තුළ යම් වැඩසටහනක් පවත්වයි නම් ඇය එයට සහභාගි වන්නීය. පුටුවක් හෝ මේසයක් ඇය සඳහා වෙන්කර නොමැති බැවින් එම දින දෙක තුළ ඇයට කිරීමට ද විශේෂ කාර්යයක් නොමැත.

ඇය සාමාන්‍යයෙන් කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනිය සමඟ ඇගේ වැඩවලට සහභාගිවීමට යයි. එමෙන්ම පොලීසියේ ළමා සහ කාන්තා කාර්යයාංශයටද යයි. මේ වනවිට ඇය සමහර ග්‍රාම නිලධාරීන් ද මුණගැසීමට ගොස් ඇත. දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රදේශයේ පාසල්වලට යාමට ද ඇය බලාපොරොත්තුවෙන් සිටී.

ඇය දිස්ත්‍රික් රෝහලට ගොස් ඇති අතර එහි මානසික වෛද්‍යවරයෙක් (MOMH) නොමැති බැවින් වෛද්‍ය නිලධාරියා සමඟ කතා කොට ඇය පිළිබඳ හඳුන්වාදීමක් සිදුකොට පැමිණ ඇත.

ඇය, ඇය වැඩකරන ප්‍රදේශයේ ම පදිංචිකාරියක් නොවන බැවින් සහ එය දුෂ්කර වූ ප්‍රදේශයක්

බැවින් ඇයට තනියම ක්ෂේත්‍රයට යාම මහත් අපහසු කාර්යයකි. එමනිසා ඇය ක්ෂේත්‍රයට යාම බොහෝ සේ අත් අයගේ වැඩ සැලසුම් මත රැඳී ඇත.

ඇය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාර්යමණ්ඩලයට, ග්‍රාම නිලධාරීන්ට, ගුරුවරුන්ට සහ පොලිස් නිලධාරීන්ට දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීමට සැලසුම් කොට ඇත.

ඇයට තවමත් උපදේශනය සඳහා සේවාවලාභීන් මුණගැසී නැත.

පර්යේෂක විසින් ඇගේ රැකියාව ඇයට කෙසේ දැනෙන්නේදැයි ඇසූ පැනයට ඇය මෙසේ පිළිතුරු දුන්නාය.

‘මම මේ ක්ෂේත්‍රයට කැමතියි. නමුත් ගෙදර ඉදන් කාර්යාලයට එන්න තියන දුර ගැන නම් මට සතුටක් නෑ. මූලික පහසුකම්වත් නැති එක හරිම පීඩනයක්. කොහොම නමුත් මගේ කළමනාකරු හොඳයි. ඒ වගේම සහයෝගය දක්වනවා. පුටුවයි මේසෙයි අපිට ලබා දෙන්න ඕන අමාත්‍යාංශයෙන්. මම තව එකක් කියන්න ඕන අරමුදල් තිබුණත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට උපදේශන කාමරයකට ඉඩක් නෑ. මම විපරම් කරලා බැලුවා පොලිසියේ හරි රෝහලේ හරි උපදේශන කාමරයක් පවත්වා ගෙන යන්න පුළුවන් ද කියන එක ගැන. පොලිසිය ඒ ගැන කැමැත්තෙන් ඉන්නවා’

අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය සුදුසුකම්

ඇයට සමාජවිද්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රථම උපාධිය තිබෙන අතර දැනට ඇය සමාජවිද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය හදාරමින් සිටී.

දැනට ඇය උපදේශනය පිළිබඳ මහාචාර්ය රණවක යටතේ පාඨමාලාවක් හදාරමින් සිටී.

සමාජවිද්‍යාව පිළිබඳ ඇය ලැබූ උපාධිය ඇයට සන්නිවේදන කුසලතා, මිනිසුන් පිළිබඳ අවබෝධ කරගැනීමට සහ මිනිසුන් සමඟ වැඩ කිරීම සම්බන්ධයෙන් උපකාරී වූ බව ඇය සඳහන් කළාය. කෙසේ නමුත් උපදේශන පාඨමාලාව තුළ ඇය ලැබූ පුහුණුව සහ දැනුම ඇගේ රැකියාව සාර්ථක ලෙස කර ගෙන යාමට වඩාත් උපකාරී වන්නේය යන්න ඇගේ අදහසයි. මූලික වශයෙන් දැනට ඇය සතුව ඇත්තේ අබාධිත තත්ත්වයන්හි රෝග ලක්ෂණ සහ ඒවා හඳුනා ගැනීමට උපකාරීවන දැනුම පමණක් වන අතර ඒ පිළිබඳ එතරම් ප්‍රායෝගික පළපුරුද්දක් නොමැත.

සේවා සැපයීම සම්බන්ධ හිඬැස්

වර්තමාන තත්ත්වය ගත්තොත් මගේ සේවාව ලබා දෙන්න පහසුකම් සලසන්න අවශ්‍ය සම්පත් කිසි දෙයක් නෑ. නමුත් මේ කාර්යාලයේ වැඩ කරන අය හරිම කරුණාවන්තයි. එකිනෙකාට උදව් උපකාර කරගන්නවා. උදාහරණයක් හැටියට මට තවමත් මානසික රෝගියෙක් මුණගැහෙන්න අවස්ථාව ලැබිලා නැතිවුනත්, ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් ඔවුන්ට මානසික ආබාධ තියන අය ගැන දැනගන්න ලැබුණොත් මාව එක්කර ගෙන යනවා.

මට මොනවා හරි මානසික පීඩනයක් අවොත් මම මගේ යාළුවන් එක්ක කතා කරනවා.

උපදේශනය සම්බන්ධව මට කිසිම මඟපෙන්වීමක් ලැබෙන්නේ නෑ.

මගේ සේවාව වඩාත් කාර්යයක්ෂමව කරන්න, වෙනත් අමාත්‍යාංශවල හෝ දෙපාර්තමේන්තුවල නිලධාරීන්ට අපි පිළිබඳ හඳුන්වාදීමක් හෝ අපි මොන වගේ කාර්යයන් ද කරන්නේ කියන එක ගැන දැනුවත් කිරීමක් කරන්න පුළුවන් නම් ගොඩාක් හොඳයි.

සාමාන්‍යය වශයෙන් මම හිතනවා අපේ භූමිකාව දියුණු කරන්න පහත සඳහන් දේවල් වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වේවි කියලා.

- I. අඛණ්ඩව වෘත්තීය සංවර්ධනය සඳහා පුහුණුව ලබා දීම.
- II. ප්‍රාදේශීය ඇගයීම් රැස්වීම් (උදා: දිස්ත්‍රික් හෝ පළාත් මට්ටමින්) මෙය උපදේශකරුන් අතර ජලගතවීම් සඳහා ද පහසුකම් සලසා දේ- මම වැඩසටහන් දෙකකට සහභාගී වෙලා තියන නිසා මම හඳුනනවා අවට ප්‍රදේශවල ඉන්න අපි හා සමාන තනතුරේ හතර පස් දෙනෙක්.
- III. දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ පුහුණු ඉතාම වැදගත්
- IV. ප්‍රවාහණ දීමනාව ඉතාම වැදගත්. මොකද අර්ථ සම්පන්න සේවාවක් සපයන්න නම් අපට නිතරම ක්ෂේත්‍රයට යා යුතුය.
- V. මේ අංශය පිළිබඳ පුහුණුව ලැබූ පුද්ගලයින් දිගටම ඔවුන්ගේ රැකියාවේ රඳවාගන්න ඔවුන්ට උසස්වීම් සහිත වෘත්තීය ගමන් මඟක් තිබීම වැදගත්.
- VI. ඒ ඔක්කොමටත් වඩා මට හිතෙනවා බහුතරයකට අවශ්‍ය වෙලා තියෙන්නේ උපදේශන කුසලතා සහ දැනුම පිළිබඳ මූලික පුහුණු.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 12

පෞද්ගලික දත්ත:

30 හැවිරිදි විශේෂ පසුවන උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් වන මොහු පදිංචිව සිටින්නේ කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 17 ක් පමණ දුරින්ය. ඔහු දිනපතා කාර්යාලයට යයි.

උපදේශන සහායකවරයෙක් ලෙස ඔහු තේරී පත්වී ඇත්තේ 2013 වසරේ ජනවාරි මාසයේ දීය. නමුත් ඔහුගේ පත්වීම් ලිපිය ලැබුණේ මීට මාස දෙකකට පෙරය.

සේවය:

මම මේ කාර්යාලයේ වැඩ කරන්න පටන් ගත්තේ 2012 ජූනි මාසේ. පත්වීම් ලැබුණට පස්සේ අපට කිව්වේ බදාදාට විතරක් කාර්යාලයට ඇවිත් අත්සන් කරලා යන්න කියලා. එක අවස්ථාවකදී මට කිව්වා සති දෙකකට සැරයක් කාර්යාලයට එන්න කියලා. මොකද කාර්යාලයේ මට නියමිත ස්ථානයක් තිබුනේ නෑ සහ මාව කොහොමද වැඩට යොදවන්නේ කියලා අදහසක් තිබුනේ නෑ. කොහොම නමුත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් සහ කාර්යාලයේ අනෙකුත් නිලධාරීන් එක්ක කතා කරාට පස්සේ මම යහපැවැත්ම, උපදේශන සේවාවන් සහ අනෙකුත් දේවල් ගැන දැනුවත්භාවය ඉහළ නංවන්න වැඩමුළු පවත්වන්න පටන් ගත්තා. මම මාසේකට වැඩමුළු 5 ක් 10 අතර ප්‍රමාණයක් කරනවා. මේවා වැඩිහිටි වැඩසටහන්, කාන්තා වැඩසටහන් වගේ අනෙකුත් වැඩසටහන්වලට සම්බන්ධ කරලා තමයි කරන්නේ. මම පාසල් ළමයින්ට විභාග ආකතිය, ආකර්ශනය, ආදරය සහ ලිංගිකතාව වගේ මාතෘකා ගැන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් බොහෝමයක් කරලා තියනවා.

ඒ වගේම දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ කාර්යමණ්ඩලයට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වුවා. ඇත්තටම ඒකට හොඳ පිළිගැනීමක් තිබුණා. උපදේශනය යනු කුමක්ද? ඒ කා සඳහා ද? වගේ මාතෘකා වගේම වාග් -ස්නායු ක්‍රමලේඛනය (Neuro-Linguistic programming) ගැනත් සාමාන්‍යය වශයෙන් සාකච්ඡා කළා.

මම මේ දක්වා එක් සේවාවලාහිසකුට පමණයි උපදේශනය ලබා දීලා තියෙන්නේ. ඔහු පවුල් ප්‍රශ්න වලින් පීඩා විඳින පුද්ගලයෙක්. මම ඔහුව සමාජ සේවා නිලධාරියා වෙත යොමු කළා.

අධ්‍යාපනය සහ වෘත්තීය පුහුණු

- මනෝවිද්‍යාව පළමු පන්ති (ගෞරව)
- මහාචාර්ය රනවක යටතේ වසර දෙකක උපදේශන පාඨමාලාව - මම මේ පාඨමාලාව හැදෑරුවේ විශ්වවිද්‍යාලයේ දෙවෙනි අවුරුද්දේ ඉන්න කොට.

මම තවමත් අමාත්‍යාංශය යටතේ කිසිම පුහුණුවක් ලබලා නෑ.

මගේ රාජකාරිය කරන්න මම දැනගතයුතු දේවල් දිනා බැලුවම, ඇත්තටම මගේ පුහුණුව සහ දැනුම ගැන මට සතුටු වෙන්න බෑ.

මට සායනික කුසලතා සහ ඇගයීම් සම්බන්ධ පුහුණු අවශ්‍යයි. ඒ වගේම අපේ ආකල්ප, කුසලතා සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගත්ත පුහුණු අවශ්‍යයි. මේ පුහුණු වැඩසටහන් ශ්‍රී ලංකාව කියන සංදර්භය ඉලක්ක කරගත්ත උපදේශන පුහුණු විය යුතුයි.

මුල් කාලේ, මේ රස්සාවට සම්බන්ධ වෙන්න කලින් මම සතියකට සේවාවලාහීන් 25 විතර බලන්න පුරුදුවෙලා හිටියා. ඔවුන් හැමෝම වයස අවුරුදු 15 ත් 20 ත් අතර ශිෂ්‍යයින්. ඔවුන් මුහුණදෙන ප්‍රධාන ගැටලු වුනේ දෙමාපියන් ඔවුන් ගැන අවබෝධයක් නොමැතිවීම, ලිංගිකතාව හා අදාළ ගැටලු, මූල්‍යමය ගැටලු, මධ්‍යසාර හා මත්ද්‍රව්‍ය අශ්‍රීත ගැටලු, අසහ්‍ය පොත්පත් වලට අබ්බැහිවීම සම්බන්ධ ගැටලු.

සේවා සැලසීම හා සම්බන්ධ හිඩැස්

සේවා සැලසීම සම්බන්ධයෙන් දැනට තියෙන මූලිකම හිඩැස තමයි සායනික මනෝවිද්‍යාත්මක පුහුණුව අඩුකම. මේ පුහුණුවට මූලික කුසලතා සහ ආකල්ප, ජීවිතය හා සම්බන්ධ ආචාර ධර්ම, ශ්‍රී ලංකාව කියන සංදර්භය තුළ කොහොමද සේවා සපයන්නේ කියන මාතෘකා ඇතුළත් විය යුතුයි.

ඒ හැරුණම රැකියාවේ තෘප්තිමත්භාවය ඉහළ නැංවීම හරිම වැදගත්. මේකට පියවරයන් කිහිපයක් ඇතුළත් වෙන්න ඕන.

- වැටුප් වර්ධක
- උපදේශකවරුන්ට භාවිතා කිරීම සඳහා කාමරයක්. කෙසේ නමුත් මගේ පැත්තෙන් බැලුවම මේක වහා කළ යුතු දෙයක් නෙමෙයි.

- සියලුම උපදේශන නිලධාරීන් සහ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් සඳහා අධීක්ෂණය ලබා දීමේ වැඩ පිළිවෙලක්.
- සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගෙවන ආකාරයට ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සඳහා ගමන් දීමනාවක් සහ උපදේශන සහායක නිලධාරීන්ට නිල ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතා.
- වෘත්තීය ගමන් මඟක් ගොඩනැගීම.
- උපදේශන භාවිතයන් සඳහා වෘත්තීය සංවිධානයක් සහ උපදේශකවරුන් සඳහා ජාලයක්:
මේ සඳහා දිවයින පුරා උපදේශන සේවාවන්හි නියුතු සියලුම උපදේශකවරුන් ඇතුළත් විය යුතුය.
  - මේ තුළින් වෘත්තීය ප්‍රමිතිය පවත්වාගෙන යා හැකි විය යුතුය.
  - උපදේශකවරුන්ට හැඳුනුම්පතක් ලබා දීම.
- තෝරාගත් නිර්ණායකයන්ට අනුව උපදේශන නිලධාරීන් බඳවා ගැනීම.
- උපදේශකවරුන්ට කුසලතා පිළිබඳ අඛණ්ඩ පුහුණුව ලබා දීම සහ උපදේශකවරයකු වශයෙන් පිළිපැදිය යුතු ජීවිත ආචාර ධර්ම පිළිබඳ අවධාරණය කිරීම.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා- 13

පෞද්ගලික දත්ත :

ඇය 31 හැවිරිදි වියේ පසුවන උපදේශන සහායක නිලධාරිවරියකි. පදිංචිව සිටින්නේ කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 5 ක් පමණ දුරින්ය. ඇය දිනපතා කාර්යාලයේ සේවයට පැමිණේ.

ඇය ඇගේ වත්මන් භූමිකාව වූ උපදේශන සහායක නිලධාරිනයක ලෙස වැඩ භාරගත්තේ 2013 වසරේ මැයි මාසයේදීය.

සේවය

මම සඳුදා සහ බදාදා කාර්යාලයේ ගත කරනවා. එත් මේ දවස් දෙකේ මම කිසිම දෙයක් කරන්නේ නෑ. මොකද ඉඳගෙන වැඩ කරන්න ස්ථානයක් මට නෑ.

මම සමහර වෙලාවට විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශයේ නිලධාරිනි එක්ක ස්වේච්ඡාවෙන් වැඩ කරනවා. පුළුවන් වෙලාවට උපදේශන සේවාවන් ලබා දෙනවා. ඒවා ගොඩාක් වෙලාවට කරන්නේ කාර්යාලයේ වැඩි ඉඩකඩක් තියෙන සතියේ අනිත් දවස් තුන අතරේ.

මම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි කාර්යාලයේ රැස්වීම්වලටත් සහභාගිවෙනවා. පාසල් සායන පවත්වන දින පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි කාර්යාලයෙන් මට දිලා තියෙන්නේ. මම ගොඩාක් වෙලාවට සැලසුම් කරන්නෙ ඒ දවස්වලට යන්න.

ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ කරන දවස් වලදී තාමත් මට කාර්යාලයෙන් පිටවෙන්න බෑ. මොකද තාමත් මට රාජකාරි ලැයිස්තුවක් දීලා නෑ. පෙර පාසල් යන දරුවන් එක්ක වැඩ කිරීම සම්බන්ධයෙන් පුහුණුවක් ලබලා තියන නිසා මම පූර්ව ළමා සංවර්ධන නිලධාරියා එක්කත් වැඩ කරනවා.

ප්‍රදේශයේ එක්තරා පෙර පාසලකට එන්න එපා කියපු දරුවෙක් එක්ක මම වැඩ කරා. දැන් ඒ දරුවා වෙනත් පෙර පාසලකට යනවා. මම ඇති කරගෙන තිබුණ සම්බන්ධතා හරහා මම ඒ දරුවාගේ දෙමාපියන්ට උදව්කරා ඒක සොයා ගන්න.

මම උපදේශනය සම්බන්ධව පාසල්වල දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වනවා. මේ දක්වා මම ගිහින් තියෙන්නේ එක් පාසලකට පමණයි. එතනදී මගේ ඉදිරිපත් කිරීම ඉවරවුන ගමන්ම 6, 7 ශ්‍රේණිවල ළමයි ඔවුන්ගේ ප්‍රශ්න කියන්න පටන් ගන්නා. ඒ අතරේ ගොඩාක් තිබුණේ අධ්‍යාපනය සම්බන්ධ ගැටලු සහ අවධානය යොමු කිරීමේ අපහසුතාව. පාසලේ විදුහල්පතිතුමා මට ආරාධනා කරා මාසිකව පාසලට එන්න කියලා. මේ පාසලේ උපදේශකවරයෙක් ඉන්නවා. එයා ඒ පාසලේම ගුරුවරයෙක් නිසා ළමයින්ට ඔවුන්ගේ ප්‍රශ්න උපදේශකවරයා එක්ක කතා කරන්න යම් අපහසුතාවක් තියනවා.

මම ප්‍රදේශයේ රොහල්වලටත් යනවා. මෑතකදී ඔවුන් මට කතා කරලා සේවාලාභියකුට කතා කරන්න අවශ්‍ය බව කීවා. ඇය ගර්භනීය කාන්තාවක්. නමුත් ඇයට ඇගේ දරුවා ගබසා කරන්න ඕන. මොකද ඇගේ පළමු දරුවාට තාම අවුරුදු එකහාමාරයි. පළමු දරුවා වෙනුවෙන් ඇය නොසැහෙන මහන්සිවෙන නිසා ඇය ඉන්නේ දැඩි පීඩනයකින්. ඒක නිසා ඇය කියනවා ඇයට තවත් දරුවෙක් ඕන නෑ කියලා. මම ඒ යුවල එක්ක කතා කරා. මට පුළුවන් වුනා ඔවුන්ට උදව් කරන්න. මම විශ්වාස කරනවා මම සාර්ථකයි කියලා.

දෙවෙනි සේවාලාභියා මට යොමු කරේ රෝහලින්. ඇය මාස 3 ක ගැබ්ණියක්. ඇයට මීට පෙර පිළිසිඳ ගත් දරුවා ස්වාභාවිකව ගබසා වුනා. ඒක නිසා ඇය හිටියේ ලොකු පීඩාවකින්. දැනට මම ඇය සමඟ වැඩ කරනවා. මම ඇය, ඇගේ මව සහ ඇගේ සැමියා එක්ක පළමු සාකච්ඡාව පැවැත්වුවා. පැය 3 ක් විතර කතා කරා. අසීරු ගර්භනීය තත්ත්වයන්ට උපකාර කරන රෝහලක තොරතුරු මම ඔවුන්ට ලබා දුන්නා.

මම තවත් සේවාලාභීන් කිහිපදෙනෙක් මුණගැහුනා. ඉන් එකක් ඉතාමත් මෑතකදී වුන සිදුවීමක්. ඇය දරුවන් දෙදෙනෙකුගේ මවක්. දරුවන් උසස් පෙළ සහ සාමාන්‍යය පෙළ පංතිවල ඉගෙන ගන්නවා. ඇය දැඩි පීඩාවකින් ඉන්නේ අගේ සැමියාගේ සම ලිංගික හැසිරීම සහ මත්පැන් භාවිතය නිසා.

(උපදේශන සහායකවරිය පැවසුවේ ඇයට මෙම කාන්තාවට හරියාකාරව උපකාර කිරීමට තරම් දැනුවත්භාවයක් ඇයට නොවූ බවයි. සේවාලභියා ඉන්පසු ඇය හමුවීමට පැමිණ නැත).

රැකියාවේ තෘප්තිමත්භාවය ගැන කතා කරමින් ඇය පැවසුවේ ඇය සාර්ථක වූ තැන් පිළිබඳ ඇය සතුටුවෙන බවයි. එමෙන්ම ඇගේ උපකාර බලාපොරොත්තුවෙන් ඇය මුණගැහෙන්න පැමිණෙන සෑම කෙනෙකුටම උදව් උපකාර කිරීමට නොහැකි වන බැවින් සමහර අවස්ථාවල ඇය පීඩනයට ලක්වෙන බවයි. එමෙන්ම ඇය පැවසූ තව දෙයක් වූයේ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සිදුකිරීමට ඇයට ගමන් දීමනාවක් නොලැබීම ඇයට පීඩනයක් ගෙන දෙන්නක් බවයි.

අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය පුහුණුව

- ප්‍රථම උපාධිය, ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය (මනෝවිද්‍යාව විශේෂ)
- මනෝවිද්‍යාව පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව, මහාචාර්ය ඥානදාස පෙරේරා
- AMI ඩිප්ලෝමාව (පෙර පාසල්)

මම සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශනය පිළිබඳ පුහුණුව ලබා ගෙන තියෙනවා.

මට ගොඩාක් මනක නෑ උපදේශන ඩිප්ලෝමාවට ඉගෙන ගත්ත දේවල්. නමුත් මම ඉගෙන ගත්ත කුසලතා හරිම වැදගත්. ස්වයං ලිහිල් කිරීමේ අභ්‍යාස, තමන් පිළිබඳ සැලකිල්මත්වීම වගේ දේවල් ගැන මම ඉගෙන ගත්තා.

දැන් මම මගේ සටහන් කියවන්න උත්සාහ ගන්නවා.

මූලික දැනුම හා කුසලතා ගැන දැනුම වැඩිකරගන්න සහ අලුත් කරගන්න පුහුණුව ලබා දෙනවා නම් ඒක හරිම ප්‍රයෝජනවත්. මෙයට ඇතුළත් විය යුතු විෂයන් -

- ගර්භනීය මවු වරුන් සමඟ වැඩ කිරීම
- පූර්ව ළමාවිය පිළිබඳ ගැටලු
- පවුල් ප්‍රශ්න
- පෞරුෂත්ව වර්ධන සහ පුහුණු කුසලතා
- අනෙක් අමාත්‍යාංශ සහ දෙපාර්තමේන්තු සමඟ ජාලගතවීම

සේවා සැපයීම සම්බන්ධ හිඬුස්

- සේවා සැපයීම සම්බන්ධව තියන ලොකුම බාධකය තමයි උපදේශනය සඳහා කාමරයක් නැති එක.
- අඩුම තරමින් ගමන් දීමනාවක් දෙනවා නම් ඒක අපේ රාජකාරිය ඉටුකරන්න ප්‍රයෝජනවත් වේවි.
- අපි හැමදාම කාර්යාලයට යන්න ඕන. අත්සන් කරලා තමයි නැවතත් ක්ෂේත්‍රයට යන්න ඕන. මේක ඇත්තටම මුදල් වැයවන සහ කාලය වැයවන දෙයක්. අමාත්‍යාංශයට පුළුවන් නම්, අපිට විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාලය නිකුත් කරා වගේ ලියුමක් නිකුත් කරන්න, ක්ෂේත්‍ර දිනවල කාර්යාලයේ අත්සන් කරන්න ඕන නෑ කියලා, අපිට මීට වඩා වැඩ කරන්න පුළුවන් වේවි.
- උපදේශනය සහ පුද්ගල සංවර්ධනය සඳහා පුහුණු අවස්ථා ලබා දීම.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා-14

පෞද්ගලික දත්ත:

ඇය 29 හැවිරිදි වියේ පසුවන කාන්තාවකි. රැකියාව කරන ස්ථානයට නිවසේ සිට කිලෝ මීටර් 4 ක පමණ දුරක් වේ. ඇය දිනපතා කාර්යාලයට ගමන් කරයි. (රැකියා කරන ස්ථානය පිහිටියේ කොළඹට ආසන්නවය)

2010 වසරේ ඇය විශ්වවිද්‍යාලයෙන් පීට වූ පසු, මෙය ඇයට ලැබුණ මුල්ම පත්වීමයි. උපදේශන සහායක නිලධාරිනියක ලෙස 2012 වසරේ මැයි මස ඇයට පත්වීම ලැබුණ අතර උපාධිධාරී යෝජනා ක්‍රමය තුළ ඇගේ මුල්ම පත්වීම ලැබුණේ 2012 වසරේ මාර්තු මස දීය.

සේවය

ඇය බොහෝවිට වැඩ කරන්නේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනිය සමඟ සහ පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරිනිය සමඟය. මෙහිදී මූලික වශයෙන් සිදුවන්නේ අපවාර යනු කුමක් ද සහ උපදේශනය යනු කුමක් ද යන්න පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමයි.

මට කියලා තියෙන්නේ සතියේ දවස් පහේම කාර්යාලයට වාර්තා කරන්න කියලා. මම සමහර වෙලාවට සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශක සහායක නිලධාරිවරිය සමඟ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්වලට යනවා. ඇයට උපදේශනය සඳහා කාමරයක් තියනවා.

මට එක් සේවාවලාහියෙක් මුණගැහිලා තියනවා නමුත් අපි බොහොම පොඩි වෙලාවක් ගතකරේ. මම ඔහුට උපදේශනය ලබා දුන්නේ නෑ. ඒක නිසා මම උපදේශනය සම්බන්ධ වැඩ කරලා නෑ.

කාර්යාලයේ මගේ රාජකාරිය හැටියට මම විවිධ නිලධාරීන් විසින් සංවිධානය කරන විවිධ වැඩසටහන් වලට යනවා. ඒ හැරුණම මම ලියුම් ටයිප් කරන්න උදව් කරනවා, ලියුම් තැපල් කරනවා. ඒ වගේ ඕන වැඩක් කරනවා. මේ කාර්යාලයේ අලුතින් පත්වූ නිලධාරීන් 32 ක් ඉන්නවා. අපි ඔක්කොම එක කාමරයක් තමයි පාවිච්චි කරන්නේ. ඒක කලින් කාර්යාලයේ කෑම කාමරය හැටියට පාවිච්චි කරපු ස්ථානය. මොකද අපිට කියලා වෙනම ඉඩක් නෑ.

කාර්යාල පරිසරය ගැන සඳහන් කරමින් ඇය පැවසුවේ කාර්යාලයේ සෑම කෙනෙක්ම ඉතාමත් මිත්‍රශීලී බවයි.

'මගේ වැඩ නිසා මට කිසිම පීඩනයක් නෑ. මට කරන්න කියන හැම වැඩක්ම මම කරනවා. ඒක ලොකු දෙයක් නෙමෙයි. මම මේ රස්සාව ඉල්ලා ගන්න දෙයක් නෙමෙයි. මේක මට දුන්න දෙයක්'.

උපදේශනය අවශ්‍ය සේවාවලාහින් ඉන්නවා නම් අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම් වගේම අනික් හැම කෙනෙක්ම ඔවුන් වඩාත් ජ්‍යෙෂ්ඨ සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරයා වෙත යොමු කරනවා.

මුඩුකිකු ප්‍රදේශවල ඉන්න ප්‍රජාවන් එක්ක වැඩ කරන්න මට ටිකක් අපහසුයි. ඒ අය උපදේශනය සඳහා එන්න කැමති නෑ. ග්‍රාම සේවක මහත්තයා බල කරලා කිව්වොත් තමයි ඔවුන් එන්නේ.

මම පොලීසිය, ග්‍රාම නිලධාරීන් සහ වෛද්‍ය නිලධාරීන් සමඟ වැඩ කරලා තියෙනවා, නමුත් උපදේශනය සම්බන්ධව නෙමෙයි. මට මගේ රාජකාරි ලැයිස්තුව ලැබුණේ මේ අවුරුද්දේ ඔක්තෝබර් මාසේ. මට ඉක්මනින්ම උපදේශකවරයෙක් ලෙස වැඩ කරන්න පටන් ගන්න ආසයි.

මේ ප්‍රදේශයේ බහුලව තියෙන ගැටලු

- පවුල් ප්‍රශ්න
  - මධ්‍යසාර භාවිතය නිසා ඇතිවන ගැටලු
  - අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය වලට ඇබ්බැහිවීම්
  - ගෘහස්ථ ප්‍රචණ්ඩත්වය
  - ලිංගික ගැටලු
    - බහුතර කාන්තාවන්ගේ පැමිණිලි ඔවුන්ගේ සැමියන් තුළ ඇති අසාමාන්‍යය ලිංගික වර්ධාවන් පිළිබඳවය.
    - පාසල් දරුවන් ලිංගිකත්වය ආශ්‍රීත ගැටලු වලට උපකාර සොයයි
- පාසල් දරුවන් අතර ඇති ප්‍රේම සම්බන්ධතා
- වර්ධනයේ ගැටලු
- ගෞත ගැසීම

අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය පුහුණුව

- ප්‍රථම උපාධිය සමාජවිද්‍යාව (විශේෂ), ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
- මහාචාර්ය ඥානදාස පෙරේරා විසින් පවත්වන උපදේශන පාඨමාලාව අඩක් අවසන්කොට ඇත

උපාධියට සහ උපදේශන පාඨමාලාව යටතේ ඉගෙන ගන්න යම් යම් දේවල් මට මතකයි. ඒ දේවල් අලුත් වෙනවා සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරිය එක්ක වැඩ කරන කොට. ඊළඟ මාසේ ඉඳලා ඇය සමඟ මීට වඩා වැඩ කරන්න සැලසුම් කරනවා.

සේවා සැපයුම තුළ ඇති හිඬැස්

මේ වගේ ප්‍රදේශයක වැඩ කරන කොට එන ලොකුම අභියෝගය තමයි දේශපාලන බලපෑම. විශේෂයෙන්ම මත්ද්‍රව්‍ය ආශ්‍රීත ගැටලු සම්බන්ධව වැඩ කරන කොට. බිරියන් සමඟ වැඩ කරන කොටත් සමාජ දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරියට තර්ජන එනවා.

මෙම භූමිකාවට පැහැදිලි වෘත්තීය ගමන් මඟක් නැති එක අපි උදාසීනත්වයට පත් කරන තවත් කරුණක්. මට ගුරු පත්වීමක් ලැබුණොත් මම මේ රස්සාව දාලා යනවා.

වඩාත් හොඳ සේවාවක් ලබා දීම සඳහා

මීට වඩා හොඳ සේවාවක් ලබා දීමට නම් අපට තවදුරටත් පුහුණුව අවශ්‍යය. ඒ තුළින් අපට වඩාත් විශ්වාසවන්තභාවයක් ඇති වෙනත් පුළුවන්.

මෙයට පැය 1000 ක් පමණ ඇතුළත් මූලික පුහුණුව ඇතුළත් විය යුතු අතර ඉන්පසු අධ්‍යයන වෘත්තීය පුහුණුව සිදුකළ යුතුයි.

මෙයට ඇතුළත් විය යුතු මාතෘකා

- සංගීත විකිත්සාව, කලා විකිත්සාව, ලිහිල් කිරීමේ අභ්‍යාස වැනි විවිධ වර්ගයේ විකිත්සක ක්‍රම සහ සේවාවලාභීන් ඇගයීමට සහ උදව් කිරීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි විවිධ මෙවලම්

ඊට අමතරව පහත සඳහන් පහසුකම්

- දුරකථන සම්බන්ධතා සහ දීමනා
- ගමන් දීමනා
- 'ලැප් ටොප්' අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වේ.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 15

පෞද්ගලික දත්ත:

කාන්තා උපදේශන සහායකවරියක් වන ඇය පදිංචි නිවස පිහිටියේ කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් එකහමාරක් පමණ දුරින්.

ඇය රාජකාරි කටයුතු ආරම්භ කළේ 2013 වසරේ පෙබරවාරි මස වන අතර උපදේශක සහායක නිලධාරිනියක ලෙස පත්වීම් ලිපිය ලැබුණේ 2013 වසරේ ජූලි මසය.

සේවය

2013 අවුරුද්දේ ජූලි මාසේට කලින් මම කාර්යාලයට හැමදාම ගියා. හැම වැඩක් ම කරා.

(දැන් ඇය ඉන්නේ සමාජ සේවා අංශයේ)

සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකවරයා ගියාට පස්සේ මම තමයි ඒ කාර්යාලයේ හිටපු එකම උපදේශකවරයා. ඇය නැති නිසා මම ඇයගේ උපදේශන කාර්යය පාවිච්චි කරා. ඒක තිබුණේ නගරයෙන් ටිකක් ඈත නිසා මම එතනට තනියම ගියේ නෑ. මම ගොඩාක් වෙලාවට එතනට යන්නේ අගහරුවාදා, බ්‍රහස්පතින්දා සහ සිකුරාදා දවස් වලට විතරයි.

ඉඩ කඩ සීමිත නිසා මම කාර්යාලයේ ඉන්නේ සඳුදා සහ බදාදා විතරයි.

මම අනෙක් වැඩසටහන් සඳහා කරපු පුහුණු වැඩසටහන්:

- උපාධිධාරී යෝජනා ක්‍රමයේ කාර්යමණ්ඩලය සඳහා ආතති කළමනාකරණය

- වැඩිහිටි දිනය සඳහා වැඩසටහනක් සංවිධානය කිරීම
- පෙර පාසල් සඳහා - ප්‍රදේශයේ තියන පෙර පාසල් 60 න් 50 කට මම ගිහින් තියනවා.
- මගේ කාර්යභාරය සහ උපදේශනය කියන්නේ මොකක්ද කියන එක ගැන 2013 පෙබරවාරි මාසේ ඉඳලා කෙටි දේශන 100 කට වඩා කරලා තියනවා.

සේවලාභීන් විසින් ඉදිරිපත් කරපු ප්‍රධාන ගැටලු

- පවුල් ප්‍රශ්න (ප්‍රධාන වශයෙන් බිරියන් විසින් ඉදිරිපත් කරපු)
  - බේබදු සැමියන්
  - අනියම් සබඳතා
  - දරුවන් අසහය පොත්පත්වලට ඇබ්බැහිවීම
  - මත්ද්‍රව්‍ය ආශ්‍රිත ගැටලු
  - කුඩා දරුවන්ගේ පුරුදු (ඇඟිලි ඉරීම, ගොත ගැසීම)
- පාසල් දරුවන්

පිරිමි දරුවන් වයස 12 න් 18 න් අතර

- ආදර සම්බන්ධතා සහ අධ්‍යාපන (බොහෝ අවස්ථාවල)
- දෙමාපියන්ගේ රැකවරණය නිසි ලෙස නොලැබීම (බීමට ඇබ්බැහි වූ දෙමාපියන්, ඔවුන් මට ආදරේ නෑ, දුස්පත්කම සහ ආතතිය)
- අසහය පොත්පත්වලට ඇබ්බැහිවීම (සේවලාභීන් දෙදෙනකු)
- ජීවන රටාව සහ සංචාරක ව්‍යාපාරය නිසා ඇතිවී ඇති සංස්කෘතිය
- මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය

වයස අවුරුදු 12 -16 න් අතර ගැනු දරුවන්

- ලිංගිකත්වය ආශ්‍රිත ගැටලු
- අධ්‍යාපන
- දෙමාපියන්ගේ ආදර සහ රැකවරණය නොලැබීම

ඇය විසින් සිදුකරන වැඩ සහ ඇගේ නිපුණතාවය පිළිබඳ සඳහන් කරමින් ඇය පැවසුවේ විවිධ විකිත්සක ක්‍රම සහ ශීල්පීය ක්‍රම පිළිබඳ ඇය පුහුණුව නොලත් බැවින් සමහර සේවලාභීන්ට උපකාර කිරීමට ඇය සතු දැනුම ප්‍රමාණවත් නොවන බවයි. එමනිසා ඇයට ඇගේ වැඩ පිළිබඳ 100% ක් සතුටුවිය නොහැකි බවද ඇය පැවසුවාය. සේවලාභීන් අඛණ්ඩව නොපැමිණෙන විට ඇය අසාර්ථකවී ඇති බවක් ඇයට දැනේ. ‘සමහර වෙලාවට මට සැකයක් තියනවා මම සාර්ථක නැද්ද කියලා’ යැයි ඇය පැවසුවාය.

අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය පුහුණුව

- ප්‍රථම උපාධිය : මනෝවිද්‍යාව (විශේෂ), ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
- උපදේශනය පිළිබඳ එක් අවුරුදු ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව (මහාචාර්ය ඥානදාස පෙරේරා)

සේවාලාභීන්ට උපකාර කරන කොට මම ලබා ගත් දැනුම ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් කියලා මට හිතෙනවා.

විකිත්සාව පිළිබඳ උසස් ඩිප්ලෝමාව කරන්න මම බලාපොරොත්තු වෙනවා. මම මගේ දැනුම වැඩි කරගන්න අන්තර්ජාලය භාවිතා කරනවා.

සේවාව ලබා දීම සඳහා ඇති හිඬැස්

මට හිතෙන්නේ නෑ මගේ භූමිකාව කරන්න අවශ්‍ය සම්පත් කිසිදෙයක් මට තියෙනවා කියලා. අඩුතරමින් පුටුවක් හෝ මේසයක්.

මට කිසිම නිර්දේශ කිරීමක් සිදුවෙන්නේ නෑ. ඒ වගේ නිර්දේශ කිරීම් කරන්න ජාලගතවීමක් මට නෑ.

වඩාත් හොඳ සේවාවක් සැපයීමට අවශ්‍ය පහසුකම්:

- පුටුවක් සහ මේසයක් සමඟ උපදේශන කාමරයක්
- වාර්තා කිරීමේ ක්‍රියාවලියක්
- දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා සහ සන්නිවේදනය සඳහා අවශ්‍ය මාධ්‍ය උපකරණ: කැමරා, 'ලෑප් ටොප්' සහ දුරකථන
- ගමන් දීමනාවක්
- උපදේශනය පිළිබඳ පුහුණු

මට යම් ගැටලුවක් ආවොත් සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ මම එන්න කලින් හිටපු උපදේශකවරයාට කතා කරනවා. ඒක මට වඩාත් පහසුයි. මට පුද්ගලික ප්‍රශ්නයක් තියෙනවා නම් මම අම්මත් එක්ක කතා කරනවා.

ඊට අමතරව ක්ෂේත්‍රයට යන කොට අපේ ආරක්ෂිතභාවය තහවුරු කරන වැඩපිළිවෙලක් තිබුණොත් හොඳයි. උදාහරණයක් හැටියට ක්ෂේත්‍රයට යනකොට යුගල වශයෙන් යෑම.

ඒ වගේම අපේ රැකියාව සඳහා නිශ්චිත භූමිකාවක් තියෙන එක වැදගත්. දැනට අපිට හැම දෙයක්ම කරන්න වෙලා තියෙනවා. ඒක අපේ ගෞරවයට සානාත්මකව බලපානවා.

නිර්දේශ කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් සහ අපිව අනෙකුත් අමාත්‍යාංශවලට හඳුනාවාදීමේ වැඩපිළිවෙලක් තිබීම හරිම ප්‍රයෝජනවත්. මේකට රෝහල්, පාසල්, සහ පොලීසිය ඇතුළත් විය යුතුයි. ඔවුන්ට අපි පිළිබඳව සහ අපි කරන වැඩ ගැන දැනුවත් කිරීම වැදගත්. ඒ වගේම ලිපි ගොනු පවත්වා ගෙන යාමේ වැඩපිළිවෙලක් සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශකවරුන් හෝ මනෝවිද්‍යාඥයන් හරහා නියාමනය සඳහා සහ අධීක්ෂණය සඳහා වැඩපිළිවෙලක් ආරම්භ කිරීමත් ඉතාමත් වැදගත්.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 16

පෞද්ගලික දත්ත:

ඇය උපදේශන සහායකවරියක් වන අතර ඇය පදිංචිව සිටින තැන සිට කාර්යාලයට පැමිණීමට පැයක පමණ කාලයක් ගතවේ. ඇය සේවය සඳහා දිනපතා කාර්යාලයට යයි.

උපදේශන සහායකවරියක ලෙස ඇගේ පත්වීම ලැබුණේ 2013 වසරේ ජූලි මාසයේ දීය.

සේවය

මට රජකාරි ලැයිස්තුවක් නැ. සඳුදා ට මම සමාජ සේවා ඒකකයේ ඉන්නවා. ඒක කියෙන්නේ ප්‍රධාන කාර්යාලයට ටිකක් එහායිනි. තව එක උපදේශකවරියක් කාර්යාලයේ ඉන්නවා. ඇය සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ.

මට වාඩි වෙන්න තැනක් නැති වුනත් මම බදාදා ට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ ඉන්නවා. කලාතුරකින් තමයි කවුරුහරි මාව මුණගැහෙන්න ඒන්නේ. එතකොට මට වාඩිවෙන්න තැනක් සොයා ගන්න ඕන.

අනිත් දවස්වලට මම යනවා උපදේශනය සහ මගේ භූමිකාව පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම් කළයුතු ස්ථානවලට.

මම පොලිස් ස්ථානාධිපති මුණගැහෙන්න ගියා. ඒ වගේම පාසල් දෙකක විදුහල්පතිවරු මුණගැහෙන්න ගියා. මම ගම්වලට ගියා මගේ සේවාලාභීන් මුණගැහෙන්න. ඒ අතරතුර කාන්තා සමාජවලට ගිහින් උපදේශනය සහ මේ ප්‍රදේශය තුළ මගේ භූමිකාව මොකක්ද කියන එක ගැන දැනුවත් කිරීම් සිදුකරනවා. මට තවමත් ග්‍රාම නිලධාරීන් එක්ක කතා කරන්න අවස්ථාව ලැබුණේ නැ. මම බලාපොරොත්තු වෙනවා ඔවුන්ට ඉදිරිපත් කිරීමක් කරන්න. ඒ වගේම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලයේ වෛද්‍ය නිලධාරීන් මුණගැහෙන්න යන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා.

මගේ උපදේශන සේවාව ගන්න එන ගොඩාක් අය වයස 30 ක් 45 ක් අතර ඉන්න කාන්තාවන්. ඒ ගොල්ලන් ගොඩාක් වෙලාවට මම ළඟට එන්නේ පහත සඳහන් කියෙන ප්‍රශ්න අරගෙන.

- පවුල් ප්‍රශ්න
  - දික්කසාද හා වෙන්වීම ආශ්‍රිත ගැටලු
  - මධ්‍යසාර භාවිතය හා මත්ද්‍රව්‍ය ආශ්‍රිත ප්‍රශ්න (සැමියා)
  - ළමයින්ගේ ප්‍රශ්න

‘මට හිතෙනවා මගේ මැදිහත්වීම් සාර්ථකයි කියලා. මට සතුටයි’ ඇය පැවසුවාය

පරිපාලනය සම්බන්ධව මට ගැටලුවක් තිබුණම මම ඒක විසඳගන්න මම කතා කරන්නේ අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම්ට.

උපදේශනය සම්බන්ධ යම් ගැටලුවකදී යම් උපකාරයක් අවශ්‍යනම් මම කතා කරන්නේ ජාතික

සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ අයට. මොකද දැනට මම ඒ ආයතනයේ උපදේශන පාඨමාලාවක් හදාරනවා. මේ රැකියාවට සම්බන්ධ වෙන්න කලින් උපදේශනය සම්බන්ධව මට යම් පළපුරුද්දක් තිබුණා. මම SOS ළමා ගම්මානයේ උපදේශනවරියක් විදියට කටයුතු කරා.

අධ්‍යාපන හා වෘත්තීය පළපුරුද්ද

- ප්‍රථම උපාධිය සමාජවිද්‍යා (විශේෂ) සහ උපදේශනය විෂයක් විදියට හැදෑරුවා.
- SOS ළමා ගම්මානයේ උපදේශනවරියක් ලෙස අවුරුදු 3 ක පළපුරුද්දක් කියනවා
- දැනට ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ උපදේශනය පිළිබඳ පාඨමාලාවක් හදාරනවා (උපදේශනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව).

මම ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයෙන් ලබා ගත් දැනුම හරිම ප්‍රයෝජනවත්. ඊට අමතරව මම උපදේශනය සම්බන්ධ පොත් කියවීම තුළින් මගේ දැනුම වැඩිකර ගන්නවා.

මානසික රෝග සම්බන්ධ පුහුණුවක් ලබා ගන්න පුළුවන් වුනා නම් ඒක ඇත්තමට හරිම ප්‍රයෝජනවත්. කොහෙමද මානසික රෝගයක් හඳුනා ගන්නේ, කොහොම ද පෞරුෂත්වය වර්ධනය කරගන්නේ වගේ දේවල්.

සේවා සැපයීම සහ සම්පත් හා අදාළ හිඬැස්

අනිත් උපදේශකවරුන් සම්බන්ධ කරගන්න ක්‍රමවේදයක් නෑ.

‘මගේ දැනුම සීමා සහිතයි. උදාහරණයක් හැටියට කිව්වොත් මම දන්නේ නෑ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතයට ඇබ්බැහිවුන පුද්ගලයෙකුට උපකාර කරන්න. ඒ වගේම ළමා අපචාර, ලිංගිකත්වය ආශ්‍රිත කරුණු, ලිංගික ආබාධ වගේ දේවල්වලට උදව් කරන්නේ කොහොමද කියලා මම දන්නේ නෑ. අඩු තරමින් ඔවුන් කාටද යොමු කරන්නේ කියලාවත් මම දන්නේ නෑ’

වඩාත් හොඳ සේවාවක් සැපයීමට

- සේවාවලාභීන් රෝහලේ මානසික සෞඛ්‍ය සායනයට නිර්දේශ කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් තිබුණ නම් වඩාත් ප්‍රයෝජනවත්.
- මොනවගේ වාර්තා ද පිළියෙල කරන්නේ, උපකාරයක් අවශ්‍ය වුනාම කාටද කතා කරන්න ඕන, අධීක්ෂණය සිද්ධ කරන්නේ කොහොමද වගේ දේවල් සම්බන්ධව මාර්ග නිර්දේශයන් තිබුණනම් හොඳයි.
- ක්ෂේත්‍රයට යාම සඳහා ගමන් දීමනාවක් සහ දුරකතන දීමනාවක්.
- උපදේශන සහායකවරුන්ට ඉහළට යන්න වෘත්තීය ගමන් මගක්.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 17

පෞද්ගලික දත්ත

මගේ ගම පිහිටලා තියෙන්නේ කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් එකක් විතර දුරින්. මම කාර්යාලයට යන්නේ යතුරු පැදියෙන්. විනාඩි 10 ක් වත් යන්නේ නෑ.

සේවය

මම වැඩ කරන්නේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ළමා සහ කාන්තා සංවර්ධන ඒකකයේ. කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනි, ළමා රැකවරණ සහ මනෝසමාජීය නිලධාරී (ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයෙන් පත් කරන ලද), පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී (එම අමාත්‍යාංශය යටතේ- පෙර පාසල් සම්බන්ධ), සහන සොහොයුරියෝ සහ පොලීසිය විසින් නිර්දේශ කරන සිද්ධීන් සඳහා මම මැදිහත් වෙනවා. මගේ කාර්යාලයේ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශය යටතේ වැඩ කරන උපදේශක සහායක නිලධාරියෙක් නෑ. සඳුදා සහ බදාදා යන දිනවල මම කාර්යාලයේ දී සේවාවලාහීන් මුණගැහෙනවා. ඔවුන්ගෙන් බහුතරයක් වැඩිහිටියෝ (පවුල් ආරවුල් සහ ගෘහස්ථ ප්‍රවණ්ඩත්වය දික්කසාද - ගොඩාක් වෙලාවට කාන්තා සේවාවලාහීන් තමයි මේ ප්‍රශ්න එක්ක කාර්යාලයට එන්නේ).

මම ගම් වලට සහ පාසල්වලට යනවා (ළමා රැකවරණ සහ මනෝසමාජීය නිලධාරී සහ පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී සමඟ) ළමයින් මුණගැහෙන්න (විදුහල්පතිවරුන් සමඟ වෙලාවට අපෙන් ඉල්ලීම් කරනවා. සමහර වෙලාවට ළමා නිවාසවලින් ආරයුම් කරනවා අපිට එන්න කියලා).

මට සේවාවලාහීන්ව පුද්ගලිකව මුණගැහෙන්න තැනක් නෑ. මම ඔවුන් මුණගැහෙන්නේ ශ්‍රවණාගාරය ආතුලෙදි. කිසිම පුද්ගලිකත්වයක් නෑ. මම සාමාන්‍යයෙන් සේවාවලාහියෙක් සමඟ පැය භාගයක් විතර ගත කරනවා. මම ළමයි සහ දෙමාපියන් මුණගැහෙන්න ගෘහ පිවිසුම් කරනකොට ඔවුන් එක්ක පැය දෙකක්, තුනක් කතා කරනවා. මුලින්ම දෙමාපියන් මුණගැහිලා ඊළඟට ළමයින් තනියම මුණගැහෙනවා. මම දවසකට පැය 2-3 ක් උපදේශන කටයුතු කරනවා. ඒ වගේම පාසල්වල (ඉගෙනීම සම්බන්ධව) දෙමාපියන් සඳහා (ළමයින් සමඟ සම්බන්ධතා සහ විනය), ගුරුවරු සඳහා (අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා), ගම්වල කාන්තා සමාජ සඳහා (දික්කසාද වූවන් සහ වැඩිහිටියන් කෙසේ ජීවත්විය යුතුද සහ ප්‍රජාව සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වන්නේ කෙසේද) සහ තරුණයන්ට (වැඩිහිටියන්ට උදව් උපකාර කරන්නේ කෙසේද) දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් කරනවා.

මම ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමාට වාර්තා පිළියෙල (දත්ත එකතු කිරීම) කරන්න සහාය වෙනවා. අපේ පත්වීමේ ලිපියේ සඳහන් කරලා තියනවා ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා/ කළමනාකරු පවරණ ඕනෑම වැඩක් කළයුතුයි කියලා (මට පත්වීමේ ලිපිය ලැබිලා තියනවා. ඒකේ එහෙම සඳහන් කරලා තියෙනවා). ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමාගේ වැඩ යටතේ මම සමාජ සේවා, ආපදා කළමනාකරණය, බන්ධනාගාරය (පුනරුත්ථාපනය) සහ රෝහල් කාර්යමණ්ඩලය සමඟ සම්පව වැඩ කරනවා.

මේ සෑම නිලධාරියකු සමඟ මගේ තියන වැඩකිරීමේ සම්බන්ධතාව රැදිලා තියෙන්නේ ප්‍රාදේශීය

ලේකම්තුමා විසින් දෙන උපදෙස් සහ කණ්ඩායමේ වැඩ අනුව තමයි සිද්ධ වෙන්නේ. රොහල් සහ පොලිස් සමඟ සම්බන්ධතාවන් පවත්වන්නේ ඒ ආකාරයටමයි. මම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ඉන්න අනෙකුත් කාර්යමණ්ඩලයන් එක්කත් වැඩ කරන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා.

කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී විසින් මට ගොඩාක් නිර්දේශ කිරීම කරන නිසා මට ගොඩාක් වෙලාවට මුණගැහෙන්නේ කාන්තාවන්. පාසල් ළමයින් මුණගැහෙනවා. ඒ ගොල්ලන් ගොඩාක් වෙලාවට පැමිණිලි කරන්නේ පවුල් ප්‍රශ්න, ගෘහස්ත ප්‍රවණ්ඩත්වය, මධ්‍යසාර භාවිතය, පාසල් හැර යාම, සියදිවි හානි කරගැනීමට උත්සාහ ගැනීම සහ දික්කසාද වීම් වගේ දේවල්.

සේවාලාභීන් නීතිපතා මාව මුණගැහෙන්න එන්නේ නෑ. මම ඔවුන් සොයා ගෙන යන්න ඕන. කොහොම නමුත් මට ළමයින් සහ සිසුන් මුණගැහෙන්න පුළුවන් (දෙමාපියන් මාර්ගයෙන් සහ පාසලේ විදුහල්පතිතුමා මාර්ගයෙන්). මම නිතරම ක්ෂේත්‍රයට ගිහින් සේවාලාභීන් මුණගැහෙනවා (සති දෙකකට වතාවක්). මම දැනට පුද්ගලයන් දෙන්නෙක් මුණගැහෙන්න යනවා (සතියකට වතාවක් - සිය දිවි හානි කරගැනීමට උත්සාහ ගත් අවුරුදු 10 ක සිසුවෙක් සහ පාසලේ අනෙකුත් ළමයි සමඟ ඇති කරගත් ප්‍රශ්න නිසා පාසල් නොයන 8 හැවිරිදි සිසුවෙක්).

ළමයි සහ පාසල් සිසුන් එක්ක වැඩ කරන්න ලේසියි. නමුත් පවුල් සහ ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියා සම්බන්ධව වැඩ කරන එක අමාරුයි. එතනදී කළමනාකරණය කරන්න පාර්ශව කිහිපයක් තියෙනවා. ඔවුන් පාලනය කරන එක අපහසුයි. මම මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයේ සියදිවි හානි කරගන්න උත්සාහ කරගන්න සිද්ධීන් දෙකක් එක්ක වැඩ කරා ඒක ඇත්තටම පහසුයි. මම අට හැවිරිදි සිසුවා පාසලේ දී මුණගැහුණා. මම ඔහුගේ ගැටලුවට මැදිහත් වෙන්න දෙමාපියන් එක්ක සහ ගුරුවරු එක්ක කතා කරා. මට මැදිහත් වෙන්න අමාරු සිද්ධීන් මුණගැහුනොත් මම ඒවා අනෙක් මගේ හිතවත් උපදේශකවරුන්ට හෝ මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයට යොමු කරනවා (ඔවුන්ට හොඳ සම්බන්ධතා සහ සම්පත් තියනවා).

මට කාර්යාලයේ වැඩ කරන්න යෝග්‍ය ස්ථානයක් හෝ සුදුසු පරිසරයක් නෑ. නිදහසේ සේවාලාභීන් එක්ක කතා කරන්න බෑ.

මම ඇත්තටම සේවාලාභීන් තුළ ඇති කරන්න පුළුවන් වුන වෙනස් කම් ගැන සතුටු වෙනවා. නමුත් සානාත්මක සාධක හැමදෙයක්ම තියෙන්නේ මම වැඩ කරන පරිසරයේ සහ පද්ධතිය තුළ. මගේ රේඛීය කළමනාකරු තමයි අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම් මට ඔහුව ඕන වෙලාවක මුණගැහෙන්න පුළුවන්. අපේ කාර්යමණ්ඩලයේ සියලු දෙනාම සඳහා බදාදා ට කාර්යාලයේදී පොදු රැස්වීමක් තියනවා. මට මගේ වැඩ ගැන තියෙන්නේ අඩු තෘප්තියක්. පත්වීම ස්ථිර කරත් වැටුප් වැඩිවීමක් වුනේ නෑ. කරන්න තියන වැඩ ප්‍රමාණය වැඩියි. අපිම අපේ ප්‍රවාහණ පහසුකම් සලසා ගන්න ඕන. සේවාලාභියෙක් රෝහලට හෝ උසාවියට ගෙනී යන්න ඕන වුනොත් අපි ඒ වියදම දරා ගන්න ඕන.

පුහුණු කුසලතා

මට සමාජ විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රවේදී උපාධියක් තියනවා. ඒ වගේම මම උපදේශනය පිළිබඳ වසර එකහමාරක ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව සහ මානව සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ අවුරුද්දක ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් හදාරලා තියෙනවා. අමාත්‍යාංශය හරහා තවමත් මට කිසිම

පුහුණුවීමක් ලැබිලා නෑ. මම මේ පාඨමාලා හරහා න්‍යායාත්මක කරුණු ඉගෙන ගත්තා. ඒ තුළින් මට සේවාලාභියාගේ ගැටලුව සහ එහි ඉතිහාසය හඳුනාගන්න පුළුවන්. මට සමහර දේවල් පළපුරුද්දෙන් ඉගෙන ගත්තා. පාඨමාලාව හදාරන කාලේ මට මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකය එක්ක වැඩ කරන්න ලැබුණා. ඒකත් එක්ක සම්බන්ධ වෙන්න ලැබුණ එක මට ගොඩාක් ප්‍රයෝජන වුණා.

මගේ දැනුම වැඩි කරගන්න සහ යාවත්කාලීන කරගන්න මම පොත්පත් කියවනවා, රූපවාහිනී වැඩසටහන් බලනවා, පත්තරවල යන ලිපි කියවනවා, මනෝ වෛද්‍ය විශේෂඥවරුන්ට සහ මගේ මිත්‍රයන්ට කතා කරනවා.

ඇත්තටම මට කියන්න ඕන මම හදාරපු පාඨමාලාවල සහ පුහුණුවල යම් යම් හිඩැස් තියෙනවා. මානසික රෝග, පවුල් උපදේශනය පිළිබඳ ගැඹුරු දැනුම ඒ හරහා අපට ලැබුණේ නෑ (අපිට විකල්පයන් දෙකක් දුන්නා වැඩ කරන්න තෝර ගන්න මම තෝර ගත්තේ රෝහල. ඒක නිසා මට හිතෙනවා මට අනිත් තත්ත්වයන් තුළ වැඩ කරන්න අපහසුයි කියලා). මම කැමතියි පවුල් උපදේශනය සහ ලිංගික අපවාර සිද්ධීන් සමඟ කටයුතු කරන ආකාරය ගැන පුහුණුවක් ලබා ගන්න.

සම්පත්

අපිට පත්වීමක් දීලා තියෙනවා ඒක ඇත්තටම ප්‍රයෝජනවත්. නමුත් මට පැහැදිලි නැත්තේ අපි මොන දෙපාර්තමේන්තුවට හෝ අමාත්‍යාංශයටද අයිති කියන එක. මොකද අපිට දැනෙන්නේ අපේ තනතුරට දෙපාර්තමේන්තු දෙකක් සම්බන්ධවෙනවා. මගේ තනතුරේ සහ භූමිකාවේ පැහැදිලි බවක් තියෙනවා නම් සහ වැඩ කරන්න අදාළ පහසුකම් තියෙනවා නම් අපේ වැඩ මීට වඩා කාර්යක්ෂමව කරන්න අපිට පුළුවන් වේවි.

මම මගේ ආතතිය පාලනය කරගන්න මගේ යාළුවන්ට කතා කරනවා, ඒ වගේම මගේ පවුලේ අයත් එක්ක කාලය ගත කරනවා, මල් වවනවා, ක්‍රීඩා කරනවා සහ සුරතල් සතුන් ඇති කරනවා.

හිඩැස් සහ නිර්දේශ

වැඩ කරන්න ස්ථානයක් සහ පහසුකම් නැති එක තමයි තියෙන ලොකුම බාධකය. රාජකාරි ලැයිස්තුව පැහැදිලි නෑ. උදාහරණයක් හැටියට කිව්වොත් කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් නිවාඩු නම් අපට ඇයගේ රාජකාරියත් කරන්න ඕන. (අපි කාන්තා කාර්යාංශය යටතේ නිසා) ඒ වගේම සේවක මණ්ඩලයේ කවුරුහරි වැඩට ආවේ නැත්නම් අපි එයාගේ වැඩත් කරන්න ඕන. මට මීට වඩා තෘප්තිමත් බවක් මගේ වැඩ සම්බන්ධව ඇති කරගන්න පුළුවන් කම තිබුණා අපේ අංශය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය යටතේ වෙනම ඒකකයක් විදියට තිබුණා නම්. ඒ වගේම මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයත් එක්ක තියන සම්බන්ධතාව මට අඛණ්ඩව පවත්වගෙන යන්න තිබුණා නම් ඒ හරහා ලැබෙන පහසුකම් සහ ප්‍රායෝගික දැනුම (මනෝ වෛද්‍ය විශේෂඥයන්ගෙන් ලැබෙන තාක්ෂණික උපකාර) තුළින් මගේ භූමිකාව කරගෙන යන්න මට වඩාත් හැකියාව ලැබේවි. දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් අපේ අමාත්‍යාංශය තුළ උපදේශන සහායක නිලධාරීන් අතර සමාන සිද්ධීන් පිළිබඳ සාකච්ඡා පවත්වන්න අපට පුළුවන්නම් ඒකත් බොහොම ප්‍රයෝජනවත් වේවි.

පෞද්ගලික දත්ත :

මගේ ගම පිහිටලා තියෙනතේ කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 35 ත් 40 ත් අතර දුර ප්‍රමාණයක. මම වැඩට එන්නේ බස් එකේ. කාර්යාලයට එන්න පැයක් විතර යනවා.

සේවය

මම සඳුදා සහ බදාදා කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා. ඒ දවස් දෙක තුළ මම සේවාවලාහීන් මුණගැහෙනවා. සාමාන්‍යයෙන් දවසකට සේවාවලාහීන් 3 ත් 5 ත් අතර ප්‍රමාණයක් මාව මුණගැහෙන්න එනවා. මම ඔවුන්ට උපදේශනය ලබා දෙනවා. එක සේවාවලාහියෙක් වෙනුවෙන් මම පැයක විතර කාලයක් ගත කරනවා. ඒ සේවාවලාහීන් අතර ප්‍රධාන වශයෙන් ඉන්නේ සැමියා සහ බිරිඳ අතර තියෙන ආරවුල් නිසා එන කාන්තාවන්, පවුලෙන් හුදකලා වුන අවුරුදු 18 ට අඩු ළමයි, විදේශ රැකියාවන්ට කැමැත්තෙන් සිටින කාන්තාවන්.

මම ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, පූර්ව ළමා විය සංවර්ධන නිලධාරී එක්ක සම්පව වැඩකරනවා. ඒ වගේම විදේශ අමාත්‍යාංශයේ කාර්යමණ්ඩලයට (විදේශ රැකියා කාර්යමණ්ඩලයට) සහාය ලබා දෙනවා. අපි කණ්ඩායමක් හැටියට වැඩ කරනවා. එකිනෙකාගේ වැඩසටහන්වලට උදව් කරමින් අපේ වගකීම් හුවමාරු කරගන්නවා. ක්ෂේත්‍රයේ දවස් 3 ක් වැඩ කරනවා. ග්‍රාම නිලධාරීන් විසින් මට යොමු කරන සේවාවලාහීන් මුණගැහෙන්න ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලට යනවා. ඒ වගේ අවස්ථාවල මම ඔවුන් එක්ක පැය දෙකක පමණ කාලයක් ගත කරනවා. සමහර වෙලාවට සේවාවලාහීන්ගේ ගෙවල් තියෙන්නේ ගොඩාක් ඇත. පැයක විතර කාලයක් ගතවෙනවා ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලට යන්න. සමහර වෙලාවට මානසික සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ ගැටලු තියන සේවාවලාහීන් මට යොමු කරනවා උදාහරණයක් හැටියට නින්ද නොයාම, කැම අරුතිය, පවුලේ සමාජිකයන් සමඟ ආරවුල් ඇති කර ගැනීම, ඔවුන්ම හුදකලා වීම, ක්‍රියාශීලී නොවීම, ජීවනෝපාය මාර්ගයක නිරත නොවීම සහ නිතරම අසනීපෙන් පසුවීම වගේ ගැටලු තියෙන අය.

ඒ වගේම පාසල් හැරගිය වයස අවුරුදු 16 ට අඩු ළමයින් මට නිර්දේශ කරනවා (මම ඔවුන් මුණ ගැහෙනවා, අධ්‍යාපනයේ වටිනකම ගැන දැනුවත් කරනවා සහ නැවතත් පාසල් යනවා කියලා ඔවුන්ගෙන් සහතික කරලා ලියුමක් ගන්නවා). මම ඔවුන්ගේ දෙමාපියන් එක්කත් කතා කරනවා.

ඊට අමතරව මම පවුල් ප්‍රශ්න තියන පවුල් මුණගැහෙනවා (අඩු වයස් විවාහ, සැමියා සහ බිරිඳ අතර ඇතිවන ආරවුල්, ගෘහස්ථ හිංසනය). සමහර වෙලාවට සියදිවි හානි කරගන්න උත්සාහ කරන අය විවිධ ආයතන විසින් මට යොමු කරනවා. එක් අවස්ථාවක ග්‍රාම නිලධාරී මට කාන්තාවක් යොමු කරා. ඇය ලිංගික ශ්‍රමිකාවක්. ඒ වගේම විදුහල්පති සහ ග්‍රාම නිලධාරී විසින් ආදර සම්බන්ධතා පවත්වන පාසල් සිසුන් සහ දුරකතනයෙන් නිතර කතා කරන සිසුන් මා වෙත යොමු කරපු අවස්ථා තියනවා. අගහරුවාදට අපේ කණ්ඩායම (ළමා අයිතිවාසිකම් නිලධාරී, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී, සැලසුම් සකස් කිරීමේ ක්ෂේත්‍ර

නිලධාරී, සමෘද්ධි නිලධාරී, උපදේශක සහායක නිලධාරීන්, ග්‍රාම නිලධාරීන් සහ සමහරවිට පොලිසිය) ගම්වල වාරිකා කරනවා.

ඒ වගේම අපි ප්‍රදේශයේ තියන ළමා නිවාසවලටත් යනවා. සෑම මාසයකම දවස් 12 ක් අපි වෙන් කරලා තියෙන්නේ ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවලට, දවස් 4 ක් වෙන් කරලා තියෙන්නේ කණ්ඩායමක් එක්ක වැඩකරන්න. වයස අවුරුදු 16 ක් විතර වෙන ගොඩාක් පිරිමි ළමයි පාසල් යාම මඟහැරලා මන්තර ගුරුකම් ඉගෙන ගන්න යනවා. මම ඔවුන්ව පාසලේ දී මුණගැහිලා අධ්‍යාපනයේ වටිනාකම පහදලා දුන්නා. මට අවුරුදු 16 ක ආබාධිත පිරිමි ළමයෙක් නිර්දේශ කරලා තිබුණා. ඔහුගේ මව ඒ ගැන හරිම වේදනාවෙන් ඉන්නේ. මම ඔවුන්ව මුණගැහෙන්න ගියා.

සමාජසේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශක සහායකවරයෙක් නැති නිසා උපදේශනය සඳහා කාර්යමණ්ඩලය විසින් හඳුනාගන්න සියලුම සේවාවලාහීන් මට යොමුකරනවා. සේවාවලාහීන් නිතිපතා ඔවුන්ගේ උපදේශන සැසිවලට සහභාගිවෙන්නේ නෑ. සමහර වෙලාවට ඔවුන් එන්නේ මාසෙකට විතර පස්සේ. කොහොම නමුත් සේවාවලාහීන්ගේ අවශ්‍යතාව මත මම මාසෙකට දෙකුත් වතාවත් ඔවුන් මුණගැහෙන්න ක්ෂේත්‍රයට යනවා. මට තාමත් රාජකාරී ලැයිස්තුව ලැබිලා නෑ. මම වැඩ කරන්නේ ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා උපදෙස් දෙන විදියට. මම කෙලින්ම ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා යටතේ තමයි වැඩ කරන්නේ. ඔහු මට උපදෙස් දීලා තියෙන්නේ කණ්ඩායමක් එක්ක වැඩ කරන්න.

මට හිතෙනවා සියදිවි භානිකර ගැනීම සම්බන්ධ සිද්ධි, පවුල් ප්‍රශ්න සහ ජීවනෝපාය මාර්ග ප්‍රශ්න වගේ සිද්ධිවලට මැදිහත් වෙන්න මට හැකියාව තියෙනවා කියලා. නමුත් පාසල් හැරයාම වගේ ගැටලුවකට මැදිහත්වෙන්න අවශ්‍ය හැකියාව මට නෑ. ඒ වගේම ළමයින් පෙළඹවීම සහ දෙමාපියන්ගේ සහයෝගය ලබා ගැනීම වගේ දේවල් කරන්නත් මට අපහසුයි. ඊට අමතරව ඇසීමේ සහ කතා කිරීමේ ගැටලු තියන ළමයි එක්ක වැඩ කරන්න අවශ්‍ය දැනුම මට නෑ. නමුත් මට පහසුයි ඔවුන් විසින්ම හුදකලා වුණු සහ පාසල් නොයා මන්තර ගුරුකම් ඉගෙන ගන්න ළමයි එක්ක වැඩ කරන්න.

මට මැදිහත්වෙන්න අපහසු ඕනෑම සිද්ධියක් සම්බන්ධව මම මගේ කණ්ඩායමේ ඉන්න අනිත් අයගෙන් උපකාර ලබාගන්නවා. මම ග්‍රාම නිලධාරීට දැනුම් දෙනවා. ඔහු එම පුද්ගලයන් අදාළ අනෙක් සේවාවන් එක්ක සම්බන්ධ කරනවා. සමහර සිද්ධීන් මට අභියෝගයක් වුනත් (දුර නිසා සේවාවලාහියා වෙන යාම, සහයෝගය නොලැබීම) මට හිතෙනවා සමහරක් අයට ඒකට පහසුවෙන් මැදිහත්වෙන්න පුළුවන් කියලා.

මගේ රේඛීය කළමනාකරු ප්‍රාදේශීය ලේකම්. මට ඇයව ඕනෑම අවස්ථාවකදී මුණගැහෙන්න පුළුවන්. ඇය අපට ගොඩාක් උපකාර කරනවා.

මම මගේ වැඩ සම්බන්ධව ගොඩාක් තෘප්තිමත්. මොකද මට පුළුවන් වුනා ප්‍රශ්න රැසකට මැදි වුන ප්‍රජාවන් එක්ක වැඩ කරන්න. මට මටම කියලා තැනක් කාර්යාලයේ නැති වුනත් මට පුළුවන් වුනා සේවාවලාහීන් මුණගැහෙන්න පුද්ගලික ඉඩක් හදා ගන්න. අපේ තොරතුරු ලේඛන ගත කරන්න අපිට පරිගණක නෑ. අපේ ලිපි ගොනු දාලා තියන්න රාක්ක නෑ. මම ඒවා පරිස්සමට ගෙදර තියලා තියනවා.

මම, මම මැදිහත්වන සිද්ධීන් ගැන වාර්තා පිළියෙල කරනවා. ඒවා ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමාට ඉදිරිපත් කරනවා. ඒ පිළිබඳ ඇයගේ අදහස් සහ පසු විපරම් වැඩ සැලැස්ම අපිට ලබා දෙනවා.

පුහුණුව සහ කුසලතා

මම මේතාක් උපදේශනය සම්බන්ධව කිසිම පුහුණුවක් ලබලා නෑ. මට ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ/සමාජවිද්‍යා උපාධිධාරිනියක්) මම උපදේශනය සම්බන්ධව විශ්වවිද්‍යාලයේ පාඨමාලාවක් හදාරන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා. මම කවදාවත් උපදේශනය සම්බන්ධ පුහුණුව ලබලා නොතිබුණත් මට සමාජ වැඩ සම්බන්ධව පළපුරුද්ද තියෙනවා. මට මිනිස්සුන්ට කතා කරන්න සහ ඔවුන්ට උපකාර කරන්න හැකියාව තියෙනවා. සියදිවි භානිකර ගැනීම සම්බන්ධව සමාජවිද්‍යා විෂය යටතේ විශ්වවිද්‍යාලයේදී ඉගෙන ගන්න අවස්ථාව ලැබුණා. මගේ දැනුම අලුත් කරගන්න මම උපදේශනය සම්බන්ධ පොත්පත් කියවනවා (දැනට මම ස්ටාලින් පියතුමාගේ පොත් කියවනවා). මට උපදේශනය පිළිබඳ ඉගෙන ගන්න ඕන. මානසික ගැටලු තියන මිනිස්සු, ඔවුන් විසින්ම හුදකලා වෙන්න කැමති මිනිස්සු සහ සියදිවි භානි කරගැනීම සම්බන්ධව තවදුරටත් ගැන ඉගෙන ගන්න මම කැමතියි. ඒ වගේම මම කැමතියි ශිෂ්‍යයන් එක්ක වැඩ කරන්නේ කෙහොමද, ඔවුන්ගේ ගැටලු, ඔවුන්ට උපකාර කරන්නේ කොහොමද සහ පාසල් සමඟ වැඩ කරන්නේ කොහොම ද කියන එක ගැන තවදුරටත් ඉගෙන ගන්න.

සම්පත්

මම ආසන්නයේ ම නියත සම්පත් තමයි ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා සහ මගේ සහායයන්. ඔවුන් මිත්‍රිශීලියි සහ එකිනෙකාට උදව් උපකාර කරනවා. මට මීට වඩා කාර්යක්ෂමව සහ ඵලදායී ලෙස වැඩ කරන්න තිබුණා සේවාලාභීන් මුණගැහෙන්න මට කාර්යාලයේ වෙනම ස්ථානයක් තිබුණා නම් සහ ක්ෂේත්‍රයට යන්න ප්‍රවාහණ පහසුකම් තිබුණානම්. මම ක්ෂේත්‍රයට යන්නේ බස් එකේ. ගම් ඇතුළේ තියන ප්‍රදේශවලට යන්න හරිම අමාරුයි.

ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා අපට උපදෙස් දීලා තියෙන්නේ ක්ෂේත්‍රයට යනවා නම් හැම නිතරම තවත් එක්කෙනෙක් එක්ක යන්න කියලා.

මම වැඩ කරගෙන යනකොට මට කණගාටුවක් හෝ අධික වෙහෙසකාරී බවක් දැනුනොත් මම මගේ පවුලේ අයත් එක්ක ඒ ගැන කතා කරනවා (මහත්තයා, අම්මා සහ සොහොයුරා) ඒ වගේම කාර්යමණ්ඩලය එක්කත් කතා කරනවා. නිවසේදී මම භාවනා කරනවා.

හිඬුස් හා නිර්දේශ

ක්ෂේත්‍රයට යන්න තියන දුර ප්‍රමාණයයි, කාර්යාලයට එන්න තියන දුර ප්‍රමාණයයි තමයි වැඩ කරන්න මට තියෙන ලොකුම බාධකය. ඒ වගේම දුෂ්කර සිද්ධීන්වලට මැදිහත් වෙන කොට තාක්ෂණික උපකාර ලබා දෙන්න සහ ඒ ගැන අධීක්ෂණය කරන්න මට කවුරුවත් නෑ. කොහොම නමුත් මම මගේ වැඩ ගැන තෘප්තිමත්. මීට වඩා පුහුණුවීම් ලබා ගන්න පුළුවන් නම් සහ මම වගේ සේවය කරන අනෙක් උපදේශන සහායක නිලධාරීන් මුණගැහෙන්න අවස්ථාවක් අපට ලබලා දෙනවා නම් (කණ්ඩායම් සහයෝගය ඉතාමත් වැදගත්) මට හිතෙනවා මීට වඩා වැඩ කරන්න අපට හැකියාව ලැබෙනවා කියලා.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 19

පෞද්ගලික දත්ත:

කාර්යාලයේ ඉඳලා මගේ ගෙදරට කිලෝ මීටර් 5 ක් 6 ක් අතර ප්‍රමාණයක් තියෙනවා. මම කාර්යාලයට යන්නේ යතුරු පැදියෙන්. විනාඩි 15 ක් වගේ කාලයක් තමයි කාර්යාලයට යන්න ගතවෙන්නේ.

සේවය:

මට තාම රාජකාරී ලැයිස්තුව ලැබුණේ නෑ. ඒ වගේම මගේ වැඩ සම්බන්ධව මට තවමත් කිසිම පුහුණුවක් ලබා දීලා නෑ. කොහොම නමුත් ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා මට කියලා තියෙන්නේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී සහ සමාජ සේවා නිලධාරී විසින් මට යොමු කරන සේවාවලින් සහ පවුල් ගැන සොයා බලන්න කියලා. ඔවුන් යොමු කරන ගොඩාක් සිද්ධීන් ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධයි. ඔවුන් මුණගැහෙන්න මම ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලට යන්න ඕන. එහෙමත් නැත්නම් පාසල්වලට හෝ ආයතන වලට යන්න ඕන. තාමත් මට මුණගැහිලා තියෙන්නේ ළමයි දෙනුත් දෙනෙක් විතරයි. ඒ හැරුණම තමන්ගේ සෑමියා මත්පැන් පානයට ඇබ්බැහි වුන කාන්තාවන් 8 දෙනෙක් විතර මම මුණගැහිලා තියෙනවා. මම සතියකට පැය 5 ක් 8 ක් අතර කාලයක් සේවාවලින් මුණගැහෙන්න යොදා ගන්නවා. මට සේවාවලින් මුණගැහෙන්න ක්ෂේත්‍රයට යන්න ඕන නිසා මට ගමන් කරන්නත් යම් කාලයක් ගත කරන්න වෙනවා. ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරීගේ කණ්ඩායමේ මම වැඩ කරන නිසා ළමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ වැඩවලටත් සම්බන්ධ වෙනවා (විශේෂයෙන් ම ළමා අපවාර සම්බන්ධ ගැටලු). මෑතකදී මම අන්තර්ජාල පහසුකම් සලසන වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන කිහිපයකට ගිහින් පරීක්ෂා කර බැලුවා පාසල් සිසුන්ට හා ළමයින්ට මෙම පහසුකම් භාවිතා කරන්න ඉඩදීම සම්බන්ධව ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා විසින් දිපු උපදෙස් ඔවුන් හරියාකාරව පිළිපදිනවද කියලා.

මම ප්‍රාදේශීය ළමා රැකවරණ කණ්ඩායම එක්ක වැඩ කරනවා (ප්‍රාදේශීය ලේකම්, සමාජ සේවා නිලධාරී, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී, උපදේශන සහායක නිලධාරීන්, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී සහ අදාළ ග්‍රාම සේවක නිලධාරීන්). මම ඔවුන් එක්ක දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ ගම්මාන වාරිකා සිදු කරනවා. මම කාර්යාලයේ අනිකුත් නිලධාරීන්ට ඔවුන්ගේ වැඩසටහන් වලදී උපකාර කරනවා. ඒ වගේම මම මානසික රෝගීන් සහ මානසික ගැටලු තියන සේවාවලින් මුණගැහෙන්න යනවා.

මම ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමාට වර්තා කළයුතු වුනත් මම ගොඩාක් වෙලාවට වැඩ කරන්නේ ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී සහ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී එක්ක. ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා මට කියලා තියෙන්නේ ගම්වලින් කාර්යාලයට එන ළමයින්, කාන්තාවන් සහ පිරිමින් සමඟ වැඩ කරන්න කියලා.

ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා තමයි මගේ අධීක්ෂක. මම අනුයුක්ත කරලා තියෙන්නේ කාන්තා කාර්යාලයට. ඒ හා අදාළ නිලධාරියා තමයි කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී. පරිවාස සම්බන්ධ කටයුතු පරිවාස දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතිනවා. මට ඇත්තටම මගේ තාක්ෂණික හෝ

වැඩසටහන් සම්බන්ධතාවන් ගැන පැහැදිලිතාවක් නෑ. කොහොම නමුත් මගේ පරිපාලන අධීක්ෂක ප්‍රාදේශීය ලේකම් වන අතර, ක්‍රියාකාරකම් නිර්මාණය කරන්නේ සහ සැලසුම් සකස් කරන්නේ මම වැඩ කරන ළමා රැකවරණ කණ්ඩායම.

දික්කසාද සම්බන්ධ සිද්ධීන් තියෙනවා නම් කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් ඒවා මට යොමු කරනවා. මම ගිහින් අදාළ කාන්තාව සහ පිරිමියාව මුණගැහෙනවා. උසාවිය කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියාට සිද්ධීන් යොමු කරනවා. මම ඔවුන් මුණගැහෙන්න යනවා. සමහර වෙලාවට කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියා ඒ හා සම්බන්ධ පවුල් මුණගැහෙන්න ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලට යනවා. පසුව එම සිද්ධීන්වල පසු විපරම් කරන්න මට පවරනවා. ඇත්තටම මට පැහැදිලි රාජකාරී ලැයිස්තුවක් දීලා නෑ. ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා කියන හැම දෙයක්ම මම කරනවා.

සේවාවලාහින් අරගෙන එන ප්‍රශ්න අතරේ බොහෝමයක් තියෙන්නේ දික්කසාද සම්බන්ධ ගැටලු, පාසල් හැරයාම, වැඩිහිටියන්ගේ සහ ළමයින්ගේ අසාමාන්‍යය හැසිරීම්, ළමා අපචාර වගේ දේවල්. නමුත් ඔවුන් නීතිපතා එන්නේ නෑ. සේවාවලාහින් මුණගැහෙන්න මට වෙනම කාර්යක්ෂම නෑ. ඒක නිසා මම ඔවුන් මුණගැහෙන්න ඔවුන්ගේ නිවෙස් වලට යනවා. සතියකට වතාවක් හෝ සති දෙකකට වතාවක් මම ඔවුන් මුණගැහෙනවා.

මම ක්ෂේත්‍රයට යන්නේ අගහරුවාදා, බාහස්පතින්දා සහ සිකුරාදා. උපදේශනය සම්බන්ධව මම කිසිම පුහුණුවක් ලබලා නෑ. නමුත් මම සේවාවලාහින් සමඟ වැඩ කරනවා. මුලදී සේවාවලාහියෙක් ගැටලුවක් කිව්වම මම ඔවුන්ට මොනවද කියන්නේ කියලා අපහසුතාවයකට පත්වුනා (මම, මම ගැන හඳුන්වලා දෙනවා 'මම ආවේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයෙන්. ඔබේ සුරක්ෂිතභාවය ගැන කතා කරන්න. ඔබ කණගාටුවෙන් අවශ්‍ය නෑ. හැමදෙයක්ම මගෙන් එක්ක විවෘතව කතා කරන්න). නමුත් පස්සේ මට පුළුවන් වුනා සේවාවලාහියා එක්ක කතා කරන්න. මම බොහෝවිට මුණගැහෙන්නේ වයස අවුරුදු 10 න් 16 න් අතර දරුවන්.

මට ප්‍රශ්නයක් ආවම මම ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා එක්ක කතා කරනවා. රෝහලේ විශේෂඥ මනෝවෛද්‍යවරයන් මට සේවාවලාහින් යොමු කරනවා. ඒ හරහා ඔහුන් එක්ක කතා කරන්න අවස්ථාව ලැබෙනවා.

මම වැඩ කරන්නේ සමාජය එක්ක සහ ප්‍රජාව එක්ක. මට හැම වර්ගයකම අය එතනදී හමුවෙනවා. (ළමයි, වැඩිහිටියෝ, විවිධ වයස් සහ විවිධ මට්ටම්වල අය). මම හිතනවා මගේ වැඩ ඔවුන්ට ප්‍රයෝජනවත් වේවි කියලා. මට, මම කරන වැඩ ගැන තෘප්තියක් තියෙනවා. නමුත් මට කිසිම උපකාරක වැඩපිළිවෙලක් නෑ (වෙනම ස්ථානයක්, ප්‍රමාණවත් පුහුණුව සහ මගපෙන්වීමක්, මට දීමනාවක් හැටියට රුපියල් 10,000 ක් ගෙවනවා. නමුත් කිසිම ගමන් වියදමක් දෙන්නේ නෑ. මම විසින්ම ගමන් වියදම් සොයා ගන්න ඕන). අපට දුරකතන පහසුකම් නෑ (මම රාජකාරී කටයුතු සඳහා මගේ පෞද්ගලික දුරකතනය පාවිච්චි කරන්නේ) අන්තර්ජාලයට පිවිසෙන්න පහසුකම් නෑ. මේ හැම දෙයක්ම අපිම සපුරා ගන්න ඕන. කාර්යාලයට ගෘහස්ථ දුරකතන සම්බන්ධතා 4 ක් තියෙනවා. එකක් ලේකම්තුමාට, අනිත් ඒවා ගණකාධිකාරී, අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම් සහ පරිපාලන නිලධාරී පාවිච්චි කරනවා. අපිට අභ්‍යන්තර දුරකතන සම්බන්ධතා දීලා තියෙනවා. ඇමතුමක් ආවම ඒක අපිට මාරු කරනවා. නමුත් අපිට සෘජුවම දුරකතන ඇමතුමක් ගන්න බෑ. අපිට දුරකතන ඇමතුමක් ගන්න ඕන නම් ඉල්ලීමක් කරන්න ඕන. ඒක විශාල කාලවේලාවක්

යන වැඩක්. මට මේසයක් නෑ. මට වැඩක් කරන්න ඕන වුනාම මම තවත් කෙනෙකුගේ එකක් පාවිච්චි කරනවා. කාර්යාලයේදී සේවාවලාහිත් මුණගැහෙන්න අපහසුයි.

පුහුණු සහ කුසලතා

මම ශාස්ත්‍රිවේදී (විශේෂ /සමාජවිද්‍යා) උපාධිධාරියෙක්. මම පෞද්ගලික ආයතනයක එක් අවුරුදු ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් හදාරලා තියෙනවා. මම මෑතකදී IPS ශ්‍රී ලංකා ආයතනයේ අවුරුදු දෙකක උපදේශන ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් සඳහා අයදුම් කලා. අමාත්‍යාංශයෙන් තමයි මට ඒකට අයදුම් කරන්න කියලා ඉල්ලීමක් කලේ. අමාත්‍යාංශයෙන් පාඨමාලාවට අවශ්‍ය මුදල් ලබා දෙනවා. මම විසින් ම හදාරපු පාඨමාලාවලින් ලැබුණ දැනුම සහ කුසලතාවන් තුළින් පමණක් මට මගේ වැඩ කරගෙන යන්න පුළුවන් වුනා. මූලික වශයෙන් මේ පුහුණු හරහා කොහොමද සේවාවලාහියෙක් එක්ක කතා කරන්න පටන් ගන්නේ, ගැටලුව ගැන කතා කරන්නේ කොහොමද, මත්පැන් පානයට ඇබ්බැහිවුන කෙනෙක් එක්ක කොහොමද කතා කරන්නේ, කොහොමද ආකල්ප වෙනස් කරන්නේ, කෙහොමද විශ්වාසවන්ත සම්බන්ධතාවක් ගොඩනගා ගන්නේ කියන දේවල් ගැන දැනුවත් වුනා.

මම දැනුම අලුත් කරගන්න පොත්පත්, පත්තර කියවනවා. ඒ හැරුනම අන්තර්ජාලයෙන් අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගන්නවා. මම මගේ දේශකයන්ට කතා කරනවා. මම මත්පැන්වලට ඇබ්බැහිවුන අය සඳහා පුනරුත්ථාපන මධ්‍යස්ථානයක් පවත්වගෙන යන වින්සන්ට් පැට්‍රික් පියතුමා සමඟ සමඟ කතාබහ කරනවා.

මම හදාරපු පාඨමාලා තුළ මම දැකපු දුර්වලතාවක් තමයි උපදේශනය සම්බන්ධව තනි පුද්ගලයින් ඉලක්ක කරගෙන පුහුණුව ලබා නොදීම සහ ක්ෂේත්‍ර පුහුණුව ලබා නොදීම. මට උපදේශනය සම්බන්ධව 25% ක විතර දැනුමක් තියෙනවා. මට හිතෙන්නේ මම ඊට වඩා දැනගත යුතුයි. කොහොමද අපවාරයට ලක්වුන ළමයකුට උදව් කරන්නේ වගේ දේවල් ගැන (කොහොමද ඒ ගැන අදහස් හුවමාරු කරගන්නේ - කොහොමද ප්‍රශ්නය ගැන කතා කරන්නේ (ලැජ්ජාව නිසා හෝ නොකමැත්ත නිසා).

ඇත්තටම මම කැමතියි අපේ මැදිහත්වීමවල අකෘතිය දැන ගන්න (අනෙක් අමාත්‍යාංශයේ කාර්යමණ්ඩලයට අනුගමනය කළයුතු ආකෘතියක් සහ ක්‍රියාවලියක් ලබා දී ඇත).

ඒ වගේ ම මම කැමතියි සියදිවි හානි කරගැනීමේ සිතුවිලි තියන කෙනෙක් එක්ක වැඩ කරන්නේ සහ ඔවුන්ගේ ආකල්ප වෙනස් කරන්නේ කොහොමද කියලා ඉගෙන ගන්න . මට හිතෙනවා උපදේශනය සම්බන්ධව මට තව පුහුණුව අවශ්‍යයි කියලා. ඊට අමතරව කොහොමද මානසික ගැටලුවක් හඳුනාගන්නේ සහ ජීවනෝපාය උපකාර අවශ්‍ය කාන්තාවන් කොහොමද අවශ්‍ය උපකාර ලබා ගැනීම සඳහා යොමුකරන්නේ කියලා දැන ගන්න කැමතියි.

සම්පත්

දැනට තියෙන සම්පත් ගත්තොත් තනතුරු නාමය හැරුනම කිසිදෙයක් නෑ. උපදේශන සහායක නිලධාරියා ලෙස ලැබුණ පත්වීම සුරක්ෂිත අනන්‍යතාවක් සහ අභ්‍යාසයේ යෙදෙන්න ඉඩක් සලසලා දෙනවා. ඒ වගේම අනෙකුත් නිලධාරීන් අතර යම්කිසි තත්ත්වයක් නිර්මාණය කරනවා

(‘උපදේශන නිලධාරී’ කියන තනතුරු නාමය සඳහන් පුවරුවක් මේසේ උඩ තිබුණා- එය කාර්යාලයෙන් නිර්මාණය කරන ලද්දක් බව ඔහු පැවසුවේය).

උපදේශන සහායක නිලධාරීවරුන් අතර සම්බන්ධීකරණයක් ගොඩනගා ගන්න කිසිම සාමාන්‍ය රැස්වීමක් හෝ වැඩපිළිවෙලක් නෑ (මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ 14) අපිට අපේ අත්දැකීම් අපි අතරේ හුවමාරු කරගන්න ක්‍රමවේදයක් නෑ. අපේ වැඩ තුළම ක්‍රමානුකූලව මේ දේ කරන්න පුළුවන් නම් ඒක අපේ වැඩවලට ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් වේවි සහ අපේ වැඩ මීට වඩා ඵලදායී ලෙස කරන්න අපට පුළුවන් වේවි.

උපදේශනය හා සම්බන්ධ පුහුණු, ප්‍රවාහණ සහ සන්නිවේදන පහසුකම්, උපදේශන සහායක නිලධාරීන් 14 දෙනා අතර සම්බන්ධීකරණයක් සහ උපකාර සේවාවක්, මේ වගේ දේවල් තමයි මම කරන කාර්යයන් මීට වඩා හොඳින් කරගෙන යන්න අවශ්‍ය සම්පත්. (උපදේශන සැසි ලේඛනගත කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් නොමැත. නමුත් ඔහු, ඔහුගේ පුද්ගලික සටහන් තබා ගනී. ඔහුට අනුව රාජකාරී කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ලිපි ද්‍රව්‍ය නොමැත).

සමහර වෙලාවට මට පීඩනයක් දැනෙනවා. නමුත් මම ඒක අභියෝගයක් හැටියට භාරගන්නවා. මම ම මගේ පිඩාව නිදහස් කරගන්නවා. මම යම් සැලැස්මක් අනුව තමයි සේවාවලාහීන් මුණගැහෙන්නේ (එකම දවසේ ගොඩාක් සේවාවලාහීන් භාර ගන්නේ නෑ). මම මගේ කාර්යාලයේ මිත්‍රයින්ට කතා කරනවා. මම නිතරම වතුර සහ පළතුරු යුෂ පානය කරනවා. ජීම් එකට යනවා (දවස් දෙකකට සැරයක්), ක්‍රිකට් සෙල්ලම් කරනවා. මම කෝවිලට යනවා, භාවනා කරනවා (ඒක සංවිධානය කරන්නේ ආගමික කණ්ඩායමක්) පහසුකම් සහ අඩු පඩියක් ලැබුණත් මම මගේ වැඩ කැපවීමෙන් කරනවා.

හිඩැස් සහ නිර්දේශ

උපදේශනය සම්බන්ධව වගේම සාමාන්‍යය වශයෙන් මගේ රැකියාවට අදාළ කොන්දේසි සම්බන්ධව මට නිසි මග පෙන්වීමක් නෑ. ප්‍රවාහන සහ සන්නිවේදන පහසුකම් දුර්වලයි. මට දැනෙන්නේ මම ඉන්නේ ප්‍රමිතියකින් යුතු පද්ධතියක් තුළ නෙමෙයි කියලා. මගේ සේවාව පිළිබඳ දැනුවත්භාවය අඩුයි. ඒ තුළ මට යම් සතුටක් දැනේවි මගේ රැකියාව යම් ස්ථිරත්වයක් (වැටුප් සහ රාජකාරිය) ඇති කළොත්. මට ක්‍රියාත්මක වීමට තවදුරටත් පුහුණුව සහ පහසුකම් සලසා දුන්නොත් මම වඩාත් කරේයක්ෂම වෙයි කියලා හිතනවා.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා -20

පෞද්ගලික දත්ත :

මම කාර්යාලයට යන්නේ බස් එකේ. ගෙදර ඉඳලා පැය එකභාමාරක් විතර දුරක් තියෙනවා. මම ජීවත්වෙන්නේ මගේ දෙමාපියන් එක්ක. මම ගෙරද ඉඳලා හැමදාම කාර්යාලයට යනවා.

සේවය

මම සතියේ දවස් පහේම කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා, සේවාවලාහීන් මුණගැහෙනවා (සතියකට සේවාවලාහීන් 10 ක් විතර). මම පළමු සැසියකට පැයක කාලයක් ගන්නවා. සාමාන්‍යයෙන්

පවුල් උපදේශනයට පැය එකාභාමාරක් විතර යනවා. සාමාන්‍යයෙන් මම උපදේශන සැසියකට විනාඩි 30 ක් පැයක් අතර කාලයක් ගන්නවා. මම සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයා නියුක්ත වෙලා ඉන්න කාමරය භාවිතා කරනවා. අවශ්‍ය වුනොත් මම සේවලාභීන් මුණගැහෙන්න අගහරුවාදා සහ බ්‍රහස්පතින්දා යන දිනවල ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලට යනවා. දුර ප්‍රමාණය වැඩි නිසා එක ගමනකදී මම මුණගැහෙන්නේ පුළුවන් වෙන්නේ එක සේවලාභියෙක් /පවුලක් විතරයි. මම පදනම් වෙලා තියෙන්නේ ක්ෂේත්‍ර කාර්යමණ්ඩලයේ ඒකකයට (ක්‍රීඩා නිලධාරී/සම්බන්ධීකාරක/පුහුණුකරුවන්, සංස්කෘතික නිලධාරී, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, සමාද්ධි සංවර්ධන නිලධාරී, සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයා, සහ ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී සහ තවත් කාර්යමණ්ඩලයේ කිහිප දෙනෙක් ගෙන් සමන්විත ඒකකයක්). කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ රෝහලට යන හැම වෙලාවෙම මම ඇයන් එක්ක ඇගේ සහායට යනවා. මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයේ වෛද්‍යවරුන් අපෙන් ඉල්ලීම් කරන හැම වෙලාවකම අපි රෝගීන් මුණගැහෙන්න යනවා ඔවුන්ට උපකාර කරන්න. ගොඩාක් වෙලාවට අපිට යොමු කරන්නේ ගෘහස්ථ ප්‍රවණ්ඩත්වය නිසා ඇතිවන සිද්ධීන්. ඒ යනකොට UNHCR හි ස්ත්‍රීපුර්ෂ සමාජ භාවය හේතුකොට ගෙන ඇති වන ප්‍රවණ්ඩත්වය පිළිබඳ කටයුතු කරන සම්බන්ධීකාරකත් මම එක්කරගෙන යනවා. මම ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරියේ සම්බන්ධීකාරකවරුන් එක්ක පාසල් හැර යන ළමයින් හා අදාළ සිද්ධීන්වලට මැදිහත් වෙනවා (දෙමාපියන්ට හා ශිෂ්‍යයන්ට කතා කරනවා).

මට රාජකාරී ලැයිස්තුවක් නෑ. මම වැඩ කරන්නේ අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම් යටතේ. ඔහු තමයි ක්ෂේත්‍ර ඒකකය භාරව ඉන්නේ. මට මුණගැසෙන සේවලාභීන් අතර ලිංගික අබාධයන් සහිත පුද්ගලයන් (බිරිඳ විසින් තම සැමියාගේ සාහසික ලිංගික හැසිරීම පිළිබඳ කළ පැමිණිලි) සහ මධ්‍යසාර සහ මත්ද්‍රව්‍යවලට ඇබ්බැහිවුවන් ඉන්නවා. කාන්තාවන් අතර ලිංගික තෘප්තිය නොමැතිවීම සහ අතියම් ප්‍රේම සම්බන්ධතාවන්ට කැමත්තක් දක්වන අය ඉන්නවා.

මම විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ලබාගත් දැනුම පදනම් කරගෙන මට හැකියාව තියනවා සිද්ධීන් වලට මැදිහත් වෙන්න. මම පොත්පත් වලින් දැනුම එකතු කරගන්නවා. ඒ වගේම සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයාගෙනුත් උපකාර ලබා ගන්නවා. මට යම් සිද්ධියකට මැදිහත් වීමේදී යම් අපහසුතාවකට මුහුණදුන්නොත් මම සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයාගෙන් උපකාර ලබා ගන්නවා. මම ගොඩාක් වෙලාවට පිරිමි සේවලාභීන් ඔහුට යොමු කරනවා. මට හිතෙනවා ක්ෂේත්‍රයට යෑම තුළ මට ගොඩාක් දේවල් ඉගෙන ගන්න ලැබුණා කියලා. ඒ වගේම මගේ ජීවිතයෙන් මම ගොඩාක් දේවල් ඉගෙන ගන්නා. මට හිතනවා මිනිස්සු මට ගරු කරන්නේ මගේ වැඩ නිසා කියලා. අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම් තමයි මගේ රේඛීය කළමනාකරු. මම ගොඩාක් වෙලාවට ඔහුව මුණගැහෙන්නේ පාරිපාලනමය කටයුතු සඳහා. මට අවශ්‍ය වෙන ඕන වෙලාවක මට ඇයට දුරකතනයෙන් කතා කරන්න පුළුවන්. මම කැමතියි පවුල් ප්‍රශ්න පසුවිපරම් කරන්න. නමුත් සමහර වෙලාවට අදාළ පුද්ගලයා මුණගැහෙන්න බෑ. එහෙම නැත්නම් සේවලාභියා ඉන්නේ ගොඩාක් දුර. මේ තුළ මට වරදකාරී හැඟීමක් දැනෙනවා.

පුහුණු සහ කුසලතා

මට ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ/ සමාජවිද්‍යා) උපාධියක් තියෙනවා. මම ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ උපදේශනය සහ මනෝසමාජීය මැදිහත්වීම් පිළිබඳ මාස 4 ක පාඨමාලාවක් හැදෑරුවා. මම විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉන්න කාලේ කෝපය පාලනය කිරීම සම්බන්ධව පාඨමාලාවක් හැදෑරුවා. හැම පාඨමාලාවක් ම මගේ වැඩවලදී ප්‍රයෝජනවත් වුනා. මට මගේ දැනුම අලුත් කරගන්න අමාත්‍යාංශය යටතේ හදාරපු ධාරිතාව වර්ධන වැඩසටහන වැදගත් වුනා (ප්‍රතිලාභීන් සමඟ සම්බන්ධ වෙන්නේ කොහොමද, ජාලගතවන්නේ කොහොමද). නමුත් උපදේශනය සම්බන්ධව පුහුණුවක් ලබා දීලා නෑ. මේ වැඩසටහන් කරන්නේ කාර්යමණ්ඩලයේ අනිත් අයත් එක්ක. මම කැමතියි මම කරන වැඩ සම්බන්ධව, උපදේශනය සම්බන්ධව විශේෂ පුහුණුවක් ලබන්න. විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයේදීවත්, මම හදාරපු පාඨමාලා වලදී වත් සේවාවලාභියෙකුට උපදේශනය ලබා දෙන්නේ කොහොම ද කියන එක ඇතුළත් වෙලා තිබුණේ නෑ. අපට අධීක්ෂණ උපකාර ලැබෙන්නේ නෑ (ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශකවරයකුගෙන්). මම කැමතියි ළමා ලිංගික අපවාර, වැඩිහිටියන්ගේ ලිංගික හැසිරීම, ප්‍රචණ්ඩ හැසිරීම, කාංසාව, කෝපය, අසහනකාරීත්ව වැනි දේවල් එක්ක කටයුතු කරන්නේ කොහොමද කියන එක ගැන පුහුණුවෙන්න. ඒ වගේම ළමයින් සඳහා භාවිතා කරන විකිත්සක ක්‍රම පිළිබඳ ඉගෙන ගන්න මම ආසයි (චිත්‍ර කලාව සහ ක්‍රීඩා භාවිතා කොට). පුහුණු සහ වැඩමුළු පවත්වන කොට ඒක වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් සහ යෝග්‍ය වෙන්නේ උපදේශන කාර්යමණ්ඩලයට පමණක් සිදුකරනවා නම් (අදාළ මාතෘකා පිළිබඳ උපදේශන කුසලතා ගොඩනැගීමට විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය)

සම්පත්

මට මේසයක්වත් නෑ. මට තාවකාලිකව මේසයක් ලබා දුන්නා. මට ඒක ලැබුණ නිසා තවත් කෙනෙකුට ඒක අහිමි වුනා. ඇත්තමට ඒක හොඳ දෙයක් නෙමෙයි. මට භාවිතා කරන්න පරිගණකයක් නෑ (මම සේවාවලාභීන් ගැන විස්තර සටහන් කරගන්නේ මගේ පෞද්ගලික සටහන් පොතේ). දුරකතන පහසුකම් තියෙනවා නමුත් පුද්ගලිකත්වයක් නෑ (සේවාවලාභියකුට කතා කරන්න සිද්ධ වුනොත් ඒක හැමෝටම ඇහෙනවා). ප්‍රවාහණ පහසුකම් පවා නෑ.

දත්ත ඇතුළත් කරන්න සහ ලිපි ලියන්න පරිගණකයක්, ප්‍රවාහණ පහසුකම් සහ මේසයක් වගේ පහසුකම් තිබුණොත් මම කරන වැඩ මීට වඩා ඵලදායී ලෙස කරන්න පුළුවන් වේවි කියලා මට හිතෙනවා. කලින් සඳහන් කරපු පුහුණු වගේම අධීක්ෂණ උපකාරත් වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වේවි.

මම නිතරම හිතන දෙයක් තමයි සේවාවලාභීන් කියන හැම එකක්ම මගේ ඔප්වට ගන්න ඕන නෑ කියන එක. මම කාර්යාලයේ වැඩ මගේ ජීවිතයෙන් බැහැරව තියලා තියෙන්නේ. ඒකකය හරිම නම්‍යශීලීයි ඒ වගේම මිත්‍රශීලීයි.

හිඬු සහ නිර්දේශ

බොහෝ වෙලාවට පුහුණුව ලබා දෙන්න ඕන අනිත් ඒකකවල ඉන්න කාර්යමණ්ඩලයටත් එක්ක. එතකොට අපිට පුළුවන්වේවි උපදේශන මැදිහත්වීම් සම්බන්ධව අදාළ ගැටලුවලට උපකාර කරන්නේ කොහොම ද කියන එක සාකච්ඡා කරන්න. පුහුණු ලැබෙන තරමට අපේ හැකියාවන්

තවත් වර්ධනය වෙනවා සහ අපි වඩාත් නිර්මාණශීලී වෙනවා. මම රැකියාව සම්බන්ධව වාඩාත් තාප්තිමත් වුනොත් සමහරවිට මම මගේ දෙවෙනි උපාධියට මනෝවිද්‍යාව හදාරාවි.

සවිස්තාරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 21

පෞද්ගලික දත්ත:

මගේ ගෙදර ඉඳලා කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 31 ක් විතර දුර තියෙනවා. බස් එකෙන් යන්න පැයක් විතර යනවා. මම විවාහකයි. මට දරුවෙක් ඉන්නවා. මම දිනපතා කාර්යාලයට යනවා.

සේවය

මම බදාදාට කාර්යාලයේ ඉන්නවා. කාර්යාලයට එන සේව්‍යාලාභීන් මුණගැහෙනවා. ඒ හැරුණම රැස්වීම් සංවිධානය කිරීම, කාර්යාලයේ ඉන්න අනිත් නිලධාරීන් මුණගැසීම සහ, සැලසුම් සකස් කිරීම වගේ පරිපාලන කටයුතුවල නිරත වෙනවා. ඊට අමතරව කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශක සහායකවරයා, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී, පරිවාස නිලධාරී, අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා සහ අනෙකුත් කාර්යමණ්ඩලය විසින් මට නිර්දේශ කරන සේව්‍යාලාභීන් මම මුණගැහෙනවා. සමාජ සේවා කටයුතුවලට සම්බන්ධ සියලුම නිලධාරීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් සෑම බ්‍රහස්පතින්දාවකම සාකච්ඡාවක් පවත්වනවා. මගේ වැඩවලට කෙලින්ම සම්බන්ධ අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම්. මම ඔහු යටතේ තමයි වැඩ කරන්නේ. මට තාමත් රාජකාරී ලැයිස්තුවක් ලැබිලා නෑ.

පාසල් හැරයාම, පවුල් ප්‍රශ්න (මව හෝ පියා අනියම් ප්‍රේම සම්බන්ධතාවලට යොමු වීම), මන්දව්‍ය භාවිතය, පාසලේ දී දඩුවමට ලක්වීම, ලිංගික අපචාරවලට ලක්වීම වගේ ළමයින්ට සම්බන්ධ ගැටලුවලට මුහුණදුන් සේව්‍යාලාභීන් මට මුණගැහිලා තියෙනවා. ඒ වගේ ම පවුල් ප්‍රශ්න (සැමියා මත්පැන් පානයට නැඹුරුවීම, ගෘහස්ථ හිංසනය, දරිද්රතාව, ලියාපදිංචි නොවූ විවාහ) නියත වැඩිහිටියන් මට මුණගැහිලා තියෙනවා. මම උපදේශන සැසියක් සඳහා විනාඩි 45 ත් පැයක් අතර කාලයක් ගත කරනවා. මම ක්ෂේත්‍රයට ගියාමත් ඔවුන් මුණගැහෙනවා (අගහරුවාදා සහ බදාදා). සාමාන්‍යයෙන් එක වාරිකාවක දී මම සේව්‍යාලාභීන් දෙන්නෙක්වත් මුණගැහෙනවා.

ඒ වගේම අපේ කාර්යමණ්ඩලයේ අනිකුත් නිලධාරීන් ක්ෂේත්‍රයේ සංවිධානය කරන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනවලට උපකාර කරනවා. ඒ වගේම සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයා විසින් පාසල් ළමුන් සඳහා පාසල්වල කරන වැඩසටහන්වලට උපකාර කරනවා.

මම හිතන්නේ නෑ වැඩ කරන්න අවශ්‍ය සම්පූර්ණ ධාරිතාව මම ළඟ තියෙනවා කියලා. මට ළමයින් සම්බන්ධ ගැටලුවලට මැදිහත් වෙන්න අවශ්‍ය ධාරිතාව තියෙනවා. නමුත් දික්කසාද වගේ දෙවල්වලට මැදිහත්වෙන්න අවශ්‍ය හැකියාවන් මට නෑ. මට මැදිහත් වෙන්න අපහසු සිද්ධීන් හමුවුනාම මම ඒවා සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායකවරයා වෙත යොමු කරනවා.

මානසික සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ ගැටලු තියන සේවාලාභීන් මම රෝහලේ මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයට යොමු කරනවා (33 වාර්ට්ටුව). උදාහරණයක් හැටියට කිව්වොත් මට මවක් හමුවුනා තමන්ගේ ළමයාට දැඩි ආවේගශීලීව පහරදෙන. මම ඇයව මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයට යොමු කරා. මට හසුරුවන්න බැරි සමහර සිද්ධීන් සඳහා මම අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමියගෙන් ඒ වගේම මනෝසමාජීය නිලධාරිනියගෙන් (ඇයට උපදේශනය සම්බන්ධ පසුබිමක් තියනවා) හෝ සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයාගෙන් උපදෙස් ගන්නවා.

මට තවමත් පත්වීම ලිපිය හෝ රාජකාරි ලැයිස්තුව ලැබ්ලා නෑ. මම සතුටුවෙනවා අවුරුදු දෙකකටත් වඩා පාසල් නොගිය ළමයි මට පුළුවන් වුනා නැවතත් පාසලට යවන්න. ඒ වගේම විවිධ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විසින් සපයන සේවාවන්ට (ජීවනෝපාය ආධාර, පාසල් උපකරණ) සේවාලාභීන් යොමු කරන්න. මට මගේ කණ්ඩායමෙන් ප්‍රමාණවත් සහයෝගක් ලැබෙනවා.

පුහුණුව හා කුසලතා

මට ශාස්ත්‍රපති විශේෂ /සමාජවිද්‍යා උපාධියක් තියෙනවා (දෙවෙනි වසරේදී මාස 6 ක් මනෝවිද්‍යාව විෂයක් විදියට හැදැරුවා - පවුල් උපදේශනය සහ සමාජ මනෝවිද්‍යාව ඇතුළත්ව).

මම මගේ විෂයන්ට අදාළ පොත්පත් කියවනවා (රාජනායගම් පියතුමා විසින් ලියන ලද).

අපිට උපදේශනය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික පුහුණුව අඩුයි. ඒක මම හිඬෑසක් විදියට දකිනවා.

මම කැමතියි පෞරුෂත්ව වර්ධනය, සේවාලාභියකුගේ ගැටලු සහ ඔවුන්ගේ හැඟීම් අවබෝධ කරගන්නේ කොහොම ද වගේ දේවල් ගැන පුහුණුවක් ලබාගන්න.

සම්පත්

මට වැඩකරන්න ස්ථානයක් තියෙනවා (මට, මට ම කියලා පුටුවක් හා මේසයක් නෑ) කොහොම නමුත් සේවාලාභීන් එක්ක කතා කරන්න මට පුද්ගලික තැනක් සොයා ගන්න පුළුවන් (මම සේවාලාභියාව සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරියා ඉන්න තැනට එක්කර ගෙන යනවා. එතන පුංචි ඉඩක් තියෙනවා). අපි වැඩ කරන අංශයට තියෙන්නේ එක පරිගණක යන්ත්‍රයයි. ගොඩාක් අය ඒක පාවිච්චි කරන්න බලාගෙන ඉන්නවා. ඒක නිසා මට ඕන වෙලාවට වැඩක් කර ගන්න අපහසුයි. අපිට ක්ෂේත්‍රයට යන්න ප්‍රවාහන පහසුකම් නෑ. මට හිතෙනවා වඩාත් කාර්යක්ෂමව වැඩ කරන්න මම මුලින් සඳහන් කරපු පහසුකම් හා පුහුණු අවශ්‍යයි කියලා.

හිඬෑස් හා නිර්දේශ

රාජකාරි ලැයිස්තුවක් නැතුව වැඩ කරන්න මට යම් අපහසුතාවක් තියෙනවා. මම කළයුතු වැඩ මොනවද කියලා තාමත් නිශ්චිත නෑ. ප්‍රමාණවත් පහසුකම් නැති එක මගේ වැඩවලට බඩාවක්. ප්‍රවාහන පහසුකම් නැති නිසා ක්ෂේත්‍ර යේ වැඩ පරක්කු වෙනවා වගේම මට ගෙදර යන්නත් පරක්කුවෙනවා. මගේ පත්වීම ස්ථිර කරනවා නම් මම ඇත්තටම මම සතුටුයි. මීට වඩා අත්දැකීම් ලබන කොට සහ මීට වඩා මේ ක්ෂේත්‍රයට ආවරණය වෙන කොට මට හිතෙනවා මට මීට වඩා වැඩ කරන්න පුළුවන් වේවි කියලා.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා -22

පෞද්ගලික දත්ත:

මම කාර්යාලයට එන්නේ බස් එකේ. පැය එකාභාමාරක් විතර ගතවෙනවා. මම ජීවත්වෙන්නේ මගේ දෙමාපියන් ඒකක.

සේවය

මම සේවාවලාහින් මුණගැහෙන්න සඳුදා, බදාදා, සහ සිකුරාදා යන දිනවල කාර්යාලයේ ඉන්නවා. ග්‍රාම නිලධාරී, සමාද්ධි සංවර්ධන නිලධාරී, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී සහ සමාජ සංවර්ධන නිලධාරී විසින් මට සේවාවලාහින් යොමු කරනවා. මම එක සේවාවලාහියකු වෙනුවෙන් විනාඩි 40 ක් විතර ගතකරනවා. ඔවුන් සමඟ කතා කරන්න කාර්යාලයේ ස්ථානයක් මම සොයාගන්න ඕන. (හමු වීම සඳහා වෙන් කරපු තියන තැන තියෙන්නේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ කාමරයේ. ඇයත් එතන ඉන්නවා)

මට ගොඩාක් වෙලාවට මුණගැහෙන්නේ පවුල් ප්‍රශ්න තියන සේවාවලාහින්. ඒ අයගෙන් වැඩි දෙනෙක් කාන්තාවන්. ගෘහස්ථ නිංසනය, සැමියා මත්පැන් පානයට යොමු වීම, සැමියා ඇය පිළිබඳ සැක කිරීම, සැමියා සහ බිරිඳ වෙන්ව ජීවත්වීම වගේ ප්‍රශ්න තමයි ඔවුන් අරගෙන එන්නේ. සමහර වෙලාවට පිරිමි තමන්ගේ බිරිඳ සොයාගෙන අපේ කාර්යාලයට එනවා. මොකද ඔවුන් අතර රණ්ඩු සරුවල් ඇති වුනාම බිරිඳ ගෙදරින් පිටවෙනවා. සැමියා සැක කරනවා අපේ කාර්යාලය ඒ වගේ කාන්තාවන්ට ආරක්ෂාව සලසන්න ඔවුන්ට ඉන්න තැන් සොයලා දෙනවා කියලා. ගොඩාක් කාන්තාවන් පැමිණිලි කරන්නේ ඔවුන්ගේ සැමියන් මත්පැන් පානයට යොමු වෙලා හෝ ඔවුන් හැර දමා ගොස් හෝ නැවත නැවත විවාහ කරනවා කියලා ("serial" marriage). වයස 22 ත් 45 ත් අතර කාන්තාවන් තමයි ගොඩාක් වෙලාවට මාව මුණගැහෙන්න එන්නේ. සමහර අය ඔවුන්ගේ ලිංගික ගැටලු ගැන කතා කරනවා. සතියකට සිද්ධීන් 12 කට විතර මම මැදිහත් වෙනවා.

තමන්ගේ ගැනු දරුවන් ආදර සම්බන්ධතාවලට පැටලිලා ඉන්න අම්මලත් එනවා. සමහර අවස්ථාවල ඒ දරුවන් තමන්ගේ පෙම්වතා සමඟ එකට ජීවත්වෙනවා.

එක සිද්ධියක් තිබුණා තාත්තා තමන්ගේ වයස අවුරුදු 17 ක දුව දූෂණය කරලා.

ළමයින්ගේ අධ්‍යාපනය සහ අධ්‍යාපන තත්ත්වයන් සඳහා උපකාර ලබා දෙන්න මම සමහර සිද්ධීන් ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරීට යොමු කරනවා. කාන්තා ගෘහ මූලික පවුල් හා සම්බන්ධ සිද්ධීන් සමාජ සේවා නිලධාරියට සහ ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරියට යොමු කරනවා.

මානසික සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ ගැටලු තියෙන සේවාවලාහිනුත් මට මුණගැහෙනවා. මම ඔවුන් මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයට යොමු කරනවා. කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරීන් තරුණ අය සහ පවුල් සඳහා ගෘහස්ථ ප්‍රවණ්ඩත්වය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කරන කොට මම ඇයට උපකාර කරනවා. මට රාජකාරි ලැයිස්තුවක් නැති නිසා ගම්වල වැඩසටහන් කරන්න මුදල්

ප්‍රතිපාදන ලබා ගන්න බැ. ක්ෂේත්‍රයේ මම ම කරන ක්‍රියාකාරකම් නැතිවුනත් කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනිය ක්ෂේත්‍රයේ කරන වැඩවලට මම උදව් කරනවා. දැනට අපි සැලසුම් කරගෙන යනවා ගම්වල ළමා සමාජ පිහිටවන්න. අපි කණ්ඩායමක් හැටියට වැඩ කරනවා. මම සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයා එක්කත් වැඩ කරනවා. විශේෂයෙන් ම කාන්තාවන්, ළමයින් සහ පවුල් වලට සම්බන්ධ සිද්ධීන් මට සහ අපේ ඒකකයට යොමු කරනවා. ජවනෝපාය සම්බන්ධ සිද්ධීන් සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශක සහායක නිලධාරීවරයා වෙත යොමු කරනවා. පිළිගැනීමේ නිලධාරිනිය වගේම අනෙකුත් කාර්යමණ්ඩලයන් ඒ ආකාරයටම තමයි නිර්දේශ කිරීම් සිද්ධ කරන්නේ (කාන්තාවන් සහ ළමයින් සම්බන්ධ සිද්ධීන් ළමා සංවර්ධන සහ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයාට සහ ජවනෝපාය හා අදාළ සිද්ධීන් සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයෙන් උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයාට)

මම පදනම් වෙලා ඉන්නේ ළමා සහ කාන්තා සංවර්ධන ඒකකයට. මම වැඩ කරන්නේ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා යටතේ. ඔහු තමයි මගේ රේඛීය කළමනාකරු. මට අවශ්‍ය හැමවෙලාවකම මට ඔහුව මුණගැහෙන්න පුළුවන්. ඔහු හරිම නමායිලියි.

මාසයකට සැරයක් ඇවිත් මාව මුණගැහෙන්න කියලා මම සේවාවලාහීන්ට කියනවා. මමත් මාසයකට සැරයක් සේවාවලාහීන් සහ අදාළ පවුල් මුණගැහෙන්න යනවා. මට කිසිම පුහුණු පසුබිමක් නැතිවුනත් සැමියන් සහ බිරියන් අතර තියන ආරවුල් විසඳන්න උපකාර කරන්න හැකියාවක් තියෙනවා.

ගෘහපිටිසුම් කරනකොට මත්පැන් පානය කරන අයට මම අවවාද කරනවා එයින් ශරීරයට වන හානි ගැන. නමුත් ඔවුන් ඒක නවත්වන්නේ නෑ. දිගටම පාවිච්චි කරනවා.

සිද්ධීන් සඳහා මැදිහත්වෙනකොට යම් ගැටලුවකට මුහුණදුන්නොත් මම ඒක සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයා වෙත යොමු කරනවා. මානසික සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ ප්‍රශ්න මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයට යොමු කරනවා.

ඇත්තටම මට සතුටුයි උපකාරයක් බලාපොරොත්තුවෙන් මාව සොයාගෙන ආපු අයට පිහිටක් වෙන්න පුළුවන් වුන එක ගැන. නමුත් මට හිතෙනවා මම තව දුරටත් විකිත්සක ක්‍රමවේද ගැන ඉගෙන ගන්න ඕන කියලා. ඒ වගේම මගේ කුසලතා තවදුරටත් වර්ධනය කරගන්න ඕන.

පුහුණු සහ කුසලතා

මම ශාස්ත්‍රවේදී (සමාජවිද්‍යා සහ මනෝවිද්‍යාව) උපාධිධාරිනියක්.

උපදේශනය සම්බන්ධව මාස 6 ක පුහුණුවක් තියෙනවා. මෙය සංවිධානය කරන ලද්දේ GIZ සංවිධානය විසින් දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයේය.

මම වැඩමුළු විශාල ප්‍රමාණයකට සහභාගි වෙලා තියෙනවා. නමුත් ඒවා ගොඩාක් දුරට උපදේශනය හා සම්බන්ධ ප්‍රායෝගික ඒවා නෙමෙයි.

මිනිස්සු මුහුණදෙන සිද්ධීන් හා අදාළ විෂය හා ගැටලුවට සම්බන්ධවෙන්න මට අපහසුතාවක් තියෙනවා. අපි ප්‍රතිකාර සහ විකිත්සමක ක්‍රමවේදයන් ගැන අධ්‍යයනය කරලා නෑ. උපදේශනය

සම්බන්ධ පුහුණුවේදී සේවාවලාභියෙක් එක්ක කතා කරන්නේ කොහොම ද කියන එක ගැන අපිට ප්‍රායෝගික දැනුමක් ලබා දුන්නේ නෑ (කවිචේරිය විසින් සංවිධානය කරන ලද උපදේශන පුහුණුව අතරතුර පංති දෙකක් පමණයි).

මම පොත්පත් කියවනවා (දැනට මම ස්ටාලින් පියතුමාගේ පොත් කියවමින් ඉන්නවා). ඒ වගේම පුවත්පත්වල යන ලිපි කියවනවා.

මත්පැන්වලට ඇබ්බැහිවුන කෙනෙකුට, පවුල් ප්‍රශ්න තියන අයට, ලිංගික ගැටලු තියන අයට සහ ලිංගික ගැටලු සම්බන්ධව නවයොවුන් විශේ අයත් එක්ක වැඩ කරන්නේ (උපදේශනය ලබා දෙන්නේ) කොහොමද කියලා පුහුණුවක් ලබාගන්න මම කැමතියි.

සම්පත්

අපිට වැඩ කරන්න වෙනම ඒකකයක් තියෙනවා. නිර්දේශ කිරීම් සඳහා ඉතාමත් හොඳ වැඩපිලිවෙලක් තියෙනවා. උපදේශන සහායකවරුන් කියන තනතුර ප්‍රයෝජනවත් ('සහායකවරු' නාමය නෙමෙයි). ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී සහ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී සමඟ ක්ෂේත්‍රයට යන්නත් පුළුවන්. මොකද ඔවුන්ට යතුරු පැදි තියෙනවා. අපිට අවශ්‍ය වෙන්නේ පරිගණක වගේ සම්පත් (දත්ත සහ තොරතුරු ගබඩා කරන්න, වාර්තා පිළියෙල කරන්න- දැනට කිසි දෙයක් ලිඛිතව කිසිම තැනක වාර්තා වෙන්නේ නෑ). දුරකථන පහසුකම් නෑ.

මට ගොඩාක් යාළු මිත්‍රයන් ඉන්නවා. මට ප්‍රශ්නයක් වුනාම මම ඔවුන්ට කතා කරනවා. සේවාවලාභීන් ගැන සහ ඔවුන්ගේ ප්‍රශ්න ගැනත් මගේ සමහර යාළුවන් එක්ක කතා කරනවා. ඒ වගේම සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායකවරයා එක්කත් කතා කරනවා. ඒ හැරුණම මම චිත්‍රපටි බලනවා සහ සිංදු අහනවා මේ විදියට තමයි මම මගේ යහපැවැත්ම ආරක්ෂා කරගන්නේ.

හිඬුස් හා නිර්දේශ

මම මුහුණ දෙන ප්‍රධානම ගැටළුව තමයි අපිට වැඩ කරන්න අයත් බල ප්‍රදේශය විශාලවීම. ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ 42 තියෙනවා. ගම්මාන පිහිටලා තියෙන්නේ ඇතින් මේවාට යන්නම විශාල කාලවේලාවක් යනවා.

අතින් එක තමයි මම මුණගැහෙන්න එන සේවාවලාභීන් සහ උදව් උපකාර බලාපොරොත්තුවෙන් එන ගොඩාක් අයට ජීවනෝපාය මාර්ග සඳහා උපකාර අවශ්‍යයි. මට හිතෙනවා අප ඔවුන්ට උපකාර කළ යුතුයි කියලා. ඔවුන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් තමන්ගේ පවුලේ බර කරට ගන්න කාන්තාවන්. මට ඇත්තමට සතුටු වෙන්න තිබුණා ඔවුන්ගේ මේ ගැටලු විසඳ ගන්න ප්‍රමාණවත් සහයෝගයක් දෙන්න පුළුවන් වුනා නම්.

අපේ කුසලතා තවදුරටත් වර්ධනය කළොත්, අපට යෝග්‍ය තනතුරු නාමයක් ලබා දුන්නොත් සහ රාජකාරී ලැයිස්තුව පැහැදිලිව ලැබුණොත් මට හිතෙනවා අපට මීට වඩා ඵලදායී සේවයක් කරන්න පුළුවන් වේවි කියලා.

පෞද්ගලික දත්ත

මගේ ගෙදර ඉඳලා කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් 65 ක් විතර තියෙනවා. බස් එකෙන් යන්න පැය තුනහාමාරක් විතර යනවා. බස් දෙකක් ගන්න ඕන. කාර්යාලයට කිට්ටු තැනක මම මගේ යාච්චෙක් එක්ක නැවතිලා ඉන්නේ. අපි ගෙයක් කුලියට ගන්නා. හැම සති අන්තයකම මම ගෙදර එනවා. ආයින් සඳුදාට යනවා.

සේවය

මම බදාදා කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා. අනිකුත් සේවාවන් එක්ක සම්බන්ධවනා පැවැත්වීම සහ ඔවුන්ට අදාළ ලිපි යැවීම වගේ පරිපාලන වැඩ තමයි මම ඒ දවස කුළ කරන්නේ. අනික් දවස්වලට මම ක්ෂේත්‍රයට යනවා ගොඩාක් වෙලාවට මම යන්නේ තනියම. එතකොට මට පුළුවන් කිසිම බඩාවකින් තොරව උපදේශනය කරන්න. මම මගේ කණ්ඩායමත් එක්ක (ළමා සංවර්ධන නිලධාරී, කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී සමාජ සේවා නිලධාරී, පරිවාස නිලධාරී සහ අදාළ ග්‍රාම සේවක නිලධාරී) දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ පසු විපරම් ක්‍රියාකාරකම් කරනවා. ක්ෂේත්‍රයට යනකොට මම එක දවසකට යන්න පුළුවන්කම තියෙන්නේ එක ගමකට විතරයි. අඩුම වශයෙන් මම සේවාවලාහින් 3 දෙනෙක් හෝ පවුල් 3 ක් මුණගැහෙනවා. විනාඩි 20 ත් 40 ත් අතර කාලයක් මම සේවාවලාහියෙකු එක්ක ගත කරනවා. පවුලක් සඳහා නම් පැයක් විතර ගතකරනවා. බ්‍රහස්පතින්දා දවස්වලට ගම්වල දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කරනවා. මම මේ දේවල් කරන්නේ මගේ කණ්ඩායමත් එක්ක සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, පාසල්, සහ අනෙකුත් අදාළ රජයේ දෙපාර්තමේන්තු එක්ක සහයෝගිත්වයෙන්.

මම කලින් උපදේශනය ලබා දෙන්න මලාවි හි මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයට ගියා. පස්සේ එතනට අලුතින් උපදේශකවරයෙක් පත්වෙලා ආවම මම එහේ යන එක නතර කරා. මානසික සෞඛ්‍ය ගැටලු තියෙන සේවාවලාහියෙක් මුණගැහුනාම මම ඔවුන්ට යොමු කරනවා.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් මට රාජකාරී ලැයිස්තුවක් දීලා තියෙනවා. නමුත් මට නිදහස තියනවා මගේ වැඩ සැලසුම් කරගන්න සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කරන්න. කාර්යමණ්ඩලයේ අනෙකුත් නිලධාරීන් එක්ක සම්බන්ධතා පවත්වන්නේ ලේකම්තුමා උපදෙස් දෙන ආකාරයට. මම දකිනවා මිනිස්සුන්ට ගොඩාක් ගැටලු තියෙන්නේ දුප්පත්කම නිසා. දුප්පත්කම නිසා දෙමාපියන්ට ඔවුන්ගේ දරුවන් පාසල් යවන්න විදියක් නෑ. සමහර වෙලාවට පාසල් තියෙන්නේ ගොඩක් අෑත. ළමයින්ට පාසල් යන්න ප්‍රවාහන පහසුකම් නෑ.

තනිකඩ මවුවරු ඔවුන්ගේ දරුවන් හදාවඩා ගන්න ලොකු වෙහෙස මහන්සියක් ගන්නවා. වැන්දඹුවන් සහ කාන්තාවන් තනියම ජීවත් වෙනවා (සැමියා අතුරුදහන් වී හෝ හැරදමා ගොස්). ඒ කාන්තාවන් ප්‍රසිද්ධියේ පිරිමින් එක්ක කතා කරන්න හෝ සම්බන්ධකම් තියාගන්න බයයි. එහෙම වුනොත් ගමේ මිනිස්සු හිතන්නේ ඔවුන් හරක ගැනු කියලා.

සේවාවලාහින් මුහුණදෙන ගැටලු අතර වැඩිපුර තියෙන්නේ ගෘහස්ථ හිංසනය, ළමයි ලිංගික අපචාර වලට යොදා ගැනීම, සිසුන් පාසල් හැරයාම, විශාදයෙන් පෙළීම, ආබාධිත බව වගේ

දේවල්. මම මැදිහත් වූන සිද්ධීන් අතර ළමා නිවාසයකට ඇතුළත් කරන්න අවශ්‍ය ළමයෙක් මට මුණගැහුණා. මම ඔහුව පරිවාස නිලධාරියා වෙත යොමු කරා. පාසල් හැර යන සිසුන් මුණගැහෙන්න මම නිතරම යනවා. සමහරවෙලාවට සතියකට තුන්වතාවක් විතර යනවා. ගෘහස්ථ හිංසනය සම්බන්ධ සිද්ධීන් වලදී මම සතියකට දෙවතාවක් විතර ඔවුන් මුණගැහෙන්න යනවා. කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරිනියන් ඔවුන් මුණගැහෙන්න නිතරම යනවා. මම කණ්ඩායමක් එක්ක එකතුවෙලා වැඩ කරනවා. අවශ්‍ය වෙලාවට අදාළ නිලධාරීන්ට සේවාලාභීන් සහ සිද්ධීන් යොමු කරනවා. ඒ වගේම මම නීතිපතා ඔවුන්ව මුණගැහෙන්න යනවා. ඔවුන් ප්‍රශ්නයක් රැගෙන ආවොත් මම ඔවුන්ට ඇහුම්කන් දෙනවා, ඒ වගේම ඔවුන්ව ටේබල්යමත් කරනවා සහ අනෙකුත් සේවාවන්ට ඔවුන් යොමු කරනවා.

ගොඩාක් වෙලාවට මම දෙමාපියන් උනන්දු කරවනවා ඔවුන්ගේ දරුවන් නීතිපතා පාසල් යවන්න. වයස අවුරුදු 12 ත් 16 ත් අතර ළමයි ලිංගික අපචාරවලට ලක්වීමේ අවධානම වැඩියි. පහුගිය අවුරුද්දේ මම ඒ වගේ සිදුවීම් 4 ක් සොයා ගත්තා. මම ඔවුන්ව කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී වගේ අනිකුත් නිලධාරීන්ට යොමු කරා.

මම මගේ වැඩ ගැන කතා කලොත් මට හිතෙනවා ඇත්තටම මේක රැකියාවකට වඩා සේවයක්. ප්‍රශ්නවලට මුහුණදෙන මේ මිනිස්සු මට දැනෙන්නේ හරියට මගේ පවුලේ සාමාජිකයන් වගේ. මට සතුටයි ඔවුන්ගේ ප්‍රශ්නවලට යම් විසඳුමක් සොයා දෙන්න පුළුවන්වීම ගැන. ඔවුන් ජීවත් වෙන්නේ ඉතාමත් අමාරුවෙන්. ඔවුන්ට උදව් කරන එක මට සතුටක්.

මගේ රේඛීය කළමනාකරු ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා. මට ඔහුව ඕන වෙලාවක හමුවෙන්න පුළුවන්. ඔහු හරිම කරුණාවන්තයි.

පුහුණුව සහ කුසලතා

ශාස්ත්‍රවේදී (දර්ශනය පිළිබඳ) උපාධිය.

මනෝවිද්‍යාව පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව (ඉන්දියානු ආයතනයක් සමඟ මාස 6 ක තැපැල් මාර්ගික පාඨමාලාවක්).

ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ උපදේශනය සහ මනෝසමාජීය වැඩ පිළිබඳ මාස 6 ක පාඨමාලාව.

අමාත්‍යාංශය විසින් කාන්තාව සහ ළමයින් සමඟ වැඩ කිරීම සම්බන්ධව පවත්වන ලද දවස් හතක වැඩ මුළුව.

UNICEF, UNHCR සහ ‘සේවි ද විල්ඩරන්’ විසින් ලබා දුන් පුහුණුව.

මේ හැම පාඨමාලාවක්ම සහ පුහුණුවක්ම මට හරිම ප්‍රයෝජනවත්. වැඩ කිරීම සම්බන්ධව මගේ විශ්වාසය වැඩි කරා. මිනිස්සුන්ට කතා කරන්නේ සහ ඔවුන් එක්ක වැඩ කරන්නේ කොහොම ද කියලා ඉගෙන ගත්තා. ඒ වගේම මගේ සන්නිවේදන කුසලතාව දියුණු කරගන්න පුළුවන් වුණා.

මගේ දැනුම වැඩිකරගන්න මම පොත්පත් කියවනවා (ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ). උපදේශන ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ කරන මගේ අනිත් හිතවතුන් සමඟ මම සාකච්ඡා කරනවා.

මම ලබපු පුහුණුව සම්බන්ධ හිඬැස් හැටියට මම දකින්නේ, කොහොමද උපදේශන සැසියක් පවත්වන්නේ සහ කොහොම ද මිනිස්සුන්ට කතා කරන්නේ කියන දේ විධිමත්ව ඉගෙන ගන්න මට අවස්ථාවක් ලැබුණේ නෑ.

ඒ වගේම ළමා සහ කාන්තා අයිතිවාසිකම්, ගෘහස්ථ නිංසනයට අදාළ තීති පිළිබඳ මට තවදුරටත් දැනගැනීම අවශ්‍යයි. විශාදයෙන් පෙළෙන අයට උදව් කරන්නේ කොහොමද කියලාත් ඉගෙන ගන්න ආසයි.

සම්පත්

මට කියන්න තියෙන්නේ අපට මානව සම්පත් විතරයි තියෙන්නේ. අනික් මූලික පහසුකම් මුකුත් නෑ. මම ක්ෂේත්‍රයට යන්නේ බස් එකේ. එහෙමත් නැත්නම් බයිසිකලේ. කාර්යාලය තුළ ප්‍රමාණවත් ඉඩක් සහ උපදේශනය සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් ලබා දෙන්න පුළුවන් නම් ඒක හරිම ප්‍රයෝජනවත්. ඒ වගේම වැදගත් ප්‍රවාහන පහසුකම් සහ සන්නිවේදනය සඳහා දුරකතන පහසුකම්.

මගේ යහපැවැත්ම පවත්වා ගෙන යන්න මම සිංදු අහනවා, යාළුවන්ට කතා කරනවා, නිදාගෙන පොඩි විවේකයක් ගන්නවා. ඒ හැරුනම ව්‍යායාම කරනවා. මට බොක්සිං කොට්ටයක් තියාගෙන ඉන්නවා. මම ඒක පාවිච්චි කරනවා මට තරහා ගිය වෙලාවට - (මට ඇත්තටම තරහා ගියා තාත්තා තමන්ගේ දුච්ච ලිංගිකව දූෂණය කරා කියලා ඇහුවම සහ ඔහු දරුවා ව බය කරන්න සෙල්ලම් තුවක්කුවක් පෙන්වුවා කිව්වාම).

මම තරුණයන් එක්ක ක්‍රිකට් ගහනවා. සමහර වෙලාවට ඔවුන් පුහුණු කරනවා. මේ විදියට තමයි මම, මම ගැන සැලකිලිමත් වෙන්නේ. මම මීටර් 100 දුවන්න සහභාගි වුනා. මම නටනවා (මම මීට ටික කාලෙකට කලින් මගේ යාළුවන් එක්ක බිරේක් ඩාන්ස් ඉගෙන ගන්නා). මගේ සමහර යාළුවන් එකම ගමේ සහ එකම විශ්වවිද්‍යාලයේ. අපි ඔක්කොම එකට නැවතීලා ඉන්නේ මන්තායි නැගෙනහිර. හවසට අපි සිංදු කියනවා. සෙල්ලම් කරනවා. විනෝද වෙනවා. අපිම උයාගෙන කනවා.

හිඬැස් හා නිර්දේශ

භූගෝලීය වශයෙන් දුර ප්‍රමාණය වැඩි නිසා වැඩිපුර වැඩ කරන්න අමාරුයි. පාරවල්වල යන්න අමාරුයි. විශේෂයෙන් ම වහින කාලේට පාරවල් යට වෙනවා. ඒ වගේම වැඩ කරන්න අවශ්‍ය මූලික පහසුකම්වත් නැති එක (කාර්යාලීය උපකරණ) වැඩ කරන්න බාධාවක් වගේම අපේ වැඩ ප්‍රමාද කරනවා.

අපිට පුළුවන් නම් අනෙකුත් උපකාර සේවාවන් ඒකරාශි කරන්න (අරමුදලේ, ද්‍රව්‍යාත්මක උපකාර) සහ ඒවා සේවාලාභීන්ට ලබා දෙන්න (ඔවුන්ට උපදේශනය විතරක් ප්‍රමාණවත් නෑ ඔවුන්ට ගොඩාත් ප්‍රායෝගික ගැටලු සහ අවශ්‍යතාවන් තියෙනවා). ඇත්තටම මට ඒ තුළින් ගොඩාක් සතුටක් ලබන්න පුළුවන් වේවි.

ඒ වගේම දැනට අපි ඉන්න ප්‍රදේශයේ පවත්වන පුහුණු සහ වැඩමුළුවලට සහභාගීවීමට ඉඩ සැලසීම හරහා අපේ දැනුවත්භාවය ඉහළ නංවන්න අපට උපකාර කරන්න පුළුවන් නම් මට හිතෙනවා මම කරගෙන යන වැඩ මීට වඩා හොඳින් කරගෙන යන්න පුළුවන් වේවි .

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා -24

පෞද්ගලික දත්ත:

මගේ කාර්යාලය පිහිටලා තියෙන්නේ මගේ ගෙදර ඉඳලා කිලෝ මීටර් 23 ක් දුරින්. බස් එකේ යනවා නම් පැයක් විතර යනවා (බස් දෙකක යා යුතුයි) මම මගේ දෙමාපියන් සමඟ ජීවත්වෙනවා. ගෙදර ඉඳලා දිනපතා කාර්යාලයට යනවා.

සේවය :

සතියේ දවස් පහේම මම කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා. කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, ග්‍රාම නිලධාරී, පොලීසිය (ළමා සහ කාන්තා කාර්යාංශය), ළමා අයිතිවාසිකම් නිලධාරී, සමාජ සංවර්ධන නිලධාරී සහ අනෙකුත් කාර්යමණ්ඩලය විසින් මට සේවාවලාහීන් යොමු කරනවා. ගොඩාක් වෙලාවට ළමයි සහ ඔවුන්ගේ දෙමාපියන් මට යොමු කරනවා. ඔවුන් රැගෙන එන ප්‍රශ්න අතර පාසල් හැර යාම (ළමයි ඔවුන් විසින්ම පාසල් ගමන නතර කිරීම සහ ඔවුන්ගේ දෙමාපියන් විසින් ආර්ථික අපහසුතා තුළ ළමයින්ගේ පාසල් ගමන නතර කිරීම). දෙමාපියන් අහිමි ළමයින්ට ඒ අතර ඉන්නවා.

විශේෂයෙන් ම කාන්තාවන්ට තියෙන්නේ පවුල් ප්‍රශ්න. ඒවා හුඟාක් වෙලාවට දික්කසාදයෙන් කෙලවර වන ප්‍රශ්න (සැමියාගේ පහර දීමට ලක්වීම, මත්පැන් පානය සහ සැමියා අනියම් ප්‍රේම සම්බන්ධතා පැවැත්වීම).

මම සාමාන්‍යයෙන් සේවාවලාහීයේ එක්ක විනාඩි 45 ක් විතර ගතකරනවා. පවුලක් සඳහා නම් පැයක විතර කාලයක් ගත කරනවා.

මට ඔවුන්ව පුද්ගලිකව මුණගැහෙන්න කාර්යාලය තුළ ඉඩක් නෑ. මම බොහෝවිට ඔවුන් එළියට හෝ ගසක් යටට රැගෙන යනවා. සමහර සේවාවලාහීන් මාව මුණගැහෙන්න සතියකට සැරයක් එනවා. සමහර අය ඔවුන්ට හැකි හැම වෙලාවකම වගේ මාව මුණගැහෙන්න එනවා. ගොඩාක් සේවාවලාහීන් දැඩි ආර්ථික අපහසුතා මැද ජීවත්වෙන්නේ. ඔවුන්ට කාර්යාලයට එන්න බස් ගාස්තු සඳහා පවා මුදල් සොයා ගන්න අමාරුයි. මට වුනත් නිතරම ඔවුන් මුණගැහෙන්න ක්ෂේත්‍රයට යන්න අපහසුයි. විධිමත් බස් සේවාවක් නෑ.

අපේ ඒකකය (ළමා සහ කාන්තා) ඉදිරියේදී කාර්යාලය තුළ වෙනම ඒකකයක් ලෙස (අනෙක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවල වගේ කාන්තා සහ ළමා සංවර්ධන ඒකකය නමින්) පවත්වාගෙන යන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා.

මම වැඩ කරන්නේ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා යටතේ. අපිට ඉතාමත් මෑතකදී තමයි රාජකාරී ලැයිස්තු ලැබුණේ. මම කොළඹ තියෙන අපේ අමාත්‍යාංශයට ගිය වෙලාවක මගේ රාජකාරී ලැයිස්තුව ඉල්ලුවා. ඒක මට දුන්නා. නමුත් ඒක තිබුණේ සිංහලෙන්. මට කියවන්න බෑ.

මම වැඩ කරන්නේ මගේ කණ්ඩායමත් එක්ක. මම ක්ෂේත්‍රයට යන්නේ මගේ කණ්ඩායමේ අනෙක් සාමාජිකයන් එක්ක. ඒවගේම සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශන සහායක නිලධාරියා ගම්වල දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන කොට මම ඔහු සමඟ ඒ වැඩවලට සම්බන්ධ වෙනවා.

පාසල් හැරයාම වගේ ළමයි සම්බන්ධ සිද්ධීන් සමඟ කටයුතු කරන්න මට පහසුයි. නමුත් දික්කසාදවීම් වගේ පවුල් ප්‍රශ්නවලට මැදිහත් වෙන්න අපහසුයි. මැදිහත් වෙන්න අපහසු යම් සිද්ධියක් මට මුණගැහුණොත් මම ඒක කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියාට, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරීට, සමාජ සේවා අමාත්‍යාංශයේ උපදේශන සහායක නිලධාරීවරයාට හෝ ග්‍රාම නිලධාරී වෙත යොමු කරනවා.

උපදේශන සහායක නිලධාරියෙක් හැටියට මම මොනවද කරන්න ඕන කියලා නිශ්චිත හැඟීමක් මට නෑ (දැනට රාජකාරී ලැයිස්තු ලැබීලා තියෙනවා ඒක පරිවර්තනය කරගෙන ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා එක්ක සාකච්ඡා කළ යුතුයි).

කාර්යාලයට එන්න අපහසු සේවාවලාහීන් පසුවිපරම් කරන්න ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලට යන්න වැඩපිළිවෙලක් තාමත් කාර්යාලයෙන් සකස් කරලා දීලා නෑ. මට ඒ පහසුකම් කාර්යාලයෙන් පිළියෙල කරදිය යුතුයි.

සේවාවලාහීන්ගේ සහ ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතාවන්ට අනුව වැඩකරන්න මට හැකියාවක් නෑ. මීට කළින් නම් මට ඒ ගැන ඒ තරම් කණගාටුවක් දැනුනේ නෑ. නමුත් මගේ පත්වීම ස්ථිර කරලා ලියුම ආවට පස්සේ මට ලොකු කණගාටුවක් දැනුනා. මම අනිකුත් කාර්යමණ්ඩලය වගේ (කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී සහ අනෙකුත්) විධිමත්ව අරගෙන තියෙනවා වුනාට මට ඉටුකරන්න විධිමත් භූමිකාවක් නෑ. මම මොනවද කරන්න ඕන කියලා තාම මට ස්ථිර හැඟීමක් නෑ. නමුත් මම සතුටුවෙනවා මගේ පත්වීම ස්ථිර කරපු එක ගැන. මගේ රේඛීය කළමනාකරු ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා. ඔහුගෙන් උපකාරයක් අවශ්‍ය හැම වෙලාවකම ඔහුව මුණගැහෙන්න හැකියාව මට තියෙනවා. ඔහු හරිම කරුණාවන්තයි.

පුහුණු හා කුසලතා

මට ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ/ සමාජවිද්‍ය) උපාධියක් තියෙනවා. උපාධියට උපදේශනය සම්බන්ධව මාස 6 ක මොඩියුලයක් ඇතුළත්ව තිබුණා.

මම උපදේශනය සම්බන්ධ වසරක පාඨමාලාවක් හදාරලා තියෙනවා. ඒක මට හරිම වැදගත් මොකද ඒකට ප්‍රායෝගික අංගයකුත් ඇතුළත් වුනා (පාඨමාලාව කරන අතරතුර මම සේවාවලාහීන් කිහිපදෙනෙක් මුණගැහුනා සහ ඔවුන් පිළිබඳ වාර්තාවක් පිළියල කරා).

5 වසරේ ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ මනෝසමාජීය බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් කරන්න 2011 වසරේ දී මට අවස්ථාව ලැබුණා.

සේවාවලාහීන් සමඟ කතාබහ කළයුත්තේ කෙසේ ද කියලාත් මම පුහුණුවක් ලැබුවා.

සමාජය පිළිබඳ ඉගෙන ගන්න මට අවස්ථාව ලැබුණා ඒ වගේම මම ක්ෂේත්‍රය හා සම්බන්ධ වැඩ ගොඩාක් කලා. ඒ තුළින් මට පවතින සංදර්භය වගේම කළයුතු කාර්යයන් මොනවද කියලා

හඳුනා ගන්න පුළුවන් වුනා. මම මගේ උපාධියේ නිබන්ධනය සඳහා තෝරා ගත්තේ මත්පැන් පානයට ඇබ්බැහි වීම මැඩපවත්වන්න ප්‍රාදේශීය ආයතනය උපකාරී වන්නේ කෙසේ ද කියන මාතෘකාව.

මෑතකදී ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ උපදේශනය හා මනෝසමාජීය මැදිහත්වීම පිළිබඳ මාස හයක සහතිකපත් පාඨමාලාවක් හැදෑරුවා. ඒ වගේම ‘සේවි ද විල්ඩ්රන්’ UNHCR සහ UNICEF වගේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විසින් පවත්වනු ලබන වැඩමුළුවලට සහභාගි වුනා.

පරිවාස දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල සහයෝගීත්වයෙන් පවත්වනු ලබන වැඩමුළු කිහිපයකට සහභාගිවෙන්න අවස්ථාව මට ලැබුණා. මාසෙකට හෝ මාස දෙකකට වතාවක් සිද්ධීන් පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම සඳහා කාර්යාලයේ පවත්වන රැස්වීමට මම සහභාගිවෙනවා.

මම, මගේ දැනුම වැඩි කරගන්න පොත්පත් කියවනවා (ස්ටාලින් පියතුමා, චින්සනටි පැට්රික් පියතුමා සහ අනෙකුත් අය විසින් රචිත පොත්) ඒ වගේම ‘නාන්’ ‘අන්ජලී’ ‘මනුදම්’ වගේ සඟරා නිතිපතා කියවනවා.

මම හදාරනු පාඨමාලා දැනට මම කරන වැඩ හා ඒතරම් අදාළ බවක් නෑ. ජාතික සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ පාඨමාලාවේ යම් ආකාරයක අදාළත්වයක් තියෙනවා. ඒක අපට ලබා දුන්නේ අපි උපදේශන සහායක නිලධාරීන් හැටියට පත්කරාට පස්සේ. ඒක සංවිධානය කළේ අමාත්‍යාංශය විසින්.

සේවාවලාහීන් සමඟ කටයුතු කරන ආකාරය සහ ඔවුන්ගේ ගැටලු හඳුනාගැනීම පිළිබඳ තවදුරටත් පුහුණුව ලබන්න මම ආසයි. ඒ වගේම උපදේශනවරුන් සඳහා වෙනම පවත්වන, විශේෂයෙන් ම වැඩ කරන කොට මුහුණදෙන ගැටලු, මොනවාගේ ප්‍රතිපලයක් ද අපේ බලාපොරොත්තු වෙන්නේ වගේ දේවල් පිළිබඳ පුහුණුවලට සහභාගිවෙන්නත් මම ආසයි.

සමහර සේවාවලාහීන් ඇවිත් කියනවා ‘මට මැරෙන්න හිතෙනවා’ කියලා. එතකොට ඇත්තටම මට බය හිතෙනවා. ඒවැනි දේවල් සඳහා මැදිහත් වෙන්නේ කොහොමද සහ ඔවුන් කාටද යොමු කරන්නේ කියන දේ පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබා ගන්න කැමතියි.

සම්පත්

මාව යම් තනතුරකට පත්කරලා තියෙනවා. ඇත්තටම ඒක ගැන මට සතුටයි. නමුත් අපිට තවමත් නිසි මඟ පෙන්වීමක් නෑ. වැඩකරන්න ස්ථානයක් හෝ පහසුකම් නෑ. මේ දේවල් ලබා දෙනවා නම් අපිට මීට වඩා ඵලදායී සේවයක් ඉටුකරන්න තිබුණා.

යම් ගැටලුවකට හෝ අපහසුතාවකට මුහුණදුන්නොත් මම ඒක මගේ කණ්ඩායමේ අනිත් අයත් එක්ක කතා කරනවා (කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී වගේ අය) මම යාඥා කරනවා. ඒ හැරුණම මම නෙට්වෙර්ක් සෙල්ලම් කරනවා. සෙනසුරුදා සහ ඉරිදා මම යන ආගමික ස්ථානය හා සම්බන්ධ තරුණ සමාජ එක්ක වැඩ කරනවා.

හිඩැස් හා නිර්දේශ

ප්‍රවාහන පහසුකම් නැ. වැඩකරන ප්‍රදේශ ගොඩාක් දුරින් ජනාගුණයය ප්‍රදේශවල පිහිටලා තියෙන්නේ. තනියම යන්න බයක් දැනෙනවා. මගේ රැකියාව පිළිබඳ මට යම් අවිනිශ්චිත බවක් තියෙනවා.

මම කැමතියි මම කරන වැඩ සම්බන්ධව වැඩකරන අතරේම තවදුරටත් පුහුණුව ලබන්න සහ තාක්ෂණික උපකාර ලබා ගන්න. මගේ පත්වීම ලැබුණු මුල් දවස්වල මට හිතූනා ඇත්තටම මේක මගේ කාලය නාස්තිවීමක් කියලා. මට කිසිම වැඩක පැවරුවේ නැ. නමුත් මගේ පත්වීම ස්ථිර කරාට පස්සේ මේ දේවල් ගැන මගේ අවධානය වැඩියෙන් යොමු වුනා.

සවිස්තරාත්මක සම්මුඛ සාකච්ඡා - 25

පෞද්ගලික දත්ත:

මගේ නිවස පිහිටලා තියෙන්නේ කාර්යාලයට කිලෝ මීටර් එකහමාරක පමණ දුරින්. මම සේවය සඳහා යන්නේ යතුරු පැදියෙන්. විනාඩි 5 ක කාලයක් තමයි කාර්යාලයට යන්න ගත වෙන්නේ. මම අවිවාහකයි. දෙමාපියන් සමඟ ජීවත්වෙන්නේ.

සේවය

මම සේවය කරන්නේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ළමා සහ කාන්තා ඒකකයේ (මේක ඉතාමත් මෑතකදී විවෘත කරේ. වෙනම අංශයක් ලෙස කුඩා ගොඩනැගිල්ලක පිහිටලා තියෙන්නේ). මේ අංශයට පරිවාස නිලධාරී (උසාවියට අනුබද්ධ නිලධාරීවරයා ඇවිත් මෙහේ වැඩ කරනවා), කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරී, ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරී, පූර්ව ළමා සංවර්ධන නිලධාරී සහ ළමා රැකවරණ සහ මනෝසමාජීය නිලධාරී අයත්වෙනවා.

මගේ රේඛීය කළමනාකරු අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම්. ඔහු තමයි ක්ෂේත්‍ර කාර්යමණ්ඩලය භාරව ඉන්නේ. ඒ වගේම මම සමාජ රැකවරණ, විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශය, ග්‍රාමීය සංවර්ධන නිලධාරී එක්ක සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ අනිකුත් නිලධාරීන් එක්ක සම්පව වැඩකරනවා.

මට රාජකාරී ලැයිස්තුවක් තාම ලැබිලා නැ. මම ළමා සංවර්ධන ඒකකයේ වැඩ කරන නිසා ළමයි සම්බන්ධ ගැටලු ගොඩක් දුරට මට යොමු කරනවා (වයස අවුරුදු 5 ත් 8 ත් අතර).

මට පශ්චාත් ව්‍යාසන ක්ලමටා අක්‍රමිකතාවන්ගෙන් (PTSD) පෙළෙන ළමයි, චිත්තාවේග වලින් පීඩා විඳින ළමයි, විශාදයෙන් පෙළෙන ළමයි සහ පාසල් හැර යන ළමයි මුණගැහෙනවා.

මම සතියේ දවස් පහේම කාර්යාලයේ වැඩ කරනවා. මම ක්ෂේත්‍රයට යන්න නියමිත දිනයක් නැතිවුනත් අනිත් අය විසින් සිදුකරන නිර්දේශ කිරීම්වලට මැදිහත් වෙන්න හෝ පසුච්චරම් කරන්න ඕන වුනාම මම ක්ෂේත්‍රයට යනවා. ඒ වගේ ම අනිත් නිලධාරීන් විසින් ළමා අපවාර, ළමා අයිතිවාසිකම් සහ ළමා රැකවරණය පිළිබඳ පවත්වන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් වලට උපකාර කරනවා. මේ වැඩසටහන් ගම්වල වගේම පාසල් වලත් සිදුකරනවා.

මම පරිවාස නිලධාරියා සමග ළමා අපචාර සිද්ධීන් සඳහා මැදිහත් වෙනවා, පසුව එම සිද්ධීන් මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයට යොමු කරනවා.

ළමා සේවාලාභීන් සතියකට සැරයක් මාව මුණගැහෙන්න එනවා (සතියකට සේවාලාභීන් 2 ත් 3 ත් අතර). එක් එක් සිද්ධීන්හි ස්වභාවය අනුව මම ගෘහ පිවිසුම් කරනවා.

සමහර සිද්ධීන්වලට මැදිහත් වෙන්න අපහසුයි. උදාහරණයක් හැටියට සමහර ළමයි විවෘතව කතා කරන්නේ නෑ. මම ඔවුන් මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයට යොමු කරනවා. එහෙම නැත්නම් ඒ සම්බන්ධව පරිවාස නිලධාරියා එක්ක කතා කරනවා. සිද්ධිය සම්බන්ධ යම් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගන්න බැරිවුනොත් එවැනි සිද්ධීන් මාසිකව පවත්වන සාකච්ඡා මණ්ඩපයට ඉදිරිපත් කරනවා.

මම විශ්වාස කරනවා සභායක් බලාපොරොත්තුවෙන් මාව සොයා ගෙන එන සේවාලාභීන්ට යම් උපකාරයක් කරන්න මට හැකියාව තියෙනවා කියලා. මගේ රේඛීය කළමනාකරු අතිරේක ප්‍රාදේශීය ලේකම්. මට ඇය එක්ක ඕනෑම වෙලාවක කතාබහ කරන්න අවස්ථාව තියෙනවා. මම සතුටු වෙනවා උදව් අවශ්‍ය අයට කණ්ඩායමක් හැටියට උපකාර කරන්න හැකිවීම ගැන.

පුහුණුව සහ කුසලතා

මට ශාස්ත්‍රවේදී (මනෝවිද්‍යාව) පිළිබඳ උපාධියක් තියනවා. පුස්තකාල සහ තොරතුරු විද්‍යාව පිළිබඳ පශ්චාත් ඩිප්ලෝමාවකුත් හදාරලා තියෙනවා. ඒ හැරුණම ප්‍රජා මනෝසමාජීය වැඩ සම්බන්ධ ප්‍රාදේශීය ආයතනයක් විසින් පවත්වනු ලබන පාඨමාලාවක් හදාරලා තියෙනවා. ඒ පාඨමාලාව හරිම ප්‍රයෝජනවත්. මට දැන් විශ්වාසයකින් යුතුව යම් යම් සිද්ධියකට මැදිහත් වීම සඳහා හැකියාව තියෙනවා. නමුත් විශේෂිත ගැටලුවලට මැදිහත් වෙන්නේ කොහොම ද කියන එක ගැන තව දුරටත් ඉගෙන ගන්න අවශ්‍යයි.

මගේ දැනුම යාවත්කාලීන කරගන්න මම පොත්පත් කියවනවා. විශේෂයෙන්ම ස්ටාලින් පියතුමා සහ මනෝ වෛද්‍ය විශේෂඥ සිවයෝගන් මහතා විසින් ලියනු පොත්. ඒ වගේම රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විසින් ප්‍රකාශයට පත්කරන අත් පත්‍රිකා කියවනවා.

උපාධිය හරහා මට ලැබුණේ න්‍යායාත්මක දැනුම. නමුත් ඩිප්ලෝමා පාඨමාලා තුළින් මට යම් ආකාරයක ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ලබාගන්න පුළුවන් වුනා. නමුත් ඒක පොදුවේ ලැබුණ පුහුණුවක් මිස එක් එක් ගැටලුව සඳහා වෙන් වෙන් වශයෙන් වූ විශේෂිත පුහුණුවක් නෙමෙයි. කොහොම නමුත් සිද්ධීන් සඳහා කෙහොම ද මැදිහත් වෙන්නේ සහ උපදේශනය ලබා දෙන්නේ කොහොමද කියන දේ මේ පාඨමාලා හරහා අපට ලැබුණේ නෑ.

මම කැමතියි මානසික සෞඛ්‍ය, මානෝසමාජීය මැදිහත් වීම්, සිද්ධීන් කළමනාකරණය, උපදේශන කුසලතා කාන්තාවන් හා ළමයින් හා අදාළ නීති, භාෂා කුසලතාව (ඉංග්‍රීසි සහ සිංහල) සහ සන්නිවේදන කුසලතා පිළිබඳ තවදුරටත් පුහුණුව ලබාගන්න.

සම්පත්

අධ්‍යාපනය සහ ජීවනෝපාය මාර්ග පිළිබඳ කටයුතු කරන රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල උපකාර ළමයින්ට සහ පවුල් වලට ලබාදීම අවශ්‍යයි.

මට කාර්යාලයේ වැඩ කරන්න ස්ථානයක් සහ මේසයක් තියෙනවා. ඒ වගේම පරිගණකය භාවිතා කරන්න පහසුකම් තියෙනවා. සේවාවලාහීන්ට කතා කරන්න මට කාර්යාලයේ දුරකථනය පාවිච්චි කරන්න පුළුවන්. මට තවදුරටත් අවශ්‍ය උපදේශනය සහ සිද්ධීන් කළමනාකරනය සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුව සහ තාක්ෂණික උපකාර. මට හොඳ කණ්ඩායමක් ලැබ්ලා තියෙනවා. අපි ගොඩාක් සහයෝගයෙන් වැඩ කරනවා. අපි එකිනෙකාගේ වැඩ බෙදා ගන්නවා. ඒ වගේ ප්‍රශ්න සාකච්ඡා කරනවා. ඒ කුලීන් අපිට අපේ ජීවිතය අඩු කරගන්න පුළුවන්.

හිඩැස් හා නිර්දේශ

සමහර ගම්මාන පිහිටලා තියෙන්නේ දුරින්. අපිට ප්‍රවාහන පහසුකම් නෑ. අනෙකුත් උපකාරක සේවාවන් නෑ. මගේ කුසලතා තවදුරටත් දියුණු කරගන්න පුළුවන් නම් මම වඩාත් සතුටුයි.

මේ සේවාවට මාව වඩාත් සුදනම් කරන්න අවශ්‍ය මොනවද කියන එක ගැන යමක් කියන්න නිශ්චිත අදහසක් මට නෑ. මම මේ තනතුරට ඉතාමත් මෑතකදී පත්වුන නිසා සහ ඉතාමත් මෑතකදී වැඩ කරන්න පටන් ගත්ත නිසා ඒ ගැන වැඩිය මුකුත් කියන්න මම දන්නේ නෑ.

ISBN 978-955-0168-12-5

9 789550 168125